

၁၃

བཞུགས་པོ།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

[illegible]

༡༣། །རེད་མདའ་བ་གཞན་ལུ་སྒོ་གོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ།

བཟུ་སྒྲིག་མི་སྣའི་མཚན་ལོ།

བཀའ་འདྲི་ཁྱུ་ལྟ།	གཟན་དཀར་རིན་པོ་ཆེ། སྤབ་བཟན་སྒོན་ལམ།
གཙུག་སྒྲིག་པ།	ཁྱིམ་མར་འཇམ་སྒོ།
བྱི་ཤོག་ལག་རྩལ་པ།	པད་དོ།
སྒྲིག་སྒྱུར་པ།	ཟླ་བ་ལྷ་མོ། བྱམས་པ་བཟན་འཛིན།
ཁྱུ་དག་པ།	གཡང་ཤོད་ལོར་བྱ། བྱམས་པ་བཟན་འཛིན། འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ། ཤེས་རབ་དྲི་མེད།
ལས་ཁྱབས་མི་སྣ།	བྱམས་པ་བཟན་འཛིན། རྡོ་རྗེ། ཟླ་བ་ལྷ་མོ། འབྲུག་རྒྱལ། དམ་ཚལ། ཏྲ་འབྲིན་ལྷ་མོ།
	ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ། གཡང་ཤོད་ལོར་བྱ། ཤེས་རབ་དྲི་མེད།

རིང་མདའ་བ་གཞིན་མུ་གྱོ་གྱོ་མ།

དཀར་ཆག

ཕར་ཕྱིན་ངག་དོན་རིན་ཆེན་སྤངས་པ།	༡
ཕྱོན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་བཤད་པ།	༡
སྐབས་དང་པོའི་ངག་དོན་བཤད་པ།	༤
སྐབས་གཉིས་པའི་ངག་དོན་བཤད་པ།	༤༡
སྐབས་གསུམ་པའི་ངག་དོན་བཤད་པ།	༥༤
སྐབས་བཞི་པའི་ངག་དོན་བཤད་པ།	༩༤
སྐབས་ལྔ་པའི་ངག་དོན་བཤད་པ།	༩༤
སྐབས་དྲུག་པའི་ངག་དོན་བཤད་པ།	༡༡༩
སྐབས་བདུན་པའི་ངག་དོན་བཤད་པ།	༡༡༩
སྐབས་བརྒྱད་པའི་ངག་དོན་བཤད་པ།	༡༡༤
མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ངག་དོན་བཤད་པ།	༡༢༩
འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་རྣམ་བཤད་ཏེ་མའི་འོད་ཟེར།	༡༢༩
མཆོད་བརྗོད་བཤད་པ།	༡༢༩
བསྡུས་དོན་བཤད་པ།	༡༣༡
བཤད་པ་ཏེ་བར་དགོད་པ།	༡༣༤

ཚེས་ལུང་སོགས་བཤད་པ།	༡༩༠
དགོས་འབྲེལ་བཤད་པ།	༡༩༣
དངོས་བརྒྱན་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ།	༡༩༩
མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ།	༢༠༤
སེམས་བརྒྱུད་བཤད་པ།	༢༠༩
གདམས་ངག་བཤད་པ།	༢༣༡
རྟོགས་དཀའ་དགོ་འདུན་བཤད་པ།	༢༤༩
ངེས་ཆ་བཤད་པ།	༢༧༩
རྒྱུ་བ་བཤད་པ།	༢༩༠
དམིགས་པ་བཤད་པ།	༣༩༠
ཆེད་དུ་བྱ་བ་བཤད་པ།	༣༩༩
གོ་རྒྱུ་བཤད་པ།	༤༠༥
འདུག་རྒྱུ་བཤད་པ།	༤༠༩
ཚོགས་རྒྱུ་བཤད་པ།	༤༣༩
འབྲས་བུ་ཡོངས་སྦྱོངས་བཤད་པ།	༤༤༥

༡༡། །ཕར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་
 ངག་དོན་རིན་ཆེན་སྤངས་པ་བཞུགས་
 ལགས་སོ། །

ཨོ་སྐྱེ། །མ་དག་མ་གསལ་ཞེས་ནི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྒྱན། །བདེ་སྒྲག་
 རྟོགས་ཕྱིར་ངག་དོན་བྱི་བར་བྱ། །འདིར་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་
 དང་བཅས་པའི་ངག་དོན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདི་བྲིའོ། །དེ་ལ་
 རྩ་བའི་སྒྲོར་བ་རྣམས་ནི་དེའི་འགྲེལ་པའི་ཡང་ཡིན་ལ་འགྲེལ་པའི་སྒྲོར་བ་རྣམས་
 ནི་དེའི་རྩ་བའི་ཡང་ཡིན་པར་གསུངས་པར་བྱ་ཞིང་། ཆོས་ཅན་དང་། རྟགས་དང་ཆོས་
 དམིགས་བསལ་མེད་པ་རྣམས་ནི། སྤྲུལ་མའི་ཆོས་ཅན་སོགས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཤེ་
 རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་སོགས་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་གྱི་
 འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་རྩོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཡུམ་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱི་
 རྒྱན་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སོགས་

ལ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཆོས་ཅན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་བཤད་མཛད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་པར་གཟིགས་ཤིང་། རང་གིས་རྗེ་
 བཙུན་ལ་གསན་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་དོན་སོགས་ལ།
 སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཆོས་ཅན། ཐོགས་མེད་གྱིས་རྣམ་བཤད་མཛད་པའི་
 རྗེས་སུ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེས་མཐུན་
 གསུམ་ཙམ་ལས་མ་བཤད་ཅིང་། རང་གིས་ཤེར་ཕྱིན་རྗེ་གས་པར་བརྒྱལ་བའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་མ་བརྒྱལ་ཏེ། སེམས་
 ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱལ་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་ཁོངས་སུ་
 སོགས་ལ། འཕགས་གྲོལ་ཆོས་ཅན། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་རྣམ་བཤད་མཛད་པའི་
 རྗེས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་བཤད་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
 དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་མ་བརྒྱལ་བར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་དེ། རང་གི་སློ་
 གྲོས་འཕེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 བརྒྱལ་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་བརྒྱལ་བའི་ཕྱིར།
 དད་པའི་ས་སོགས་ལ། བཙུན་གྲོལ་ཆོས་ཅན། འཕགས་གྲོལ་གྱིས་རྣམ་བཤད་
 མཛད་པའི་རྗེས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་
 གི་སློ་གྲོས་འཕེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ཡུམ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བར་
 མ་བཤད་དེ། ཉི་ཤུ་ལྔ་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་
 སོགས་ལ། སེང་བཟང་ཆོས་ཅན། སློ་གྲོས་བྱུང་བར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། བཞུགས་པ་

སྒྲུ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་མ་རྟོག་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཚིག་དོན་གསལ་བར་རྟོག་ཅིང་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གིན་ཏུ་རྟོག་དཀའི་སྟེན་སྐུ་ལ། རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་
 རྩོམ་པར་རིགས་ཏེ། རྒྱན་གྱི་ཚིག་དོན་ཆང་བར་གཞན་གྱིས་རྟོག་པར་དཀའ་ཞིང་
 རང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱིས་ཆང་བར་རྟོག་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་
 གྲུན་ཏུ་སྟེན་སྐུ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་རང་དབང་དུ་རྒྱན་
 གྱི་ཚིག་གི་དོན་ཆང་བར་མི་རྟོག་དེ། རྒྱན་གྱི་ཚིག་དོན་མ་ལུས་པ་སངས་རྒྱས་དང་
 བྱང་འཕགས་རྒྱལ་སྐུ་ལོ་ནའི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་བརྩོམ་པ་ལ་རང་
 དོན་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་བྱུང་པར་ཅན་འཕེལ་བའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་བྱམས་པ་སྟེན་སྐུ་ལ། བྱམས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་
 གྱི་ཐོག་མར་འབྲས་ཡུམ་ལ་བསྟོན་བྱུག་མཛད་པ་ལ་རང་གཞན་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 རང་ཉིད་དམ་པའི་སྟོན་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་སོ་
 རང་སྟེན་སྐུ་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲས་ཡུམ་ལ་རབ་དུ་དང་བའི། བདེ་
 ལེགས་གྲུན་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་དག་སྟེན་སྐུ་ལ། གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཏུལ་བྱ་གཞན་དག་
 འབྲས་ཡུམ་ལ་དང་བ་བསྟེན་ནས་དེ་ལ་གཞུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་སྐུ་
 སུ་བཅད་པ་སྟེན་སྐུ་ལ། རྒྱན་གྱི་མཚན་བརྟེན་ཆོས་ཅན། འབྲས་ཡུམ་གྱི་ཆེ་བའི་
 བདག་ཉིད་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྐུ་འཕགས་པའི་བཞེད་
 དོན་སྒྲུབ་པར་བསྟན་པས་སོ། །དེས་ཐོས་སྟེན་སྐུ་ལ། དབང་རྒྱལ་འབྲས་ཡུམ་ལ་

དང་བའི་རྒྱུན་བྱེད་དེ། སྤྲུལ་མའི་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་ཕྱིར། བྱེད་སྤྱོད་དབང་རྩལ་ནི་ཆོག་
 ཅུམ་གྱིས་ངེས་པར་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སོགས་ལ། དབང་རྩོན་འབྲས་ཡུམ་ལ་
 དང་བའི་རྒྱུན་བྱེད་དེ། བྱེད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་འབྲས་ཡུམ་གྱི་སྤྲུལ་འཕགས་བཞི་བསྐྱེད་
 པ་ལ་དོན་གཞོན་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞོན་བྱེད་ཡོད་ན། གཅིག་དང་
 རྩལ་ལ་སོགས་སྤྱོད་བ་འགོག་པའི་ཆོད་མས་གཞོན་དགོས་པ་ལ་ངེས་མི་གཞོན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྤྱོད་བ་འགོག་པ་དོན་དམ་རྩལ་ཡིན་ལ། ཡུམ་གྱིས་འཕགས་བཞི་བསྐྱེད་
 པ་ཀྱན་རྫོབ་རྩལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེར་ཕྱིན་སོགས་ལ། འབྲས་ཡུམ་ཆོས་ཅན། མཁུན་
 པ་གསུམ་ཀའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་སྤྱོད་མེད་རྩལ་རྟོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་སོགས་ལ། འཕགས་བཞི་བསྐྱེད་
 པའི་ཡུམ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུལ་མའི་སྐྱབ་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ནས་གཙོ་བོ་ཡིན་མོད་པར་ལ།
 མཆོད་བརྗོད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་ཡུམ་ལ་དང་བ་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཅན། ལེགས་པ་
 ཀྱན་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུམ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་
 གསུང་རབ་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་ལས་ལེགས་པའི་མཆོག་རྣམ་མཁུན་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ནས་ཡིན་ཞིང་དག་གི་བར་ལ། བུམས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གྱི་
 ཐོག་མར་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འབྲས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ།
 ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྟོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་ཅིང་མཁུན་གསུམ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་
 ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ཀྱང་ནས་བསྟོད་ཀྱི་བར་
 ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཁུན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་བཞིན་དོན་ཐམས་ཅད་

སྒྲུབ་ནུས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སོགས་ལ། རང་རྒྱལ་
 ཆོས་ཅན། མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་མ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཞི་ཆོལ་ཞེས་པའི་
 ཆོག་གི་རིམ་པ་གཅིག་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དང་རང་དོན་དུ་ཉར་ཞི་དོན་གཉེར་དུ་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དང་བྱུང་པར་བ་གཏན་མེད་མིན་ཏེ། གཟུང་རྟོག་སྒྲུངས་པ་སོགས་རྣམ་
 ཐར་ཅུང་ཟད་ཅམ་གཅིག་གིས་ལྷག་པའི་ཕྱིར། ཟུང་འདས་སོགས་ལ། འབྲས་
 ཡུམ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་བཞེད་དོན་བསྒྲུབ་པར་མཛད་དེ། གཞི་སྒྲེ་མེད་དུ་
 ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས། དེ་དག་གིས་ཟུང་འདས་གཉིས་ཐོབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།
 བྱང་སེམས་སོགས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་པར་མཛད་དེ། ལམ་
 གསུམ་སྒྲེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་དག་གིས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་
 བསྒྲུབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སོགས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བཞེད་དོན་སྒྲུབ་པར་མཛད་དེ། རྣམ་རྟགས་མཚན་མའི་ཆོས་རྣམས་སྒྲེ་མེད་དུ་
 རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་
 མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ནས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་གྱི་བར་ལ། རྒྱན་ཆོས་ཅན།
 གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་གང་རུང་རེ་རེ་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པའི་སྒྲོན་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་གསུམ་ཆར་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་བཞིའི་མདོན་
 རྟོགས་མཐའ་དག་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁྱེན་པ་གསུམ་ཀ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། རབ་
 འབྱོར་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་བར་ལ། ཉན་རང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མདོན་

རྟོགས་མཐའ་དག་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། གཞི་ཡུང་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ཅམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་ལམ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་
 ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རབ་འབྱོར་ནས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ། བྱང་སེམས་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་དགོས་ཤིང་། རྟོགས་སྒྲིན་མ་སྦྱངས་པར་
 ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱར་མི་རུང་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་སྒྲ་མ་
 དེར་ཐལ། ལམ་གསུམ་གྱིས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སྐལ་པ་དང་འཆམ་པར་དོན་
 བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་ལ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་
 མངོན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གང་དག་
 ནས། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་ལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་མངོན་
 རྟོགས་མཐའ་དག་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། རྣམ་རྟགས་མཆོན་མས་བསྐྱུས་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ལུས་པར་བྱགས་སུ་ཆུད་པའི་
 ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ནས་སྦྱངས་པ་ཅན་ལ། གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་
 རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་དུ་མྱོངས་པ་སྦྱངས་པའི་འབྲས་
 སུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གསུམ་སོགས་གཞིའི་ཆོས་རྣམས་མི་རྟག་སོགས་བཙུ་དུག་དུ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་ཉིད་སོགས་ལ། ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སེམས་
 ཅན་ལ་བསྐྱུས་པ་དང་སྒྲིན་པ་དང་། བསྐྱུས་པ་སྒྲིན་གྲོལ་བྱེད་པའི་འབྲས་སུ་ཅན་
 ཡིན་ཏེ། ལམ་གསུམ་གྱིས་ངས་པར་འབྱུང་ཞིང་རྟོགས་སྒྲིན་མ་སྦྱངས་པར་དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྟོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁུན་སོགས་ལ། རྣམ་
 མཁུན་ཆོས་ཅན། རོན་གཉིས་སུན་སུམ་ཆོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
 རྣམ་གྱི་གནས་ལུགས་སྒྲེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟ་བུ་ན་སོགས་རྒྱན་ཆོས་ཅན། འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་རྟོགས་པར་
 བསྟན་ཏེ། གཞི་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱུང་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། རོན་ལས་
 སོགས་ལ། བྱམས་པ་ཆོས་ཅན་རྒྱན་གྱི་ཐོག་མར་དགོས་འབྲེལ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ལ་རོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་ནས་
 གཞན་དེ་ལ་བཞུགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་བསྟན་པའི་
 བར་ལ། ཡུམ་གསུམ་ལས་བསྟན་པའི་རྣམ་མཁུན་སོགས་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་
 ཆོས་ཅན། རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱུ་ཡིན་ཏེ་དེའི་གཏན་ལ་དབབ་བྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗོད་
 བྱེད་ནས་སྤྱོད་པའི་བར་ལ། བྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་རང་གི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
 གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་གསུམ་རྒྱན་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་
 ཐབས་དང་། སྤྱོད་དེ་དག་གི་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་དུ་འབྲེལ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ་བྱི་རོལ་པ་དང་། ཉན་རང་དག་ཡུམ་གསུམ་རྒྱན་དང་བཅས་
 པ་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ནས་སྤྱོད་པའི་བར་ལ།
 གང་གི་འད་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
 ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ནས། དགོས་པའི་ཡང་
 དགོས་པའི་བར་ལ། རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་བརྗོད་བྱུ་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་མངོན་དུ་

གྲུང་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གྱི་ཉིང་དགོས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ལ་ཐོས་སོགས་གྱིས་ཞུགས་
 པའི་དགོས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆེད་དུ་སོགས་ལ། རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་
 དེའི་བརྗོད་བྱ་ཐོས་བསམ་གྱིས་བདེ་སྒྲག་དུ་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གྱི་དགོས་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཉིང་དགོས་བསྐྱབ་པའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 སོགས་ལ་བུམས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གྱི་ཐོག་མར་ལུས་རྒྱམ་གཞག་མཛད་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཆད་པ་པོས་འཆད་སྒྲ་ཞིང་ཉན་པ་པོས་བཟུང་བདེ་བའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སོགས་ལ། ལུས་རྒྱམ་གཞག་གི་ཆོགས་བཅད་དང་པོ་གཉིས་
 ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གྱི་ལུས་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་གྱི་བརྗོད་བྱ་མཐའ་དག་དངོས་
 པོ་བརྒྱད་དུ་བསྟུས་ནས་དེ་དག་གི་རྟེན་གྲངས་ཅམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་བཅད་
 ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གྱི་ལུས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དོན་བདུན་ཅུར་སྦྱེ་ནས། དེ་དག་གི་རྟེན་གྲངས་ཅམ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། བསྟུས་པའི་དོན་སོགས་ལ་སེང་བཟང་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་
 གྱི་སྒྲ་རོལ་དུ་ལུས་རྒྱམ་གཞག་རྒྱས་པར་མ་བཞུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བཞུགས་
 བྱས་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དང་བསྐྱོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་སོགས་ལ་རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོར་བསྟན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཐོས་བསམ་
 གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་སུ་གྱུབ་ནས་སོགས་
 ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བརྒྱུད་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་དུ་

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་སྦྱོན་སོགས་སྐྱབ་པའི་བྱ་བས་མ་
 ཟེན་པ་སྦྱོན་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། སྐྱབ་བྱའི་བྱ་བས་ཟེན་པ་འདུག་པ་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་གྲང་སོགས་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བསྟན་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ།
 འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་རྒྱ་གཞན་དོན་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པའི་མིང་གིས་
 བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་སོགས་ལ། དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། གཞན་དོན་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་ཡོད་ན་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་པར་
 བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གཅིག་དུ་སོགས་ལ་ཆོས་ཅན་དང་སྐྱབ་བྱ་
 སྤྲ་མ་ལ། གྲོགས་ཅན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གྲོགས་རྫོགས་བྱང་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོན་
 ལམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་སྦྱོན་པ་དང་མཚུངས་
 ལྡན་གྱི་སེམས་སྦྱོར་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་དེ་ནི་སོགས་ལ། བྱམས་
 པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་རང་དགར་
 བཞག་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་ཡུམ་གསུམ་ཆར་
 ལས་མདོར་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་སོ། །འཕགས་
 པ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་དང་། སྐྱབ་བྱ་སྤྲ་མ་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་

ཉིད་དུ། ཉི་ཤུ་ལྔ་པ་ལ་མདོར་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བའི་སོགས་
ནས་བསྟན་ཏེ་བར་ལ། ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་
དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ།
གཞན་དོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་མདོར་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཙུག་ལག་གི་སོགས་ལ། སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པའི་སྐབས་
འདིར་ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཡུམ་རྒྱས་བསྟན་ཀྱི་ཆོག་
ཁུངས་སུ་མ་བྲིས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཆོག་མངས་སུ་དོགས་པའི་ཕྱིར། འདུན་
སོགས་གསུམ་ལ། ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆོག་སུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་
བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། རིམ་བཞིན་འདུན་པ་བསམ་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་དང་ཕྱིན་དུག་གི་
ཕན་བདེ་སྐྱབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་དྲན་པ་ཉིད་བཞག་སོགས་སྒྲོམ་འདོད་ཀྱི་
ལྷག་བསམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་ལ་
སྦྱོར་ལམ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་ལྡན་ཡིན་ཏེ། དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར།
སྦྱོར་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཁུན་གསུམ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱིན་
པ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་ལ། ས་དང་པོ་ནས་བཙུ་བའི་བར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་
ཅན། རིམ་བཞིན་སྦྱིན་ལྡན་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྡན་གྱི་བར་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཀྱིས་དག་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་གྲོགས་སུ་ལྡན་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོན་ཤེས་སོགས་ལྡེ་ལ། ས་བཙུ་བའི་བྱང་

བར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། མངོན་ཤེས་ལྡན་ཡིན་ཏེ།
 མངོན་ཤེས་དྲུག་གི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐོགས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་གཉིས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་དྲུག་གི་ཆོགས་གཉིས་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་གང་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཕྱོགས་ལྡན་ཡིན་ཏེ།
 དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ཤིང་གཤེགས་པར་འགྱུར་པའི་
 ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་རྗེ་དང་ལྷག་མཐོང་ལྡན་ཡིན་ཏེ། མི་གནས་པའི་མུང་
 འདས་སུ་བདེ་སྒྲག་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུངས་སྒྲོ་བས་ལྡན་ཡིན་ཏེ།
 ཐོས་པ་དང་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་ཡིན་ཞིང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཞེས་པ་ལ། རོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་
 དགའ་སྟོན་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཐར་འདོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུལ་བཞི་སྟོན་པའི་
 ཕྱིར། བགྲོད་གཅིག་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱ་བ་ལ་
 ཐ་མི་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལྡན་ལ། དེའི་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལྡན་ཡིན་ཏེ། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པའི་
 སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་
 ཐོགས་ལ། སེམས་སྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཆོས་ཅན། ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་བསྐྱེད་ཏེ། དང་པོ་བཞིས་མོས་སྒྲོད། དེ་ནས་བཅུས་ས་བཅུ་དང་།
 ལྷས་བྱེད་པར་ལམ་དང་། ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

དབྱེ་བ་སོགས་ནས་གདམས་ངག་གི་བར་ལ། གདམས་ངག་སྟོན་པའི་ཡུམ་གསུམ་གྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་དོན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་སོགས་ལ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་པ་རང་གི་རོ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། ཆོས་སྐྱ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ནམས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱག་བསྐྱེལ་སོགས་ལ་སྐྱག་བདེན་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱག་བསྐྱེལ་ཤེས་བྱར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་ཟག་བཅས་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ནམས་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་ཞེས་སོགས་ལ། ཀུན་བདེན་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བྱར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་ཟག་བཅས་རྒྱས་བསྐྱས་གྱི་ཆོས་ནམས་སྟོང་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་སོགས་ལ། འགོག་བདེན་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱ་བར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་ནམ་བྱར་འབྲས་བུས་བསྐྱས་གྱི་ཆོས་ནམས་སྟོང་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་སོགས་ལ། ལམ་བདེན་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བསྟེན་བྱར་ཞེན་པའི་གཉེར་པོར་ནམ་བྱར་རྒྱས་བསྐྱས་གྱི་ཆོས་ནམས་སྟོང་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་སོགས་ལ། སངས་རྒྱས་

[illegible]

སྒྲིད་ལུགས་པའི་ལེ་ལོའི་གཉིན་པོར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་
རྣམས་རྫོམ་བྱར་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར།
ཕྱོགས་བརྒྱ་སོགས་ལ་ལམ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱི་རོལ་གྱི་
ལེ་ལོའི་གཉིན་པོར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་
ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཤའི་ཞེས་སོགས་ལ། སྐྱུན་ལྔ་ལ་འདོམས་པ་
ཡིན་ཏེ། སྐྱུན་སྔ་ལ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་དུ་དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་
གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐྱུན་ལྔའི་མཚན་
ཉིད་རིམ་བཞིན། བ་མལ་པའི་མིག་བསམ་གཏན་གྱིས་སྦྱངས་པས་དཔག་ཚད་
བརྒྱ་ནས་སྒྲིང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ནས་གྱི་གཟུགས་སྤྲ་རགས་མཐོང་བ་དང་། སྒྲོན་
གྱི་དགོ་བའི་ལས་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་ལས་གྲུབ་པའི་མིག་གང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་
འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་དང་། བདག་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་
རབ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་གྱི་རྟོགས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཤེས་རབ་
དང་། ཆོས་བསམ་ཅད་གྱི་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་གྱི་རྣམ་པ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་རྣམས་སོ། །

རྩུ་འབྲུལ་སོགས་ལ། མདོན་ཤེས་དུག་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་དུ་དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
ཆོགས་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། མདོན་ཤེས་དུག་གི་
མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ས་གཡོ་བ་སོགས་རྩུ་འབྲུལ་དུ་མ་བྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛོན་

དང་ཤེས་རབ་དང་། སྒོམ་བྱུང་གི་གཟུགས་ཅན་དང་བ་མཉམ་གཞག་གི་སས་བསྐྱས་
 པ་གང་ཞིག་སྒྲ་ཕྱ་རགས་ཀྱན་ཐོས་པ་དང་། སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་
 ཀྱི་གནས་སྐབས་ཤེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་། སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་རང་
 གཞན་གྱི་ཆོ་རབས་དུ་མ་དུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་། སྒོམ་བྱུང་
 མཉམ་གཞག་གི་སས་བསྐྱས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་བ་གཟུགས་ཕྱ་རགས་ཀྱན་
 མཐོང་བ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། དེ་དག་སྤངས་པའི་
 རྣམ་གྲོལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་རྣམས་སོ། །

མཐོང་ལམ་ཞེས་སོགས་ལ། མཐོང་ལམ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་
 བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་གིང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྤང་བུ་
 ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་གཉིན་པོར་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་
 ལམ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་དུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་
 ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བཞིར་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུས་
 བྱས་སོགས་ལ་སྒོམ་ལམ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་ལམ་དོན་དམ་པར་མི་
 དམིགས་གིང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྤང་བུ་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་གཉིན་པོར་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ།
 །ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ལས་ཏྲོགས་
 པའི་རིགས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་བྱས་པའི་ཆོས་
 ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཁྱོད་གྱི་སྤང་བུ་ལྟན་
 སྒྲེས་སྟོང་བ་དང་མཐོང་ལམ་གྱིས་མི་སྟོང་བ་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ཏྲེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་

ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནས་བརྩའི་བར་ལ། སྐབས་འདིའི་གདམས་ངག་ཆོས་
 ཅན། བརྩར་གྲངས་ངེས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དོན་འདོམས་པ་ལ་
 བརྩ་ལས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་ལྷུས་པའི་ཕྱིར། ལམ་གཤམ་ཉིད་སྟགས་ལ།
 མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཙོ་ལྷ་ལ་གནས་ཤིང་སྒྲོམ་སྤངས་གཏན་མ་སྤངས་
 པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་
 སྤངས་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་དགོ་སྦྱོར་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་བཙོན་པ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དབྱེན་གཉིས་ཏེ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་རྣམ་པོ་ཆོས་ཅན།
 རིམ་བཞིན་དད་རྗེས་འབྲང་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་ཏེ། དད་པས་ལམ་དེའི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་གཤམ་རབ་ཀྱིས་ལམ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཞུགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། སྤར་སྒྲོམ་སྤངས་མ་སྤངས་ཤིང་ད་ལྟ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བརྩ་བྱུག་
 ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་
 སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་དགོ་སྦྱོར་གི་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གསུམ་མམ་བཞི་སྤངས་དེ་དག་གི་གཉེན་
 པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྦྱོ་བ་རིགས་མཐུན་གཉིས་སམ་
 གསུམ་སྤངས་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་
 སེམས་ལྟ་སྦྱོན་ཆོས་ཅན། རིགས་ནས་རིགས་སྦྱེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟའི་བྱང་སེམས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དབྱེན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ལྟའི་རིགས་སྦྱེ་དང་། མེའི་རིགས་སྦྱེ་གཉིས་

སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤྱང་ལྷ་པ་སྤྱངས་དྲུག་པ་སྤྱོད་པའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་ཞུགས་ཡིན་ཏེ། ཐལ་
ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་
བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེན་གཉིས་ཏེ་དད་མོས་དང་མཐོང་
ཐོབ་གཉིས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་དབང་པོ་རྣམས་པོ་དང་རྩལ་པོ་ཆོས་ཅན། གོང་བཞིན་དད་མོས་
དང་མཐོང་ཐོབ་ཡིན་ཏེ། དད་པ་ལྷག་པས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་ཤེས་རབ་ལྷག་པས་
རབ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤྱང་ལྷ་པ་སྤྱངས་
པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་
ཡིན་ཏེ། ཐལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་དགེ་སྤྱོད་གི་
ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤྱང་བདུན་ནམ་
བརྒྱད་སྤྱངས་ཏེ་དེ་དག་གི་གཉིན་པོ་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་ཐོབ། སྤྱོད་པ་ཕྱི་མ་ལ་
འདོད་པར་ཉོན་སྤྱོད་སྤྱངས་ཙམ་གྱི་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་ཆེས་སྤྱོད་
སྤྱོན་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་འོང་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱང་ཆེས་སྤྱོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤྱང་དགུ་པ་སྤྱོད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་
བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་ཞུགས་ཡིན་ཏེ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་
སྤྱངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤྱང་དགུ་པ་སྤྱངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་

པའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། བྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཡིན་ཏེ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་
ལྷ་སྤངས་པས་རབ་རྟུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོར་གི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དེ་
ཡིན་པའི་བྱིར། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྱོད་རྟེན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་བྱང་འཕགས་མངོན་
རྟུ་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ལྷ་སྦྱོན་ཆོས་ཅན། བར་དོར་འདའ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟའི་
བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཟུགས་སུ་སྦྱེས་ཅམ་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་བྱང་
འཕགས་མངོན་རྟུ་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ལྷ་སྦྱོན་ཆོས་ཅན། སྦྱེས་འདའ་བ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལྟའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཟུགས་སུ་སྦྱེས་ནས་འབད་ཚུལ་གྱིས་ལམ་
བསྐོམས་ཏེ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་བྱང་འཕགས་མངོན་རྟུ་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ལྷ་
སྦྱོན་ཆོས་ཅན། འདྲུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟའི་བྱང་སེམས་
ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་སྦྱེས་ནས་ཚུལ་མེད་རྟུ་ལམ་སྐོམ་སྟེ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་བྱང་
འཕགས་མངོན་རྟུ་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ལྷ་སྦྱོན་ཆོས་ཅན། འདྲུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་
བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར། བསམ་གཏན་སྟེལ་མར་བསྐོམ་
པའི་བྱི་མ་ལ་གཟུགས་སུ་སྦྱེ་བ་བརྒྱད་དེ། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་
པའི་བྱང་འཕགས་མངོན་རྟུ་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ལྷ་སྦྱོན་ཆོས་ཅན། འོག་མིན་འགྲོ་
ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་གས་ཆར་དབྱུད་པའི་གོང་འཕོ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན་
གསུམ་ཡོད་དེ། འཕར་བ་དང་། ཆེད་རྟུ་འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་རྟུ་འཆི་
འཕོ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྱང་
འཕགས་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་ལྷག་པར་སྦྱུད་

པའི་གོང་འཕོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་ནམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། མཐོང་ཆོས་ལ་ཉོན་
 གླིབ་སྤངས་པའི་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། འགོག་པ་ལུས་ཀྱི་མངོན་དུ་
 བྱེད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་ཅེ་འི་དགུ་པ་སྟོང་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ལ་གནས་པའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། དག་བཙོམ་འབྲས་ཞུགས་ཡིན་ཏེ། གོང་
 མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེད་པའི་དགེ་སྟོང་གི་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
 ཕྱིར་བརྟོན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་མི་བཞུགས་པའི་ཞིང་དུ་སྟོབ་དཔོན་
 མེད་པར་ཉོན་གླིབ་སྤངས་པས་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་འཕགས་ལྟ་
 གླིན་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་
 སོགས་ལ། བྱང་སེམས་ལྟ་གླིན་གྱི་སྟོང་ལམ་ཆོས་ཅན། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་ཏེ།
 ཐར་པའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཞིང་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འཇིག་
 རྟེན་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། གྲོང་ནས་ཆོས་མཆོག་གི་བར་
 དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གྲོང་སོགས་བཞི་ཆོས་ཅན། རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་
 གསུམ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རེ་རེ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱང་
 འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་གཉིན་པོར་ལྟ་བུ་རིམ་ཅན་དུ་སྟོས་པས་སམ། གང་ཟག་
 དབང་པོ་ནི་འབྲིང་རྩལ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དམིགས་པའི་བྱང་པར་ཞེས་པ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ལམ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་
 གི་སྟོང་ལམ་ལས་དམིགས་པས་བྱ་བར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པས་
 བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ་དེ་

དག་གི་དེ་ནི་བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་སུ་ཞེས་སོགས་ལ་རྣམ་
 པས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། མི་རྟག་སོགས་ཆོས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་
 པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ཏེ་དེ་དག་གི་དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་སྤངས་
 རྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། དེ་དག་གི་དེ་ནི་སྤངས་རྟོག་ཉི་ཆོ་བའི་རྒྱ་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། དག་བའི་བཤེས་སོགས་ལ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ།
 བྱི་ནང་གི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་སྤྱད་ཞིར་མི་ལྟར་པའི་ཕྱིར།
 བྱེད་སྟེ། དེ་དག་གི་དེ་ནི་ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་བས་སྤྱད་ཞིའི་མཐར་ལྟར་བའི་
 ཕྱིར། རྟོགས་པས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་བྱུང་
 ཆོས་སུ་ལྟན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། དེ་དག་གི་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་བྱུང་ཆོས་སུ་མི་
 ལྟན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ལ་
 བྱུང་ཆོས་སུ་ལྟན་ཏེ། དེ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དུ་ལྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 བྱུང་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱུང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་བྱུང་གྱི་བཞི་པོར་ལྟན་པ་གང་ཞིག་བྱུང་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་
 རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་སྦྱོར་ལམ་
 གྱི་བྱུང་ཆོས་སུ་མི་ལྟན་ཏེ། དེ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་བྱེད་དུ་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་བྱུང་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས་ཉན་རང་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱུང་གྱུར་བ་དེ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བྱུང་གྱི་པོ་པོར་ལྟན་དུ་ཟེན་གྱང་བྱུང་ཉན་རང་

ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལྟར་འདས་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། བྱང་སེམས་ཞེས་པ་
ནས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཡི་བར་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞི་
ལ་ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པ་མི་རྟག་སོགས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་
དམིགས་པའི་བྱིར། བཟོད་འབྲིང་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞི་ལ་རྒྱུའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་
ཏེ་སྒྲོ་གསུམ་མཆོན་ཞིང་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཚུལ་དུ་དེ་
ལ་དམིགས་པའི་བྱིར། ཆོས་མཆོག་རྒྱུང་དུ་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞི་ལ་འབྲས་བུའི་
སྒྲོ་ནས་དམིགས་ཏེ། གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་འདུག་
པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར། བཟོད་པ་རྒྱུང་དུ་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞི་ལ་
བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་ཏེ། བདེན་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་
གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་དུ་རང་བཞིན་དང་
བཅས་པ་ལྟར་དམིགས་པའི་བྱིར། རྟོད་རྒྱུང་དུ་སོགས་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞི་ལ་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་ཏེ། མདོན་ཞེན་བཀག་པ་སོགས་ཆོས་སྟོང་
ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར། མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་ལས། སྐབས་འདིར་
ཆོས་ཅན། སྒྱུར་ལམ་གྱི་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ཚུལ་རྒྱས་པར་མ་བཞུགས་པའི་རྒྱ་
མཆོན་ཡོད་དེ། མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པར་འདོད་པའི་བྱིར། གང་གི་ཞེས་སོགས་
ལ་ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་ལམ་གྱི་བདེན་བཞི་ལ། ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པར་
བསྐྱུན་པའི་ཆོས་ཅན་དྲི་མེད་བཅུ་དྲུག་གཞན་རྣམས་ཞེས་པ་དང་། འགལ་བས་

སྒྲོལ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་བྱན་མོང་མིན་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ལ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་བྱུང་པར་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྒྲོལ་ལམ་དྲོད་རྒྱུ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཤེས་རྣམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྣམ་པ་ཞེས་སོགས་ལ། དྲོད་རྒྱུ་དུས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ་སོགས་གྱིས་བྱུང་པར་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲོ་བ་སོགས་ལ་ཐེག་ཆེན་སྒྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྷན་དུ་ཡོད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོལ་ལམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲིང་གི་དམིགས་པ་སོགས་ལ། དགག་སྒྲུབ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་ཆོས་ཅན། དྲོད་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཤེས་རྣམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པའི་བཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ནི་ཞེས་སོགས་ལ། དྲོད་འབྲིང་གིས་རང་གི་དམིགས་པ་མིང་དོན་གྱི་མཚན་མས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆེན་པོའི་ཞེས་སོགས་ལ་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་བརྟན་བཅུགས་པ་ཅམ་དུ་གྱུབ་པའི་བདེན་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། དྲོད་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཤེས་རྣམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་དབྱེད་གཞིར་གྱུར་པའི་

ཕྱིར་རྣམ་པ་ནི། རྟོད་ཆེན་པོས་རང་གི་དམིགས་པ་དག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་དུའང་
 བརྗོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སོགས་ལ།
 དེ་ཆོས་ཅན། རྟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཟུང་བ་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ལ། གསལ་སྒྲུང་དང་པོར་སྒྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་
 ལས་རྟོད་ཆོས་ཅན། རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆེ་
 འབྲིང་རྒྱུང་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུང་དུའི་སོགས་ལ། རང་
 གི་རོ་བོ་བདེན་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་
 སོགས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་མོ་རྒྱུང་དུའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཤེས་རྣམ་གྱིས་ཞེས་
 སོགས་སྒྲུབ་ལྟར་རོ། །རྣམ་པ་སོགས་ལ། ཕྱི་མོ་རྒྱུང་དུའི་རང་གི་དམིགས་པ་རྟག་
 མི་རྟག་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་སོགས་སོ། །འབྲིང་གི་སོགས་ལ་མི་རྟག་པ་
 སོགས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཅིག་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་
 བཞི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཤེས་རྣམ་སོགས་སོ། །
 རྣམ་པ་སོགས་ལ། ཕྱི་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་བདག་གི་གཟུང་བྱར་མེད་པར་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་
 གྱུར་པ་སོགས་སོ། །

ཆེན་པོའི་ཞེས་སོགས་ལ་སྒྲོ་སེར་སོགས་མཚན་མས་སྟོང་པས་བྱད་པར་

དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་ཆོས་ཅན། ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཤེས་
 རྒྱུ་ལ་སོགས་སོ། །རྒྱུ་པ་ནི་སོགས་ལ། ཅེ་མོ་ཆེན་པོས་རང་གི་དམིགས་པ་
 བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་ཤེས་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་སོགས་ལ་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་ལམ་
 ཅེ་མོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་བྱང་གིས་བསྐྱེད་པའི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་
 སྒྲིབ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱུ་དུའི་དམིགས་པ་སོགས་ལ།
 མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་སྟོང་པས་བྱུང་པར་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་ཆོས་ཅན།
 བཟོད་པ་རྒྱུ་དུའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཤེས་རྒྱུ་སོགས་སོ། །རྒྱུ་པ་སོགས་ལ།
 བཟོད་པ་རྒྱུ་དུའི་རང་གི་དམིགས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་དུ་སྒྲུ་མ་
 ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་ཤེས་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་སོགས་སོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་སོགས་ལ། ཀུན་བྱང་རང་བཞིན་གྱིས་
 མ་སྒྲེས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་ཆོས་ཅན། བཟོད་འབྲིང་གི་དམིགས་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཤེས་རྒྱུ་སོགས་སོ། །རྒྱུ་པ་ནི་སོགས་ལ། བཟོད་འབྲིང་གིས་
 རང་གི་དམིགས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པས་ལུས་སོགས་རྒྱུ་པར་དག་པའི་རྒྱུར་
 གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་ཤེས་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོགས་
 སོ། །ཆེན་པོའི་སོགས་ལ། རང་སྒྲིབ་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་
 པའི་བདེན་བཞི་ཆོས་ཅན། བཟོད་ཆེན་གྱིས་རང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 ཤེས་རྒྱུ་གྱི་སོགས་སོ། །རྒྱུ་པ་སོགས་ལ། བཟོད་ཆེན་གྱིས་རང་གི་དམིགས་

པ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མཚན་མས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་
 ཤེས་རྣམ་ཡིན་ཏེ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་སོགས་ལ། སྟོར་ལམ་
 བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་རྫས་ཡོད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་གསལ་སྟངས་དང་
 ཐོབ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱུ་རྐྱེན་དམིགས་པ་སོགས་ལ། དཔལ་བར་
 འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་དང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་མེད་དུ་རང་བཞིན་གཅིག་
 པའི་བདེན་བཞི་ཆོས་ཅན། ཆོས་མཆོག་རྒྱུ་རྐྱེན་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སོགས་
 སོ། །རྣམ་པ་སོགས་ལ། ཆོས་མཆོག་རྒྱུ་རྐྱེན་རང་གི་དམིགས་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་སྐྱེ་ལྡན་ཏེ། དེའི་སོགས་སོ། །འབྲིང་
 གི་དམིགས་པ་སོགས་ལ་ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་པའི་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་དང་སྟོང་
 ཉིད་དུ་གཅིག་པའི་བདེན་བཞི་ཆོས་ཅན། དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རྣམ་
 སོགས་སོ། །རྣམ་པ་སོགས་ལ། ཆོས་མཆོག་འབྲིང་གི་རང་གི་དམིགས་པ་ལམ་
 གསུམ་དག་པའི་རྒྱལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་སྐྱེ་ལྡན་ཏེ་
 དེའི་སོགས་སོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་སོགས་ལ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་སྐྱེད་པ་
 རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་ཆོས་ཅན།
 ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐྱེ་ལྡན་སོགས་སོ། །རྣམ་པ་
 སོགས་ལ། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོས་རང་གི་དམིགས་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པས་
 སངས་རྒྱུ་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་སྐྱེ་ལྡན་ཏེ་དེའི་
 སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སོགས་ལ། དེ་ཆོས་ཅན་སྟོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཡིན་ཏེ།

སྒྱུར་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞིར་རྟོགས་པ་ཡིན་དེ། སྐབས་དང་
 བོད་སྒྱུར་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་བདེན་བཞིར་རྟོགས་པ་གང་གི་དེད་སྒྱུར་ལམ་དང་།
 མདོན་རྟོགས་རིགས་རྒྱན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་དང་བོད་སྒྱུར་ལམ་སྒྱུར་
 ལམ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྒྱུར་བ་དང་བོ་གསུམ་གྱི་སྒྱུར་ལམ་དག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར། རིགས་རྒྱན་གཅིག་པ་མི་འབྲད་དེ་ཅེ་ན། སྒྱུར་མེད་དེ།
 སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་དམིགས་རྣམ་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དེ། སྒྱུར་ལམ་གྱིས་
 དོན་སྒྲིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་དམིགས་རྣམ་དེ་ཉིད་མཐོང་ལམ་གྱིས་མདོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་ཤིང་། དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞི་དང་
 ཞེས་སོགས་ལ་གཟུང་རྟོག་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། གྲུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་ཡུལ་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཡུལ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་སོགས་གྲུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཡུལ་དགུ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུང་བོ་ལ་ལས་སོགས་རྣམ་བྱང་གི་
 ཡུལ་ལ་རྟོག་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་དང་རྟགས་པ་སོགས་ལ་འཛིན་
 རྟོག་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དང་། སྒྲེས་བུ་བརྟགས་
 ཡོད་ལ་ཞེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རེ་རེ་ལའང་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་དེ།
 བདག་རང་དབང་ཅན་སོགས་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་དགུ་དང་།
 ཡུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་སོགས་སྒྲེས་བུ་རྟགས་ཡོད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་དགུ་ལ་
 རྟོག་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོགས་ལ། དངོས་པོར་

མངོན་ཞེན་གྱིས་མ་རིག་པ་ལ། དགག་སྐྱབ་གང་རུང་གི་རྣམ་པར་འཛིན་པའི་ཉྱལ་
པ་ཆོས་ཅན། ཀྱན་ཉོན་གཟུང་ཉྱལ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་ཉོན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་ལ་
དགག་སྐྱབ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པས་སྐྱེས་པའི་སྤང་
པོ་ལྷ་ལ་དགག་སྐྱབ་དུ་ཉྱལ་པ་དང་། གང་གཟུགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྤང་པོ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཉྱལ་པ་དང་། ཉྱལ་ཆད་གྱི་མཐའ་ལ་ཆགས་པ་འདི་
ལྟར་ཉྱལ་པ་དང་། ཀྱན་བྱང་ལ་སྤང་དོར་མི་ཤེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཉྱལ་པ་དང་། འཕགས་
ལམ་ལ་མི་གནས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཉྱལ་པ་དང་། ཕྱིན་དུག་ལ་མངོན་ཞེན་གྱིས་དམིགས་
པ་ལ་དེ་ལྟར་ཉྱལ་པ་དང་། བདག་སོགས་དེ་ལྟར་ཉྱལ་པ་དང་། རྣམ་དག་འགོག་
ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་ཉྱལ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་
ནས། སྐྱབ་བྱ་དང་ཉྱལ་སྐྱུ་མ་ལྟར་རོ། །གཉེན་པོའི་ཉོན་ཅན་སོགས་ལ་ཟག་
མེད་གྱི་སྤང་པོ་ལ་དགག་སྐྱབ་དུ་ཉྱལ་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བྱང་གཟུང་ཉྱལ་ཡིན་ཏེ།
རྣམ་བྱང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་ལ་དགག་སྐྱབ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བྱིར། དེ་
བཞིན་དུ་རྣམ་བྱང་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ལ་དེ་ལྟར་ཉྱལ་པ་དང་། རྣམ་བྱང་སྐྱེ་བའི་ཉོན་འབྲེལ་ལ་
དེ་ལྟར་ཉྱལ་པ་དང་། སྤང་ཉིད་བརྒྱ་དུག་ལ་དེ་ལྟར་ཉྱལ་པ་དང་། ཕྱིན་སོགས་
ལར་ཕྱིན་དང་མཐོང་སྒོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་ཉྱལ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན་
དུ་བྱས་ནས་སྐྱུ་མ་ལྟར་འགོད་དོ། །གང་ཟག་རྫས་ཡོད་སོགས་ལ། བདག་རང་
དབང་ཅན་ལ་དགག་སྐྱབ་གང་རུང་དུ་བྱས་པ་ལ་ཉྱལ་པ་ཆོས་ཅན། རྫས་འཛིན་
གྱི་ཉྱལ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་རྫས་ཡོད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ལ། དགག་སྐྱབ་དུ་

ཞེན་པའི་ཏྲོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་ལུང་བདག་དང་། རྒྱུད་བདག་
 དང་། ལྷ་བ་པོ་སོགས་ཀྱི་བདག་དང་། ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཏྲེན་གྱི་བདག་
 དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཏྲེན་གྱི་བདག་དང་། མཐོང་སྒྲོམ་དོན་བྱས་
 པའི་ཏྲེན་གྱི་བདག་ལ་དགག་སྐྱབ་དུ་ཏྲོག་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྡེ་མ་ལྟར་
 འགོད་དོ། །སྐྱེས་བུ་བཏགས་པ་སོགས་ལ། སེམས་ཅན་དུ་གདགས་གཞི་ཡུང་པོ་
 བཏགས་ཡོད་ལ་དགག་སྐྱབ་དུ་ཏྲོག་པ་ཆོས་ཅན། བཏགས་འཛིན་ཏྲོག་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྐྱེས་བུ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ལ། དགག་སྐྱབ་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་བཏགས་ཡོད་དང་། ཁམས་བཏགས་ཡོད་དང་། ཏྲེན་འབྲེལ་
 བཏགས་ཡོད་དང་། འཕགས་པར་བདག་པའི་གཞི་རྣམ་བུང་བཏགས་ཡོད་དང་།
 མཐོང་སྒྲོམ་བྱུང་པར་མི་སྒྲོབ་ལམ་བཏགས་ཡོད། དགག་སྐྱབ་དུ་ཏྲོག་པ་ཆོས་ཅན་
 དུ་བྱས་ནས་སྡེ་མ་ལྟར་འགོད་དོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སོགས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་དྲོད་སོགས་བཞི་ཆོས་ཅན་དུ་
 བཞག་ནས། གོ་རིམ་བཞིན་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་ཏྲོག་ཡིན་ཏེ། ཀྱུན་ཉོན་
 གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 བྱང་གཟུང་ཏྲོག་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བྱང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་
 མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། རྩ་ས་འཛིན་གྱི་ཏྲོག་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་རྩ་ས་ཡོད་
 གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར།
 བཏགས་འཛིན་ཏྲོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་བཏགས་ཡོད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ལ་

རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བྱིར། ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་སོགས་ལ།
ཡོངས་འཛིན་ཆོས་ཅན། སྒྲོལ་ལམ་མདོར་བསྟན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་སྒྲུབ་བཤད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲེབ་སྒྲོལ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱས་བཤད་ཏུ་རྟོག་པའི་
མཁུག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོབ་ས་ཀྱིས་དམིགས་ནམ་རྒྱ་
གསུམ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་སྒྲོལ་ལམ་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། སེམས་མི་འགོང་སོགས་ལ། རྣམ་མཁུན་ཡིད་བྱེད་དང་མི་
འབྲལ་བའི་སྒྲིང་རྩེ་དང་། སྒྲོང་ཉིད་ཟབ་དོན་ལ་མི་སྒྲུག་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན།
བྱང་སེམས་ཀྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོབ་ས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་
ལམ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་དང་དངོས་པོར་མངོན་ཞེན་སྒྲོང་
བའི་ནང་གི་ཐབས་མཁས་ཡིན་པའི་བྱིར། མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་
ཀྱི་བྱིའི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཤེས་རབ་
དང་། དག་ཅུ་རྣམ་མཁུན་ཏུ་བསྒྲུབ་འཁུག་པའི་ཐབས་སོགས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
སྟོན་པའི་དག་བཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ནི་འགྲེལ་པ་ལའང་འགོད་དོ། །སྒྲུབ་
པ་དང་ལྷན་པ་སོགས་ལ་རིགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲོལ་ལམ་ཀྱི་འོག་ཏུ། སྟོན་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་སྒྲོལ་ལམ་སོགས་འབྱུང་ཞིང་། ཁྱོད་སྒྲུབ་
པའི་རྟོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོར་ཞེས་སོགས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་
མཐུན་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོལ་
བྱང་གི་སྒྲུབ་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། སེམས་ཅན་ལས་འདས་པ་སོགས་ལ།

མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་ཆོས་ཅན། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་འོག་ཏུ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སྒྲེས་པའི་སོགས་ལ། གཉེན་པོ་
 སྒྲེས་པ་དང་མི་མཐུན་སྟོགས་འགག་པའི་རྒྱུ་བ་པ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 འོག་ཏུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དག་སྒྲེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
 དེ་དག་མི་དམིགས་པ་སོགས་ལ། སྤང་གཉེན་སྒྲེ་འགག་གི་རྒྱུ་ལ་རྟོག་སྤངས་པའི་
 རྒྱུ་བ་པ་ཆོས་ཅན། སྤང་གཉེན་སྒྲེ་འགག་གི་རྒྱུ་བ་པ་འོག་ཏུ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། རྒྱུ་བ་པ་དེ་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སྟོན་
 གྱི་སྟོན་ལམ་སོགས་ལ། འཁོར་འདས་ལ་མི་གནས་པའི་ཐབས་ཤེས་གྱི་རྒྱུ་བ་པ་
 ཆོས་ཅན། རྒྱུ་བ་པ་སྤྲ་མ་དེའི་འོག་ཏུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུ་བ་པ་སྤྲ་མ་དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་ལམ་དང་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་འདས་ལ་མི་
 གནས་པའི་རྒྱུ་བ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སྒྲེས་པ་སོགས་ལ། ཉན་རང་དང་བྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་བ་པ་སྤྲ་མའི་འོག་ཏུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། རྒྱུ་བ་པ་སྤྲ་མ་དེ་སྒྲེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉན་རང་ལས་བྱུང་བར་དུ་འབགས་
 པའི་རྒྱུ་བ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་པ་སོགས་ལ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་གྱིས་
 རྒྱུ་བ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་བ་པ་སྤྲ་མའི་འོག་ཏུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུ་བ་པ་སྤྲ་
 མ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་ཇི་སྟོན་པ་སོགས་ལ་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་
 རྒྱུ་བ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་བ་པ་སྤྲ་མའི་འོག་ཏུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་

ནས་ལམ་བཟང་ཐོབ་པར་གཞན་དོན་ཅོལ་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཀྱང་སོགས་ལ་སྐབས་འདིའི་སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་ཆོས་ཅན།
 རྣམ་མཁུན་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་བུས་ཉམས་སུ་བྱང་བའི་སྒྲིམ་བུར་གི་སྐྱབ་པ་
 ཐམས་ཅད་མ་ཆར་བ་མེད་དེ། སྒྲིམ་ལམ་ནས་དོར་ཉིང་གི་བར་ཀྱི་ལམ་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་པའི་སོགས་ལ། སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ནང་སྒྲེ་མཆེད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན་དང་ཡ་མ་བུལ་བ་ཆོས་
 ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་ལྷར་སོགས་ལ་ནང་སྒྲེ་མཆེད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན།
 རོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་གནས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་རིགས་ཐ་དད་དུ་བཞག་ཏུ་
 རུང་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་གིང་ཐོབ་པའི་ཐུ་བྱེད་པའི་
 ཆ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་རིགས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སོགས་ལ།
 ཆོས་ཅན་དང་སྐྱབ་བྱ་སྒྲ་མ་བཞིན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་རྟོགས་པའི་
 ཆོས་ཐ་དད་པའི་རྟོན་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་རིགས་ཐ་དད་དུ་བཞག་
 པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་དང་པོར་སོགས་ལ། དགེ་མི་དགེ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་
 བསྐྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་
 ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཤེས་རྣམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅུད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།
 དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགེ་སྒྲིམ་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། བདེ་

བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བསྟེན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་བཞིན་དུ་སྟོག་གཙོད་པ་
 སྟོགས་ཆོས་ཅན། མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟུག་བསྐྱེད་ལ་འདོར་བའི་ཐབས་སུ་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་ཏུ་སྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ལུང་མ་བསྟེན་གྱིས་ཀྱིན་ནས་སྒྲུབ་
 པའི་སྟོགས་སུ་གྱི་ལས་ཆོས་ཅན། ལུང་མ་བསྟེན་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་དོར་བཏང་སྟོམས་
 སུ་བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཉིད་སྟོགས་ལ། སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་
 ཆོས་ཅན། རྒྱས་པར་བྱེན་ཟུང་བཞིར་དབྱེར་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དང་། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་།
 ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་
 སྟོགས་ལ། སོ་སྐྱེའི་ལུང་བོ་ལྟ་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་
 པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་སྟོགས་ལ་འཕགས་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 བསམ་གཏན་བཞི་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་
 པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་དུ་ལྟ་བ་སྟོགས་ལ། ཉེར་ལེན་གྱི་ལུང་བོ་ལྟ་
 ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་མི་བྱེད་པའི་
 འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ལྟ་བའི་སྟོགས་ལ། དུན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་
 ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱ་རྒྱེན་སྟོགས་ལ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱེན་ལ་རྒྱ་
 ལས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱེན་ལ་མི་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་སྟོགས་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་

གི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་འཕགས་རྒྱད་ལ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པར་སོགས་ལ། རྟོགས་བརྒྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་དང་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་སོགས་ལ། དམིགས་པ་བརྒྱ་གཅིག་གི་གོ་རིམ་ཆོས་ཅན།
 མི་འབད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་རྒྱུ་བ་པའི་རི་ལྟར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་སོགས་ལ། རྒྱུ་བ་འདི་ཆེན་པོ་གསུམ་ཆོས་ཅན།
 ཐེག་ཆེན་རྒྱུ་བ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱང་སེམས་
 རྒྱུ་བ་པ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆེད་དུ་བྱ་བ་
 ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། སེམས་ཆེན། རྟོང་ཆེན། རྟོགས་ཆེན་གསུམ་དུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཆུན་པ་ཉིད་གསུམ་སོགས་ལ། ཐེག་ཆེན་རྒྱུ་བ་པ་
 ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། མཆུན་གསུམ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་པ་དང་། རྒྱུ་བ་
 ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱུ་བ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཆུན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་
 གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བྱང་སེམས་ལྟ་སྦྱོན་གྱི་རྒྱུ་བ་པ་ཆོས་ཅན། མཆུན་གསུམ་
 ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་བ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་ལམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་རྒྱུ་བ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དང་པོའི་རྒྱུ་བ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་བ་པ་
 ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱུ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། བར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་བར་ཕྱིན་དུག་ལྟར་དུ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཅིས་སོགས་ལ།
 རྒྱུ་བ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུ་བ་པ་ཆོས་ཅན། གོ་ཆའི་རྒྱུ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། བར་ཕྱིན་

རེ་རེའང་དུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་གོ་གྱོན་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་
 འདུག་པའི་སྒྱུར་བ་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
 སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། འདུག་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་དང་པོར་དངོས་
 ལུ་ཞུགས་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྒོ་མ་ལམ་གྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་
 ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་དབྱང་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་
 བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། དེས་
 འབྱུང་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱིས་བར་དུ་གཙོད་མི་རུས་ཤིང་། བཤོད་
 བྱ་རི་སྤྱོད་བར་གཏོན་མི་ཟ་བར་འགྲོ་བའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སོ་སོར་
 སྒྱིན་ལ་སོགས་ཞེས་སོགས་ལ། སྒྱིན་པ་ལས་ཕྱིན་དུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲང་པར་
 བྱའོ་སྒྱུ་པའི་བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཆོས་ཅན། སྒྱིན་
 པའི་གོ་ཆ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་
 རྩལ་བྱིམས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་རེ་རེ་ཞིང་ལས་ཕྱིན་དུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲང་
 བར་བྱའོ་སྒྱུ་པའི་བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཆོས་ཅན།
 སྒྱིན་པའི་གོ་ཆ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་རྩལ་བྱིམས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་རེ་རེ་ཞིང་ལས་ཕྱིན་དུག་ལྡན་དུ་
 ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བྱའོ་སྒྱུ་པའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་
 རྩལ་བྱིམས་ནས་ཤེས་རབ་བར་གྱི་གོ་ཆ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་སུ་མའི་ཕྱིར་རོ། །

ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་ནས། རིན་པ་བཞིན་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དོར་བ་མེད་པ་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། སྤང་འདས་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་
 ལ་སྟོས་པ་དང་། དེ་ལ་མ་སྟོས་པ་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་མ་སྤངས་པ་དང་།
 འཁོར་བ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་ཤེས་མཐོང་གིས་མ་
 མཛད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་ཀྱི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་བྱིར། ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། རང་མཚན་སྟོང་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུས་གསུམ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། ས་བརྒྱ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་ཀྱི་ཆོགས་པ་དང་ཉེར་
 ལེན་ཀྱི་སྤང་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར།
 སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དང་གཞན་
 ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་སོགས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་།
 འཕགས་པའི་ཤེས་མཐོང་གིས་མ་མཛད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བྱེད་པ་པོ་གཞན་
 རས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་པའི་བྱིར། བསམ་དང་ཡམ་པའི་དངོས་ཉིད་སོགས་ལ། གཞུང་འདི་དག་

གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། ས་དེ་ལ་
གནས་པའི་སེམས་དཔས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་བྱངས་པས་ས་
དང་པོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཐོབ་པར་
གྱུར་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་བྲིམས་བྱས་པ་སོགས་ལ། གཞུང་དེ་དག་གིས་
བསྟན་པའི་ཆོས་བརྒྱད་པོ་ཆོས་ཅན། ས་གཉིས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། ས་དེ་ལ་
གནས་པའི་བྱང་སེམས་སོགས་སྒྲ་མ་ལྟར་རོ། །ཐོས་པས་མི་དོམས་སོགས་ལ།
གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ལྔ་པོ་ཆོས་ཅན། ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་
ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྒྲ་མ་ལྟར་རོ། །ནགས་གནས་སོགས་ལ། གཞུང་དེ་དག་གིས་
བསྟན་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆོས་ཅན། ས་བཞི་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྒྲ་མ་
ལྟར་རོ། །འདྲིས་དང་རྟེན་ལ་སོགས་ལ། གཞུང་འདི་དག་གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་
བརྒྱུད་ཆོས་ཅན། ས་ལྔ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། བྱོད་མ་སྤངས་པར་ས་ལྔ་པའི་ཡོན་
ཏན་ཡོངས་རྫོགས་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དེ་དག་གིས་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་
ཆོས་བརྒྱུད་པོ་ཆོས་ཅན། ས་ལྔ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྒྲ་མ་ལྟར་རོ། །

སྤྱོད་དང་ཚུལ་བྲིམས་སོགས་ལ། གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་
བརྒྱུད་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། ས་དྲུག་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྒྲ་མ་ལྟར་རོ། །
པར་ཕྱིན་དྲུག་རྫོགས་པའི་ཞེས་སོགས་ལ། ས་དྲུག་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་ལ་འདོད་པའི་སེམས་སྤངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་
གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་གཞན་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་

བསམ་གཏན་གྱི་ཡར་ཕྱིན་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་ཉིད་ལ་སྒྲག་པའི་སེམས་སྤངས་ཏེ།
 ཆོས་ལ་ངེས་ཏེ་གས་གྱི་བཟོད་པའི་ཡར་ཕྱིན་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ནང་གི་བདོག་
 པ་གཏོང་བ་ལ་མི་དགའ་བའི་སེམས་སྤངས་ཏེ། སྤྱིན་པ་ལ་སྒྲོ་དགའི་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་
 ཡར་ཕྱིན་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། དབུལ་ཡང་སྒྲོང་བའི་སྤྱེ་བོ་སྒྲོང་བའི་སེམས་སྤངས་ཏེ།
 ཐབས་མཁས་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་ལ།
 གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་ཆོས་ཅན། ས་བདུན་པའི་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ།
 ཁྱོད་མ་སྤངས་པར་ས་བདུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་ཞེས་སོགས་ལ། གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉི་
 ཤུ་པོ་ཆོས་ཅན། ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྤྱིང་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་སོགས་སྤྲུམ་ལྟར་རོ། །

སེམས་ཅན་ཀྱན་ཡོད་སོགས་ལ། གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་
 བརྒྱད་ཆོས་ཅན། ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྤྱིང་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྤྲུམ་ལྟར་རོ། །སྒྲོན་
 ལམ་དག་ནི་སོགས་ལ། དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་བརྒྱ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ས་
 དགྲུ་པའི་ཡོངས་སྤྱིང་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་ལ་གནས་པའི་སེམས་པ་མི་དམིགས་པའི་
 རྩལ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་མཐའ་དག་སྤྱིང་ཞིང་། ཡོན་ཏན་
 མཐའ་དག་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུའི་ས་རྣམས་གྱི་ཞེས་
 སོགས་ལ། ས་བརྒྱ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་ཡོངས་སྤྱིང་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 ཁྱོད་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཡོངས་སྤྱིང་གི་འབད་རྩལ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། ཁྱོད་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་
 དུ་མངོན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སོགས་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་
 བཟོད་མཆོག་ཆོས་ཅན། རིགས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཏེ། དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་
 ལྷོག་པའི་སོ་སྒྲུའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་
 རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བརྒྱུད་པའི་ས་ཡིན་ཏེ། ཟུང་བཞིའི་དང་པོའི་རྟོགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། མཐོང་བའི་ས་ཡིན་ཏེ། གྲུན་སྒྲོར་
 གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་
 པ་ཆོས་ཅན་སྒྲུབ་པའི་ས་ཡིན་ཏེ། ཐལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་
 དུ་ཕྱེ་བའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་ཡིན་ཏེ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལུ་སྤངས་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་
 རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་
 ས་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལུ་སྤངས་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞུགས་པ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཏེ།
 རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་རྩལ་པོའི་རྟོགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདའ་བྱ་ས་དགྲ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཞེས་གཅིག་དུ་
 བསྐྱུས་ནས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་
 ས་བརྒྱ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་གྱི་རྩལ་གྱིས་མངོ་ཞེས་གེས་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། རང་སངས་རྒྱས་

གྱི་ས་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་འབྲིང་པོའི་
 རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སོགས་ལ། འདེམ་བྱ་ས་དགའའི་རྗེས་ཐོག་གི་
 སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་གྱི་ས་བཅུ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་སེམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས་ནི། བྱང་སེམས་
 སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་བརྗོད་པར་བྱའི་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་དང་སོགས་ལ། གཉེན་པོའི་ཆོག་ས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་
 བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྒྲུབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་དང་། སྒྲོམ་སྒྲུབ་
 གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆེད་དུ་བྱ་
 དང་སོགས་ལ། དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། ཆེད་དུ་
 བྱ་བ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་གདོན་མི་ཟ་
 བར་དེས་པར་འབྱུང་བྱེད་གྱི་སྐྱབ་པ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་དང་པོའི་
 ངག་དོན་ནོ།། །།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སོགས་ལ། ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
 འཇུག་ཐོག་དུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་
 ཁྱེད་སྒྲོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་ཉིད་སོགས་ལ། ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་
 ཐོག་མར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱི་འོད་མོག་
 མོག་པོར་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱི་
 ང་རྒྱལ་བཅག་ནས་ལམ་ཤེས་སྒྱེ་རུ་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སོགས་ལ།

ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་གསུམ་ནས་བྱུང་
བའི་བར་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་ཁྱོད་སྐྱེ་བུ་གི་རིགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་
ཀ་ལ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀ་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་མཐར་ཐུག་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཁྱོད་སྒྲོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀ་
ལ་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་བཤད་པ་དྲང་དོན་ཡིན་གྱི་ངེས་དོན་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལ། ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་རང་
བཞིན་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་ལའོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཉན་
མོངས་མི་སྤྱོད་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལའོར་བ་ཇི་སྤྱོད་
བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཞུགས་པའི་སྒྲོབ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་
ཏུ་སོགས་ལ། ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་བྱེད་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་ཏེ། རྗེགས་
སྒྲིན་མ་སྤྱངས་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་གདུལ་བུ་སྒྲིན་པ་
སོགས་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་སོགས་ལ། མི་
དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ནས་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བརྩུ་བྱུག་
ཏུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ལྟ་སྒྲིན་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟག་
བདེན་ལ་ལྟག་བདེན་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་ལྟག་བསྐྱེད་སྒྲོབ་པ་བདག་མེད་ཀྱི་མཆོན་

ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཞིན་སྒྲེ་འཛིགས་དང་ལྷན་པ་དང་འཕགས་པ་རྣམས་དང་
 མི་མཐུན་པ་དང་། དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་བདག་ཏུ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་སོགས་ལ། ཀུན་འབྱུང་གི་མཆོན་ཉིད་རྒྱ་སོགས་བཞི་
 ཆོས་ཅན། མདོ་ལས། གོ་རིམ་བཞིན། བད་འབྲས་ཟུག་རྩ་སྒྲིག་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་
 གྲངས་གྱིས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། བད་དང་འདྲ་བར་སྒྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྩ་བར་
 གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་དང་འདྲ་བར་སྒྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཀུན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ཟུག་རྩ་དང་འདྲ་བར་སྒྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིག་པ་དང་འདྲ་
 བར་སྒྲུག་བསྐྱེལ་རྒྱུད་མར་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་ནས་གིན་ཏུ་འཛོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་
 འབྱུང་བའི་དང་ཞེས་སོགས་ལ། ཉན་རང་གི་སྒྲིབ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྒྲུག་བསྐྱེལ་
 ཀུན་ལ་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་འཇུག་ཐོག་ཏུ་
 འབྱུང་བའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྒྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཀུན་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བར་མདོན་སྐྱུ་
 གྱིས་ཉོགས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་ལམ་ཐ་མ་མ་བཏོགས་པའི་ཉན་རང་གི་སྒྲོམ་ལམ་
 ཆོས་ཅན། སྒྲུག་ཀུན་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཁྱོད་ཀྱི་འཇུག་ཐོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྒྲུག་ཀུན་མཐའ་དག་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་མི་སྒྲོབ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྒྲུག་
 ཀུན་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་འཇུག་ཐོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྐྱུང་པོ་སྒྲུག་མེད་
 སྐྱུང་འདས་སུ་སྒྲུག་ཀུན་མཐའ་དག་འགོག་པའི་ཕྱིར། སྒྲུག་བསྐྱེལ་དང་སོགས་ལ།
 སྒྲུག་ཀུན་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་དུ་ཡིད་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་དུ་

དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་པ་རོལ་དང་། འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་
 ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་ལམ་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་རང་
 བཞིན་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་གཡོ་བ་དང་རབ་དུ་འཇིག་
 པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་སྒྲོབ་ལམ་དུ་འགོག་པའི་
 རང་བཞིན་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་འཇིགས་པ་དང་ནད་འགོ་
 བ་དང་། འཆོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་སྟགས་ལ། འགོག་
 བདེན་ཆོས་ཅན། འགོག་པ་ཞི་བ་གྱུ་ལྗོམ་ངེས་འབྱུང་གི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ།
 རིམ་བཞིན་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱལ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་། གཙང་
 ཞིང་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། ཏྲག་ཏུ་པན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ལམ་ཤེས་སྟགས་ལ། ལམ་བདེན་ཆོས་ཅན། ལམ་རིགས་པ་སྐྱབ་པ་ངེས་འབྱུང་
 གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཞིན་ཐར་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་
 མོངས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་། ཏྲག་པའི་
 གནས་སུ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱེན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་
 སྟགས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་དྲོད་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་
 མཐུན་དྲོད་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྟགས་ལུང་པོ་ལྷ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་པའི་
 རྣམ་པས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 སྒྲོར་ལམ་ཅེ་མོ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཅེ་མོ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་
 སྟགས་ལུང་པོ་རྣམས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་བྱར་མེད་པའི་རྣམ་པས་

བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་
 ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ངེས་ཆ་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྟོགས་ལུང་པོ་ལྷ་
 ཏྲག་མི་ཏྲག་སྟོགས་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་བཀག་པའི་རྣམ་པས་
 བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་
 ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཆོས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། ས་བཏུ་ནས་
 རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གནས་པའི་རྣམ་པས་བདེན་
 བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བཏུ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་
 ཆོས་ཅན། གནས་བྱུང་མེད་པར་ཐལ། ཀྱན་མཁྱེན་གྱི་གནས་བྱུང་མ་གཟིགས་
 པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་སྟོགས་ལ། རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་བྱུང་ཆོས་ཆོས་ཅན།
 རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་
 བྱུང་པར་མེད་དམ་མཉམ་པའི་དགོས་པ་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་
 བྱུང་སྟོགས་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཏྲོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་ཏྲོགས་པ་ཟབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆོ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་གདམས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་བྱུང་
 གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་གདམས་
 པ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་བྱུང་རྒྱུ་ཏྲོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 གཏུལ་བྱ་གཞན་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱ་གི་ཏྲགས་ལས་ཤེས་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱ་གི་ཏྲགས་ལས་གཞན་གྱི་རང་གི་
 ཤེས་པའི་རྒྱལ་ཏྲོགས་པའི་ཕྱིར། གང་གང་སྟོགས་ལ། རང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་

མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་དེ། གང་སྟོན་པར་འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 བསྟན་པས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་བསྟན་བྱའི་དོན་དེ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། སྒྲ་བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་
 དོན་ཉན་པ་པོའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་སྟོབ་
 ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་
 བཏབ་ཅིང་ཆོག་ས་བསགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་ཀྱན་
 རས་མ་སྤྲད་པར་ཆོག་ཏུ་མི་སྒྲ་ཞིང་ཆོག་གྱུང་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བྱེད་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཟུང་དོན་སོགས་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་དེ། གཟུང་བ་བདེན་ཞེན་གྱི་རྟོག་པ་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལས་དམན་དེ། འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་
 ཀྱི་རྟོག་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྟོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་
 འཕགས་དེ། རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་འབྱིང་པོའི་ནང་སྒྱེ་མཆོད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་
 ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་མི་
 དམིགས་པའི་རྣམ་པས་ཤེས་པའི་བྱང་འཕགས་ལྷ་བྱིན་གྱི་མདོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན།
 རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པ་ཡིན་དེ། དེ་ལྷ་བྱའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་སོགས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཆོས་
 ཅན། སྐབས་འདིའི་ངེས་ཆ་དྲོད་ཡིན་དེ། གཟུགས་སོགས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་མི་
 འགལ་བར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། སྒྲོལ་ལམ་ཅེ་མོ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ངེས་ཆ་ཅེ་མོ་ཡིན་ཏེ། དོན་
 དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་
 སྒྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོལ་ལམ་བཟོད་པ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ངེས་ཆ་
 བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། བར་སྟོང་ཉིད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་
 སྒྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོལ་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ངེས་ཆ་
 ཆོས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་སྒྲེ་འགག་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པས་བདེན་
 བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་དང་བདེན་པ་སོགས་ལ།
 ལམ་གཤམ་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་དེ་བདེན་
 པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་དམིགས་པའི་གཤམ་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བཞིར་དབྱེར་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉིད་ནས་ཁས་མི་ལེན་གྱི་བར་ལ་སྒྲུག་བདེན་གྱི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་དང་། དེ་ཉོགས་ཀྱི་ཡེ་གཤམ་རྟོན་དང་བརྟོན་པར་མེད་པའི་རྣམ་པས་རྟོན་བཞི་
 ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་མཐོང་ལམ་
 སྒྲུག་བསྐྱེལ་ཆོས་བཟོད་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟོན་ནས་དེ་སྒྲེ་
 བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཆེན་པོ་ལ་དོན་དམ་པར་གཟུགས་
 སོགས་ཆོས་དབྱེངས་ཀྱི་རྣམ་པས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོལ་ལམ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་སྒྲུག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་གཤམ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་དེ་སོགས་སྐྱ་མ་ལྟར་རོ། །

ཆོད་མ་མེད་བཅས་ལ། དོན་དམ་པར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་

སྤྱི་བཤེད་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་རྣམ་པས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་ལམ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་རྩེས་བཟོད་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སོགས་སྤྲུལ་ལྟར་རོ། །ཚད་མེད་དང་སོགས་ལ།
 གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཚད་མེད་པའི་རྣམ་པས་བདེན་
 བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
 རྩེས་ཤེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སོགས་སྤྲུལ་ལྟར་རོ། །
 མཐའ་མེད་ཅེས་ལ། དོན་དམ་པར་རྟག་ཆད་སོགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པས་བདེན་
 བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་ཀྱན་འབྱུང་
 ཆོས་བཟོད་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་སོགས་སོ། །དེ་ནས་ངས་
 འབྲིན་གྱི་བར་ལ། ཀྱན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་པས་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་
 པར་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སྤྲོགས་པའི་རྣམ་པ་བདེན་བཞི་དམིགས་པའི་
 སྒྲིབ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་ཀྱན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་སྟོན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སོགས་སྤྲུལ་ལྟར་རོ། །སྤང་མེད་སོགས་ལ།
 ཀྱན་འབྱུང་རྩེས་བཟོད་ལ་གནས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་དོར་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་རྣམ་པས་ཏེ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་
 པའི་མིང་གིས་ཀྱན་འབྱུང་རྩེས་བཟོད་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལས་སོགས་
 སྤྲུལ་ལྟར་རོ། །བྱམས་སོགས་ལ། ཀྱན་འབྱུང་རྩེས་ཤེས་ལ་གནས་པ་འགོག་པར་
 མི་ལྟར་པའི་བྱིར་དུ་ཚད་མེད་བཞི་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་རྣམ་པས་བདེན་བཞི་

ལ་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་ཀྱན་འབྱུང་རྗེས་
 ཤེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སོགས་སོ། །སྒྲིང་ཉིད་ཅེས་
 སོགས་ལ། གཟུགས་སོགས་གདོད་མ་ནས་སྒྲིང་པའི་རྣམ་པས་བདེན་བཞི་ལ་
 དམིགས་པའི་སྒྲུབ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་འགོག་པ་ཆོས་
 བཟོད་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སོགས་སྤྲུལ་ལྟར་རོ། །
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་ལ། ཆོས་དབྱིངས་སུ་དངོས་པའི་དགེ་བས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 བོ་ཞེས་པའི་རྣམ་པས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
 རྣམ་པའི་མིང་གིས་འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་
 ནས་སོགས་སོ། །རྣམ་བྱུང་ཀྱན་བསྐྱུས་ལ། འགོག་པ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཞེས་པའི་རྣམ་པས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་
 ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་འགོག་པ་རྗེས་བཟོད་སྟོན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སོགས་སོ། །ཉམ་ང་བ་དང་ནད་ཀྱན་སེལ་ལ།
 འགོག་པའི་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ཉམ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 པའི་རྣམ་པས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་
 མིང་གིས་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་སུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་
 ནས་སོགས་སོ། །

སྤྲུང་ན་འདས་འཛིན་ཞི་ཉིད་ལ། ལམ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་འཁོར་འདས་
 ཀྱི་ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞི་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་རྣམ་པས་བདེན་བཞི་ལ་

དམིགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་ལམ་ལ་ཆོས་བཟོད་
སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སོགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱང་
སོགས་ལ། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྤྱང་བ་
སོགས་མཛད་དོ་ཞེས་པའི་རྣམ་པས། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སོགས་སོ། །སློག་མི་གཙོད་ནས་འགོད་པའི་བར་ལ། ལམ་ལ་
རྗེས་བཟོད་ལ་གནས་པས་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱ་ལ་གནས་ནས་གཞན་
དག་གྱུང་དེ་ལ་འགོད་དེ་ཞེས་པའི་རྣམ་པས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་
ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་ལམ་ལ་རྗེས་བཟོད་སྟོན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སོགས་ནས་བསྟོ་བའི་བར་ལ། ལམ་ལ་རྗེས་
ཤེས་ལ་གནས་པའི་སྦྱོན་སོགས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་
པའི་རྣམ་པས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་
མིང་གིས་ལམ་ལ་རེས་ཤེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་སོགས་སོ། །
གཞན་དག་ན་རེ་སོགས་ལ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་མཐོང་སྟོན་པའི་གཞུང་
ཆོས་ཅན། སྦྱོར་མཐོང་གི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཅུང་ཟད་མ་བསྟན་པར་
བྱུང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྦྱོར་མཐོང་སྟོན་པའི་རིམ་པ་དང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་དག་གི་
དམིགས་རྣམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་མ་བསྟན་པའི་བྱིར། དེར་བྱུང་། སྦྱོར་
མཐོང་གི་སྐད་ཅིག་མ་ཅོམ་བསྟན་གྱི་དེ་དག་གི་དམིགས་རྣམ་ཅུང་ཟད་གྱུར་མ་

བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སོགས་ལ། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་ཞེས་
 པའི་གཞུང་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲོལ་ལམ་ཉན་རང་གི་སྒྲོལ་ལམ་ལས་དམིགས་
 རྣམ་གྱི་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པར་མ་བསྟན་པར་བཤམ། སྒྲོལ་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་
 མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བའི་ལམ་སོགས་ལ། སྒྲོལ་ལམ་གྱི་བྱང་པ་ཆོས་ཅན།
 སྒྲོལ་ལམ་གྱི་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་སྒྲོལ་ལམ་གྱི་འབྲས་
 བུ་ལ་བྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ནས་ཞི་སོགས་ལ་ཐེག་ཆེན་
 སྒྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། རྒྱགས་ཀྱི་སོགས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། དགེ་བའི་
 དམིགས་པ་ལ་སེམས་བཀོལ་དུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་
 པའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། ར་རྒྱལ་སོགས་བཅོམ་ནས་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་ཇི་ལྟར་འོས་པའི་
 ལུས་ངག་གི་སྤྱི་ཞུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ།
 གཉེན་པོ་རྒྱང་འབྱིར་དགུས་སྤང་བྱ་ཆེ་འབྱིར་དགུ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གནོད་
 པས་མི་ཇི་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལུས་འགལ་རྒྱུན་
 གྱིས་མི་ཚུགས་པའི་མཐུ་ལྡན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ།
 བྱོད་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། རྟེན་གྱི་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་དུ་བྱེད་དེ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་
 གནས་སྒྱེ་པོ་ཀུན་གྱི་མཆོད་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པའི་འོག་དུ་སོགས་ལ།
 དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྟོག་པའི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། སྒྲོལ་ལམ་ཟག་བཅས་ཆོས་ཅན། གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཆོས་བསྐྱེད་ཆེས་སུ་ཡི་

རངས་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། རང་དང་གཉིས་ཀ་དང་སོགས་ལ། སྐབས་འདིའི་
དབྱེ་གཞི་སྒྲིམ་ལམ་མོས་པ་ཆོས་ཅན། འཕགས་ལམ་གྱི་དང་པོར་མདོན་དུ་མི་
བྱེད་དེ། ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྲུང་གནས་སུ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན་གསུམ་
ཡོད་དེ། རང་དོན་གཉིས་དོན་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར།
མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་མོས་པ་ཆོས་ཅན། རང་དོན་མོས་
པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་བསམ་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་ནས་སྒྱུར་བས་གཙོ་ཆེར་རང་དོན་
བསྐྱབ་པའི་མོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པའི་མོས་པ་ཆོས་ཅན།
གཉིས་དོན་མོས་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་བསམ་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་ནས་སྒྱུར་བས་
རང་གཞན་གྱི་དོན་རེས་འཛིག་དུ་སྐྱབ་པའི་མོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ས་བཅུ་པའི་
མོས་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་མོས་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་སྒྱུར་གཉིས་ཀས་གཞན་
དོན་ཁོན་ལ་འཇུག་པའི་མོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲིམ་ལམ་མོས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་
པས་དབྱེ་ན་ཉིར་བདུན་དུ་ཡོད་དེ། རོ་བོས་བྱེ་ན་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅིང་གསུམ་པོ་རེ་
རེ་ལ་ཡང་དགུ་དགུར་དབྱེར་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་སྒྲིམ་པའི་སོགས་ལ། ཁྱོད་གྱི་
གནས་སྐབས་ལ་སངས་རྒྱས་སོགས་གྱི་བསྟོན་བཀུར་བསྐྱབས་པ་མཛད་པ་ལ་དགོས་
པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རྒྱུད་ལཱ་གྱི་བྱང་མཐས་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། རི་
ལྷར་མོས་པ་བཞིན་སོགས་ལ། རང་དོན་མོས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་འབྲིང་གི་
གནས་སྐབས་དགུ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་བསྟོན་པ་དགུ་ཆོན་མཛད་པའི་རྒྱ་

མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་ཡོན་ཏན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་གཟིགས་ནས་
 ཐུགས་དགེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་དོན་དང་གཞན་དོན་
 མོས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་རིམ་བཞིན་ཁྱོད་གྱི་གནས་སྐབས་དགུ་ལ་བཀྱར་བ་
 དང་། བསྐྱུགས་པ་དགུ་ཚན་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཞེས་སྐུར་རོ། །བསྟོན་
 པ་སོགས་ལ། སྐབས་འདིའི་བསྟོན་བཀྱར་བསྐྱུགས་གསུམ་ཆོས་ཅན། བཅུ་བྱ་
 སྒྲིའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ་མོས་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་རྟོགས་ནས་
 སངས་རྒྱས་སོགས་ཐུགས་དགེས་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་
 བསྟོ་བ་སོགས་ལ། སྒྲོམ་ལམ་བསྟོ་བ་ཡིད་བྱེད་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བརྟུ་གཉིས་སུ་
 ཡོད་དེ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ཡིད་བྱེད་ནས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་
 བསྟོ་བའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསྟོ་བ་
 ཡིན་ཏེ། མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པས་དགེ་ཙུ་བྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མི་དམིགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྟོ་བྱ་ཚུལ་བྲིམས་ལ་
 སོགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པས་བསྟོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྟོ་བྱེད་གྱི་སེམས་མི་དམིགས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ།
 བསྟོ་བ་པོ་རང་ཉིད་རྟག་ཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་སོགས་སུ་མི་དམིགས་
 པའི་བསྟོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་གྱི་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་དྲན་པའི་མིང་
 ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་དགེ་ཙུ་མི་དམིགས་

པའི་བསྟོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ།
 སྒྱུར་སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མཚན་མ་མེད་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་དགག་པའི་མཚན་མ་
 མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་གྱིས་གནང་པའི་
 མིང་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ་བསྟོ་བྱ་བསྟོ་བྱེད་བསྟོ་རྒྱུའི་ལམ་ཐམས་ཅད་མི་
 དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་ལས་མ་གཏོགས་
 པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོ་
 བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་ས་རྒྱུ་དེའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་
 ཡིན་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དག་བཅུ་སོགས་ལ་གནས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་
 རངས་པའི་དག་བ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་
 ཆེན་པོ་འབྱུང་ས་འབྱེད་གི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་
 ཅན་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་ལ་གནས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པའི་དག་བ་མི་དམིགས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་ས་ཆེན་པོའི་
 མིང་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་སྟེ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ལ་
 གནས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པའི་དག་བ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སོགས་ལ། སྐབས་འདིའི་བསྟོ་བ་བཅུ་གཉིས་
 ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་ལམ་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 དུ་དག་བ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པས་སྟེ་མེད་བྱང་རྒྱལ་

དུ་བསྐྱོ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་དང་མི་དམིགས་པ་སོགས་ལ། ས་གསུམ་
 པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅུ་ལ་དགའ་བ་སྒྲོམ་པ་ཆོས་
 ཅན། རྗེས་སུ་ཡིད་རངས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དགོ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅུ་
 ལ་བདེན་གཉིས་དང་མི་འགལ་བར་དགའ་བ་བསྒྲོམ་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ལམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་སོགས་ལ། སྒྲོམ་ལམ་སོས་པ་ཆོས་ཅན། བསོད་
 རམས་སྐྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་མེད་གསལ་དུ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། ཤེར་ཕྱིན་ལ་དམིགས་
 པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་ལམ་བསྐྱོ་བ་ཆོས་ཅན། དགོ་ཅུ་
 བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱུར་བར་བྱེད་དེ། དེ་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་
 ལམ་རྗེས་སུ་ཡིད་རངས་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དགོ་ཅུ་དང་མཉམ་པའི་དགོ་བ་
 འཕྲོབ་སྟེ། གཞན་སྐྱེད་གྱི་དགོ་བ་ལ་རང་གིས་བྱས་པ་དང་འདྲ་བའི་དགའ་བ་
 སྒྲོམ་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་གཤམ་མཐས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་
 ཞེས་སོགས་ལ། ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། མཛོན་
 པར་གྱུབ་པ་དང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 སོགས་ལ། ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཛོན་པར་སྐྱུབ་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གི་ངོ་
 བོ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་སྒོ་
 རས་སྒྲོམ་སྤང་གི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བར་ཕྱིན་གཞན་ལྷ་ལས་མཆོག་དུ་
 གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དང་བུ་ལ་བའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བར་ཕྱིན་གཞན་
 ལྷས་རྣམ་མཁུན་མི་ཕྱོད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཀུན་ལ་མཐའ་གང་དུ་འདྲ་རྣམ་པར་མི་

རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 རང་དང་འདྲ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་དེ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། རོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སངས་རྒྱས་རྟེན་སོགས་ནས་རྒྱུའི་བར་ལ། སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ཆོས་
 ཅན། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 གཉིས་ལ་འང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པ་སོགས་ལ། བདུད་ཀྱིས་
 བར་ཆད་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བའི་
 འགལ་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་བཞི་ལ་འང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །

འབྲས་བུ་དག་པ་སོགས་ལ། དགེ་སྦྱོར་གི་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་རང་གི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཀྱིས་དག་པ་ན་རང་གི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་
 གྱུང་དེའི་དག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་རྣམ་དག་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དག་
 གཉིས་རང་དང་སྦྱེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་སྤངས་པ་ཆོས་
 ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཉན་ཐོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཙམ་
 སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་སོགས་ལ། བསེ་རུ་
 ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤངས་པ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། ཉན་སྒྲིབ་
 དང་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཙམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སོགས་ལ། ས་བརྩུ་པའི་སྤངས་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་
 གྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྒྲེ་
 བའི་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཞེས་སོགས་ལ། ཆོས་དབྱིངས་
 དང་གིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་
 གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྤངས་པའི་རྣམ་
 གྲོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཁམས་སོགས་ནས་གཅིག་གོས་གྱི་བར་ལ། སངས་
 རྒྱས་གྱི་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་གིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་
 འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་དགྲ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱང་
 འབྲིང་དགྲ་པོ་དེ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་ཐོས་གྱི་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་གིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཁྱོད་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཉོན་ཐོས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱང་འབྲིང་དགྲ་པོ་དེ། འདོད་པ་
 སོགས་དགྲའི་ཉོན་སྒྲིབ་ཙམ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་ནས་
 སྒྲོ་ནས་གྱི་བར་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོ་རྒྱང་རིམ་ནས་སྒྲེ་ཞིང་སྤང་བྱ་ཆེ་
 རིམ་ནས་འགག་པ་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་མཐོང་ཞིང་
 གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གོས་ལ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་རགས་པ་འབད་པ་རྒྱང་
 ཏུས་སེལ་ཞིང་སྤྲ་མོ་སེལ་བ་ལ་གཙོ་བླག་མཐན་ཆེ་ཐང་ཏུ་འབད་པ་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར། སྒྲོམ་པའི་ལམ་སོགས་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གིན་ཏུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་འབྲས་
 བུ་སངས་རྒྱས་གྱི་རྣམ་དག་གིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་

དག་གི་གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། ཁམས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་མཐའ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་
སྒྲོབ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་གཉིས་པའི་རྒྱ་དོན་ནོ། །

གཞི་ཐམས་ཅད་སོགས་ལ། གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་འོག་དུ་
འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱིད་མེད་པར་བྲེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལེགས་པར་
ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་གྱི་སོགས་ལ། དུས་གསུམ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་
པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། ལའོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ལའོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ཞིང་། སྒྲིང་རྗེས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལའོར་
འདས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དེ་དག་གི་བར་ན་འང་མི་གནས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལས་
མ་གཏོགས་པའི་གནས་བྱའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་བོས་སོགས་ལ། ཉན་
རང་རང་རྒྱད་པའི་མདོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། ལའོར་འདས་གང་རུང་གི་མཐའ་ལ་
གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲིང་རྗེས་དང་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། འབྲས་ཡུམ་ལས་རིང་བར་གྱུར་པ་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མ་
མཁན་གྱི་ནས་རིང་བར་གྱུར་ཏེ་བར་ལ། ཉན་རང་ཆོས་ཅན། འབྲས་ཡུམ་ལ་
རིང་སྟེ། དུས་གསུམ་སྐྱེ་མེད་དུ་མཉམ་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར།
དེར་བཤམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བར་སྒྲོན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་
བས་དངོས་པོ་བདེན་པའི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

སོགས་ལ། བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། འབྲས་ཡུལ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ན། དེ་དག་སྒྲེ་མེད་དུ་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འབྲུལ་པ་སྦྲངས་པའི་
བྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་བྱི་ནང་གི་ཐབས་མཁས་
འི་དུ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། གཟུགས་སོགས་སྤང་པོ་རྟག་གཅིག་
རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པར་འཛིན་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་མངོན་རྟོགས་
ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། དངོས་པའི་གནས་
ལྷགས་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། སྒྲིན་སོགས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་
པ་རྣམས་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས། རྟགས་ཆོས་སྤར་ལྟར་རོ། །འཁོར་གསུམ་ནས་
གཉེན་པོའི་བར་ལ། འཁོར་གསུམ་རྣམ་དག་གི་སྒྲིན་པ་ལ་རང་གནས་ནས་གཞན་
སྒྲོར་བའི་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་
ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་དང་
མཐུན་པར་ཞུགས་ཤིང་མཆོན་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོག་བྱེད་ཡིན་པའི་
བྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་མངོན་ཞེན་གྱིས་དམིགས་
ནས་བྱག་འཆལ་བ་སོགས་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ།
མཆོན་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་ཕྱ་མོའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་གྱི་ལམ་སོགས་ལ།
ཆགས་པ་ཕྱ་མོའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དག་བ་ཡིན་ཡང་དམིགས་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་

སྟོང་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བྱིར། ཆོས་རྣམས་སོགས་ལ། སྟོང་བྱེད་ཀྱི་
 ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གཅིག་པར་གཤམ་
 བས་སྟོང་པའི་བྱིར། མཐོང་བ་སོགས་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཅན།
 ཟབ་མོ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་བྱིར། ལྷ་མ་སོགས་ལ། རྟོགས་པར་དཀའ་སྟེ།
 རྟོག་གའི་སྒྲོས་བསམ་པར་མི་རུས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་སོགས་ལ་གཞི་གཤམ་གྱི་སྐབས་
 འདི་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་རང་རྒྱད་པའི་ལམ་རྣམས་སྟངས་བྱ་མི་མཐུན་པའི་བྱིགས་
 དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེམ་བཞིན་མཆོན་འཛིན་
 གྱིས་བཅིངས་པ་དང་དེས་མ་བཅིངས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཟུགས་སོགས་
 ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོར་ལམ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་གཞིའི་ངོ་བོ་ལ་སྟོང་པ་
 བཀག་པའི་སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་ཞེན་བཀག་ནས་
 བསྒྲུལ་པའི་སྟོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་མི་རྟག་སོགས་ལ། གཞིའི་བྱེད་པར་སྟོང་
 པ་བཀག་པའི་སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་སོགས་ལ་
 མངོན་ཞེན་བཀག་པའི་སྟོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྗེ་གས་མ་རྗེ་གས་ལ། མ་རྗེ་གས་
 པའི་སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟོན་དུ་མ་རྗེ་གས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་
 མངོན་ཞེན་བཀག་པའི་སྟོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྗེ་གས་པའི་སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་
 ཏན་གྱི་རྟོན་དུ་རྗེ་གས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་ཞེན་སྟོང་བཀག་པའི་
 སྟོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆགས་མེད་ཉིད་ལ། ཆགས་པ་མེད་པའི་སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ།
 གཟུགས་སོགས་ལ་ཆགས་མ་ཆགས་ལ་ཞེན་སྟོང་བཀག་པའི་སྟོར་བ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། མི་འགྲུར་བའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་མ་བསྟན་གྱི་འཕེལ་འགྲིབ་དུ་མི་
 འགྲུར་བའི་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཞེན་སྒྱུད་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་
 བོ་མེད་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་ཉོན་དུ་བྱེད་པ་བོ་མེད་པའི་གཞིའི་ཆོས་ཉིད་ལ་
 ཞེན་སྒྱུད་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་དཀར་སོགས་ལ། རྣམ་མཁུན་
 ཆོས་ཅན། ཆེད་དུ་བྱ་དཀར་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཀྱན་རྫོབ་དུ་
 བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་མང་པོར་ཆོགས་གཉིས་ལ་འབད་པས་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྒྱུར་བ་བྱ་དཀར་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་མི་
 དམིགས་ཤིང་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་སྒྲོབ་ཀྱང་རྫོགས་སྒྲིན་མ་
 སྐུངས་པར་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 བྱེད་པ་བྱ་དཀར་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་དུ་དེས་
 གཞན་དོན་བྱེད་ཀྱང་། རང་ཉིད་དེའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་
 སེམས་གྱི་སྒྱུར་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱ་དཀར་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མཁུན་
 གསུམ་ལ་ཞེན་སྒྱུད་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐལ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་
 བུ་ཐོབ་པས་མི་གཏོང་བའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་སྐལ་
 བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱེད་གཞི་ཤེས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཞེན་སྒྱུད་བཀག་
 པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱར་
 སྒྲོབ་སོགས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཞེན་སྒྱུད་བཀག་
 པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུང་བ་རྣམ་བདུན་ལ། སྒྲུང་བ་རྣམ་བདུན་གྱི་ཤེས་

བྱེད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་བྱེད་མི་ལམ་སོགས་འབྲུལ་སྒྲོར་
 བདུན་ལ་ཞེན་སྒྲོད་བཀག་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་འབྱུང་བ་སོགས་ལ།
 བྱིན་པ་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་པར་བདེན་པར་མེད་དེ། མངོན་ཞེན་
 ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་འབྱུང་ཞིང་སྒྲིན་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མི་ལམ་བཞིན་རྒྱ་རྒྱུན་མཉམ་དུ་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱ་མ་བཞིན། སྒྲོར་བ་སྒྲོར་བདེན་པར་འགལ་བའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མིག་རྒྱ་བཞིན། རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་རྒྱུན་བཞིན།
 བག་ཆགས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་མ་འཕོས་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན། བདེན་པའི་རྟེན་མེད་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲི་ཟའི་
 གྲོང་ཁྱེར་བཞིན། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་བཞིན་ཆང་
 བསམ་པས་དབྱུང་ཤུགས་ཀྱི་སོགས་ལ་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་
 སོགས་གཞིའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ལ་ཞེན་བཅས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ལ་ཞེན་སྒྲོད་བཀག་པའི་སྒྲོར་བའི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་ཅེས་སོགས་ལ། གཟུགས་སོགས་བཞིའི་ཆོས་
 རྣམས་ལ་རྟོག་བྱ་རྟོག་བྱེད་སོགས་སྒྲོམ་པ་བཀག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཞི་
 ཤེས་སྒྲོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཡིད་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་བརྒྱུ་ལ་མཚུངས་པར་
 རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བསྐལ་སོགས་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། བརྒྱ་དུག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་

པའི་ཤེས་བཞེད་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བཞིར་ཡོད་པའི་བྱིར། ཏྲག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་
 ཏྲག་མ་ཡིན་སོགས་ལ། ཟག་བཅས་འབྲས་བསྐྱུས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཏྲག་མི་ཏྲག་
 སོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཀྱི་མིང་གིས་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྐྱུས་ཆོས་བཞེད་བསྐྱུན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པ་དེ་སྦྱོང་བའི་བྱིར། མཐའ་ལས་འདས་ནས་མ་འགག་སོགས་ཀྱི་
 བར། རིམ་བཞིན་གཟུགས་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱུས་ཡིན་མིན་དང་། སྟོང་མི་སྟོང་།
 བདག་ཡོད་མེད་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བར་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་
 ཆོས་ཅན། རྣམ་བྱས་ནས་རིམ་བཞིན། ཁྱོད་ཀྱི་མིང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱུས་ལ་ཆོས་
 བཞེད། ཆོས་ཤེས། རྗེས་བཞེད། རྗེས་ཤེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དག་
 ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོང་བའི་བྱིར། མཐའ་འདྲ་ནས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བར་ལ།
 ཟག་བཅས་རྒྱུའི་ཆོས་རྣམས་རྒྱ་ཡིན་མིན་དང་། ཀྱན་འབྱུང་ཡིན་མིན་དང་རབ་སྦྱོང་
 ཡིན་མིན་དང་། རྒྱུན་ཡིན་མིན་གྱི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བར་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས། རིམ་བཞིན། ཁྱོད་ཀྱི་མིང་གིས་ཀྱན་འབྱུང་ཆོས་
 བཞེད་དང་། ཆོས་ཤེས་དང་། རྗེད་བཞེད་དང་། རྗེས་ཤེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་སྦྱོང་བའི་བྱིར། གང་བྱིར་ནད་མི་འབྱུང་གི་བར་ལ།
 རྣམ་བྱང་འབྲས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འགོག་པ་དང་། འགོག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བ་དང་། བྱ་ལོ་མ་དང་བྱ་ལོ་མ་མིན་པ་དང་། རེས་འབྱུང་དང་། རེས་
 འབྱུང་མ་ཡིན་རྣམས་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བར་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་

ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས། རིམ་བཞིན་བྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་
 ཆོས་ཤེས་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་རྣམས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་ལ་བརྟེན་
 བས་དེ་དག་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ངན་སོང་ནས་སྟེ་མེད་ཀྱི་བར་ལ། རྣམ་བུར་རྒྱའི་ཆོས་
 རྣམས་ངེས་འབྱེན་དང་ངེས་འབྱེན་མ་ཡིན་པ་དང་། ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མ་ཡིན་དང་། རྒྱལ་པ་དང་རྒྱལ་པ་མིན་པའི་སྒྲོས་པ་དང་
 བུལ་བར་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས། རིམ་བཞིན་།
 བྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་ལམ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་བཟོད་རྗེས་
 ཤེས་རྣམས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་སྟེ་བའི་ཕྱིར།
 ཉན་ཐོས་སོགས་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞི་མི་རྟག་
 སོགས་བཙུ་བྱུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཀྱི་སྒྲོག་ཕྱོགས་
 རྒྱ་ཁྱུར་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་སོགས་ལ།
 གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཀྱི་མཐུག་ཐོག་དུ་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་
 མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བསྟན་མི་དགོས། སྒྲོག་ཕྱོགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་
 ལམ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བསྟན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ་མ་གྲུབ་སྟེ།
 སྐབས་གཉིས་པར་སྒྲོམ་ལམ་བསྟན་པས་དེ་མངོན་དུ་བྱ་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བསྟན་
 མི་དགོས། དེ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བསྟན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ་མ་

ཐུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ། དེའི་མཐོང་ལམ་བསྟན་
པའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱན་གོམས་བས་སྒྲིམ་ལམ་དུ་བྱགས་ལ་ཤེས་པའི་བྱིར་
རྟགས་ཕྱི་མ་ཐུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཙམ་ཡིན་གྱི་མངོན་
སུམ་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ དེ་ལྟར་སོགས་ལ། མཁྱེན་གསུམ་ཆོས་ཙན། ཁྱེད་
ལ་མཐུག་བསྟུན་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མངོན་རྟོག་བརྒྱད་པོ་མཐའ་དག་བསྟུན་
བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་། སྐབས་གསུམ་པའི་ངག་དོན་ནོ།། །།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་སོགས་ལ། རྣམ་ཀྱན་ཆོས་ཙན། མཁྱེན་
གསུམ་གྱི་མཐུག་ཏུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་
གཏན་ལ་ཡབ་ནས་དབང་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་ཁྱེད་སྒྲིམ་པའི་བྱིར་ གཞི་ཤེས་པའི་
སོགས་ལ། སྐབས་འདིའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཙན། གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པ་ཡན་
གར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
ཡིན་པའི་བྱིར་ ཐུབ་སྟེ། གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་
གཉེན་པོར་མི་རུང་བའི་བྱིར་ དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་སོགས་ལ། གཞི་
ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཙན། དབྱེར་ན་ཉིར་བདུན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་
ལ་བཞི་བཞི་དང་། ལམ་བདེན་པ་བཙོ་ལྔ་ཡོད་པའི་བྱིར་ དེ་སོགས་ལ། མེད་པ་
ནས་མི་རྩི་བའི་བར་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཆོས་ཙན། ལྷག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་
བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གནས་མེད་ནས་མིང་མེད་ཀྱི་བར་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཆོས་ཅན། ཀུན་
 བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཆན་ཉིད་སོགས་ལ། འགྲོ་བ་མེད་པ་ནས་སྐྱེ་བ་
 མེད་པའི་བར་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 མཆན་ཉིད་སོགས་སོ། །ཉོན་སྐྱབ་སོགས་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་
 བདེན་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། ཉོན་སྐྱབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་དང་།
 ཤེས་སྐྱབ་གཟུང་ཏོག་གི་གཉེན་པོ་སྒྲིམ་ལམ་ཟག་བཅས་དང་མཐོང་ལམ་ཟག་
 མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱོད་ལ་ཤེས་སྐྱབ་གཟུང་ཏོག་གི་གཉེན་པོ་འབྱེད་པ་
 མ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་ཏོགས་ཀྱང་བསྐྱུས་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་སོགས་ལ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ནས། འདུལ་བ་པོ་མེད་པའི་བར་གྱི་
 རྣམ་པ་བཞི་ཆོས་ཅན། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཆན་ཉིད་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་སོགས་ལ། མི་ལམ་ནས་སྐྱེ་མའི་བར་གྱི་རྣམ་པ་ལྔ་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྐྱབ་
 གཟུང་ཏོག་སྐྱུའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཏོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སོགས་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་
 ནས། མི་གཡོ་བའི་བར་གྱི་རྣམ་པ་དྲུག་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་སོ་སོར་ངེས་པའི་གཉེན་
 པོ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་སུ་སྟོན་འདོགས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྱེ་བྲག་ངེས་
 པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་ལམ་དང་སོགས་ལ། སྐབས་འདིའི་བདེན་
 བཞིའི་གོ་ངེས་ཆོས་ཅན། སྐབས་གཞན་གྱི་བདེན་བཞིའི་གོ་ངེས་དང་མི་མཐུན་
 པས་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བྱང་གི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱིས་

གོ་རིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། སུམ་ཏུ་ཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ།
 ཀྱན་བདེན་གྱི་བརྒྱད། ལམ་བདེན་གྱི་བདུན། སྒྲུག་བདེན་གྱི་ལྔ། འགོག་བདེན་
 གྱི་བཅུ་དྲུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སོགས་ལ། འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནས་སེམས་ཅན་མེད་པའི་བར་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཆོས་ཅན།
 ཀྱན་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་
 རོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་གར་ཡིན་པ་སོགས་ལ། མ་
 འོངས་པའི་ཐུང་པོ་སོགས་ལ་འདུན་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཡང་
 སྤྱིད་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྤྱིད་འབྱུང་བྱེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་སོགས་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཀྱན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྤྱིད་
 གྱི་ལས་སོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་ཀྱན་རྟོག་ཆོས་ཅན། རབ་
 རྒྱེ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱེན་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱན་བསྦྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཚད་མེད་སོགས་ལ། ཚད་མེད་ནས་ཆགས་མེད་གྱི་བར་གྱི་རྣམ་པ་བདུན་ཆོས་ཅན།
 ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་
 སེལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མེད་དང་མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་པའི་རྣམ་པ་
 ཆོས་ཅན། ལམ་བདེན་ལ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་བར་པའི་གོ་
 སྐབས་འབྱེད་པ་དང་རི་ལྟར་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་མི་
 དད་དང་མཚོག་དུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། དིགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།

ཆོས་དབྱིངས་ཐ་མི་དད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་
 བྱིར། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་གཞལ་དུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་པའི་
 རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་ཉི་བར་ཞི་བའི་སྐྱབ་པ་དང་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། དེས་འབྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཆོས་གང་ལའང་ཆགས་པ་མེད་པས་གདོན་མི་བྱ་བར་མུ་རན་ལས་འདས་པར་
 འབྱེན་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། མི་རྟག་པ་སོགས་ལ། མི་རྟག་པ་ནས་མཚན་ཉིད་མེད་
 པའི་བར་གྱི་རྣམ་པ་ལྔ་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བདེན་གྱི་
 ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ལ་ལོག་བྱོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་བྱེད་
 ཡིན་པའི་བྱིར། འགོག་པའི་སོགས་ལ། བྱང་དང་སྤྱི་དང་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་
 རྣམ་པ་གསུམ་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་གྱི་འགོག་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཟག་
 བཅས་གྱི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་འགག་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ཞི་བའི་རྣམ་པ་སོགས་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དོར་བ་མེད་པ་
 སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་བར་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཆོས་ཅན། ཞི་བའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 བཏགས་པའི་མངོན་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་ཞི་བས་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། བྱ་ལོ་མ་གྱི་སོགས་ལ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱ་ལོ་མ་
 པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་མ་བྱས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྒྲོན་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་པར་འབྱུང་བའི་སོགས་
 ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་

གསུམ་ཚེས་ཅན། རི་ལྷར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་གཞི་མཚན་
 ཉིད་དུས་རྣམས་སུ་འབྱུང་བའི་ཞེན་པ་གསུམ་བཀག་པས་རབ་དུ་སྒྲེ་བའི་ཚེས་
 ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
 པ་ཚེས་ཅན། གང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་པར་འབྱུང་བའི་རང་
 བཞིན་དུ་གྱུར་བའི་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་སོགས་ལ། སྟོང་
 ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཚེས་ཅན། འགོག་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་
 ཉིད་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་
 སོགས་ལ། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཚེས་ཅན། བརྒྱ་དང་བཅུར་དབྱེར་ཡོད་དེ།
 གཞི་ཤེས་ཀྱི་སོ་བདུན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སོ་བཞི། རྣམ་མཁུན་གྱི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ལམ་སོགས་ལ།
 དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ཚེས་ཅན། དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ།
 བདེན་བཞི་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ། ལུས་སོགས་ཚེས་བཞི་ལ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་དུ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་
 བའི་སོགས་ལ། ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་ཚེས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་
 ཡིན་ཏེ། སྤང་གཉེན་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྟོང་སོགས་ལ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཚེས་ཅན།
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་སྟོར་བའི་སོགས་ལ། རྟོང་

ཅེས་བསྟུས་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཚེས་ཅན། མདོན་པར་རྟོགས་པར་སྒྱུར་
 བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་ལམ་སྒྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མདོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་སོགས་ལ། བཟོད་མཚན་གིས་བསྟུས་པའི་དད་
 སོགས་སྟོབས་ལྔ་ཚེས་ཅན། མདོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ།
 མི་མཐུན་སྟོགས་ཟིལ་གྱིས་མཐོན་པའི་སྒྲོ་ནས་འཕགས་ལམ་སྒྱེད་པ་ལ་དབང་
 བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་སོགས་ལ། བྱང་ཆུབ་
 ཡན་ལག་བདུན་ཚེས་ཅན། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པའི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲུབ་མེད་གསར་དུ་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྣམ་པར་དག་པ་སོགས་ལ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཚེས་ཅན། རྣམ་
 དག་ངེས་འབྱེན་གྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པའི་ཚེས་ཉིད་མཐོང་ཟེན་གོམས་པར་
 བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོའི་ལམ་སོགས་ལ། འཕགས་ལམ་གྱིས་
 བསྟུས་པའི་སྟོང་པ་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཚེས་ཅན། ལྟ་བུས་བྱས་པའི་གཉེན་པོ་
 ཡིན་ཏེ། བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་དང་དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཚེས་ཅན། འཛིག་ལྟའི་
 རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་དང་། དེའི་ཐབས་ལ་བྱེན་
 ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་མཚན་མ་
 མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའི་

ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཀུན་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་
 བཞི་དང་མི་རྟག་སྟག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ལམས་གསུམ་ལ་སྒྲོན་པའི་
 གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ལའོར་བ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཏེ་གསུངས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་པར་བར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོན་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་
 སྒྲུ་མའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སོགས་ལ། རྣམ་པར་སྒྲོ་གསུམ་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོའི་
 ལམ་ཡིན་ཏེ། བར་པའི་གཤམ་གྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་སྒྲོང་བྱེད་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 སྒྲུལ་པའི་ལམ་སོགས་ལ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་མེད་
 གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་པར་ཆོས་ཅན། སྒྲུལ་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བྱི་རོལ་གྱི་
 གཟུགས་འདོད་རྒྱུར་སྒྲུལ་སྒྲུར་མི་རྣམས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བྱེད་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། གཟུགས་སྟག་པ་དང་སོགས་ལ། སྟག་པའི་རྣམ་པར་ཆོས་ཅན། སྟག་མི་
 སྟག་སྒྲུལ་པ་ལ་དགའ་མི་དགའི་མཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྟག་མི་སྟག་བར་མ་
 རྣམས་སྟག་བར་རོ་གཅིག་དུ་སྒྲོས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཡིན་པའི་བྱིར། མཐོང་
 པའི་ཆོས་སོགས་ལ། གཟུགས་མེད་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་བཞི་དང་འགོག་སྒྲོམས་ཆོས་
 ཅན། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་གྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བྱར་འཕགས་མཐོང་ཆོས་ལ་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱིར། སྒྲོམས་པར་འཇུག་གིས་དེ་དག་གི་
 རྣམ་སྒྲིན་སྒྲོན་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་མི་འཇུག་པའི་བྱིར། འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་
 སོགས་ལ། འདས་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མཐར་གནས་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་དགུ་
 ཆོས་ཅན། འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་

སྒྲིབ་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་པའི་ལམ་སོགས་ལ། མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་
 བཞི་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་གི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སོགས་ལ། བར་ཕྱིན་བརྒྱུ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཉིད་
 ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་པ་ཡིན་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་
 སོགས་ལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་པོ་ཆོས་ཅན། གུན་མཐོང་པ་ཡིན་པའི་
 ལམ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་ཆུང་འོག་མ་གསུམ་ལས་ལྷུ་ལྷུང་བའི་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ནི་གནས་དང་སོགས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། ཀྱུན་བྱང་གིས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་རྣམ་
 སྒྲིབ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རབ་དབྱེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆགས་
 ཐོགས་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མོས་པ་སྣ་ཆོགས་མཁྱེན་པའི་
 སྟོབས་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གང་ལ་གང་མོས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་
 ཐོགས་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་དུ་མ་མཁྱེན་པའི་
 སྟོབས་ཡིན་ཏེ། དེས་མ་དེས་ཀྱི་རིགས་སྣ་ཆོགས་ཆགས་ཐོགས་སོགས་སོ། །
 དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱའི་དབང་
 པོ་རབ་འབྱིང་བ་མ་གསུམ་ཆགས་ཐོགས་མེད་སོགས་སོ། །ཀྱུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་
 མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་དང་འགྲོ་བ་ལྷ་བཟོད་པར་བྱེད་པའི་
 ལམ་ཆགས་ཐོགས་མེད་སོགས་སོ། །ཀྱུན་འབྱུང་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། བསམ་

གཏན་སྟོམས་འཇུག་སོགས་ཀྱི་རོ་མུང་ཉེས་དམིགས་ངེས་འབྱུང་ནམས་ཆགས་
 ཐོགས་མེད་སོགས་སོ། །སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་
 ཆེ་རབས་སྒྲ་མའི་གནས་སྐབས་ལ་ཆགས་ཐོགས་སོགས་སོ། །འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་
 མཆུན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བར་འཇུག་པའི་
 གནས་སྐབས་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་སོགས་སོ། །

ཟག་ཟད་མཁུན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འདུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ང་ནི་སངས་རྒྱས་
སོགས་ལ། མི་འཇིགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་རང་དོན་སྤངས་
རྟོགས་ཐུན་ཆོགས་དང་། གཞན་དོན་ངེས་འབྱུང་ལམ་དང་། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
སྟོན་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་སྟོལ་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲུལ་པ་
སོགས་ལ། འབྲུལ་པ་མི་མངའ་བ་ནས་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་
བའི་བར་གྱི་རྣམ་པ་དུག་ཆོས་ཅན། སྟོད་པས་བསྐྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་འདྲེས་
པ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྟོ་ནས་ཉན་
རང་ལས་སྟོད་པ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདུན་པ་སོགས་ལ། འདུན་པ་ནས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་བར་ཉམས་པ་མི་མངའ་
བའི་རྣམ་པ་དུག་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པས་བསྐྱས་པའི་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་
པ་དུག་མི་མངའ་བའི་སྟོ་ནས་ཉན་རང་ལས་རྟོགས་པ་བྱད་པར་བྱེད་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོ་དང་ཞེས་སོགས་ལ། སྟོ་གསུམ་གྱི་ཕྱིན་ལས་

ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཐིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལས་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉན་རང་ལས་ཐིན་ལས་བྱད་པར་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདས་པ་དང་ཞེས་སོགས་ལ། རུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། རུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་ཤིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉན་རང་ལས་ཡེ་ཤེས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སོགས་ལ། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཁྱོད་སྟོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སོགས་ལ། འབྲས་ཡུམ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བསྐྱར་བའི་རང་བྱུང་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སོགས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་སྟེང་པ་མཁུཅན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་རི་སྟེང་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་སོགས་ལ། ཉན་རང་གི་རྒྱད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་མོངས་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། ཉན་མོངས་པ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤྲོད་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྟོང་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། ཉུགས་དང་སྐྱབ་བྱ་སྒྲ་མ་ལུ་རོ། །ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
 སྤངས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་སོགས་ལ། འདས་དང་ད་ལུ་རྒྱ་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱུན་ཞིང་སྤྲུངས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན།
 ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་གཞུང་ཉན་པའི་སྟོང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོག་ཐོན་ཐོས་ཤིང་ཉེགས་སུ་རུང་
 བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཉེན་སོགས་ལ། སྒྲོ་གསུམ་ཀྱི་བསྟེན་བཀུར་
 ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལྟ་སྟེན་ཆོས་ཅན། ཡུམ་ཀྱི་གཞུང་
 འཛིན་པའི་སྟོང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ལ་ཐེ་
 ཆོམ་ཀྱི་དོན་འདྲི་བ་དང་། སྟེན་སོགས་སྐྱབ་པ་དང་ལུན་པའི་ལྟ་སྟེན་ཆོས་ཅན།
 རིམ་བཞིན་ཡུམ་ཀྱི་དོན་ཐོས་བསམ་ཀྱིས་མི་བརྗེད་པ་དང་། སྒྲོམ་བྱུང་གིས་ཚུལ་
 བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་
 ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་སོགས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་སྟོར་ཆོས་ཅན། མི་གནས་
 པའི་སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཉེགས་
 ནས་གནས་བྱུར་མི་དམིགས་པའི་སྟོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་བཀག་པའི་
 སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ། མི་གནས་པའི་སྟོར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པའི་ཉེགས་པའི་
 སྟོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟབ་པའི་སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཞིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་

སོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏིང་དཔག་
 དཀའ་བའི་སྒྲིབ་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
 གཏིང་དཔག་དཀའ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཆད་མེད་པའི་སྒྲིབ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
 པས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་
 ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་
 བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཟབ་མོ་ལ་དངངས་སྒྲག་མངོན་གྱུར་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིབ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟོད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། ལུང་བསྐྱུན་པའི་སྒྲིབ་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཟབ་མོ་ལ་དངངས་སྒྲག་མངོན་གྱུར་མི་སྟེ་བའི་སྒྲིབ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཅེ་མོས་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་མི་སྟེག་པའི་སྒྲིབ་བ་ཡིན་ཏེ།
 རྟོད་ལས་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་ཐོབ་ཅིང་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་དགེ་ཅུ་སྟོན་པའི་སྒྲིབ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པས་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། དེས་པར་འབྱུང་བའི་
 སྒྲིབ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་གི་སར་མི་ལུང་བའི་རྒྱ་ཐབས་ཤེས་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་
 བོ་ཐོབ་པའི་སྒྲིབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་སྒྲིབ་ཆོས་
 ཅན། བར་ཆད་མེད་པའི་སྒྲིབ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་མཆོན་མ་དང་བུལ་
 བའི་ཆོས་དབྱིངས་སྐྱུར་དུ་རྟོགས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དང་
 བོས་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། བྱང་རྒྱལ་དང་ཉེ་བའི་སྒྲིབ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟག་
 མེད་གྱི་ཆོས་སྐར་མེད་གསར་དུ་སྟེ་བའི་རྟོན་དུ་གྱུར་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དང་
 བོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ཡུལ་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། སྐྱུར་བའི་སྒྲིབ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་

སྒྲུབ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཉོག་པ་སྒྲོར་བའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ས་བརྒྱད་པའི་ཡུམ་སྒྲོར་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་གྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གྱི་ལམ་
 ཡོ་བསྐྱོར་རྣམས་གྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲོན་ཡོན་ཀུན་རྫོབ་དུ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་
 པར་ཉོགས་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་མི་མཐོང་བའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ།
 དགོ་ཕྱིག་སྒྲུང་དོར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་པར་མི་དམིགས་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་བྱུང་དུ་མི་མཐོང་བའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་
 རས་རྣམས་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྫོམ་པ་
 མེད་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། མཆན་གཞི་མཆན་ཉིད་མཆོན་བྱའི་ངོ་བོར་རྣམ་
 པར་མི་ཉོག་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ། མཆན་གཞི་སོགས་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་མི་
 དམིགས་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ས་དགུ་པའི་ཡུམ་སྒྲོར་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་
 རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིན་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞིའི་སྒྲོན་ས་ཆོས་བསྟན་
 པས་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་མཆོམས་པར་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ས་བརྒྱ་པའི་ཡུམ་སྒྲོར་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དུས་ཆོགས་གྱིས་
 མཆོམས་བཅད་ནས་ཡུམ་ལ་ཐོས་སོགས་བྱེད་པའི་ལྷ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲོར་བ་ཆོས་ཅན།
 ས་འཆོམས་གྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷ་བྱའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བདུད་གྱི་མཐུ་
 བཅོམ་སོགས་ལ། ཡུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱོམ་པའི་བྱུང་སེམས་

ཆོས་ཅན། རྩོམ་པ་རྩེ་མོའི་མཛེས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ། ཆོ་འདིར་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་བྱིར། རྩོམ་པ་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱིས་དགོངས་གིང་མཆོད་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ། འདིར་སྦྱོར་དངོས་རྩིས་
 གསུམ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་དགོངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་བྱིར། རྩོམ་པ་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་མཛོད་དུ་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ། འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་
 རྒྱན་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་བྱིར། རྩོམ་པ་རྩོགས་པའི་བྱུང་ཆུབ་དང་
 ཉེ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ། འདིར་བྱུང་ཆུབ་དང་ཉེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་བྱིར།
 རྩོམ་པ་སངས་རྒྱུས་དང་མི་འབྲལ་བའི་དོན་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ།
 འདིར་དེ་དག་དང་རྩིས་སུ་མཐུན་པའི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་བྱིར། རྩོམ་པ་
 རང་གང་དུ་སྦྱོམ་འབྱུང་གི་ཡུལ་ལུང་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ། འདིར་ཤེས་བྱེད་
 གཞན་ལ་བསྟན་པས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་བྱིར། རྩོ་
 མཛེས་ལེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ། འདིར་གཉེན་
 པོའི་ཆོས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར། འདིར་མ་དགེ་ཅུང་
 ཟད་ཞིག་སྤྲོས་པས་ཐོབ་པའི་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་གཏམ་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་
 བྱིར། རྩོམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་མི་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ། འདིར་སངས་རྒྱུས་
 ཀྱིས་སྦྱོར་བ་བསྒྲུབས་པའི་གྲོགས་མཛད་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར། རྩོམ་པ་དགེ་ཅུ་ཉན་
 རང་སོགས་དང་བྱེད་པོར་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ། འདིར་འཛིག་ཏེན་ལས་
 འདས་པའི་ཆོས་འཆོལ་བ་སོགས་ཀྱི་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྦྱོབ་པའི་བྱིར། རྩོམ་པ་ལ་

སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པ་སོགས་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་
 སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ། འདིར་རང་གི་དམ་བཅའ་པའི་ཆོག་ལ་སངས་རྒྱས་
 གྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མར་རྣམ་སྒྲིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཛིན་པའི་ཡོན་
 ཏན་འབྱུང་སྟེ། འདིར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆོག་དོན་ལ་ངང་པ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་གྱི་
 སོགས་ལ། ཡུམ་གྱི་ཆོག་དོན་ཆོགས་ཆེན་པོས་ཐོབ་པ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་
 ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་སྒྲོམ་པའི་འགལ་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་ཆེན་དང་པོ་གཉིས་ལ་
 དེ་བཞེན་དུ་སྦྱར་རོ། །དཔོན་སྒྲོབ་གང་རུང་ཡུམ་འབྲི་བ་སོགས་ལ་འདུན་པ་དང་
 ལྷན་ཞིང་། གང་རུང་སྒྲོམས་ལས་དང་ལྷན་པ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་ཡིན་ཏེ།
 སྦྱོར་བ་སྒྲོམ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་མཆོན་པར་བྱེད་
 སོགས་ལ། ཤེས་བྱུང་བྱེད་པ་གསུམ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བའི་བྱེད་མཆོན་སོགས་ཡིན་ཏེ།
 སྦྱོར་བ་དེ་སངས་རྒྱས་སྦྱེ་བྱེད་དུ་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་
 ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བའི་ལས་མཆོན་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱུང་བྱེད་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་སོགས་ལ་སྐབས་འདིའི་ཤེས་རྣམ་
 བཅུ་དྲུག་ལ་སྐྱུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། མཐུན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ཏེ།
 མཐུན་གསུམ་སྦྱོར་བས་གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་
 རྟོགས་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བས་ཡུམ་ལས་དེ་བཞེན་གཤེགས་
 པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དང་། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བས་ཞེས་ཀུན་ལ་སྦྱར་རོ། །ཡུང་པོ་ལྔའི་
 འཛིག་རྟེན་དོན་དམ་པར་འཛིགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་

སེམས་དོན་དམ་པར་སྒྲིམ་བུལ་དུ་གཤེས་པ་དང་། སེམས་ནང་དུ་བསྐྱུས་པར་དོན་
 དམ་པར་སྒྲུ་མེད་དུ་གཤེས་པ་དང་། སེམས་ཕྱིར་གཡེངས་པ་སྒྲུ་མེད་དུ་གཤེས་པ་དང་།
 སེམས་མི་བྱད་པའི་རྣམ་པ་གཤེས་པ་དང་། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་།
 འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བར་གཤེས་པ་དང་། སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཆེན་པོ་
 དང་། སེམས་ཚད་མེད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། སེམས་ལྷུང་མེད་
 པ་དང་། སེམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུ་མེད་དུ་གཤེས་པ་དང་། གཡོ་བ་ལ་སོགས་
 པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་
 ཉིད་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་རྟོགས་པ་གཤེས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཞི་གཤེས་
 ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་གཤེས་མཆན་ཡིན་ཏེ། གཞི་གཤེས་སྒྲུབ་པས་གཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་
 རྒྱུད་པའི་རྟོགས་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲུབ་པ་ཉིད་སོགས་ལ། ལམ་གཤེས་སྒྲུབ་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པར་གཤེས་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། ལམ་གཤེས་
 སྒྲུབ་པའི་གཤེས་མཆན་ཡིན་ཏེ། ལམ་གཤེས་སྒྲུབ་པས་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་
 རྒྱུད་པའི་རྟོགས་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྟོན་སོགས་ལ། རྣམ་
 མཁྱེན་སྒྲུབ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉེས་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་
 མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་གཤེས་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་སྒྲུབ་པའི་
 གཤེས་མཆན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་དེ་རྟོགས་
 པའི་ཆ་ཡིན་པའི་བྱིར། བརྗོད་གཤེས་མཛད་མཛོན་སུམ་མཛད་ལ། རྣམ་མཁྱེན་
 སྒྲུབ་པས་ཡུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་གཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་འཇིག་

ཉེན་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་ཉེན་གྱི་སྒྲོམ་བྱུང་
 བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ། འཇིག་ཉེན་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་མཛད་པ་ཤེས་པ་དང་།
 འཇིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ། འཇིག་ཉེན་སྒྲོང་པ་ཉིད་
 དུ་མཐོང་བར་མཛད་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་རྟགས་ཆོས་སྒྲུལ་མ་ལྟར་རོ། །
 བསམ་མི་བྱུང་སོགས་ལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་བྱུང་པར་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན།
 ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲོམ་པའི་བྱུང་མཆོན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉན་རང་གི་སྒྲོམ་
 བ་ལས་བྱུང་པར་འཇགས་པར་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། བསམ་མི་བྱུང་སོགས་ལ།
 སྐབས་འདིར་བསྟན་བྱུང་པར་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲོམ་
 བའི་བྱུང་མཆོན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉན་རང་གི་སྒྲོམ་བ་ལས་བྱུང་པར་འཇགས་པར་
 མཆོན་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། བསམ་མི་བྱུང་ནས་འདས་ཀྱི་བར་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་སྟུག་
 བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་ལས་བྱུང་པར་འཇགས་ཏེ། སྟུག་བདེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་བསམ་མི་
 བྱུང་སྒྲུབ་མེད་གསལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐད་ཅིག་མ་བྱི་ལ་
 གསུམ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ལས་བྱུང་པར་འཇགས་ཏེ། སྟུག་
 བདེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མི་མཉམ་པ་དང་། ཚད་མས་གཞལ་བ་དང་བགྱང་པ་ལས་
 འདས་པ་སྒྲུབ་མེད་གསལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་སོགས་
 སྒྲུབ་རོ། །

འཇགས་པ་ཀུན་སྟུང་སོགས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཀུན་འབྱུང་

ཆོས་བཟོད་བཞི་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་དེ་དག་བཞི་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་ཏེ།
 རིམ་བཞིན་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་བསྟུང་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲེས་བུ་མཁས་པས་རྟོགས་བྱ་ཡོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་རང་གི་སྟོང་
 ཡུལ་མ་ཡོན་པའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་མཁུན་གྱིས་
 བསྟུས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྟར་དུ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲི་མེད་གང་མེད་སོགས་ལ།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་འགོག་པ་ལ་ཆོས་བཟོད་སོགས་བཞི་ཆོས་ཅན། ཉན་
 རང་གི་དེ་དག་བཞི་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། རིམ་བཞིན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་
 ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་བྲི་གང་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལའོར་གསུམ་
 རྣམ་པར་དག་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུག་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། བསྐྱལ་པ་དུ་མར་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་ས་
 གཉིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་རྟོག་པར་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། རྟེན་དང་བཅས་པ་སོགས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་
 ལམ་ལམ་ལ་ཆོས་བཟོད་སོགས་བཞི་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་དེ་དག་བཞི་ལས་
 བྱུང་པར་འཕགས་ཏེ། རིམ་བཞིན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲེ་མཆོད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཆོག་ས་ཡོན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དག་པའི་བཤེས་གཉིན་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་
 རྒྱུ་ལ་ཆགས་པ་སོགས་དངོས་པོར་མངོན་ཞེན་གྱི་རོ་མུང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 ཕྱིར་དེ་དག་གི་སོགས་ལ། ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་
 བསྟུན་གྱི་བྱུང་པར་བཅུ་དུག་དང་མི་ལྟན་ཏེ། སྐབས་འདིའི་ཤེས་བཟོད་བཅུ་དུག་

གི་འགལ་ལྷན་གྱི་པ་ལ་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། པན་བདེ་སོགས་ལ། པན་བདེ་
 སྒྱུ་བ་པ་གསུམ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་སྒྱུ་བ་པའི་བྱེད་མཆོན་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཤེས་སྒྱུ་བ་
 བས་ཉན་རང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་པན་བདེ་སྒྱུ་བ་
 པའི་ཕྱིན་ལས་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་བདུན་ཆོས་
 ཅན། ལམ་ཤེས་སྒྱུ་བ་པའི་བྱེད་མཆོན་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཤེས་སྒྱུ་བ་བས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 གདུལ་བྱ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་པན་བདེ་སྒྱུ་བ་པའི་ཕྱིན་ལས་
 མཆོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གྱི་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་སྒྱུ་བ་པའི་བྱེད་
 མཆོན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་སྒྱུ་བ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་
 མཆོས་པ་པ་ཆོས་ལའོར་བསྐྱར་བར་སྒྱུ་བ་པའི་ཕྱིན་ལས་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ལ། ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་
 རོ་བོ་ཉིད་བཞི་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་སྒྱུ་བ་པའི་རོ་བོ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་
 མཆོན་བྱེད་མཆོན་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་
 དམ་པར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱ་རན་ལས་འདའ་བ་དཀའ་བ་སོགས་རོ་བོ་ཉིད་
 ལྟ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་སྒྱུ་བ་པའི་རོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བྱུང་བྱེད་
 གསུམ་གྱིས་མཆོན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་དངོས་པོའི་བྱུང་བར་ལ་དམིགས་པ་སོགས་རོ་བོ་ཉིད་བདུན་ཆོས་
 ཅན། རྣམ་མཁྱེན་སྒྱུ་བ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་སྒྱུ་བ་པའི་ཤེས་བྱུང་
 བྱེད་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོན་མེད་རབ་ཏུ་སྒྱུ་བ་

སོགས་ལ་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ཆོས་
 ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་ཏེ། སྒྱིན་པ་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དད་
 སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དད་པ་དང་སོགས་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་རབ་
 ཏུ་དང་བའི་དད་པ་ཆོགས་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་ཉགས་སྐྱབ་
 བྱ་སྒྲ་མ་ལྟར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་སོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་མདོ་སོགས་ལ་སྐབས་འདིའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་
 ཆོས་ཅན། ཀྱན་གྱིས་སྒྲ་མེད་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་ནང་ནས་ཐར་པ་ཆ་ཆེན་
 པོས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ལ་ཆུང་འབྲིང་གིས་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་
 ཐར་པ་ཆ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་བསྐྱས་པའི་དད་སོགས་ཀྱན་གྱིས་སྒྲ་མེད་བྱང་
 ཆུབ་ལྟར་དུ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱིས་བསྐྱས་པའི་དད་སོགས་རྩོན་པོས་སྒྲ་
 མེད་བྱང་ཆུབ་ཉགས་སྐྱབ་ལ་རྩལ་པོས་ཉགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར། རྒྱགས་ཀྱི་སོགས་ལ།
 ཉགས་བྱང་རྩོན་པོས་ཉགས་སྐྱབ་རྩལ་པོས་ཉགས་དཀའ་བཞེད་པའི་གཞུང་ཆོས་
 ཅན། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཐར་པ་ཆ་འབྲིང་པོས་
 རང་བྱང་ཆུབ་ཉགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 ཐར་པ་ཆ་ཆུང་དུས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཉགས་སོ་ཞེས་རྒྱགས་ལ་འཕངས་ཏེ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཆེན་པོས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་དངོས་
 སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྩོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར་སོགས་ལ། ས་བརྒྱད་པའི་

ཡེ་ཤེས་ཆུང་ངུ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ངེས་ཆ་དྲོ་བའི་མིང་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་
 རྫོང་ཏུ་སེམས་མཉམ་པ་སོགས་རྣམ་པ་བརྟུན་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
 པའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིའི་ངེས་ཆ་རྩེ་མོའི་མིང་ཅན་ཡིན་ཏེ།
 རང་དགེ་སྤྲུག་ལ་སྤང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་
 པ་དང་། གཞན་དག་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་བརྫོད་ཅིང་
 མཐུན་པས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་
 པའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིའི་ངེས་ཆ་བརྫོད་པའི་མིང་ཅན་
 ཡིན་ཏེ། རང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡེས་པ་སོགས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་དག་ལ་འགོད་
 པ་དང་། གཞན་དེ་བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་ལ་ཡང་བསྐྱགས་པ་བརྫོད་ཅིང་མཐུན་
 པས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་དག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིའི་ངེས་ཆ་ཆོས་མཆོག་གི་མིང་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་
 ཉིད་སེམས་ཅན་སྒྲིན་གྱོལ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་བཞིན་དུ་
 ཞུགས་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་བརྫོད་ཅིང་མཐུན་པས་དགའ་བར་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་
 ལ་དམིགས་པའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་པ་དང་སོགས་ལ། སྐབས་
 དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་
 སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་དང་སྒྲོས་པའི་སྦྱོར་མེད་དེ། ཁྱོད་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་
 མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ་སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དེ་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་པའི་བྱིར།
 རང་ཕན་ཚུན་བསྐྱོས་པའི་སྦྱོར་མེད་དེ། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་རྣམས་སྦྱེ་མེད་

དུ་སྒྲོམ་པའི་ལྷོག་པས་སྤྱེ་ནས་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་གོ་རིམ་བཞིན་བསྟན་པའི་
 བྱིར། རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་སོགས་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་དང་པོ་
 གསུམ་གྱི་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལ། བསྒྲོམ་པའི་སྦྱོར་མེད་དེ། རྣམ་ཀུན་གྱི་
 སྦྱོར་མཐོང་སོགས་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཅིང་། ཅེ་མེད་དེ་དག་ས་དགུ་པ་
 དང་། བཙུ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་དང་། བཙུ་པའི་དགྱིལ་སྟངས་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་དེ་
 དག་ས་བཙུ་པའི་དགྱིལ་སྟངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 རྒྱུ་འབྱེད་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་འདོགས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་སྒྲ་སྤྱི་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱོ་བར་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཅིག་ཅར་སྦྱེའམ་སྟམ་པ་དགག་པའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་བྱིར། རེས་འབྱེད་ཡང་དག་སོགས་ལ། སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་མིང་
 ཅན་གྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། རྗོགས་བྱང་ལས་
 བྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟགས་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་བྱིར། གཟུགས་ལ་
 སོགས་ལ་ལྷོག་སོགས་ལ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མཛོན་ཞེན་བསྒྲོག་པ་ནས།
 གོས་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་གཙང་བའི་བར་གྱི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྟངས་བཙུ་གཅིག་པོ་
 འདི་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་རེས་ཆདྲོད་ཀྱི་མིང་ཅན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
 སྐབས་བྱ་མེད་རྗོགས་བྱང་ལས་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་
 དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗོགས་བྱང་ཐོབ་རེས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ལུས་ངག་གི་
 ཐ་སྟངས་ཡིན་པའི་བྱིར། ལུས་ལ་སྤྱིན་པོ་མི་འབྲུང་བ་ནས་གཞན་དོན་དུ་དམུལ་བ་

ཆོ་ལ་བའི་བར་གྱི་ལུས་འག་གི་ཐ་སྙད་དུག་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ངེས་
 ཆ་རྩེ་མོའི་མིང་ཅན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་གནས་སྐབས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་
 ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་དེའི་སོགས་སོ། །གཞན་གྱི་
 ལམ་དང་སྐབས་གནས་ལ་བཀྱི་བར་མི་བརྟུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་ལྟར་
 སྤང་སྟོན་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ལུས་འག་གི་ཐ་སྙད་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་
 ངེས་ཆ་བཟོད་པའི་མིང་ཅན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་གནས་སྐབས་བླ་མེད་བྱང་
 རྟུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་དེའི་སོགས་སོ། །གནས་
 སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་སངས་རྒྱས་དགེས་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་ཆོས་ཅན།
 སྐབས་འདིའི་ངེས་ཆ་ཆོས་མཆོག་གི་མིང་ཅན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་གནས་
 སྐབས་བླ་མེད་བྱང་རྟུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་དེའི་
 སོགས་སོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་ལ། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གི་
 མིང་ཅན་གྱི་སྐབས་འདིའི་ལུས་འག་གི་ཐ་སྙད་བཅུ་དུག་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་
 མཐོང་ལམ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་བླ་མེད་བྱང་
 རྟུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་དེའི་སོགས་སོ། །

གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་སོགས་ལ། གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་རྫོགས་
 པ་ནས་སྐྱེ་བའི་ཡང་དག་ཟད་པའི་བར་གྱི་ལུས་འག་གི་ཐ་སྙད་བཞི་ཆོས་ཅན། སྐབས་
 འདིའི་སྐྱུག་བདེན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞིའི་མིང་ཅན་གྱི་
 མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་གི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་སོགས་སོ། །

ལུས་སེམས་ཡང་པ་ནས་ཆོ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་བར་གྱི་ལུས་རག་གི་ཐ་སྙད་
 བཞི་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ཀུན་བདེན་གྱི་མིང་ཅན་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མའི་
 མིང་ཅན་གྱི་མདོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་གི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་
 དེའི་སོགས་སོ། །ལྷང་པོ་ནས་གཡུལ་འགྱུད་པའི་བར་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་
 བ་བཀག་པའི་ལུས་རག་གི་ཐ་སྙད་བཞི་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་འགོག་པའི་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞིའི་མིང་ཅན་གྱི་མདོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་སེམས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་གི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་སོགས་སོ། །
 སེར་སྒྲ་སོགས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་བཀག་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོག་
 གཏོང་བའི་བར་གྱི་ལུས་རག་གི་ཐ་སྙད་བཞི་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ལམ་གྱི་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞིའི་མིང་ཅན་གྱི་མདོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་གི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་སོགས་ལ།
 ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཙུ་དུག་གི་མིང་ཅན་གྱི་སྐབས་འདིའི་ལུས་རག་གི་ཐ་
 སྙད་བཙུ་དུག་ཆོས་ཅན། མཉམ་གཞག་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཙུ་དུག་གི་མིང་
 གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་ཏེ། དེས་དྲངས་པའི་རྗེས་བྱོལ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པ་སོགས་ལ། དེ་ལྟར་བཏགས་
 པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་ལུས་རག་གི་ཐ་སྙད་སེམས་ཅན་འདུལ་
 པའི་དགོས་པ་མ་གཏོགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ནའོ། །
 ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སོགས་ལ། སྐབས་འདིའི་

གཟུགས་སྟོགས་འདྲ་ཤེས་ལྟོག་པ་སྟོགས་རྟགས་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་
 གཞན་རང་རྒྱད་ལྟན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྟོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ཡིད་
 ཆོས་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་བཤམ། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱད་ལ་སོ་སོ་རང་གིས་
 རིག་པར་བྱ་བའི་མཉམ་གཞག་གི་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
 འོག་ཏུ་སྟོགས་ལ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་བྱད་ཆོས་ཆོས་ཅན། སྒྲིམ་ལམ་གྱི་སྒྲ་རོལ་དུ་འཆད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲིམ་ལམ་ཟབ་པར་རྟོགས་པ་བྱོད་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོགས་ལ། སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྟོང་ཉིད་སྟོགས་གྱི་ཟབ་མོ་རང་གི་རོ་བོར་བྱད་ཆོས་སུ་ལྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སྟོགས་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རོ་བོ་སྒྲོ་བཀྱར་
 དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་། དེས་འབྱེད་ཡང་དག་སྟོགས་ལ། ས་གཉིས་པའི་རྒྱད་གྱི་ཐོས་
 བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུར་
 མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་གྱིས་མཐོང་ཟིན་པའི་དོན་ཐོས་བྱུང་གི་སེམས་བསམ་བྱུང་གིས་
 དེས་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། ཡང་ན་དེའི་རྒྱད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
 སྒྱུར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲ་མ་ལྟར་
 བཞོད་དོ། །དེའི་རྒྱན་ཆགས་སྟོགས་ལ། ཐེག་ཆེན་སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་
 རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཕ་བའི་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་ལ། རེ་རེ་ཞིང་གསུམ་གསུམ་དུ་
 དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་། རྒྱུད་འབྲིང་དགུར་དབྱེར་རུང་སྟེ། ཞོང་ནས་ཞོང་དུ་བྱད་
 པར་དུ་འགོ་བའི་སྒྲོ་ནས་ས་བཅུ་དག་དུ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་

ཕན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་སོགས་ལ། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་
 ལམ་ཆོས་ཅན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྤང་གཉིན་ལ་རིམ་བཞིན་
 ཉམས་འཕེལ་མི་བྱེད་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། རོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཀུན་
 རྫོབ་དུ་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉིན་པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རོན་ཆེན་
 དམ་པར་ནི་སོགས་ལ། སྒྲོམ་ལམ་རོན་དམ་པར་ཉམས་འཕེལ་མི་བྱེད་པར་བལ།
 སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བལ་བ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་ལམ་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་
 པ་ལ། གཞོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། སྤང་ཅིག་མ་སྤང་མ་
 བཞིན་དུ་སོགས་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། སྤང་ཅིག་སྤང་ཕྱི་རེ་རེས་
 ལྟོས་མེད་དུ་བྱང་ཆུབ་མི་སྐྱེད་པས། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་མི་འབྲོབ་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ།
 སྤང་ཕྱི་རེ་རེ་བ་ལྟོས་མེད་དུ་བྱང་ཆུབ་མི་སྐྱེད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་སྤང་ཅིག་སྤང་མ་སྤང་མ་ལ་
 ལྟོས་ནས་སྤང་མ་སྤང་མ་རྣམས་ལྟར་དུ་སྐྱེ་བའི་སྒྲིན་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 བ་མར་མེད་སྤང་ཅིག་སྤང་ཕྱི་ལྟོས་མེད་དུ་སྟོང་པོ་མི་ཐེག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་
 སྟོང་པོ་ཐེག་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་སྤང་བཤད་པའི་དཔེ་སོགས་ལ། མར་མེད་སྤང་
 ཅིག་སྤང་ཕྱི་ལྟོས་མེད་དུ་སྟོང་པོ་མི་ཐེག་ལ། ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་སྟོང་པོ་ཐེག་པའི་
 དཔེ་འདི་ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་སྤང་ཕྱི་ལྟོས་ནས་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་ཁོ་ནའི་དཔེར་
 བཞོད་པ་མིན་ཏེ། ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་དཔེར་
 བཞོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་སོགས་ལ། ཟབ་མོ་བརྒྱད་ཉོགས་པ་
 ལ་མི་ལྟུལ་པའི་ལུས་ངག་གི་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤང་ཅིག་སྤང་མ་དང་སོགས་ལ།

དང་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཆིང་བ་མ་ཉམས་
 བའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོག་གཙོད་སྟོགས་མི་དགོ་བ་དང་སྐྱོན་སྟོགས་དགོ་བར་
 སྒྲུང་བ་ལ་དེ་དང་དེར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོན་སྟེན་དགོ་སྟེན་དུ་འཛོག་པའི་བྱིས་
 དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་སྐད་ཅིག་དང་རྒྱལ་ཕྱན་ལ་སྟོག་གཙོད་
 སྟོགས་མེད་ཀྱང་རྒྱས་པར་དང་རྒྱན་ལ་སྟོན་བཏགས་ནས་སྟོག་གཙོད་མི་དགོ་བ་
 དང་དེ་སྟོང་བ་སྟོགས་དགོ་བར་འཛོག་པ་བཞིན། མི་ལམ་ན་ཡང་ལས་འབྲས་མེད་
 པའི་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མི་ལམ་གྱི་སེམས་ནི་གཉིད་གྱིས་ཉམས་པས་སད་པ་
 ལས་དམན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་བྱིས་དང་། མི་ལམ་གྱི་དགོ་སྟེན་སད་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསོས་བཏབ་ནས་སད་པའི་གནས་སྐབས་དང་འདྲ་
 བའི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་བྱིས། སེམས་ཅན་འཛོག་རྟེན་སྟོགས་ལ། ས་བརྒྱད་
 པའི་ཡུལ་སྐྱོར་ཆོས་ཅན། ཞིང་དག་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། རང་སངས་རྒྱ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཞིང་རི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་དུ་སྒྲུབ་པའི་བྱིས་ཆོགས་སྟོག་ཅིང་སྟོན་ལམ་
 འདེབས་པའི་དག་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིས། ཡུལ་དང་སྐྱོར་བ་ཅན་སྟོགས་ལ།
 ས་བརྒྱུ་པའི་ཡུལ་སྐྱོར་ཆོས་ཅན། ཐབས་མཁས་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། དག་ལས་
 འདས་པ་སྟོགས་ཡུལ་བརྒྱུ་མཛོན་དུ་བྱ་བ་ལ་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་
 སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིས། བར་ཆད་གྱི་ཆོས་སྟོགས་ལ། དག་ལས་འདས་པའི་ཐབས་
 མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་གཉིས་དང་གསུམ་པའི་བར་ཆད་གྱི་ཆོས་ལ་བརྒྱལ་བའི་སྐྱོར་
 བ་ཡིན་པའི་བྱིས། མི་གནས་པར་གནས་པའི་ཐབས་མཁས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་

ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཡིན་ཏེ། སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྲུབ་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་མཁས་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་གྱི་བཀའ་སྒྱུད་ལ་གཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇིན་པ་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཡིན་ཏེ། བྱང་སྤྱོད་ཀྱིས་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་མི་དམིགས་པའི་ཐབས་མཁས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོར་བ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོས་པའི་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོན་པ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་མི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱིར་མི་ལྷོག་གི་རྟགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པར་བྱིར་མི་ལྷོག་གི་ཆོས་བརྗོད་པས་གཞན་གྱིས་རང་བྱིར་མི་ལྷོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཡིན་ཏེ། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་བཞི་པའི་རག་དོན་ནོ།། །།

རྣམ་པ་ཀུན་མཐོན་པར་སོགས་ལ། ཕྱི་སྒྱུར་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རྣམ་ཀུན་མཐར་བྱིན་པ་ལས་ཁྱོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཅེ་སྒྲུབ་གྱི་རྟགས་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཆོས་ཅན། ཅེ་སྒྲུབ་གྱི་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། ཅེ་སྒྲུབ་རྟགས་སྤྲུལ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩི་ལམ་ན་ཡང་སོགས་ལ།
 རྩི་ལམ་དུ་འང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩི་ལམ་དང་འདྲ་བར་ལྷ་སོགས་ཆོས་བཅུ་གཉིས་
 ཆོས་ཅན། ཅེ་མེའི་མངོན་རྟགས་ཐོབ་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། ཅེ་མེའི་མངོན་རྟགས་
 ལ་མི་འབྲུལ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆ་བཞིར་བྱས་
 པའི་ཆ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། རྟགས་གྱི་ཅེ་མོ་ཡིན་ཏེ། རྩི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རྩི་ལམ་དང་འདྲ་བར་ལྷ་བ་སོགས་རྟགས་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་དག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇམ་བུ་གླིང་གི་སོགས་ལ། ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་གཉིས་
 པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་འཁེལ་གྱི་ཅེ་མོ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་བསོད་ནམས་
 རྣམ་པར་འཁེལ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་ལྷན་པའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་
 ཤེས་ཉིད་གསུམ་སོགས་ལ། ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེས་
 པར་བསྟན་པའི་ཅེ་མོ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་སྒྲིང་རྗེས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 ཡོངས་སུ་མི་བཏོང་བའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གླིང་བཞི་སོགས་ལ་ས་
 དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་བཞི་པ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་ཅེ་མོ་ཡིན་ཏེ།
 གླིང་གསུམ་སྤང་ལ་གཞལ་བའི་གྲངས་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསོད་
 ནམས་མང་པོ་དང་ལྷན་པའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ལྟར་ན།
 དྲོད་སོགས་སྒྲུབ་ལམ་བཞི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་རིམ་བཞིན་རྟགས་དང་རྣམ་

འཕེལ་དང་། བརྟན་པ་དང་། སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པའི་རྩེ་མོ་ཡིན་ཏེ། དག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དོར་ནས་སྤར་གྱི་ས་རྣམས་འགོད་དོ། །འཇུག་པ་དང་ནི་ལྷོག་པ་ལ་སོགས་
 པ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་སྤང་བྱར་ཞེན་པ་དང་། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་དེ་དག་དོར་བྱར་ཞེན་པའི་བྱང་སེམས་ལྷ་བྱིན་གྱི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རིམ་
 བཞིན་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ལྷོག་པའི་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷ་བྱའི་རྟོག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རེ་རེ་ལ་དགུ་དགུར་དབྱེར་ཡོད་དེ། རང་གི་ཞེན་པ་ལྷར་གྱི་ཡུལ་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལྷོག་ཏུ་སྤར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞེན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་
 དང་མ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་སོགས་ལ། སོ་སོ་
 སྒྲེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན། རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཡོངས་སྒྲོད་པ་པོ་ལ་རྫས་ཡོད་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲེས་བུ་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཡོངས་སྒྲོད་པ་པོ་བཏགས་ཡོད་ཅུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རེ་རེ་
 ལ་དགུ་དགུར་དབྱེར་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པ་བདེན་པ་
 བ་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་གཟུང་བ་ལྷར་གྱི་དོན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་སོགས་ལ།
 ཕྱིན་དུག་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཡིན་པས་སྤང་བྱར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན།
 སྐབས་འདིའི་མཐོང་སྤང་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་རྩེ་མོའི་སྒྲོར་
 བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྲུར་པའི་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་པ་ས་
 གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་ངེས་པས་སྤང་བྱར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱ་མ་ལུ་

བུར་བསྐྱོམས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་རྒྱུ་པ་པ་ལ་སྒྲང་བུར་ཞེན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་དམིགས་པ་མ་ལུའུ་པས་སྒྲང་བུར་ཞེན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤང་ག་ཞེན་ལ་སྒྲང་དོར་དུ་ཞེན་པ་དང་། གཞི་ལམ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲང་བུར་འཛིན་པ་དང་། ཉན་རང་གིས་ཐག་སྤྱིད་པས་ཡིད་བྱེད་ལ་སྒྲང་བུར་འཛིན་པ་དང་། མེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ལས་ལ་སྒྲང་བུར་འཛིན་པ་དང་། མེམས་ཅན་མ་ལུས་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་ལ་སྒྲང་བུར་འཛིན་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས། རྟོགས་དང་རྒྱུ་པ་བྱ་སྤྲ་མ་ལྟར་འགོད་དོ། །

སྤྱིད་དང་ཞི་བར་ལྟར་པའི་བྱིར་སོགས་ལ། ཉན་རང་གི་ལམ་ཆོས་ཅན།
 རྟོགས་པ་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་ཞི་གང་རུ་དུ་ལྟར་པའི་བྱིར། ཡོངས་འཛིན་
 དམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱི་ནང་གི་ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་བའི་བྱིར། རྒྱབ་པའི་ལམ་
 མ་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རྒྱིབ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་
 གྱི་རྒྱུན་གྱིས་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བཟོད་པ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་
 ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་མི་
 འཇུག་པའི་བྱིར། ཉེ་ཆོ་བའི་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་རྒྱིབ་ཙམ་གྱི་གཉེན་པོ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། འབྲས་བུ་བཞིའི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་
 དངོས་པོ་བ་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྟག་སོགས་སུ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་བྱིར། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་དང་། བཟོལ་བའི་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་
 རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། འབྲས་བུ་བྱང་འདས་དམན་པ་ཡིན་ཏེ།

རང་ལུགས་ཀྱི་སྤང་འདས་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པར་བྱེད་དགོས་པའི་
ཕྱིར། རྟོགས་པ་དམན་པ་སོགས་ཡུལ་དགུ་ལ་ལྟོག་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་
ཅན། མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་རྩེ་མོ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱུར་པའི་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་
སོགས་ལ། ཀྱན་རྩོམ་ཏུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་འཛིན་ཞིང་སྦྱོན་འདོར་བར་བྱེད་
པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་མཐོང་སྤང་རྗེས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་
ལམ་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ་ཉེར་སྟོགས་ཀྱི་སྤང་བྱར་བྱུར་པའི་འཛིན་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཤེར་ཕྱིན་ཡང་དག་པར་གང་ལ་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་ཀྱན་རྩོམ་ཏུ་གནས་
ལུགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་འཛིན་པ་དང་། །ཁམས་གསུམ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པས་
ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་ཁམས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བར་འཛིན་པ་དང་། སྤྱོད་
པ་ཉིད་ལ་མི་གནས་པའི་རྩྱལ་གྱིས་མདོན་པར་ཞེན་པའི་རྩྱལ་གྱིས་མདོན་པར་
ཞེན་པ་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟུན་བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་རྟོག་པར་འཛིན་པ་
དང་། གང་ལ་ཡང་མདོན་པར་མ་ཞེན་པའི་རྩྱལ་གྱིས་ཆགས་པར་འཛིན་པ་དང་།
འཁོར་འདས་ཐ་དད་ཏུ་ཞེན་པ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་འཛིན་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་
གྱིས་མ་ཟིན་པའི་པར་ཕྱིན་གཞན་ལྷས་རྣམ་མཁུན་གྱི་སར་འགྲོ་བ་སོགས་པར་
འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན་ཏུ་བྱས་ནས་རྟོགས་དང་སྦྱུང་བྱ་སྤྲུལ་ལྟར། ཆེད་བཞིན་
ངེས་པར་མི་འབྱུང་སོགས་ལ། ཉན་རང་གི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་ངེས་ལྟ་
བ་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་སྟེ། ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་

ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་རང་གི་འདུག་བྱའི་ལམ་མ་ཡིན་
 པར་འཛིན་ཏེ། ཉན་རང་གི་ལམ་དེས་རང་གི་མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་མི་
 ལུས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྒྲེ་འགག་མེད་ཀྱང་སྒྲེ་
 འགག་མི་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། ཀྱུན་རྫོབ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སྒྲེ་འགག་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 དངོས་པོ་རྣམས་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པར་སྦྱང་སྒྲེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་སྦྱང་བའི་
 ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ཏེ། དེ་རྣམས་སྟོང་
 ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་རིགས་འཛིག་པར་
 བྱེད་དེ། བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་སློབ་པའི་ཕྱིར། དོན་
 དམ་པར་འཛང་རྒྱ་འདོད་ཀྱི་དོན་གཉིས་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་སྒྲེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་དེ། མཐའ་
 བཞི་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་མདོན་ཞེན་གྱི་ཕྱིར་གློལ་བ་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་མདོན་ཞེན་དེ་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་
 ཕྱིར། ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དགུ་ལ་བཏགས་པའི་
 དངོས་པོར་ཞེན་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་སྒྲུབ་འདིའི་མཐོང་སྤང་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ།
 མཐོང་ལམ་འདུག་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འཛིན་རྟོག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱང་ཚུབ་ལས་གཞན་སྟོན་པ་ལ་སོགས་ལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཆོས་
 ཅན། བྱང་ཆེན་འཕྲོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་བྱང་ཚུབ་ལ་འགོད་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཚུབ་

ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཁོ་ནར་བྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཆོག་དང་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
གདུལ་བྱ་ལ་ཡང་དག་པར་གཏོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་
རྒྱར་བྱོད་སྒྲོམ་པ་སྒྲོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དག་བཙོམ་པ་ལ་བཀོད་པ་བས་ཆེས་
བསོད་ནམས་མང་པའི་ཕྱིར། དྲི་མ་ཟད་དང་ཞེས་སོགས་ལ། འབྲས་ཡུམ་ཆོས་
ཅན། སྐབས་འདིའི་བྱང་ཆེན་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་གཏོད་མ་ནས་ཟད་པ་
ལ་ཟད་པ་དང་མི་སྒྲེ་བ་ལ་མི་སྒྲེ་བར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྒྲེ་འགག་མེད་དེ། གཅིག་དང་དུ་
མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་པད་མོ་བཞིན་ནོ། །

གང་གི་ཕྱིར་སོགས་ལ། སྤང་བྱ་རྩ་ས་ཡོད་འགག་པའི་ཟད་པ་ལ་ཟད་དོ་
སྒྲུམ་པ་དང་། རྩ་ས་ཡོད་མི་སྒྲེ་བར་མ་སྒྲེ་བའོ་སྒྲུམ་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་
ཆུབ་ཆེན་པོར་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་ཞེན་པ་ལྟར་ཟད་པ་དང་མི་སྒྲེ་བ་དེ་
དག་མེད་པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་སོགས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱའི་རྣམ་ཏྲོག་སྤང་ཡོད་ཟད་པ་དང་མ་འོངས་པའི་སྒྲེ་
བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྤང་མེད་གསར་དུ་བློབ་པ་བདེན་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་བདེན་པ་
ལ་སྒྲེ་འགག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྒྲེ་བ་དང་འཇིག་པས་ཞེས་སོགས་ལ། བདེན་
བཞི་མི་ཏྲག་སོགས་བརྒྱ་དུག་གི་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་
རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ལ་དམིགས་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ཡིན་ཏེ། ཉོན་
མོངས་པའི་དབལ་བཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་སྒྲོམ་པའི་

ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་དབེན་པའི་ཕྱང་པོ་སོགས་ལ། བྱང་
 སེམས་གྱི་སྒྲོར་ལམ་དྲོད་ཅེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་རྣལ་
 འབྱོར་གྱི་ས་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གྱིས་དབེན་པའི་སེམས་ཙམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་བ་མེད་ན་སོགས་ལ།
 བཟོད་མཆོག་ཆོས་ཅན། གཉིས་མེད་ལ་དམིགས་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ཡིན་ཏེ།
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་རྟོགས་ཤིང་གཉིས་མེད་གྱི་རང་རིག་ཙམ་ལ་ཞེན་པ་མ་
 བོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སོགས་ལ། བྱང་
 སེམས་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། སྒྲོས་བྲལ་ལ་དམིགས་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ཡིན་ཏེ།
 ཡོད་མེད་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་མ་ལུ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ལ།
 གཟུང་འཛིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་གཉིན་པོར་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་མེད་སྒྲོམ་པས་ཁྱོད་སྤང་མི་རུས་པར་བཤལ། ཁྱོད་གྱི་ཡུལ་གཟུང་འཛིན་དོན་
 དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་གིས་སོགས་ལ། དངོས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན།
 སངས་རྒྱས་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤལ། གཟུང་
 འཛིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་གཉིན་པོས་སྤང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བསལ་བྱ་
 ཅི་ཡང་མེད་སོགས་ལ། རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་དང་ཆོས་གྱི་བདག་སྤྲུང་
 ཡོད་བསལ་དུ་མེད་ཅིང་བདག་གཉིས་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཉིད་སྤྲུང་མེད་བཞག་དུ་
 མེད་དེ། གདོད་མ་ནས་བདག་ཉིད་གྱིས་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔུ་

མ་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་ན་
 སྒྲིབ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པར་
 མཐོང་བ་དེ་གནས་ལུགས་ལ་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར།
 སྒྱུན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེ་ནི་སོགས་ལ། ས་བཙུ་པའི་དགྱིལ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། མཐོང་ལམ་རྩེ་མོའི་མིང་ཅན་གྱི་མངོན་ཏྲོག་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིའི་མཐོང་
 སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་གི་བག་ལ་ཉལ་འཛིམས་བྱེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་
 བྱིར། སྐབས་འདིའི་མཐོང་ལམ་རྩེ་མོ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པས་སྤྱོད་སྤུལ་ཅུ་ཅུ་དུག་དུ་
 དབྱེར་རུང་སྟེ། འཁོར་གསུམ་རྣམ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་སྤྱོད་དུག་རེ་རེ་ཡང་སྤྱོད་དུག་
 ཆང་བར་སྒྲོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། འཕགས་པ་ལྟར་ན། མཐོང་ལམ་སྤྱུག་
 བསྐྱལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་སྤུལ་འགོད་དོ། །

དེ་སྒྲུས་པ་ན་སོགས་ལ། མཐོང་ལམ་རྩེ་མོའི་རྣམ་གྲོལ་ཆོས་ཅན། སྐབས་
 འདིའི་མཐོང་སྤང་གི་རྣམ་ཏྲོག་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་
 སྤངས་པའི་མི་ཏྲོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་
 བྱས་མེད་གི་རྣམ་སྤྱིངས་པའི་སོགས་ལ། མཐོང་ལམ་རྩེ་མོའི་རྗེས་སོགས་སུ་མཐར་
 གནས་ཀྱི་སྒྲོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་སྒྲོམས་
 པར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མེད་གི་རྣམ་སྤྱིངས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ཏེ།
 མཐོང་ལམ་རྩེ་མོའི་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་མཐོང་ལམ་རྩེ་མོ་

ལ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོམས་འདུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་སོགས་ལ། མཐོང་ལམ་རྩེ་མོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
 ཆོས་ཅན། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་ལུགས་མཐུན་ལུགས་
 རྒྱུག་ཏུ་སྒྲོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལམོར་བར་འདུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་
 ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བྱང་གི་ཉེན་འབྲེལ་ལུགས་མཐུན་
 ལུགས་བརྒྱུག་ཏུ་སྒྲོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལམོར་བ་ལས་ལྷོག་པའི་ཚུལ་རྣམ་
 བྱང་རྒྱ་འབྲས་དང་བཅས་པ་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་
 པ་དང་བཅས་པ་སོགས་ལ། ཐོད་ཀྱིས་ལ་སྒྲོམས་པར་འདུག་པའི་ཆེད་ཏུ་མཐར་
 གནས་ཀྱི་སྒྲོམས་འདུག་དགུ་ལ་ལུགས་མཐུན་ལུགས་རྒྱུག་ཏུ་སྒྲོམས་པར་འདུག་
 པའི་ས་བརྩ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཐོད་ཀྱིས་སྒྲོམས་འདུག་གི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཐོད་ཀྱིས་ལ་སྒྲོམས་པར་འདུག་པའི་ཆེད་ཏུ་མཐར་གནས་སྒྲོམས་འདུག་དགུ་ལ་
 རྩལ་སྒྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་རྟོགས་པའི་སོགས་ལ།
 ཡར་སོང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་འགོག་པ་སྤྲེལ་ཞིང་།
 མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་འཆམས་སུ་བཞག་ནས་མར་འོང་མཐར་གནས་ཀྱི་
 སྒྲོམས་འདུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྤྲེལ་བའི་ས་བརྩ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 སྐབས་འདིའི་ཐོད་ཀྱིས་ཀྱི་སྒྲོམས་འདུག་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམས་འདུག་དགུ་ལ་འདོད་
 རྒྱུར་དབང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཏུ་མཉམ་གཞག་གི་སེམས་དང་སེམས་མེད་གིན་
 ཏུ་ཞི་བ་དང་རྣམ་གཡེང་ཅན་གྱི་སེམས་སྤྲེལ་ནས་བརྒྱུག་པའི་སྒྲོམས་འདུག་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་ལམ་རྩེ་མོ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབས་འདིའི་སྒྲོམ་སྒྲུབས་གཟུང་འཛིན་གྱི་
ནམ་ཏྲེག་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་
བསྟུན་རྒྱས་དང་སོགས་ལ། སྒྲུབས་འདིར་བསྟན་ཡུལ་དགུ་ལ་བྲུང་བྱར་འཛིན་
པའི་ཏྲེག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་སྒྲུབ་འདུག་པ་གཟུང་ཏྲེག་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་ལམ་རྩེ་མོའི་
སྒྲོར་པའི་གནས་སྒྲུབས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱར་གྱུར་པའི་གཟུང་ཏྲེག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་
སྒྲོང་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་བསྟུན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བསྟུན་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་
ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོང་ཕྱག་
བརྒྱ་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་
བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཆད་ཆོས་ཅན། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་
ནན་ཏན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་སྒྲུས་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་
སྒྲོར་ལམ་ལ་སྒྲུང་བྱ་ཆོག་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་དེ། དེ་འགགས་ཅིན་པའི་ཕྱིར།
དོན་དམ་པར་མཐོང་ལམ་ལ་མཐོང་སྒྲུང་སྒྲོང་བའི་ཡོན་ཏན་མེད་དེ། ཡང་དག་
པར་དེ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་སྒྲོམ་ལམ་ལ་སྒྲོམ་སྒྲུང་སྒྲོང་བའི་
ཡོན་ཏན་མེད་དེ། མ་འོངས་པ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོར་ལམ་ཆོས་ཅན།
མུང་འདས་ལ་སྒྲོར་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། མུང་འདས་ཀྱི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཏྲེག་སོགས་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན།
སྒྲོང་ཉིད་མདོར་པར་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོང་ཉིད་སྒྲུར་མེད་གསར་དུ་ཏྲེགས་

པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་པར་བྱེད་
 པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་ཉིད་མཐོང་ཟེན་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སོགས་ལ། སྐབས་འདིའི་ཡུལ་དགུ་ལ་ཕྱོག་བྱར་ཞེན་པའི་
 རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྒོམ་སྤང་རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་ལམ་རྩེ་མོའི་འཇུག་
 པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་
 མི་སྐྱེ་དང་སོགས་ལ། ཉན་རང་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 སེམས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཐེག་ཆོན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།
 བྱང་ཆུབ་གྱི་སྤྱོད་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དེ། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་
 པའི་བསོད་ནམས་བྱུང་པར་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན།
 ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་དེ། ཉན་ཐོས་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སད་པ་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱལ་སྦྱོར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱལ་ཐེག་པ་མདོན་དུ་
 བྱེད་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་
 མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟོགས་བྱང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་
 བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཉན་རང་སྒོམ་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དམིགས་བཅས་གྱི་སྒོམ་པ་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་པོ་མི་རྟག་སོགས་སུ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་མི་སྦྱོབ་
 ལམ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་སྤང་པའི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་མེད་དེ། རང་ལུགས་གྱི་སྤང་བྱ་མ་
 ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་བྱང་པོ་ལྷག་མེད་གྱི་བྱང་འདས་ཆོས་ཅན།
 སྒོམ་པ་དང་སྒོམ་པ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མེད་དེ། དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་

གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་
 འབེབ་པ་ལ་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྟན་ཏེ། དེའི་ཆོ་སྤངས་
 པོ་མི་རྟག་སོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་བརྟགས་པའི་སོགས་ལ།
 སྐབས་འདིའི་ཡུལ་དགུ་ལ་རྩ་ས་ཡོད་ཏུ་ཞེན་པའི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་སྤངས་
 རྩ་ས་འཛིན་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་ལམ་རྩེ་མོའི་སྒྱུར་བ་ཉིད་སོགས་ཀྱི་སྤངས་བྱར་
 གྱུར་པའི་འཛིན་རྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། སྤངས་པོ་ལ་སེམས་ཅན་
 ཏུ་བརྟགས་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། སྤངས་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྩ་ས་ཡོད་
 མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཆོས་སུ་བརྟགས་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ།
 སློ་འབྲུལ་པའི་སྤངས་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་ཏུ་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྤངས་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ལ་
 ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་མི་རྟག་སོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
 འབྱེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 ཉན་རང་ཆོས་ཅན། རང་དོན་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་དེ།
 གཞན་དོན་ཏུ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ལམ་ཞུགས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ།
 གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། སོ་སྒྱེ་

སྒྲིག་གྲོགས་སྒྲིག་སྒྲིག་གྱི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་ངོ་བོ་ལ་སྒྲོངས་ཏེ།
 བདེན་བཞི་མི་རྟག་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་པའི་མདོ་ལ་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲོངས་ཏེ། ཆགས་སྒྲིག་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲོང་པར་མི་ཤེས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་སྒྲིག་མེད་པ་ལ་སྒྲོངས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་མཆན་ཉིད་སྒྲོང་པར་
 མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཡམས་ནད་འདི་དག་སྒྲིག་སྒྲིག་ལ། སྒྲིམ་ལམ་རྩེ་མོའི་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་མཛོན་དུ་འོང་པའི་རྣམ་པས་རྟེན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
 ཐོབ་པའི་གོགས་སྒྲིམ་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་བཀ་ཆགས་
 དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རིམས་ནད་མ་ལུས་པ་བྱང་ན་ལུས་སྟོབས་
 ངང་གིས་འཕེལ་ཞིང་དགའ་བའི་དབུག་འབྱིན་པ་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲོང་གསུམ་
 སྒྱེ་བོ་ཉན་ཐོས་སྒྲིག་སྒྲིག་ལ་བར་ཆད་མེད་རྩེ་ཆོས་ཅན། མདོ་ལས་སྒྲོང་གསུམ་གྱི་སྒྱེ་
 བོ་ཉན་ཐོས་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་མེད་པའི་བར་ལ་བཀོད་པའི་དགོ་བ་ལས་
 བྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་པའི་སྒྲོན་སྒྲོན་བསྐྱུན་པ་ལ་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་བྱོད་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་
 བཙུ་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་རྩེ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱུ་བ་བ་གཞན་གྱིས་བར་ཆད་མ་ཆོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་
 དམིགས་པ་སྒྲིག་སྒྲིག་ལ། བར་ཆད་མེད་རྩེ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་
 ཆོས་རྣམས་བྱོད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱོད་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱིས་བཅད་པར་བྱ་

བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་སྒྲིབ་བཞི་སྒྲིམ་པའི་དམིགས་རྣམ་
 མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དེ་ཁྱོད་གྱི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། དེ་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་དབང་
 གིས་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གང་
 དུ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་འདི་ལ་ནི་སོགས་ལ། བར་ཆད་
 མེད་ཅེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་དངོས་པོ་སྒྲིབ་བ་རྣམས་གྱི་ཀླན་ཀའི་
 གོ་ལ་བ་རྒྱད་མར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་གྱི་དམིགས་རྣམ་དངོས་སྒྲིབ་བ་
 རྣམས་གྱིས་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་འབྲད་དང་སོགས་ལ། རྣམ་
 མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པ་མི་འབྲད་པར་བྲལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཁམས་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པ་ཀླན་རྫོབ་
 དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ། ཀླན་རྫོབ་ཏུ་རྟགས་མ་གྲུབ་གྱི་ལན་གྲེབས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པའི་རོ་བོ་ངེས་པར་གཟུང་དུ་མེད་པར་བྲལ།
 རྣམ་པ་བྲམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། ཀླན་
 རྫོབ་ཏུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རོ་བོ་ངེས་པར་གཟུང་བ་ལ་མི་གཞོད་དེ། རྟགས་སྒྲ་མའི་
 ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་བྲལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། ཀླན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ། དུ་མའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་མི་འབྲད་པར་བྲལ།
 ཆོས་བྲམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན།
 ཀླན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་གཉིས་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ། སྒྲ་མ་དེའི་ཕྱིར། ལམ་

ལ་སྒྲིབ་བ་མི་འབྲད་པར་བཤམ། སྒྲིབ་སོགས་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་བཤམ་
 བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལམ་ལ་སྒྲིབ་བ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ། ལྷ་མ་
 དེའི་བྱིར། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་མི་མཐུན་པར་བཤམ། རྟོགས་བྱ་མེད་པའི་
 བྱིར་ཞེས་པའི་བཤམ་བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཁས་
 སྒྲུངས་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ། ལྷ་མ་དེའི་བྱིར། ཆོས་དགོན་མཆོག་མི་འབྲད་པར་བཤམ།
 སྒྲིབ་བ་ཉིད་ལ་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་བཤམ་བ་ཆོས་ཅན།
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ། ལྷ་མ་དེའི་བྱིར།
 དག་འདུན་དགོན་མཆོག་མི་འབྲད་པར་བཤམ། དེའི་གདགས་གཞི་གཟུགས་སོགས་
 མི་དམིགས་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་བཤམ་བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་
 མི་གཞོད་དེ། ལྷ་མ་དེའི་བྱིར། བཅས་མཁས་མི་འབྲད་པར་བཤམ། དེའི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་
 སོགས་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་བཤམ་བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་ཁས་
 སྒྲུངས་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ། ལྷ་མ་དེའི་བྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྟོགས་པ་མི་
 འབྲད་པར་བཤམ། དེའི་རྟོགས་བྱ་དངོས་པོ་སོགས་ལ་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་ཞེས་
 པའི་བཤམ་བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ། དེའི་བྱིར།
 རྟོགས་སོགས་བྱིན་ཅི་ལོག་མི་འབྲད་པར་བཤམ། མི་རྟག་སོགས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
 མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་བཤམ་བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟག་སོགས་བྱིན་ཅི་ལོག་
 ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ། ལྷ་མ་དེའི་བྱིར། བར་པའི་དོན་དུ་ལམ་སྒྲོམ་པ་མི་
 འབྲད་པར་བཤམ། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་སྒྲོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་བཤམ་བ་

ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་ལ་མི་གཞོད་དེ། དེའི་ཕྱིར། སྤང་གཉིན་མི་འབྲད་པར་
 ཐལ། སྤང་དོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་ཡོད་པ་
 ལ་མི་གཞོད་དེ། སྤང་མ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མི་འབྲད་པར་ཐལ།
 ཆོས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་ཡོད་པ་ལ་མི་
 གཞོད་དེ། སྤང་མ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་པ་མི་འབྲད་པར་ཐལ། བསྒྲོམ་བྱ་རང་སྤྱིའི་
 མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་ཡོད་པ་ལ་མི་
 གཞོད་དེ། དེའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བོ་སྟགས་ལ། སྐབས་འདིའི་བདེན་གཉིས་འགལ་
 བར་སེམས་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་། དབྱུང་ན་ཐེ་
 ཆོམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པ་མ་དབྱུང་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་མཆན་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་
 སྟགས་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་དམིགས་རྣམ་ལ་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་རྩོད་པའི་
 སྤྱོད་ཀ་རྣམས་ཆོས་ཅན་དབྱུང་མ་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་གང་ཡིན་ཀུན་
 རྫོབ་སྒྲོ་ཅན་དང་། དོན་དམ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ཀ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་གང་ཞིག་ དབྱུ་
 མ་པས་ཀུན་རྫོབ་སྒྲོ་ཅན་ལ་དོན་དམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལན་གང་བ་རྣམས་དོན་དམ་སྒྲོ་ཅན་
 ལ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལན་གང་བ་རྣམས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟགས་
 ལ། གཏུལ་བྱ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྦྱེད་པར་འདོད་པའི་བྱང་སེམས་
 ལྟ་སྦྱོར་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་ཅེའི་འགལ་རྒྱུན་དེའི་དམིགས་རྣམ་ལ་ལོག་པར་
 རྟོག་པ་ཇི་སྦྱེད་པ་བསལ་ནས་མཐུན་རྒྱུན་ཡང་དག་པའི་ངེས་པ་གཏུལ་བྱ་ལ་སྦྱེ་

དགོས་ཏེ། གདུལ་བྱ་ལ་བར་ཆད་མེད་ཅིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པར་འདོད་པའི་
ཕྱིར། སྐབས་ལྷ་པའི་དག་དོན་ནོ། །

ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སོགས་ལ། མཐར་གྱིས་པའི་སྒྱུར་བ་ཆོས་
 ཅན། ཅེ་སྒྱུར་གྱི་འོག་ཏུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཅེ་མོའི་མངོན་རྟོགས་ཐོབ་
 བས་ཁྱོད་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། ས་བཙུ་པའི་དགྱིལ་སྤྲད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཐར་
 གྱིས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཏེ། མཆེན་གསུམ་སོ་སོ་བ་དང་བསྐྱུས་པ་ཉིད་དུ་
 རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲུངས་ནས་སྒྲོམ་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སྒྱིན་པ་ཤེས་རབ་སོགས་ལ། སྒྱིན་དུག་སོགས་ཆོས་ཅན། མཐར་གྱིས་
 པའི་བསྒྲོམ་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་རོལ་སྒྱིན་པ་
 བཞི་སོགས་ལ། ཐབས་སྟོབས་སྟོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་པར་སྒྱིན་བཞི་ཆོས་ཅན། ཤེར་
 སྒྱིན་གྱི་ནང་དུ་འདུས་ཏེ། རིམ་བཞིན་དག་བ་བྱང་ཆུབ་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་
 རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་སྒྲོམ་སྟོབས་གྱིས་མི་མཐུན་སྟོགས་
 འཛོམས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་ལྟར་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་འབྲུབ་
 པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་གྱི་སྒྲོ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་མངའ་
 བསྒྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་ལ། ཐེག་
 ཆེན་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཀྱན་
 རྟོག་དུ་མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། རྒྱའི་སྒྲོ་ནས་
 སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱའི་ཡོན་ཏན་བདེན་

གཉིས་དང་མི་འགལ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དགེ་མི་དགེ་ལུང་
 མ་བསྟན་གྱི་ཆོས་གསུམ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་དག་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཡུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་
 རྒྱུ་སྤྲན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་རྟོགས་གྱི་ཆོས་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་བདེན་གཉིས་
 དང་མི་འགལ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱང་འཕགས་གྱི་ཡོན་ཏན་
 དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཆོན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། དགེ་འདུན་རྒྱུ་སྤྲན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་བདེན་གཉིས་དང་མི་འགལ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། རྒྱལ་བུ་སྤྲན་པ་དང་། ལྷ་རྒྱུ་སྤྲན་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་གྱི་ཡོན་
 ཏན་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཆོན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བུ་སྤྲན་ཉིད་ལྟ་བུ་རྒྱུ་སྤྲན་པ་ཡིན་ཏེ།
 རིམ་བཞིན་རྒྱལ་བུ་སྤྲན་སྤྲན་གྱི་ཡོན་ཏན་བདེན་གཉིས་དང་མི་འགལ་བར་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐབས་དུག་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ ॥ ॥

མཐར་གྱིས་པའི་སྤྲན་པ། སྤྲན་པའི་སྤྲན་པ་ཆོས་ཅན། མཐར་
 གྱིས་པའི་མཐུག་ཏུ་སྤྲན་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་པའི་མཐོན་རྟོགས་
 ཐོབ་ནས་ཁྱོད་སྤྲན་པའི་བྱིར། སྤྲན་པ་ལ་སྤྲན་པ་རེ་རེ་ཞེས་པ་ལ། རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་སྤྲན་པ་ཡིན་པའི་སྤྲན་པའི་སྤྲན་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་རྒྱུ་སྤྲན་
 པ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཉིས་མཐོན་ཏུ་བྱས་པ་ན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཟག་མེད་

ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཀུན་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་
 བྱ་སྒྲིན་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་ཆོས་དབྱེངས་ཀྱི་ངོ་བོས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་བསྐྱས་
 ཤིང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་གྲོལ་བའི་སྒྲོབ་ལམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རི་ལྗེ་སོགས་ལ། ས་བཅུ་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་
 ཀྱི་ཆོས་གཅིག་མདོན་དུ་བྱས་པ་ན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་
 ཀུན་མདོན་དུ་བྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་
 མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་
 འཕེན་པ་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཆོ་ཆོས་དཀར་སོགས་ལ། རྣམ་
 པར་སྒྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆོས་གཅིག་མདོན་
 དུ་བྱས་པས་ན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་དེ་ཀུན་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོལ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་སྒྲོད་པའི་སོགས་ལ། མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་
 མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
 པར་ཤེས་པའི་སྒྲོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩི་ལམ་དང་ནི་སོགས་ལ། གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཉིད་
 གཉིས་སུ་མེད་པར་སྐད་ཅིག་མ་ལ་མཐོང་བའི་སྒྲོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་བདུན་
 པའི་རག་དོན་ནོ། །

སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སོགས་ལ། ཆོས་སྐྱ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མའི་འོག་ཏུ་
 འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོལ་བའི་རྩེ་ཐོག་ཏུ་ཁྱོད་མདོན་

ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་སོགས་ལ་ཆོས་དབྱིངས་གིན་ཏུ་རྣམ་
 དག་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ཡིན་ཏེ། གནས་འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་
 ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ལྷག་མ་གསུམ་
 སོགས་ལ། འདུས་བྱས་གྱི་སྐྱ་གསུམ་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་པར་ཆོས་དབྱིངས་གྱི་ངོ་
 བོ་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱ་ཐ་དད་ཏུ་བཞག་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་
 རང་ཁོ་ན་དང་ས་བཅུ་པའི་བྱང་སེམས་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ཏུ་རི་ལྷ་ར་
 སྒྲུང་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་སྐྱ་ཐ་དད་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། བྱང་རྒྱལ་ཕྱོགས་མཐུན་
 སོགས་ལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉིད་ཅིག་ཆོས་ཅན།
 ཆོས་གྱི་སྐྱ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཕྱིན་ལས་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་གྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བ་པོ་བདག་ལ་གཟུགས་གྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་
 བཞག་ནས་ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ལ་སྟུག་མི་སྟུག་སྐྱ་ཆོགས་སྟུ་མོས་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་། གཉིས་པ་ནི་གཞན་འདྲ་ལ་ལྷ་བ་པོ་བདག་ལ་གཟུགས་
 མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཅེས་པ་བྱུང་པར་རོ། །གསུམ་པ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བ་པོ་བདག་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 གཟུགས་སྐྱ་ཆོགས་སྟུག་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་མོས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་
 པོ། །བཞི་པ་སོགས་ལ། རིམ་བཞིན། རང་སའི་རོ་མུང་གི་སྦྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་
 བའི་རྣམ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་། ཅི་ཡང་དང་། སྤྱིད་ཅི་འི་སྟོམས་འཇུག་

116

ཕ་བཞིན་ཆེ་འདོར་བ་དང་། ཇི་ལྟར་བཞེད་ཕ་བཞིན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པ་
 དང་། འདོད་ཕ་བཞིན་ཡོ་བྱད་ཉེ་བར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་ཕ་
 བཞིན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒྱུར་བ་དང་། གཞན་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་ཕ་བཞིན་ལས་
 ལེན་པ་དང་། ས་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་འདོད་ཕ་བཞིན་སྒྱུར་བ་དང་། ཇི་ལྟར་སྟོན་
 ཕ་བཞིན་འབྲུག་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་ཕ་བཞིན་སྒྱུ་ལ་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་
 ཕ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཇི་ལྟར་འདོད་ཕ་
 བཞིན་སྟོན་པར་རྟུལ་པ་རྣམས་སོ། །བསྐྱེད་བ་མེད་པ་གསུམ་ནི། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་
 ཉེས་སྦྱོད་ལས་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན། དུན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་ནི།
 ཆོས་གྲུས་པར་ཉན་པ་དང་མི་ཉན་པ་དང་བར་མའི་གདུལ་བྱ་ལ་མཚུངས་པར་
 རྗེས་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་མི་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན། བསྐྱེད་བ་མི་མངའ་བ་ནི་གདུལ་
 བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཡོན་ཏན། བག་ཆགས་བཅོམ་པ་ནི་སྒྲིབ་
 གཉིས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། འགྲོ་བ་མཐའ་
 དག་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་དུ་ཕན་པར་བཞེད་པའི་ཡོན་ཏན། གཞན་
 དག་ན་རེ་སོགས་ལ། གནས་གྱུར་མཐར་ཐུན་མི་མཐུན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་
 སེམས་སེམས་བྱུང་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བྱོད་གདོན་མི་བླ་བར་ཁས་
 གུངས་དགོས་ཏེ། ཁས་མ་གྲངས་ན་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་
 རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མ་བསྐྱེད་པར་བཤམ། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སྐུ་དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྒྱ། ལོངས་སྒྱ། སྒྱལ་སྒྱ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་གང་ཞིག་བྱོད་དེ་

གསུམ་གང་དུ་འང་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཉི་པར་བསྟན་པ་སོགས་ལ། ལུས་
ནམ་གཞག་དུ་ཆོས་སྐྱེ་མཛད་པ་དང་བཅས་པས་ཞེས་སྟོན་ལས་དང་སྦྱར་ནས་
སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོག་ལེའུར་བྱས་པས་སྟེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ་སྦྱངས་པའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་སོགས་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་དམན་ཏེ། ཉན་ཐོས་རང་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྦྱེ་
བ་ཅམ་བྱེད་ཀྱི་གཞན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དྲུངས་འབྱེན་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་
པའི་དེ་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་ཏེ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དྲུངས་འབྱེན་རྣམས་
པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་ནས་མཁྱེན་པ་སོགས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་
ནས་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ལུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདུག་སྟེ་འབད་རྩོལ་གྱི་མཚན་མ་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་མདོན་པར་མ་ཞེན་
པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་དེ། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
སྦྱངས་པའི་ཕྱིར། ཏྲག་ཏུ་གནས་ཏེ་འཁོར་བ་ཇི་སྟོང་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདྲི་
བ་ཀྱན་གྱི་ལན་འདེབས་པར་མཛད་དེ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་མཐར་ཕྱིན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་དེ་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་ཏེ། བྱུང་པར་ལུ་ལུན་གྱི་སྟོན་
གནས་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ནི་ཡོངས་སུ་སྟོན་སོགས་ལ། སངས་རྒྱས་
ཆོས་ཅན། དུས་ཏྲག་ཏུ་གཞན་དོན་མཛད་ཀྱང་ཕྱིན་ལས་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་

འཇུག་འགའ་ཞིག་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དགེ་ཅུ་སྒྲིན་དང་མ་སྒྲིན་
 པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལ། རིགས་ཆད་ཆོས་ཅན།
 སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་ཕྱོན་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་ཕྱིན་ལས་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ཕྱིན་ལས་འཇུག་པའི་དགེ་བའི་ཅུ་བ་རྒྱད་ལ་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 སོགས་ལ། རྟོག་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་ལ་ཁུབ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་
 འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱིན་ལས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཀུན་ལ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར།
 རྟོག་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཁོར་བ་ཇི་སྤྱིད་བར་ཟད་པ་
 མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། མཚན་ནི་སོགས་ལ། དེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན།
 ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། མཚན་དཔེས་རྒྱན་པའི་སྐྱ་གང་ཞིག་མཐར་ཕྱིན་
 པའི་བྱང་སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་
 ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དུག་ཞབས་འཁོར་ཡོའི་མཚན་དཔེ་སོགས་ལ། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡོངས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། མཚན་བཟང་པོ་སོགས་ཞེས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 སྒྲ་མ་སྐྱེལ་བ་སོགས་མཚན་གྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པའི་ཕྱིར། སྤུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་སོགས་ལ། སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་
 འདྲ་བའི་དཔེ་བྱད་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤུགས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་འང་སྒྲེའོ། །གང་གི་སྤྱིད་པ་ཇི་
 སྤྱིད་བར་སོགས་ལ། མཚོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། སྐྱུལ་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱའི་དོན་དངོས་སུ་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དང་པོར་འགྲོ་བ་བཟང་པོ་སོགས་ལ། རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱ་ཚེས་ཅན། གདུལ་
 བྱ་ལམ་གྱི་རྟོན་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་དེ། ལམ་སྐྱེ་བའི་གོགས་བདེ་འགྲོ་
 སྤྱིད་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཡིད་བདེ་བ་དང་རན་འགྲོ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་གདུང་པའི་
 ཡིད་མི་བདེ་བ་རྣམས་ཞི་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། སྐྱིན་པ་སོགས་ལ། གདུལ་བྱ་མ་
 བསྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་དེ། བསྐྱེད་བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་
 མཛད་པའི་ཕྱིར། ཐོས་པ་སོགས་ལ། མ་སྐྱིན་པ་དམན་པ་སྐྱིན་པའི་ཕྱིན་ལས་
 མཛད་དེ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་ནས་སྤང་གཉིན་སྤང་དོར་
 གྱི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མ་མཁན་སོགས་ལ། གདུལ་
 བྱ་གཞན་དོན་ལ་འགོད་པར་མཛད་དེ་རྗེས་ཆགས་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་གྱིས་དབེན་
 པའི་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་དོན་
 སོགས་ལ། རང་དོན་ལ་འགོད་པར་མཛད་དེ། ལམ་གསུམ་རྣམ་དག་གི་ཕྱིན་
 རྒྱུག་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། རང་དང་གཞན་སོགས་ལ། གཉིས་དོན་ལ་
 འགོད་དེ། སྒྲོག་གཙོད་སྤྱོད་བ་སོགས་ལ་ལས་ལམ་བཙུ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར།
 ཚེས་བཅས་ཅད་ལ་སྤྱོད་ཉིད་གོམས་པ་ལ་འགོད་དེ། སྤྱོད་ལམ་ལ་འགོད་པར་
 མཛད་པའི་ཕྱིར། སྐྱིན་པའི་ལམ་ཕྱིན་སོགས་ལ། གཉིས་སྐྱ་མེད་པ་ལ་འགོད་པར་
 མཛད་དེ། སྐྱིན་པའི་ལམ་ཕྱིན་རྟོགས་པས་ས་དང་པོ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་
 ཕྱིར། ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་སོགས་ལ། ཚེས་བཅས་ཅད་བརྟུང་བཏགས་པ་
 ཅུམ་དུ་ཤེས་པ་ལ་འགོད་དེ། ས་གཉིས་པ་ནས་ལྷ་པའི་བར་ལ་ཚུལ་བྱིམས་གྱི་ལ་

རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སོགས་ཆོག་ས་ཇོག་ས་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སོགས་ལ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་འགོད་དེ། ས་དྲུག་པར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་འགོད་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་དུ་སོགས་ལ། སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་དེ། ས་
 བདུན་པར་ཐབས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། ལྷོ་བས་ཀྱི་སོགས་ལ། ཉན་
 རང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལ་འགོད་དེ། ས་བརྒྱད་པར་ལྷོ་བས་
 ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་སོགས་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མདོན་
 ཞེན་ལྷོག་པ་ལ་འགོད་དེ། ལྷ་མ་དེའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་སོགས་ལ། བྱང་ཆུབ་
 ཐོབ་པ་ལ་འགོད་དེ། ས་དགུ་པར་སྒྲིན་ལམ་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 འོག་དུ་སོགས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འགོད་དེ། ས་བཅུ་
 པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་སོགས་ལ། རང་གི་
 རོ་བོ་རྗེགས་བྱང་དུ་ངེས་པ་ལ་འགོད་དེ། རྒྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་ས་ལ་
 འགོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་བཅུའི་སོགས་ལ། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པའི་དོན་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཆད་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་འགོད་དེ།
 ལྷ་མའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་བུའི་སོགས་ལ། བྱང་ཆུབ་དངོས་སུ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་འགོད་དེ། ས་བཅུ་པའི་བྱང་པར་ཀྱི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར།
 ལས་དང་སོགས་ལ། བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་སྦྱོར་བཞི་སྒྲིམ་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་
 འབྲེལ་བ་ཆུད་མི་བྱ་བ་ལ་འགོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མདོན་དུ་སྒྲིཅ་བྱེད་
 རྒྱུ་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་

རྟོགས་པ་ལ་འགོད་དེ། སྤྲུམ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྤང་པ་ལ་འགོད་དེ།
 དེའི་ཕྱིར་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་དེ། དེའི་ཕྱིར།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་བྱང་ལ་འགོད་དེ། དེའི་ཕྱིར། རྣམ་བྱང་གི་རྒྱ་ཚོགས་ལ་འགོད་དེ།
 དེའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཐ་མི་དད་དུ་ཤེས་པ་ལ་འགོད་དེ། དེའི་
 ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སོགས་ལ། གདུལ་བྱ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་
 འགོད་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་འགོད་པར་མཛད་
 པའི་ཕྱིར། སེམས་སྦྱིད་པ་དང་པོ་སོགས་ལ། འགྲེལ་རྒྱུད་དོན་གསལ་འདིར་ཆོས་
 ཅན། དོན་བདུན་ཅུའི་ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད། ཐ་མ་ཕྱིན་ལས་གཉིས་ལ་གོ་རིམ་
 དེས་པ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གིས་མཆོན་ནས་གདམས་ངག་
 སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་
 བརྒྱུད་པའི་ངག་དོན་ནོ།། །།

དང་པོར་སོགས་ལ། མཁྱེན་གསུམ་ཆོས་ཅན། ལས་སུ་སྐྱབ་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཆོས་སུམ་
 ཅུས་མཆོན་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་དུ་བྱ་བ་སོགས་ལ། རྣམ་
 ཀྱན་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་
 ཐབ་ཟེན་འདོད་རྒྱུར་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་
 སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སོགས་ལ། ཕྱི་མོའི་མངོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་གསུམ་
 རབ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཀྱན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཤིན་ཏུ་བ་སོགས་གོམས་པས་

མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལ་མཐུན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་། དེ་ནི་རྟོགས་པ་
 སྤྱོད་སྤྱོད་ལ། མཐུན་སྤྱོད་པའི་མངོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། མཐུན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་
 གྱི་གནས་སྒྲུབ་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། མཐུན་གསུམ་སོ་སོ་བ་དང་བསྐྱུས་པ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་པར་
 སྤྱོད་པའི་དོན་རྒྱུ་སྤྱོད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་སྤྱོད་པར་འདེབས་
 གྱི་ཚུལ་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་། བྱེད་པར་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ། སྤྱོད་ཅིག་
 མའི་མངོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། མཐུན་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་མཐུན་བྱུག་པའི་གནས་
 སྒྲུབ་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་རྟོགས་བྱེད་པར་དུ་འགྲོ་བར་མེད་པའི་
 སྤྱོད་། དེའི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ། ཆོས་སྤྱོད་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཅན།
 མཐུན་གསུམ་རྒྱུ་པར་སྤྱོད་པའི་གནས་སྒྲུབ་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། མཐུན་གསུམ་སྤྱོད་པ་
 མཐུན་བྱུག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་། བར་མ་ལ་དགའ་བ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ། མངོན་
 རྟོགས་དུག་དུ་བསྐྱུས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་བསྐྱུས་བར་མ་ལ་
 དགའ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱོད་། དང་པོར་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ལ། མཐུན་གསུམ་ཆོས་ཅན། འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་བསམ་གྱིས་
 གཏན་ལ་ཕབ་ནས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་སྤྱོད་། སྤྱོད་པའི་བསྤྱོད་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་།
 དེའི་འོག་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ། རྒྱུ་པར་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་
 གསུམ་གྱི་རྒྱུ་པ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་། ཆོས་སྤྱོད་ཕྱིན་ལས་
 དང་བཅས་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་དེའི་སྤྱོད་། ལ་ལ་ལས་དོན་
 སྤྱོད་སྤྱོད་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གསུམ་ཀ་བརྗོད་བྱ་མངོན་རྟོགས་བརྒྱུད་སྤྱོད་

དཔེ་དེ་དཔེ་གིན་ཏུ་ངན་སྟེ། ཡི་གེ་སྐད་གསལ་པ་མང་བ་དང་། ལྷག་པར་དཔེ་ཆའི་གོ་རིམ་ཡང་གྲངས་ཀྱང་སྐད་གསལ་པ་
མང་བས་ཁོ་བོས་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་སོགས་དང་ལྷག་པར་ཀུན་སུམ་ཆེན་པོའི་ངག་དོན་ལ་བལྟ་བུ་དུས་ཏེ་ཆོད་
དཔག་བྱས་པ་ཁ་གསལ་མཆིས་སོ། །གཞན་ཡང་འདི་གཞིན་ནུ་སྟོ་གྲོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་དུས་གནས་སོགས་གསལ་པ་
མེད་པས་གཞིན་ནུ་སྟོ་གྲོས་ལུ་བ་ས་སྟུ་རང་ལའང་སྐབས་པ་གསུམ་ཙམ་མངའ་བས་ན། རྗེ་བཙུན་པེད་མངའ་བ་ཡིན་མིན་
ཡང་དབྱེད་བྱའི་གནས་སོ། །ཞེས་པ་རྒྱིག་པོ་བྱབ་བསྟན་སྟོན་ལས་ནས།

༣༣། །འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་
འོད་ཟེར་བཞུགས་སོ། །

ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ལོ། །སྤྱིད་དང་
ཞི་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཀྱང་། །སྤྱིད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གཞི། །
རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་སྤྱིད་བྱེད་བྱམས་པའི་ཡུམ། །བྱིད་གྱི་དག་ལེགས་བཟང་པོས་སྦྱོར་
ཐུང་ཅིག །ལ་མཐར་སོན་པ་མཁྱེན་ཕྱན་བདེ་གསེགས་དང་། །ལ་མཐའ་ཡས་པ་དེ་
སྤྲུལ་དམ་པའི་ཚོས། །ལས་ཚོལ་བདུད་ལས་རྒྱལ་བ་སྤྱོད་མའི་ཚོགས། །ལ་རོལ་
ཕྱིན་པ་ཡུམ་གྱིས་གིས་པ་མཛོད། །བྱམས་པའི་རྒྱ་བ་སྦྱིང་རྗེའི་རྩ་བ་བཏན། །
དགའ་བའི་མེ་ཏྲིག་བཏང་སྟོམས་ཟེ་འབྱས་མཛོས། །བཙོས་མེད་ཕྱིན་ལས་བཟང་
པོའི་བྱི་བསུང་ཅན། །མི་ལམ་ཡང་དག་བཞུགས་པ་བདག་ལ་སྦྱོལ། །སྤྱིབས་
ལེགས་རྒྱ་སྤྱིས་ལེགས་བཤད་འདབ་བརྒྱ་ཅན། །ཟབ་དོན་སྦྱིང་པོའི་གེ་སར་ལྷམ་
མེ་བ། །རྒྱལ་ཡུམ་རྒྱ་གཏེར་མཛོས་བྱེད་རྒྱན་འདི་ནི། །སློབ་གྲོས་པད་མའི་གཉེན་གྱི་

རྣམ་པར་དབྱེ། །བདེ་བར་གསེགས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་
 པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཐབས་དམ་པ་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཀའ་བསྩལ་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ་ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་
 རྩལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་དུ་
 མངོན་པར་འཆར་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་ལ་གནས་ཤིང་བྱང་
 རྩལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་མཆེན་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་རྩལ་སེམས་
 དཔའ་རྟག་ཏུ་དུ་བཞིན་དུ་འབད་པ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
 གཞུང་དང་། དེ་སྟོན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཙལ་བར་བྱ་ཞིང་དེའི་དོན་ལ་
 རྩལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིང་པོའི་
 དོན་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་ཀླ་རྒྱལ་ཞབས་
 ཀྱི་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཆོགས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གཞུང་རྣམས་སུ་ལུང་
 དང་རིགས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཕྱིར།
 དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
 རིམ་པ་ནི། སྤྱིང་པོའི་དོན་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པས་ས་འོག་གི་གཏེར་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཅིང་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཕྱིས་འཇུག་གི་
 གདུལ་བྱ་སྟོ་དང་བཙོན་འགྲུས་ཞན་པ་དག་གིས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། ཉིད་

ལས་གཞན་ལ་དེ་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་དགོངས་ནས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་གྱི་
མཆོག་གི་བྱ་གས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡང་དག་པར་གཟིགས་ཏེ། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་
རིམ་པ་དེ་སླག་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་
བྱས་པ་མཛད་དོ། །དེ་ཉིད་མདོ་དང་བཅས་པ་འཕགས་པ་མི་ཕམ་པ་ཉིད་ལ་དངོས་
སུ་གསལ་ནས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དུ་སྒྲེ་
བའི་མདོའི་འགྲེལ་པ་མཛད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་
གཉེན་གྱིས་ཀྱང་མདོའི་འགྲེལ་པ་མཛད་མོད། གཉིས་ཀས་ཀྱང་མདོ་དང་རྒྱན་དུ་
མ་སྦྱར་ཞིང་སྟོང་པོའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་བཀྲལ་ལོ་ཞེས་སྟོན་གྱི་
སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ལ་རབ་དུ་བྱ་གས་སོ། །དེའི་འོག་དུ་འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་
བའི་སྟེའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱོར་པ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ་རྒྱན་
དང་སྦྱར་ཞིང་། མདོ་མཆོམས་དང་ཆོག་གི་དོན་ལེགས་པར་སྒྲེ་ནས་མཐའ་བྲལ་
དབུ་མ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་པར་བཀྲལ་བས་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གྱི་དོན་
བདེ་སླག་དུ་རྟོགས་པའི་འཇུག་དོགས་སུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པའི་
མན་ངག་དང་བྲལ་ཞིང་། སྟོའི་མཐུ་རྒྱུད་བ་དག་གིས་མདོ་དང་ཆོག་ལེའུར་བྱས་
པའི་དོན་རྟོགས་པ་དཀའ་བར་གཟིགས་ནས་རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་
རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་དུ་སོན་པ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱོར་པའི་ཟབ་དོན་གྱི་ཉིང་
ཁུས་ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་ལེགས་པར་རྒྱས་པ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོའི་
ཞལ་སྒྲ་ནས་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྟེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ་

མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དང་མཐུན་པར་དག་པར་གཏུགས་ཏེ། གང་ཟག་ལུང་
 ལྟོན་པ་དང་ལྟོན་བྱུང་ལ་སོགས་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་ཉེ་བར་མི་
 མཐོ་བ་རྣམས་དོར་ནས། མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་མདོན་
 རྟོགས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་དང་བཅས་པ་དང་རེ་རེ་ནས་སྒྱུར་བ་ལེའུ་བརྒྱད་མའི་
 བསྐྱུས་དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་མཛད་ཅིང་། མདོ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ན་མདོན་རྟོགས་རྣམས་
 རེ་རེ་ཞིང་ལྟོན་པའི་ཆོག་མེད་པས་མདོན་པར་རྟོགས་པ་དང་སྒྱུར་བ་དགའ་བར་
 གཟིགས་གིང་། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་གྲུང་པོས། བརྒྱད་སྟོང་འདིར་དོན་མ་ཆང་
 མེད། །དེ་གཞུང་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པར་འདོད། །དོན་ནི་རི་རྒྱན་བཤད་དེ་ཉིད། །
 ཅེས་གཞུང་བསྐྱུས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་རྒྱས་འབྲིང་དང་། དོན་བྱུང་མེད་པར་གསུངས་
 པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འདིས་ཀྱང་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ཆང་བར་ལྟོན་
 པར་དགོངས་ནས། དེ་དང་རྒྱན་དུ་སྒྱུར་བ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་འགྲེལ་པ་མདོན་པར་
 རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྒྲུང་བ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་མདོའི་མཆོམས་འབྲེད་དང་ཆོག་
 དོན་གཙོ་བོར་ལྟོན་པའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་མཛད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་
 བསྐྱུས་པ་ཀྱན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་བྱིར་མདོ་དང་མ་སྒྱུར་གིང་། མདོའི་
 འགྲེལ་གཙོ་བོར་མ་བྱས་པར། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ཆོག་
 དོན་བདེ་སྒྲག་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་བ་འདི་མཛད་དོ། །
 འདི་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འདུག་པའི་ཡན་ལག བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ།
 བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་མཆོད་པ་བརྗོད་ཅིང་།

བརྒྱམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། རྩོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ནམས་ཀྱིས་རི་ལྷར་བཤད་
པའི་ཚུལ་དང་། རང་ཉིད་འགྲེལ་བ་ཚུམ་པའི་རྒྱ་ཁེངས་སྦྱར་ཞིང་ཚུམ་པར་སློབ་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དགོས་པ་དང་། བསྟུས་པ་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་མཆོད་པ་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་ནི། དམ་པ་ནམས་བྱ་བ་ལ་
འཇུག་པའི་ཐོག་མར་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་བྱག་བྱེད་པས། རྩོབ་དཔོན་ཡང་རང་ཉིད་
དམ་པ་ནམས་དང་སློབ་པ་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་དང་། རྩོམ་པོ་དམ་པ་ནམས་
ཀྱིས་བགྲོད་པའི་ལམ་ནི་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་འཇུག་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་གི་བསྟན་བཅོས་ལ་གཞན་དག་འཇུག་པར་བྱ་བའི་
བྱིར་དང་། ཡུལ་བྱང་ཅན་ལ་རབ་རྒྱ་དང་བས་མཆོད་པ་བརྗོད་པ་ནི་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཡུང་པོ་དཔག་རྒྱ་མེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་འཕེལ་དེ། བསོད་ནམས་
མ་ཡིན་པ་བརྟེན་པ། རང་རང་རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་གཞན་ནམས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
ཚུམ་པ་དང་འཆད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་གོགས་མེད་པར་མཐར་ཐྱིན་པར་བྱ་བའི་
ཆེད་ཡིན་ནོ། །བརྒྱམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་དགོས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ་དམ་པ་མང་
པོ་ཁས་འཆེ་མི་བྱེད་ཅིང་། །གལ་དེ་དགའ་བས་ཁས་ནི་སྤངས་གྱུར་ན། །རྩོམ་པོ་
མོ་བྲིས་པ་བཞིན་དུ་ནི། །ཤི་ཡང་གཞན་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས། དམ་བཅའ་པ་མཐར་ཐྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི། རྩོས་བྱ་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་བྱང་
པར་གྱི་སློབ་པ་ཡིན་པས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བྱ་བ་མཐར་ཐྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
ནོ། །དགོས་པ་དེ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མཆོད་པ་

བརྗོད་པས་ནི། བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འགལ་རྒྱུན་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་བརྒྱུག་
ལ། དམ་བཅས་ནི་མཐུན་རྒྱུན་སྒྲོ་བ་དང་བཙོན་འགྲུས་བྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་དགོས་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུས་དོན་ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་གཙོ་བོ་ཕྱག་འཆལ་
བ་དང་། བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་གཉིས་བསྟན་ནས་ཞུར་ལ་འགྲེལ་པ་ལ་
གཞན་འདུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཚིག་ལེའུ་བྱས་པ་དང་བཅས་པ་ནི། བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། བཤད་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལས་ཚིག་ལེའུ་བྱས་པ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་པ་
ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་རྟོགས་པ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་
བྱད་པར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་ལས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་གྱི་མཐར་
ཕྱིན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ནི་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱ་
བ་གཞན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་དོན་དུ་བརྩམས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཐོབ་ནས་
དགོས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་དང་། དགོས་
པ་དང་དགོས་པའི་དགོས་པ་རྣམས་སྒྲ་མ་མེད་པར་བྱི་མ་མི་འབྱུང་བ་ནི་འབྲེལ་
བའོ། །ཚོས་ཤེས་གྱིས། ཚིག་ལེའུ་བྱས་པའི་དོན་རྟོགས་པ་དགོས་པ་དང་ཡུམ་
ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་ནི་དགོས་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་
ནི་གྲུས་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་སྒྲེལ་ལོ། །གང་ལ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་

བ་ལའོ། །དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། བྱུག་གི་ཡུམ་གྱི་ཡང་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་
 གཞུང་དང་ལམ་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཡང་། དེའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་ཅེ་ན། ཤེར་ཕྱིན་
 དེའི་ རྒྱན་ རྗེས་ སུ་ བསྐྱུགས་ པའི་སྒྲེབ་ རྒྱུར་ བྱིས་ བཅིངས་པའི་ ཆོག་ལེའུ་ བྱས་
 བ་དག་གོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཆོག་ལེའུ་བྱས་པ་རྒྱན་ཡིན་ཞེ་ན། རི་ལྷར་སྒྲེས་པ་དང་།
 ལུང་མེད་གྱི་ལུས་བཟང་པོ་མཛེས་བྱེད་གདུབ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པ།
 གསལ་བྱེད་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་སོང་ན། དགའ་བ་བྱེད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་ལྷར།
 བརྗོད་བྱ་ཡུམ་གསུམ་གྱི་ལུས་བཟང་པོ་བརྗོད་བྱེད་མདོན་རྟོགས་བརྒྱད་དོན་
 བདུན་ཅུ་དང་བཅས་པས་སྤྲས་པ། ཆོག་ལེའུ་བྱས་པའི་མེ་ལོང་གིས་གསལ་བར་
 བྱས་པ་ན་མཁས་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བའི་མཆོག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་སྒྲེ་རྒྱན་ལས། གཟུགས་རྒྱན་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ལྷན་པ་མེ་ལོང་
 ནང་སོང་ན། །མཐོང་བའི་དབང་གི་མི་རྣམས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མཆོག་བསྐྱེད་པ། །
 དེ་བཞིན་ལགས་གསུངས་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལྷན་པ་ཡི། །ཆོས་ཀྱང་དོན་
 རྣམས་སྤེ་བས་མཁས་རྣམས་འདི་ན་དགའ་མཆོག་བསྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྷར་
 རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་སྤྲ་མ་དག་གིས། གསལ་བར་སྤེ་བའི་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཡང་
 འདིར་རྣམ་པར་སྤེ་བར་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འཕགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་དོན་དང་།
 མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་མཛད་ཀྱང་ཉི་ཤུ་ལྷ་པ་ཁོ་
 ནའི་རྒྱན་དུ་སྤྲ་བས་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་མ་གྱུར་པས། ཁོ་བོས་ཆོག་ལེའུ་བྱས་པ་

ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་སྐྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་འབྱེད་
 བས། དགོས་པ་བྱུང་བར་བ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །ཅི་ལྟར་འདིས་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འབྱུར་
 བར་བཤད་ཅི་ན། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་གྱི་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་འཆད་པ་ན།
 རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་གྲང་ཞེས། ཡུམ་གསུམ་ཀ་དང་སྐྱུར་ཞིང་།
 མཐུག་དུ། ལ་ལ་ལས་དོན་གཞན་ལས་ཆོག །གཞན་ལས་རྣམ་གྲངས་མིང་གིས་
 དེ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་ཀུན་ལའང་། །དོན་བསྐྱུས་དེ་ཅུ་ཤེས་པར་བྱ། །
 ཞེས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཡུམ་གསུམ་ཀས་
 བསྐྱུར་བར་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་ཚུལ་ནི། ཅི་སྟོན་གྱི་
 སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པའི་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་དམ། འོན་ཏེ་མེད།
 དང་པོ་ལྟར་ན། བྱོད་གྱིས་ཡང་འགྲེལ་པ་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། བཏགས་
 ཟིན་པ་ལ་འབྲག་པ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྟོབ་དཔོན་སྟེ་མའི་མན་ངག་
 མེད་པའི་ཕྱིར། རང་དགར་ཇི་ལྟར་བརྩམ་པར་རྣམས་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་སྟེ་མ་
 བཞིའི་འགྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པས་མན་ངག་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་ཡང་
 མ་བཤད་པ་དང་། ལོག་པར་བཤད་པ་དང་གཞུང་ཕྱོགས་རེའི་རྒྱན་དུ་སྐྱུར་བའི་
 ཉིས་པ་ཡོད་པས་དེ་དག་བསལ་བའི་ཕྱིར་བརྩམ་པས་དོན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་སྟོན་པ་ལ། བཞིའི་དང་པོ། ཐོགས་མེད་གྱིས་བཀྲལ་ཚུལ་ནི། རྣམ་བཤད་
 མཛད་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་གིས་ན། ཉོན་མོངས་དག་རྣམས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་། །

ངན་འགྲོ་སྤྱད་ལས་སྦྱོབ་པ་གང་ཡིན་པ། །འཆོས་སྦྱོབ་ཡོན་ཏན་བྱིར་ན་བསྟན་
བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལྷགས་ལ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་འཆོས་
སྦྱོབ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པས་ན། །བསྟན་བཅོས་རྣམ་མཁེན་ཐོབ་བྱེད་མཛོན་པར་
རྟོགས་པ་བརྒྱན་ཆང་བར་སྟོན་པས་ན་ཆེན་པོ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ཡིའོ། །སྤྱི་ཞིག་
གིས་ན། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་ན།
ཉིད་གྱིས་གཟིགས་པའི་ལམ་གཞན་ལ་བསྟན་པས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆུ་དང་བཅས་པ་
ལས་སྦྱོལ་བས་ན་སྦྱོབ་ཉིད་ཅེས་སོ། །དེའི་རྒྱ་ནི་རྒྱད་ལྔའི་འགྲོ་བ་ལ་སྤྱིར་རྩིས་
ཆགས་པས་ཀྱན་ཏུ་སྟེ་ལྷག་པར་ཆགས་པར་མཛད་ཅེས་སམ། །ཡང་ན་ཆགས་མེད་
མཛད་ཅེས་འདོན་པ་ལྟར་ན་སྤྱིར་རྩིས་འགྲོ་བ་ལ་ཆགས། །ཤེས་རབ་གྱིས་ཆགས་
པ་མེད་པར་མཛད་ཅེས་སོ། །ཅི་འདིས་འགའ་ཞིག་གི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནམ་འོན་
ཏེ་རང་དགར་བཤད་ཅེ་ན། སྤྱིར་ཞིའི་དབྱེ་ལས་རྒྱལ་བས་ན་མི་ལམ་འགྲོ་བའི་དབྱེ་
གཉིན་དུ་གྱུར་པས་ན། མགོན་པོ་བུམས་པ་ཉིད་ལ་དངོས་སྤྱུགས་ན་ནས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་མཛད་ཚུལ་ནི། །རྣམ་པར་བཀྲལ་ལོ་ཞེས་
བྱང་། །གང་ན་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའོ། །གང་གིས་ན། །དབྱིག་གཉིན་གྱིས་སོ། །
ཅིའི་བྱིར་དབྱིག་གཉིན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། །འགྲོ་བའི་དོན་མཛོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་
གྱི་སྟེ་རྒྱར་གྱུར་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། །མིང་གི་དོན་ནོ། །རི་ལྟར་ན། །ཤེས་བྱ་
ནང་གི་ཡིན་པར་སྤྱོད་པ་རྣམ་རིག་པའི་ཐོགས་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ནས་སེམས་
ཅམ་གྱི་ཚུལ་དུའོ། །ཅི་ངེས་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། །ལྟ་བ་སེམས་

ཅམ་ལ་ཞེན་པས་རང་གི་མོས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་ཡིན་གྱི། བསྟན་བཅོས་གྱི་
 དགོངས་པ་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐོགས་མེད་གྱིས་བཤད་པའི་
 འོག་དུ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་པས་ཅི་བྱ་སྟམ་ན། ཐོགས་མེད་གྱིས་ནི་མཁུན་
 གསུམ་ཡན་ལས་ལྷག་མ་ལ་བཤད་པ་མ་མཛད་པར་གྲགས་ལ། དབྱིག་གཉེན་
 གྱིས་ཐོགས་པར་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་འཕགས་གྲོལ་གྱིས་བཤད་ཚུལ་ནི་རྣམ་
 པར་བྱེ་ཞེས་དྲང་། གང་ན་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའོ། །གང་གིས་ན་མཆོན་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བའི་སྡེ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་སྒྲེས་པས་སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་ས་ལ་རིང་དུ་སོང་བས་ན། འཕགས་པའི་ཁོངས་སུ་
 གཏོགས་པ་ཡིས་ཞེས་སོ། །དུས་ནི་དབྱིག་གཉེན་གྱི་བཤད་པ་དེའི་འོག་དུའོ། །རི་
 ལྟར་ན། དབྱིག་གཉེན་ལྟར་རང་ལྟའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟར་བར་དབུ་མར་སྟེ་གཟུ་བོར་
 གནས་པའིའོ། །མདོའི་དགོངས་པ་རི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་
 ཚུལ་དུའོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས། མདོའི་དོན་ཐོགས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ།
 ཡང་དེ་བཤད་པས་ཅི་བྱ་སྟམ་ན། དབྱིག་གཉེན་དེས་བྱས་པའི་འགྲེལ་པ་ནི། མདོའི་
 དགོངས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐོགས་མེད་དགོངས་པ་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་བཤད་པའི་བྱིར་བྱས་སོ། །བཞི་པ་བཅུན་པ་གྲོལ་སྡེས་བཤད་ཚུལ་ནི།
 རྣམ་བཤད་བྱས། ཞེས་དྲང་། གང་གིས་ན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའིའོ། །རྣམ་གྲོལ་
 སྡེ་ཞེས་གྲགས་པའོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་ནི། རང་ཉིད་ཆོགས་ལམ་པལ་
 པ་ལ་གནས་པའིའོ། །དུས་ནི་འཕགས་གྲོལ་གྱི་བཤད་པ་དེའི་འོག་དུའོ། །ཚུལ་རི་

ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་ཡུལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་པ་མཐའ་དག་གིས་མདོན་པར་
 རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཚང་བར་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་མ་རྟེན་པ་འཕགས་པའི་རྩེས་སུ་
 འབྲངས་ནས་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ་དང་སྟུར་ནས་སོ། །འཕགས་པའི་བཤད་པ་ལས་རྣམས་པ་
 ལྷག་པོ་མེད་པས་དོན་མེད་དོ་སྟུམ་ན། གཞན་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། མཁས་
 པར་རྫོམ་པའི་མདོན་པའི་ར་རྒྱལ་མ་ཡིན་གྱི་རང་གི་རྟོགས་པ་འཕེལ་བ་དང་རྩེས་
 སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་ཅེས་པའོ། །བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་ཅེས་
 པའི་དོན་སྒྲ་རབས་པ་དང་། འགྲེལ་པ་དག་གིས་གཞན་དུ་བཤད་མོད་ལེགས་
 པར་མི་སེམས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། རྟེན་པ་དོ་མཚར་བ་དང་། བཀའ་བྲིན་ལན་
 དུ་དབྱེ་བར་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་
 ལྟར་མཁས་པ་བཞིས་ཚིག་དང་དོན་སྒྲ་བར་བྱས་པའི་འཛམ་གུང་གླིང་ན་སངས་
 རྒྱས་གཉིས་པ་ལྟར་གྲགས་པའི་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་ལ་སོགས་པ་འགའ་
 ཞིག་ཁོ་ནས་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དགོངས་པའི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་རྟེན་
 པའི་བསྟན་བཅོས་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་པ་མཐའ་དག་འདི་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་
 ཚུལ་དང་། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཚང་བར་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་དུ་དགོངས་
 པའི་དོན་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་ཡ་མཚན་ནོ་ཞེས་པ་རང་ཉིད་སྐལ་བ་དང་ལྷན་ཞིང་
 སྒྲོའི་ཆེ་བ་སྟོན་པའོ། །དེས་ན་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་ཅེས་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བརྗོད་བྱ་
 དང་། བརྗོད་བྱེད་མཐའ་དག་རྟེན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་པ་ཀུན་མདོན་
 པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་དུ་རྟོགས་པ་ནི། བརྗོད་བྱེད་མཐའ་དག་རྟེན་

པ་ཡིན་ལ། སྙིང་པོའི་དོན་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ཚུལ་དང་། མའོན་པར་རྟོགས་
 པ་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ནི། བརྗོད་བྱ་མཐའ་དག་རྟོན་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྗོད་བྱ་མཐའ་དག་རྟོན་པས་ནི། ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་ཀྱི་
 འགྲེལ་པ་ལས་བྱུང་ཞུགས་ཤིང་། བརྗོད་བྱེད་མཐའ་དག་རྟོས་པས་ནི། གྲོལ་སྡེ་
 གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་བྱུང་ཞུགས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་
 པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་མཁས་པར་གྲགས་པ་དག་གིས་ཀྱང་གང་གི་ཆོག་དང་དོན་ཆང་
 བར་མ་རྟོན་པས་ཤིན་ཏུ་རྟོན་པར་དགའ་བའི་ཟབ་མོའི་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་རི་ཞིག་ལྟར་ཏེ། སྡེས་དབང་གིས་ཆོག་དང་དོན་ཆང་བར་བདག་
 གིས་རྟོན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དབང་ཁོ་ནས་ཡིན་གྱི་བདག་
 གི་སྟོ་གྲོས་དང་རྩོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་གཉིས་
 པར་གྲགས་པའི་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་ལ་སོགས་པས་ཤིན་ཏུ་ཡང་རྟོན་པར་
 རིགས་པས་སོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྟོན་པར་ཅིའི་བྱིར་
 མི་མཛད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ནི། རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཆམ་པར་
 རེས་སུ་འཇུག་སྟེ་སྟོབའི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་དེ་དག་ལ་ཡང་
 སྟོན་གོམས་པའི་བྱུང་པར་ལས་རེ་ཤིག་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དབུ་མ་འཇུག་པར། དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན་
 ཟབ་མོ་འཇིག་རུང་འདི་ནི་སྟོན་གོམས་ཉིད་ལ་སྟེ་བ་ཡིས། །དེས་པར་རྟོགས་འགྱུར་

འདི་ནི་གསུམ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་བྱས་སུ་ཆུད་མི་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་དོན་ཆང་བར་
རྟེན་པའི་མཁས་པ་བདག་དང་མཆོངས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་
ལ་བྱས་ཤེས་དྲིན་བཟོའི་ལན་དུ་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པའི་ངོ་བོ་ཡུམ་གྱི་ཆོག་དང་།
དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཞུང་དང་སྒོ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་རིགས་ཏེ། ཡུམ་
འཆད་པ་དང་། ཉན་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་མཆོད་པའི་ཆོག་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བརྟེན་
པ་མ་གཏོགས་རང་དབང་དུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་སེང་བཟང་བདག་གི་
སྒོའི་སྒྲོད་ཡུལ་མིན་ཡང་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཅུ་མ་པ་ལ་སྒྲོ་བ་སྒྲེས། ཞེས་སྒྲེལ་ལོ། །
ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན། བག་ཆགས་བཞག་ཅིང་བརྟེན་བྱང་དུ་བྱ་བ་དང་རང་ལས་སྒོ་གྲོས་
དམན་པ་དག་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་རྣམས་རང་གཞན་ལ་ཕན་འདགས་པའི་
དོན་དུ་འོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། ཤེར་ཕྱིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྣམ་པར་འབྲེལ་བ་ནི།
རང་གཞན་གྱི་རྒྱད་ལ་བསོད་ནམས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་བསྐྱབ་པ་དང་རྗེས་
སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པ་ནིར་བར་དགོད་པ་ལ་གསུམ། བསོད་ནམས་སྒྲེལ་
བའི་ཡན་ལག་མཆོད་བརྗོད། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ།
འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཆོམས་
སྒྱུར། ཅུ་བ། འབྲེལ་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། བྱག་འཆོལ་ལོ་ཞེས་དྲང་། གང་གིས་

ན། འཕགས་པ་བྱམས་པས་སོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆེན། རེ་ཤིག་ཅེས་པ་གོ་རིམ་སྟོན་
 པའི་ཆོག་ཕྱད་དོ། །བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་མཆོད་བརྗོད། དགོས་འབྲེལ། ལུས་
 རྣམ་གཞག་སོགས་བྱ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་དང་པོར་རོ། །གང་ལ་ན། འཕགས་
 བཞིའི་ཡུམ་ལའོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན་ཉེར་ཞིར་བྲིད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་འོ། །དགོས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་རང་
 དོན་ནི། དམ་པ་རྣམས་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་འདོད་པའི་ལྟ་ལ་ཕྱག་བྱེད་
 པས་འཕགས་པ་བྱམས་པ་རང་ཉིད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་ནི། ཤེས་རབ་
 བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །འདི་ལ་གང་ཟག་གང་ཞིག་ ཡུལ་གང་ལ། ཚུལ་རི་ལྟར།
 དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་
 གདུལ་བྱ་གཞན་དག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་སྟོབས་སོགས་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་བསྐྱོང་བས་རིན་པོ་ཆེ་སྤངས་ཏོགས་
 མཐར་ཕྱིན་པས་ཡུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་ཅིང་སྟོས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འབྱུང་གནས་
 ལའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐད་དོད་ལྟ་ག་ལམ་ཞེས་པ་བཅོམ་པ་དང་། ལྡན་པ་
 གཉིས་ལ་འཇུག་པས་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་
 མམ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་བཅོམ་པས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས།
 ཉོན་མོངས་ལས་དང་དེ་བཞིན་སྒྲིབ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་དེ་བཞིན། །གང་
 ཡང་མི་མཐུན་སྟོགས་ཆོས་བཅོམ། །དེ་འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་བཤད། །ཅེས་
 དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདོད་རྒྱུར་དབང་བསྐྱུར་པས་དབང་ཕྱུག་མཆོན་དཔེས་

བརྒྱན་པས་གཟུགས་བཟང་། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་
 ཚོགས་རྣམས་བསྟན་བྱ་ཡིན་པས་དཔལ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པར་གྲགས་པ་དང་། ཤེས་
 བྱ་ཀྱན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བརྩོན་
 འགྲུས་ཏེ། སྐལ་བ་དྲུག་དང་ལྷན་པས་ན་བཙོམ་ལྷན་ཏེ་སམ་བུ་ཁྲི་ལས། དབང་
 བྱུག་དང་ནི་གཟུགས་བཟང་དང་། །དཔལ་དང་གྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །བརྩོན་
 འགྲུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། །དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་སྐལ་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི། རབ་ཏུ་སྟེ་རྒྱུན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པར་ཆེན་པོར་རོ། །བཞི་པ་ནི།
 དང་བའི་ཤུགས་གྱིས་ཐོས་སོགས་གྱིས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུམ་ལ་དང་
 བ་ལ་འབྲས་བུ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ནས་དེའི་དོན་དུ་བྱུག་འཆལ་བ་བརྩོམ་ཞེ་ན། དེས་
 བར་བཟུང་ཞེས་དྲང་། གང་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་
 རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དང་བའི་ལོ། །གང་དུ་ན། གནས་སྐབས་
 དང་མཐར་ཐུག་གི་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་ནོ་སྟེ། དང་པོའི་རྒྱ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རོ། །གང་གི་ན། འཕགས་པ་བུམས་པའི་མཉམ་གཞག་སོ་
 སོར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་རི་
 ལྟར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཟུང་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དཔེར་ན་མེ་དང་དུ་བའི་
 འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་ཐུགས་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས། དེས་དྲངས་པའི་
 དེས་ཤེས་གྱི་དེས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་མཉམ་གཞག་གིས་རང་རྒྱུད་ལ་
 ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རྩྭ་ལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་དེས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དག་

པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། སྐལ་ལམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས་གྱི།
 དང་པོ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། རྒྱག་འཆལ་བ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ་གཉིས། མཁུན་
 གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་འཕགས་
 པའི་ཡུམ་དུ་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཞི་ཤེས་གྱིས་ཉིར་ཞིར་
 བྱིད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། བྱིད་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྒྱག་འཆལ་
 ཅེས་སྒྲེལ། གང་ཟག་གང་། ཐབས་གང་གིས། འབྲས་བུ་གང་དུ་བྱིད་ཅེ་ན། དང་
 པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ནི་བ་ཆོལ་རྣམས་ཞེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ནི། སྤྱ་བ་རྩི་ཞེས་པ་ཐོས་པ་
 དང་། སྒྲོག་པ་གཉིས་ལ་འདུག་པས། ཐོས་སྒྲོག་སྟེ། རང་གིས་ཐོས་པའི་གདམས་
 རག་གི་འབྲས་བུ་གཞན་ལ་སྒྲོགས་སམ། ཡང་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ལ་ཐོས་པ་རང་ཉིད་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཅུམ་ཡང་མི་སྦྱབ་པར། དེའི་རིགས་ཅན་
 གཞན་ལ་སྒྲོགས་པས་ན། དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དམ་ཆོས་བད་མ་དཀར་པོ་ལས།
 མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲགས་
 པར་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྦྱ་ཡང་རབ་དུ་བརྗོད། །དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་
 མི་ཟད་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསམ་པ་ལ་ཐོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་
 ཡིད་འབྱུང་སྟེ། ཉན་མོངས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་བའི་མྱང་འདས་
 ཆོལ་ཞིང་དོན་དུ་གཉིར་བ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞི་མུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་
 སྟེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཀུན་ཤེས་ཉིད་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱག་

བསྐྱེལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉི་ལམ་ཞི་བའི་མུང་འདས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྲིད་པར་
བྱེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་གྲེས་ཀྱིས་ཉིར་ཞིར་བྲིད་ཅེན། ལམོར་བའི་རྩ་བ་ནི་བདག་
ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཉིས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག །འཛིག་
ཚོགས་ལྷ་ལས་སྒྲེས་པ་ཡིན། །དེ་མ་རིག་དེར་དེ་ལས་ཆགས། །དེ་ལས་ཞེ་སྤང་ལ་
སོགས་འབྱུང་། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཉིས་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱ་ནི་གཏི་མུག་ཡིན་པར་
གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤངས་པས་
མུང་འདས་ཐོབ་ལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉིན་པོ་ཡང་མུང་པོ་བདག་
མེད་པར་ཁྱོགས་པའི་ཀུན་གྲེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡི་གཞོད་བྱེད་ནི། བདག་མེད་
མཐོང་བ་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གྲེས་ཀྱིས་
ཉིར་ཞིར་བྲིད་པ་འབྲད་པ་ཡིན་ཅོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྲེས་ཀྱིས་འཛིག་ཏེན་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
སྒྲུབ་པར་མཛད་པ་དེ་ལ་མུག་འཆལ་ཞེས་སྒྲེལ། འདི་ལ་གང་ཟག་གང་། ཐབས་
གང་གིས། འབྲས་བུ་གང་སྒྲུབ་པ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྒྱན་ལས། རི་ལྟར་རྒྱལ་
སྤྲས་པམ་པར་བསམས་པ་འདིར། །འགྲོ་ཀུན་རྣམ་པར་སྒྲིན་བྱེད་གནས་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་པ་དང་མ་དང་གཉིན་བཞེས་རྣམས། །བྱ་དང་གཉིན་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་
མི་གནས། །ཞེས་པ་ལྟར། འགྲོ་བ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་བུག་གི་པམ་པ་
སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་
ལམ་སྒྲེ་བ་མེད་པར་གྲེས་པའི་ལམ་གྲེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲླ་

ཅིག་དང་རྒྱན་གྱིས་འཛིག་པས་ན་འཛིག་རྟེན་ཏེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛོན་པར་མཐོ་བ་དང་། དེས་པར་ལེགས་པ་
 རྣམས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དགོས་ཤིང་།
 རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ནི། རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་མཐུན་
 པའི་ལམ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ལ། ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་སྒོག་གྱུར་པ། དེ་འཆད་
 པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། རང་གི་ལམ་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པར་ཡང་
 གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར་མི་རུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་པ་ནི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱིས། ཆོས་
 ལའོར་བསྐྱོར་བའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། གསུང་བར་མཛད་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ལོ་ཞེས་
 གྲེལ་ལོ། །འདི་ལ་ཡང་། གང་ཟག་གང་། ཐབས་གང་གིས། འབྲས་བྱ་གང་གསུང་
 བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། སྐྱ་གསུང་བྱགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་ལེགས་པར་བསྟུམས་
 པས་སམ། སྐྱ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ན། བྱབ་པ་
 སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟར་འདས་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་
 མ་ལུས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བྱགས་སུ་རྒྱུད་པའི་རྣམ་མཁུན་གང་དང་ཡང་དག་པར་
 ལྟན་པས་སོ། །གང་ཞེས་པ་སྤྱིའི་སྐྱ་ཡིན་ཡང་མཁུན་གསུམ་སྟོན་པའི་སྐབས་དང་།
 གཞན་གཉིས་སྐར་བརྗོད་ཟིན་པས་བྱགས་དང་། བྱབ་པའི་ཆོག་དང་འབྲེལ་བས།
 རྣམ་མཁུན་ཁོ་ན་ལ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་ལའོར་བསྐྱོར་བ་ལ་རྣམ་
 མཁུན་དགོས་ཤིང་། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་

བ་བཞིན། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ནི་རྣམ་མཁུན་ལས་གཞན་གྱིས་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། གསུམ་པ་ནི། བདེན་གཉིས་གྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ནམ་ཡང་ན་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཀུན་དང་ལྷན་པའི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་པ་འདིའོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཉན་
ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ཆོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆེལ་
ཞེས་ཏེ། སྒྲོ་གསུམ་གྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་འདུད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་ལན་ལ་བཞི། གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། གྲངས་ངེས་པ་དང་།
ཡུམ་སྣས་ཀྱི་དོན་དང་། ཕྱག་ཡུལ་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དོན་ནོ། ། དང་པོ་ནི། དང་པོར་
གཞི་ཤེས་ལ་བསྟོན་པར་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྣ་རབས་པ་ཨ་ཤ་དག་སྟོན་མེད་དེ། མདོའི་སྐྱེད་གཞིའི་གོ་རིམ་
དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆོད་བརྗོད་ཀྱང་སྐྱེད་གཞིའི་དོན་བསྟུན་བྱེད་ཡིན་ཏེ།
རིན་ཆེན་སྟོན་མ་ནས། སྐྱེད་གཞི་རྒྱས་པར་བཀའ་སྩལ་དོན་མཆོག་རྣམས། །ལེགས་
པར་བསྟུས་པ་ཕྱག་འཆེལ་ཆོགས་བཅས་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཆོད་བརྗོད་དང་། སྐྱེད་གཞི། སྟོབ་དཔོན་དང་འཕགས་པ་
སོགས་གང་གིས་ཀྱང་མ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། རིན་ཆེན་སྟོན་མེ་པོད་གྱིས་བྱས་
པར་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་ཤིང་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁ་ཅིག་དམན་
པ་དང་མཆོག་གི་གོ་རིམ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་མཆོན་
གཞན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བས་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་
ལ་རིམ་གྱིས་འགོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར། འཁོར་

བའི་ལམ་གྱིས་དྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་གྱིས་ཐབས་གྱིས་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་
 ལ་བཀོད་ནས་དབུགས་ཕྱར་སྡེ་སྒྲུབ་ཐེག་ཆེན་ལ་བཀོད་ནས་ལམ་ཤེས་གྱིས་འགྲོ་
 བའི་དོན་བསྐྱབས་ནས་མཐར་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་གྱི་ལའོར་ལོ་བསྒྲོར་
 བས་སངས་རྒྱས་གྱིས་ལ་འགོད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་ཤེས་བྱིན་
 མཐའ་དག་ལ་བསྟོད་ན་ཉུང་སྟེ། སྒྲོར་བཞི་ལ་མ་བསྟོད་པས་སོ། །ཕྱོགས་གཅིག་
 ལ་བསྟོད་ན་མང་སྟེ། རྣམ་མཁུན་ཁོ་ན་ལ་བསྟོད་པས་དེར་ཀུན་འདུས་པས་སོ་ཞེ་ན།
 མཐའ་དག་ལ་བསྟོད་ཀྱང་སྒྲོར་བཞི་མ་འདུས་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། མཁུན་གསུམ་
 གྱིས་སྒྲོར་བཞི་བསྐྱས་པའི་བྱིར་རོ། །རྣམ་མཁུན་གྱིས་མཐའ་དག་བསྐྱས་ཀྱང་།
 དེ་ཁོ་ན་ལ་བསྟོད་པས་ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བརྗོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 འཕགས་པ་གཞན་གསུམ་གྱི་བཞེད་དོན་རྒྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་མ་བརྗོད་པའི་བྱིར་
 རོ། །མཁུན་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པས་ནི། ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་
 བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་བཞིའི་བཞེད་དོན་བསྐྱབ་པར་བསྐྱར་པའི་བྱིར་
 དང་། དེ་ཙམ་གྱིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཚྭ་པ་མངོན་དུ་
 འགྲོ་བ་རྣམས་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་བྱིར་། དེའི་བྱིར་མཁུན་གསུམ་ལ་
 བསྟོད་པས་མང་བའོ། །ཉུང་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ། སྒྲུབ་བས་པ་དག་རྣམ་མཁུན་ཁོ་
 ན་ལ་བསྟོད་ན། རིགས་ཅན་གཞན་གཉིས་དང་བ་མི་སྒྱེ་བས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
 འདིར་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཁོ་ན་དང་བ་སྒྱེད་པའི་ཆེད་
 ཡོན་གྱི་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་མ་ཡོན་ཏེ། དང་བ་སྒྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི། ཡུམ་

ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་འདྲུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ན། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་དག་ལ་
 དགོས་པ་དེ་བརྒྱབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡུམ་སྲས་ནི་རྒྱ་འབྲས་སྒྲ་
 ཕྱི་ལ་རིགས་ན་མཁུན་གསུམ་དང་། འཕགས་བཞི་ལ་སྒྲ་ཕྱི་མེད་པས་ཡུམ་སྲས་སྒྲ་
 མི་འབྲད་ཅི་ན། སྒྲ་རབས་པ་དག་དུས་མཉམ་པའི་མཁུན་གསུམ་དང་། འཕགས་
 བཞི་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ལ། སྒྲ་ཕྱི་དག་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་
 གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། གཞུང་འདིར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཁུན་པ་གསུམ་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་འཕགས་བཞིའི་བཞེད་དོན་བརྒྱབ་པས་ཤེར་ཕྱིན་ཉིད་འཕགས་བཞིའི་
 ཡུམ་དུ་བཤད་གྱི། གཞི་ཤེས་ཉན་རང་ཁོ་ནའི་ཡུམ་དང་། ལམ་ཤེས་བྱང་སེམས་
 གྱི་ཡུམ་ཡིན་ཞེས་སོགས་པ་གཞུང་འགྲེལ་པ་གང་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་རོ། །ཐམས་ཅད་
 ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི།
 མཁུན་གསུམ་འཕགས་པ་སོ་སོའི་མདོན་རྟོགས་སུ་སྒྲོན་པར་ཡིན་གྱི་ཡུམ་དུ་སྒྲོན་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འདིར་འཕགས་བཞི་བརྒྱན་པར་བྱེད་པའི་ཡུམ་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་ལའོར་བསྐྱོར་བས་གནས་སྐབས་རང་རང་
 གི་རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་དང་། ཉེར་ཞིའི་བཞེད་པ་བརྒྱབས་ནས་མཐར་ཐུག་རྣམ་མཁུན་གྱི་
 རྟོགས་པ་བསྐྱེད་ནས། ཆོས་ལའོར་བསྐྱོར་བའི་བཞེད་དོན་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་སངས་རྒྱས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་རྣམས་ནི། དེའི་ཕྱིན་

ལས་ལས་བྱང་བའི་འཕགས་བཞིའི་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱན་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་
 ཡིན་པས། ཡུལ་གྲས་དག་ནི་རྒྱད་པ་དང་པ་དང་སྟེ་ཕྱིར་གྱུར་པའི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་
 བྱེད་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱད་པ་དང་པས་ཡུལ་གྲས་སུ་མི་འགྱུར་ན།
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་རྒྱད་པ་དང་པས་ཡབ་གྲས་སུ་ཡང་མི་རུང་བར་
 རྒྱ་མཆན་མཚུངས་སོ། །བཞི་པ་ཉིར་ཞིར་བྱིད་པར་བྱེད་པའི་ཀུན་གྲེས་དེ་གང་།
 ཉན་རང་གི་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་དེར་མི་འབྲད་དེ། དེ་གེར་ཕྱིན་མ་ཡིན་པས་སོ། །སངས་
 རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡིན་པ་མི་འབྲད་དེ། དེས་ཉན་རང་གི་བཞེད་དོན་མི་བརྒྱབ་
 པས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྟེ་རབས་པ་དག་ཉན་རང་རང་རྒྱད་པའི་གཞི་གྲེས་ཡིན་ལ།
 གེར་ཕྱིན་མཆན་ཉིད་པ་མིན་པས་བསྐྱེད་ཡུལ་མིན་ན་ལམ་གྲེས་ཀྱང་དེར་འགྱུར་ལ།
 བདགས་པ་བ་མ་ཡིན་པ་མ་གྱུབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཅུམ་གྱི་
 ཆས་གེར་ཕྱིན་མཆན་ཉིད་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱེད་ཡུལ་ཡང་དངོས་བདགས་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་པར། གཞི་
 ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གྲེས་པ་ཞེས་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །དེས་
 བསྐྱེད་ཡུལ་གྱི་གཞི་གྲེས་དང་ལམ་གྲེས་གཉིས་ཡང་ཉན་རང་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ལ་མི་འཛོག་གི་གཙོ་བོའི་གེར་ཕྱིན་ཉིད་གཞི་དང་ལམ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
 རྟོག་པ་ནས་གཞི་གྲེས་དང་ལམ་གྲེས་སུ་བཞག་ལ། དེས་གཞི་བདག་མེད་པ་དང་།
 ལམ་གསུམ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཆོས་བསྟན་པས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ལ་དེ་དང་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ནས་དེ་དག་གི་བཞེད་དོན་བརྒྱབ་པ་ལ་གེར་ཕྱིན་

གྱི་མཆེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་བསྐྱབ་ཅིས་བརྗོད་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་
 པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་ཞེས་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་
 པར་འགྲུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འཕགས་བཞིའི་བཞེད་པ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
 ཡུམ་མཆེན་པ་གསུམ་པོ་རྩ་པ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་
 ཞེས་པ་ཅི་ལྟར་འབྲད། ཕ་བར་ཡང་། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ཆོགས་
 བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་ཞེས། གཅིག་ཆོག་གིས་བརྗོད་པར་མི་རིགས་
 ཀྱི་ཡུམ་རྣམས་ལ་ཞེས་མང་པོའི་ཆོག་སྒྱུར་བར་རིགས་པར་འགྲུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། དགོས་དོན་བསྐྱུས་དོན་ཆོག་དོན་གྲལ་ལན་གྱིས་གཏན་
 ལ་དབབ་པ་དང་བཞིའི། དང་པོ་ལ་དང་བའི་རྒྱུན་དང་། དེ་ལས་དང་བ་སྐྱེ་བ་
 གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཆོལ་རྣམས་ཞེས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
 འདིས་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བ་གཉིས་ཀྱི་
 དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐོས་པ་ལས་དང་བ། དང་བ་ལས་གྲུས་པ། གྲུས་པ་ལས་
 ལེགས་པའི་མཆོག་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་དབང་རྩལ་དང་བའི་ཚུལ་དང་། དབང་
 རྒྱུན་དང་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དད་པ་སྐྱེའོ། །གང་ན། དད་པའི་རྗེས་སུ་
 འབྲང་བའི་ཆོག་ཙམ་ལས་ངས་པ་སྐྱེ་བ་རྣམས་སོ། །གང་ལ་ན། ཡུམ་འདི་ལའོ། །
 རྒྱུན་གང་ལས་ན། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དེ་ཐོས་ནས་སོ། །དུས་ནི་རེ་
 ཤིག་སྟེ་དུས་དང་པོར་རོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན། ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐེ་

ཚེས་མེད་པར་ཡོད་ངེས་སྟེ་པ་དང་། དེ་ཡང་ཐོས་མ་ཐག་ཁོ་ནར་སྦྱར་དུ་འོ། །དོ་
 བོ་ནི་རྒྱུན་གྱིས་མི་འབྲོགས་པ་ཆེན་པོར་སྦྱེ་བས་ན་རབ་དུ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། རབ་
 ཏུ་དང་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དྲང་། ལུ་ཞིག་ན། ཚེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 ལ་རིགས་པས་དབྱུད་ནས་འདུག་པའི་དབང་རྣམས་ཚེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་དོ། །ཞེས་པ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དུ་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །གང་ལ་ན།
 ཡུམ་དེ་ལའོ། །ཚུ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་སྤྱོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་
 རྟེན། །གང་ཞིག་ཅེ་ན། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཅིག་ལུ་དེ་ཉིད་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་སྦྱེ་བ་མེད་
 པར་རྟོགས་པའི་ལྷོག་པ་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་
 བཞག་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཚུ་ལ་གསུམ་པ་ཅན་སངས་
 རྒྱས་དང་སོགས་པས་ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་བསྐྱུན་པར་མཛད་པ་ནི་འོ། །
 དབང་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པ་ནི། རྒྱུ་བྱེད་མཐོང་བ་ལམ། གཞོད་བྱེད་མ་མཐོང་བ་ལ་
 ལྷོས་པ་ཡིན་ན། འདིར་རྒྱ་མཆན་གང་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་རབས་པ་དག་གཞུང་རྒྱ་མ་
 གཞོད་བྱེད་མ་མཐོང་བ་དང་། ཕྱི་མ་རྒྱུ་བྱེད་མཐོང་བ་ལ་སྦྱོར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།
 གཞུང་གི་ཡི་གའི་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་
 མཐོང་ན་གཞོད་བྱེད་མ་མཐོང་བ་ལུགས་ལ་གྲུབ་པས་བཞོད་པ་དོན་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་འདིར་ཆད་མས་གཞོད་བྱེད་མ་མཐོང་བ་ཉིད་རྒྱ་མཆན་ཡིན་ཏེ།
 ཡུམ་གྱིས་སྤྲས་འབགས་བཞི་བསྐྱུན་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྲུབ་ཡིན་པས་དངོས་

སྟོབས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་ལུན་གིན་སྟོག་ལ་འཇུག་
 པའི་རྒྱ་ཡང་། ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་མཐོང་ཞིང་རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་མ་མཐོང་བ་ཙམ་
 ལས་གཞན་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་འདིར་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་བ་མེད་པར་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཆོག་ས་བཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། སྤྲུལ་འཕགས་
 བཞི་སྟེད་པའི་ཡུམ་ཡོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་མ་མཐོང་ཞིང་སྐྱབ་བྱེད་མཆོད་བརྗོད་
 ཀྱི་ལུང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྱུར་ཏེ། རས་ཅེས་པ་རྒྱ་མཆོན་གྱི་ཆོག་གོ། །
 ཆོད་མ་གང་གིས་གཞོན་པ་མ་མཐོང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་ན། གཅིག་
 དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྟོགས་པས་རྩོམ་གཞེགས་
 མ་དང་། ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་དང་། རྟོན་འབྲེལ་ལ་སྟོགས་པ་སྟེ་བ་འགོག་པའི་
 ཆོད་མས་གཞོན་དགོས་ན་དེ་དག་གིས་གཞོན་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུམ་གྱིས་
 འཕགས་བཞི་སྟེད་པ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་སྟེ་བ་འགོག་པ་དོན་དམ་
 དུ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ན་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་རྣམས་སྟེ་བ་མེད་པར་གང་གིས་འབྲུབ་
 སྟུམ་ན། གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་
 པའི་ཆོད་མས་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །འདི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞིའི་དང་བོ། ངོ་བོ་ལ་
 དཔྱོད་པ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་རྟགས་དགོད། ཚུལ་སྐྱབ། ལུང་དང་སྒྱུར་བ་
 གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། གང་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་དེ་དོན་དམ་
 པར་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། གཞི་ལམ་
 རྣམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པ་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པ་འཇམ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
ཕྱོགས་ཚོས་དང་བྱུང་པ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ལ་ནི་དོན་དང་གེས་པ་
གཉིས་སྐྱེས་ལ། ལུས་པ་དང་སྒྱུ་ལ་ལོགས་པ་དོན་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་རགས་
པ་གཅིག་དུ་མ་གྱུར་སྟེ། སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་གཡོ་མི་གཡོ་ལ་སོགས་པ་འགལ་བའི་ཚོས་
གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཆ་གས་མེད་པའི་རྟུལ་ཕྱ་རབ་དུ་མའི་ངོ་བོར་གནས་
སོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཅི་འདི་དག་གཟེགས་ཟན་པ་རྣམས་གྱི་འདོད་པ་ལྟར་ཕན་ཚུན་
ཕྱད་དེ་གནས་པ་འཇམ། བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་རྣམས་གྱི་ལྟར་བསྒྲོར་བ་བར་བཅས་སྐྱེ་གནས་
པ་འཇམ། མདོ་སྟེ་པ་ལྟར་མ་རེག་ཅིང་བར་མེད་པ་གནས། ཕྱོགས་གསུམ་ཆར་ཡང་
མི་རིགས་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དབུས་གནས་རྟུལ་ཕྱན་རྟུལ་གཅིག་ལ། །བལྟས་
པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །རྟུལ་ཕྱན་གཞན་ལ་བལྟ་བ་ཡང་། །དེ་ཉིད་གལ་ཏེ་
ཡིན་བརྗོད་ན། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ས་རྒྱ་སོགས། །རི་ལྟར་རྒྱས་འགྱུར་མ་ཡིན་ནམ། །
རྟུལ་ཕྱན་གཞན་ལ་བལྟ་བའི་ངོས། །གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འདོད་ན་ནི། །རབ་དུ་
ཕྱ་རྟུལ་རི་ལྟ་བུར། །གཅིག་བྱ་ག་ཆས་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
དབུས་གྱི་རྟུལ་ཕྱན་གྱི་རང་བཞིན་གང་གིས་ཤར་གྱི་རྟུལ་ལ་བལྟས་པ་དེས། ཕྱོགས་
གཞན་གྱི་རྟུལ་ལ་ཡང་ལྟས་ན། ཕྱོགས་གཞན་གྱི་རྟུལ་རྣམས་ཀྱང་ཤར་གྱི་རྟུལ་གྱི་གོ་
ས་ན་གནས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྟུལ་དུ་མ་ཚོགས་ཀྱང་གོང་བྱ་རྒྱས་པར་མི་
འགྱུར་ལ། ཅི་སྟེ་ཉིས་པ་དེ་སྤང་བར་འདོད་ནས། ངོས་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་
ཕྱོགས་གཞན་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་བལྟས་པར་འདོད་ན། དབུས་རྟུལ་ཆ་དང་

བཅས་པར་འགྱུར་བས་རྩལ་ཕྱན་གྱི་རང་བཞིན་ཉམས་སོ། །རྩལ་ཕྱ་རབ་མ་གྲུབ་
ན་དེས་བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩམ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ལྔ་
དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་ལྔ་རང་བཞིན་མེད་པར་བདེ་སྒྲག་དུ་འགྱུབ་སྟེ།
དེ་དག་ནི་རྩལ་ཕྱ་རབ་བསགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་དག་མེད་པས་ན།
བདག་པོ་དང་དམིགས་པའི་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་གེས་ལྔ་མེད་ལ། དེ་དག་
མེད་པས་ན་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་མེད་པས་ཡིད་གེས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་དོ། །
དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གཤམ་མེད་པར་གྲུབ་པོ། །དོན་དང་རྣམ་གཤམ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་
པོ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་འདི་མ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་འདི་མ་དེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བུ་ལ་སོགས་
པ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་དང་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ནི་
ལན་རྩུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པས་སྤང་པོ་གཞན་སེལ་པའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ལས་ལྷོག་པ་ཡང་གྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་ནི། ལང་གཤེགས་ལས། གཅིག་དང་དུ་མ་
ཉིད་སྤངས་པའི། །གཟུགས་ནི་ད་ལྟར་མེ་ལོང་ལ། །སྤང་ཡང་དེ་ན་ཡོད་མ་ཡིན། །
དེ་བཞིན་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྩུལ་དཔྱེད་པ་རྩོ་
རྗེ་གཟེགས་མ་ལ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་རྟགས་དགོད་པ་ནི། བདག་དང་གཞན་དང་
གཉིས་ཀ་དང་། རྩུལ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ནི། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད།
དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན། གཞི་ལམ་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་མཐའ་བཞིའི་
སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་ལོ། །ཞེས་པ་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་རྩུལ་བསྐྱབ་

པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ནི། བདག་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་། ཐུག་པ་མེད་པ་
 དང་། ཉམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅིང་། རང་ཉིད་
 རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་བྱིར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་རྒྱ་དང་རྒྱ་
 མ་ཡིན་པ་ཀུན་ལས་འབྲས་བུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་སྐྱེ་བ་དང་། མེ་ཕྱེ་
 དང་མུན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པ་དག་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཏཱ་ཅང་ཐལ་བར་
 འགྱུར་རོ། །གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་ན། གཉིས་ཀ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་།
 རེ་རེ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། བྱེ་མ་རེ་རེ་ལས་ཉི་ལ་
 མར་མི་འབྱུང་ན། དུ་མ་ཆོགས་པ་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ལོ། །རྒྱ་མེད་ལས་
 འབྱུང་ན་ཡུལ་དུས་ཀུན་དུ་འབྱུང་བ་ལམ། ལན་ཅིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་སྟེ།
 རྒྱ་ལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་བཞི་
 ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཏྲུག་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་
 ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་
 གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཞུང་འདི་
 གཏན་ཆོགས་ལ་སྐྱོར་བ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་དབུ་མ་སྣང་བར་
 བཤད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་བོད་གྱི་མཁས་པ་དུ་མས་འབྲངས་གིང་འདིར་ཡང་
 དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་མོད། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་
 བཞི་སྐྱོན་བྱེད་དུ་སྦྱར་ནས་རིགས་པ་བྱུར་ནས་ཁ་བསྐྱོང་བར་མཛད་དོ། །གསུམ་
 པ་འབྲས་བུ་ལ་དབྱེད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཡོད་པ་ལམ་

མེད་པ་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་
བྱ་བཞིན། གཞི་ལམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་མེད་གང་ཡང་སྐྱེ་བ་
མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ནི། ཡོད་པ་ནི་མི་སྐྱེ་སྟེ། གྲུབ་པ་ལ་སྐྱུབ་པ་མི་
རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་པ་ཡང་མི་
སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་བྱ་བ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་བོར་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་
ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་དེ། རྒྱས་སྐྱེད་བྱ་ལ་
ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལས་གཞན་པའི་ལུང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི།
རྩ་ཤེར་ལས། འབྲས་བུ་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། །རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །
འབྲས་བུ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ན། །རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །ཅིས་སོ། །བཞི་
པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། གང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་དེ་དོན་
དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲགས་དང་སྒྲན་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་
བའི་སྐྱུ་མ་བཞིན། གཞི་ལམ་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་པ་འགལ་ཁུབ་དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ནི། ཕྱི་དང་ནང་གི་
ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བར་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། གཞན་
དུ་ན་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁུབ་པ་ཡོད་དེ། བདེན་པར་ཡོད་ན་རྒྱ་རྒྱུན་
གྱིས་བྱ་བ་མི་འཇུག་སྟེ། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི།
གྲུའི་རྒྱ་ལ་པོ་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་
ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །

གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཅུ་ཤེར་ལས།
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་རྟེན་ནས་
 བདག་ས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབྱུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ།
 དང་བ་ལས་གྲུས་པ་ནི། དང་བ་ལས་ཅི་འགྱུར་ཞེ་ན། ཡུམ་དེ་ལ་རབ་རུ་དང་བས་
 གྱུང་ཤིན་རུ་གྲུས་པར་བྱེད་དོ། །སྟེ་ཞིག་ཅི་ན། ཡུམ་དེའི་ཡོན་ཏན་འཕགས་བཞི་
 གླུན་པ་སོགས་ལ་མངོན་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དབང་པོ་ནོར་ཁུལ་གཉིས་ཀ་ཡང་
 རོ། །གང་ལ་ན། ཤེར་བྱིན་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གསུང་རབ་རྒྱས་འབྲིང་
 བསྟུས་པ་སོགས་ལ་ཞེས་སམ་ཡང་ན། དེ་དང་ཞེས་པ་གཞུང་ཤེར་བྱིན་དང་དེ་ལ་
 བརྟེན་པ། དེའི་དོན་བསྟུས་པའི་བསྟུན་བཅོས་སམ། དེ་དང་བརྗོད་བྱ་བྱོགས་
 མཐུན་གྱི་མདོ་སྟེ་གཞན་རྣམས་སོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོག་
 བཟུང་བ་དང་། ཐོས་པ་སོགས་ཀྱིས་དོན་ཀྱན་རྒྱབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ལ་སོགས་
 པའི་དོན་དུ་འོ། །གསུམ་པ་ནི། གྲུས་པའི་འོག་དུ་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། གྲུས་པར་བྱས་པ་དེ་
 རས་ལེགས་པའི་མཆོག་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན། ཐོས་
 པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སོགས་པས་བསམ་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་
 ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་རིམ་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་བྱིར།
 ཐོས་པ་ལས་དང་། དང་བ་ལས་གྲུས། གྲུས་པ་ལས་ལེགས་པའི་མཆོག་ཐོབ་པ་
 དེའི་བྱིར་ཅེས་སོ། །འཕགས་པ་སྒྲུ་སྒྲུབ་གྱིས། ལན་ཅིག་ཅུམ་ཡང་བསམ་དག་
 པས། ཁྱོད་ལ་ཚུལ་བཞིན་ལྟ་བ་གང་། །དེས་གྱུང་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་པའི། །དངོས་

གྲུབ་ངེས་པར་བློབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་
 རོན་ནི་དེ་ལ་ཞེས་པའི་དག་ཉི་བར་འགོད་པའི་ཆོག་གི་ཡུང་ངེས་བསྟོད་དོ། །གང་
 གིས་ན། འཕགས་པ་བུམས་པས་སོ། །གང་ལ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལའོ། །གང་གི་སྒྲོ་ནས་ན། ཐམས་ཅད་
 མཆེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཤེས་ཕྱིན་མཐའ་
 དག་ལ་བསྟོད་ན། སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐུ་ལ་མ་བསྟོད་པས་གངས་ཉུང་བར་འགྱུར་ལ།
 སྦྱོགས་གཅིག་ལ་བསྟོད་ན། རྣམ་མཆེན་ཁོ་ན་ལ་བསྟོད་པས། དེར་གཞན་རྣམས་
 གྲུང་འདུས་པའི་ཕྱིར། གྲངས་མང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཐའ་དག་ལ་བསྟོད་
 གྲུང་ཉུང་བའི་སྦྱོན་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་བརྒྱན་བསྐྱུས་
 ལ། དོན་བརྒྱན་པོ་དེ་དག་གྲུང་དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་ན། ཤེས་ཕྱིན་ཡིན་པས་སོ། །
 ཞིང་ཞེས་པ་འོག་མ་བསྐྱུད་པའི་ཆོག་གོ། །བསྐྱུ་ཚུ་ལ་ལ་ལོ་རྩུ་བ་ཆེན་པོས། མཆེན་
 གསུམ་ནི་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྒྱན་དང་འབྲེལ་བར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐུ་ནི། སྦྱོར་བ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་པོའི་རྒྱན་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཅམ་
 ཡིན་པས་སྒྲ་ཅེའི་ཅུའི་ཆོད་ཅམ་དུ་ཟད་ལ། དེས་ན་རྒྱ་ཆེ་བས་རྒྱང་བ་བསྐྱུས་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲེས་མཆེན་གསུམ་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བཞི་
 ཆོས་སྐུ་དེའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་སྐབས་བསྐྱུས་པའོ། །
 ཞེས་བཤད་ལ། ཨར་གྱིས་སྐད་བྱེད་གྱི་མཆེན་གསུམ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་

པ་མཁུན་གསུམ་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚེས་སུམ་ཅུ་ཡིན་ལ། དེས་སྒྲིབ་བཞི་དང་ཚེས་སྒྲིབ་
 བསྐྱུས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྒྲིགས་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གསུམ་གྱིས་ལྷ་བསྐྱུས་ཞེས་
 པར་འགྲུབ་གྱི་གསུམ་གྱིས་བརྒྱད་བསྐྱུས་ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པར་
 སྒྲུབ་དོ། །འདིར་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་མཁུན་གསུམ་ནི་ཐུག་གི་ཡུལ་
 ཏུ་གྲུབ་པ། གཙོ་བོའི་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་སྒྲེ་མེད་གསུམ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱོག་པ་ནས་མཁུན་པ་གསུམ་ཏུ་བཞག་པ་དེ་ཡིན་ལ། བསྐྱུ་བྱ་དོན་
 བརྒྱད་ནི། མཁུན་གསུམ་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚེས་སུམ་ཅུ་ལ་མཁུན་གསུམ་ཏུ་བཞག་
 པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་གྱི་སྒྲིབ་བཞི་ཚེས་སྒྲིབ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལ་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་དང་། ཚེས་སྒྲིབ་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་མཁུན་པ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་ག་
 དད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་འབྲས་བུས་རྒྱ་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་ཏུ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །རྣམ་མཁུན་ཁོ་ན་ལ་བསྟོད་པས་ཚིག་པས་བསྟོད་པ་གྲངས་མང་བའི་སྒྲིབ་
 མེད་དེ། རྣམ་མཁུན་གྱིས་ཚེས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་ཙམ་གྱི་སྒྲིབ་ནས་བསྟོད་
 བ་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་མི་འགྲུབ་ལ། མཁུན་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་ནས་བསྟོད་བ་ཡོན་ཏན་
 རྫོགས་པར་འགྲུབ་ཏེ། མཁུན་པ་གསུམ་པོ་དེའི་ཡང་ཚིག་དོན་ཏུ་འཆད་པར་འགྲུབ་
 བའི་ཚུལ་གྱི་འཕགས་པ་བཞིའི་བཞེད་དོན་ཐམས་ཅད་སུན་སུམ་ཚིགས་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་ལྷན་གྱི་དགོས་འདོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེ་
 བཙུན་གྱིས་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་ནས་བསྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཡང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མཁུན་གསུམ་ཁོ་ནས་བསྟོད་ཅེ་ན། རྒྱན་རྩེ་པའི་དང་པོར་དེའི་

བརྗོད་བྱ་གེར་ཕྱིན་མཐའ་དག་ལ་བརྗོད་པ་རིགས་ལ། བམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་
གསུམ་གྱིས་རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱ་དོན་བརྒྱད་དུ་བསྟུས་པ་དེ་དག་ཀྱང་གེར་ཕྱིན་ཡིན་
པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། རྣམ་མཁུན་གྱི་དོན་བརྒྱད་བསྟུས་པས་དེ་ཁོ་ནས་བརྗོད་
པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ལ་བཤད་པ་སྤྲ་མ་སྤྲར་སྟེ། སྤྲ་མས་
མཁུན་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་། འདིས་དགོས་པ་བསྟན་ཏེ།
དེས་ན་བརྗོད་ཐུག་གི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་འབྲས་སུ་གེར་ཕྱིན་ཡིན་ལ། དེར་གཞན་
རྣམས་འདུས་པས་མདོན་ཏོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བརྗོད་ཐུག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་
པའི་སྟོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ཆོག་དོན་ལ་རྩ་བ་ལྟར་གཏིས་གྱི། དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི། དང་
པོ་གཞི་གེས་གྱིས་ཉིར་ཞེར་བྲིད་པ་ནི། ཐོབ་པར་མཛད། གང་ཟག་གང་ན། ཉན་
ཐོས་དང་དེར་མ་ཟད་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་བསྟན་ཏེ། རང་དོན་དུ་འབྲས་སུ་སྤྲ་
ངན་ལས་འདས་པ་འདོད་པ་རྣམས་སོ། །རང་རྒྱལ་རྩ་བས་མ་ཐེན་མོ་ཞེ་ན། སྟོན་
མེད་དེ། ཉན་ཐོས་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོན་པས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པས་སོ། །ཆོག་
གང་གིས་ན། ཉན་ཐོས་ནི་བ་ཆོལ་རྣམས་ཞེས་པ་གཞི་གེས་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་
པའི་ཆོག་གི་རིམ་པ་གཙོག་གིས་ཏེ། ཆོག་དེས་དངོས་སུ་བཅས་ཀུན་གེས་གྱིས་
གང་ཟག་ནི་བ་དོན་གཉིད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་འབྲས་སུ་ཉིར་ཞེར་བྲིད་པར་བསྟན་
པའི་བྱིར་དང་། དེ་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་ནི་བ་དོན་གཉིད་དུ་མཆོངས་པའི་བྱིར་རོ། །
བསམ་པའི་སྟོན་ས་ནི་བ་དོན་གཉིད་དུ་མཆོངས་ཀྱང་དེ་དང་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་

མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་སྒྲུ་མེད་དུ་ཆོས་སྟོན། གཟུང་རྟོགས་སྤངས། སྤྱིད་པ་
 ཐ་མའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མན་དག་ལ་མི་ལྟོས་པ་སོགས་རྣམ་པར་ཐར་པར་ཅུང་
 ཟད་གཅིག་གིས་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་པས་སོ། །ཐབས་གང་གིས་ཞེན། གཞི་ལུང་
 རོ་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་སྒྲེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །
 འབྲས་བུ་གང་ན། ཆོམ་རྒྱན་བསད་དེ། གྲོང་མ་གཤིག་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་མ་
 ལུས་པ་སྒྲར་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ཀྱང་ཟག་བཅས་གྱི་ལུང་པོ་མ་
 འགགས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལུང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་། ཆོམ་རྒྱན་བསད་
 པའི་འོག་དུ་གྲོང་ཡང་རང་གི་རང་གིས་ཞིག་པ་ལྟར་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟེ། ཟག་
 བཅས་གྱི་ལུང་པོ་མ་ལུས་པ་འགག་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་
 འགོག་པ་ལུང་པོ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་གྱི་ལུང་ན་ལས་འདས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལམ་ཤེས་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ནི། སྒྲུབ་པར་མཛད། གང་ཟག་གང་ན།
 གཞན་དོན་དུ་ཆོས་སྒྲུའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཆེད་དུ་སྣན་བྱུང་ཅིང་། སྤྱིང་
 སྟོབས་བརྟན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུས་འཁོར་བ་ཇི་སྤྱིད་བར་འགྲོ་བའི་
 དོན་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །ཐབས་གང་གིས་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་
 སྒྲེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འབྲས་བུ་གང་ན། འགྲོ་བ་མཐའ་
 དག་གི་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ནི། བསྐྱོར་བར་མཛད།
 གང་ཟག་གང་ན། སངས་རྒྱས་སྒྲོ་གསུམ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་ཡང་དག་པར་

བསྐྱམས་པའི་སྐྱ་ཅན་ནི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་ལྷག་ཉན་
རང་དག་ལས་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་མངའ་ཞིང་། དེ་དག་བཀས་
མངའ་བསྐྱར་བས་ན་གཙོ་བོ་རྣམས་སོ། །ཐབས་གང་གིས་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་
འབྲས་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བྱགས་སུ་ཆུད་པ་གང་དང་ཡང་
དག་ལྷན་པའོ། །འབྲས་སུ་གང་ཞེན། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པ་སྦྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་རང་
བཞིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འདུད་པ་བརྗོད་བྱ་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའོ། །

འདིར་ཆོས་ལུང་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས་ཀྱི་
དང་པོ་ལ་རང་བཞིན་དང་། ཚད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་བརྒྱའི་དབང་
གིས་དོན་ལ་མཆོམས་བཅད་པའི་སྐྱ་རང་མཆོན་ནམ། ཁ་ཅིག་ཆོས་གསལ་སྐྱ་སྦྱུའི་
ཕྱང་བ་ལ་འདོད་ལ། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མིང་ཆོག་
གི་ཆོགས་ལ་འདོད་དེ། དག་མིང་ལ་འཇུག་མིང་མཆོན་མ་དེ་ལས་དོན་རྟོགས་ཞེས་
མིང་དོན་བརྗོད་བྱེད་དུ་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །
གང་རྣམས་བྱབ་པས་གསུངས་དེ་དག །ཆོག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ཀྱང་། །གཟུགས་
དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་རིག་པ་དག །ཉན་པ་པོའི་
རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་སྐྱར་སྐྱར་བའི་རྣམ་རིག་ཏུ་འདོད་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་
དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་གྲ་རིའི་བུའི་བསྟན་

བཅོས་ཚེས་གྱི་ཡུང་པོའི་ཚད་དང་མཉམ་ལ། དེ་ལ་ཡང་། སྒོ་ཀ་དུག་སྟོང་ཡོད་
 ཅེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཡུང་པོ་དང་བདེན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་སྒྲ་རེ་རེ་
 རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གཏམ་གྱི་ཚོགས་ལ་འདོད་ལ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་
 གཏུལ་བུའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་པ་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་
 སྟོན་པའི་གཏམ་གྱི་རྒྱད་རེ་རེ་ཚེས་ཡུང་གི་ཚད་ཡིན་པར་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་གཏུལ་
 བུ་དབང་པོ་རྫོ་རུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལས་ཚད་ངེས་པ་མེད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མཛོད་
 ལས། ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཚད་ཅེས་ཟེར། །ཡུང་པོ་ལ་སོགས་གཏམ་དེ་ཡིན། །
 སྟོད་པ་རྣམས་གྱི་གཉེར་པོར་ནི། ཚེས་གྱི་ཡུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་
 ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱལ་ལྷན་ཏུ་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཞེས་དང་། ལ་ལར་རབ་རྩ་སྟོན་གསལ་བྲུང་
 པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་གྱིས་ཐེག་པའི་སྒྲག་ཚས་ཚེས་ཡུང་གཅིག་འབྲིར་རྒྱས་ཞེས་
 སོགས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་རྣམས། ཚེས་འཁོར་གྱི་ངོ་བོ་
 མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཤམ་གྱི་རྩུ་ལ། ལྷ་རྒྱུ་སྒྲིལ་མཐོང་ལམ་སྒྲིལ་པའི་ཆེ་
 ལྷ་རྣམས་གྱིས། ཨ་ལ་ལ། ཨ་ལ་ལ་འཛིག་རྟེན་དུ་ཚེས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་ཞེས་
 འབྲུང་བས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་ཚེས་འཁོར་བྱ་ཞེན། སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པོ་སེམས་གཞན་
 གྱིས་བར་མ་ཚོད་པར་སྒྱུར་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྒྲང་བུའི་
 ཐོབ་པ་བཅོད་པས་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བྲལ་ཐོབ་
 འཛིན་པས་རྒྱལ་བ་རྣལ་དུ་འགོད་པར་བྱེད། །ཁམས་གོང་གི་བདེན་པ་ལ་འཕར་
 འདོད་པའི་མཁྱེན་པ་ལ་འབབ་པས་ན་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་དང་ཚེས་མཐུན་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །བཅུན་པ་དབྱངས་སྒྲིགས་མཐོང་ལམ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་རྩོམ་པ་དྲན་པ་རྣམས་ནི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་སྤང་གི་རྟོག་པ་གཙོད་པས་རྩིབས་པ་དང་རག་ལས་
 མཐའ་འཛོལ་རྣམས་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 རྟོན་བྱེད་པས་ལྟེ་བ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པས་སྤྱུང་ལྟ་
 བྱ་ཡིན་པས་འཁོར་ལོ་དང་འདྲ་ཞེས་ཟེར་དེ། མཛོད་དུ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་
 བའི་ལམ། །ལྟར་བར་འགྲོ་སོགས་རྩིབས་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །དོན་དུན།
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རང་བཞིན་ནི་གཉིས་དེ། ལུང་གི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། རྟོགས་
 བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའོ། །དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྡེ་སྡོད་
 གསུམ་གྱིས་བསྐྱེས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །འདི་དག་ནི་ངེ་ལྟར་འཁོར་
 ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འཕོ་བ་དང་མི་མཐུན་ལྟོགས་ལས་རྒྱལ་
 བར་བྱེད་པ་ལྟར། སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་རིམ་གྱིས་འཕོ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པ་མི་མཐུན་ལྟོགས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པས་འཁོར་ལོ་དང་ཆོས་མཐུན་
 བའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
 པས་ཞེས་སོ། །རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་དུ་མི་འོང་བས་དེས་བསྐྱོར་བ་མི་
 རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་དུ་མི་
 འོང་ཡང་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲོན་ལས་སྐྱེས་པས་དེའི་འཁོར་དུ་རིགས་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ་འདུག་པར། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྱིར་རྣམས་བྱལ་དབང་
སྐྱེས། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་རྒྱལ་བ་དང་། ལན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མཁྱེན་
གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཆལ་བ་ན། དེ་དག་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་
ཚུལ་ཞེས་ཤུགས་ལ་དམ་བཅས་པས་ན། སྒར་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཕྱག་འཆལ་བ་
དང་བསྟོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་
ཚུལ་ན། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་གཞི་འཇུག་ མི་
མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་བའི་ཆེད་དུ་གཞི་ཅན་པོ་འཇུག་ ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་ཆེད་དུ་རྣམ་པ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བརྗོད་བྱ། བསྟན་པ་མཛད་
གང་ལ། ཕྱོགས་དང་པོ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་གཞི་བསྟན་པ་ལྟར་ན། བསྟན་
བཅོས་འདི་ཚུལ་པའི་འབད་བ་དོན་མེད་དེ། ཆོས་མངོན་པ་དང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འདི་ལས་ནི་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་མངོན་
པའི་སྟེ་སྟོད་ལས་མ་སྟོས་པའི་གཞི་ཡུང་པོ་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་གང་ཡིན་པ་དེ་
འབྱུང་བ་མེད་པས་སོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་བའི་དོན་དུ་གཞི་
པོ་མ་ལུས་པ་བརྗོད་བྱར་བསྟན་བར་འདོད་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་སྟོན་
ནམ། འོན་ཏེ་གཞི་པོ་ཡན་གར་བ་སྟོན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞི་པོ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་ཚུལ་པར་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞི་པོ་དེ་གང་གི་གཞི་པོ་ཡིན་

པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདིས་གཉིན་པོ་རྣམ་བྱང་གི་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་
 བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱན་ནས་ཉིན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་མ་བསྐྱས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྒྲ་རབས་པ་དག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བཅས་པར་སྟོན་ན།
 མདོན་པ་དང་སྒྲེས་པའི་སྟོན་འཕེན་པ་ནི། རང་ལ་ཡང་མཆུངས་ལ། ཅི་སྟེ་དེ་དག་
 གི་ལུགས་ལ་གཞི་ཁོ་ན་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པས་ཞེས་ཟེར་ན། འདིར་ཡང་མཆུངས་ཏེ།
 གཉིན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པས་སོ། །དེས་ན་གཞི་ཡང་སྟོན་ན། འདིའི་བརྗོད་བྱ་
 གཉིན་པོ་ཡིན་པ་འགལ། ཞེས་པའོ། །ཕྱོགས་གསུམ་པ་གཤམ་བྱ་གཤམ་པའི་དོན་དུ་
 རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་བསྐྱས་པ། རྣམ་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་བསྐྱས་ན། རྣམ་པ་ཙམ་
 བསྟན་པར་འགལ་ལ། གཞི་མེད་པ་བསྐྱས་ན། དོན་མེད་དེ། སྐྱེས་བུར་ཉེ་བར་
 མཁོ་བའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པ་གཞི་དེས་པ་ཙམ་ཞིག་
 བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་དོན་རྟོགས་པ་མེད་པས་སོ། །འདི་ལྟར་རྣམ་
 པ་གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བས་བརྒྱུག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོ་འདོགས་མི་ཆོད་པས་གནས་
 ལུགས་ཀྱི་དོན་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་ལས་གཞན་ཡང་བརྗོད་བྱ་བསྐྱས་
 པ་མི་སྟོན་པས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་དོན་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་གཞན་དག་སེམས་པར་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་བཞི། ལན་མདོའི་གཤམ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་
 དགོད། ལུང་གི་དོན་བཤད། དོན་བསྐྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་གྱི་གཞི་གཉིན་རྣམ་
 པ་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བསྐྱས་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོན་ཡོད་པ་དེ་
 བྱི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གཉིན་རྣམ་པ་ཕྱོགས་གསུམ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱ་

བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་བརྗོད་
 བྱར་བསྐྱུས་པས་སོ། །བྱལ་སྟེ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་
 རྟོགས་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཞི་གཉིན་རྣམ་པ་གསུམ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་
 ཡིན་པས། དེ་དག་སྟོན་པ་ན་དམིགས་ཡུལ་གཞི་གཉིན་རྣམ་པ་དེ་དག་གྱང་བསྟན་
 དགོས་པས་སོ། །རྟོགས་གྲུབ་སྟེ་མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྟོ་ནས་བསྟོད་ན་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་བརྗོད་བྱར་
 བྱས་པའི་རྒྱན་རྩྭ་པར་དམ་བཅས་པས་སོ། །བྱལ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཉན་རང་གི་
 མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་
 རང་ནས་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ལ། བྱང་སེམས་དང་བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བར་མ་དང་། བསྐྱུས་པ་དང་། རྒྱས་པའི་ལུང་
 བཞོད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ་མདོར་རྒྱས་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་
 འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་བརྟུང་
 བཞི་ལས་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ཚེག་བར་མ་ཉེར་བྲི་ལྷ་སྟོང་པ་ལས་རང་གི་
 ཉན་ཐོས་ཉན་མོངས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་རབ་འབྱོར་ཞེས་བོས་
 བས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་མངོན་
 རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་མངོན་རྟོགས་

བསྐྱུ་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ཞུ་བ་ནི། བཙུན་ལྷན་འདས་ཞེས་རང་གི་སྟོན་པ་
ལ་བོས་ནས། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ནི། རྒྱ་བ་གཏོད་དུ་
བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རབ་འབྱོར་ཞེས་བོས་ནས། ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་སྟོགས་
ཕྱིའི་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་དང་། མིག་སྟོགས་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་འདི་ཙམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་
པས། དེ་དག་ཀྱང་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ལ།
ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་ཀྱིས། ཐེག་པ་གསུམ་
ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ལམ་ཤེས་པ་མེད་ལ།
རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ཙམ་དུ་ཡང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཡང་མེད་དོ། །
དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་མངོན་ཏྟགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་
དག་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ཙམ་ཀྱིས་དེ་དག་གི་བཞེད་དོན་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
མཁྱེན་པ་གཞན་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་
ཀྱི་མངོན་ཏྟགས་བསྐྱུ་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཞུ་བ་ནི། བཙུན་ལྷན་འདས་ཞེས་
བོས་ནས། ཞེས་སོ། །ལན་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བ་གཉིས་ཀྱི་
དང་པོ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལམ་གསུམ་ཀྱི་རེས་པར་འབྱུང་ཚུལ། ཐབས་ཀྱི་ཡང་
དག་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། རབ་འབྱོར་ཞེས་བོས་
ནས་ལའོར་བ་ཇི་སྟེད་བར་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་གོ་བགོས་པའི་བྱང་
སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་
དང་། རང་རྒྱལ་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྟེང་དུ་གཟུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་

བར་རྟོགས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་
 རྟོགས་པའི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་བུར་གིས་རྒྱད་ལ་སྒྲིད་པར་
 བྱ་ཞིང་། ལམ་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཅིང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ངེས་
 བར་བྱའོ། །ཡང་ན་སྒྲུབ་ལམ་དུ་སྒྲིད་པར་བྱ་ཞིང་མཐོང་ལམ་དུ་རང་བཞིན་མི་
 དམིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དེ་དག་གྱང་། སྤངས་
 རྟོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་ས་དང་
 བོར་རྫོགས་ཏེ་དེར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་བྱིར་རོ། །
 སྤངས་པ་ས་བརྒྱད་པར་རྫོགས་ཏེ་དེར་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་སོ། །ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཇི་ལྟ་བའི་རྟོགས་པའི་རོ་བོ་ས་དང་བོ་ནས་ཐོབ་ལ། ཇི་སྒྲིད་པའི་རྟོགས་
 པའི་རིགས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྫོགས་ཏེ། དེར་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱུན་མཐའི་མཁུག་དུ་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་
 མཐར་ཐིམ་པ་ཐོབ་བོ། །རྒྱུན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ངེས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་
 རྣམས་སྒྲིང་བར་བྱེད། །གཞན་ནི་ཇི་བཞིན་རྣམ་འཛོམས་པ། །སེམས་ཅན་རྣམས་
 ནི་ཡོངས་སྒྲིན་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར། དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་སྤང་བྱ་སྒྲིང་བ་དང་།
 སེམས་ཅན་སྒྲིན་པ་སོགས་གྱང་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་
 བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱའམ་ཞེན། དེ་ལ་དམིགས་བསལ་སྟོན་པ། ལམ་དེ་དག་གིས་
 ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྒྲིམ་བུལ་དེ་བཞིན་ཅིང་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་ནི་མི་བྱའོ། །གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་

བྱའམ་ཞེན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བྱ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་གིང་ལྟར་ཚོས་གྱི་སྒྲུ་
 ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲོན་
 ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གདུལ་
 བྱར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐལ་བ་དང་འཚམ་པར་བྲེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་
 གྱིས་སྒྲིན་པར་མ་བྱས་པ་དང་། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྒོད་དང་བཙུན་རི་ལྟར་
 འདོད་པར་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་བར་མ་བྱས་པ་སྟེ། གནས་སྐབས་དེ་དག་དུ་ཡང་དག་
 པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་ན་གཞན་དོན་རྒྱན་ཆད་པ་ནི་པའི་མཐར་ལྷུང་བར་
 འགྱུར་བས་སོ། །རྫོགས་མིན་སྒྱུར་པ་བྱས་ན་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་གཟུགས་སྒྲུ་ལས་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་མཐུན་
 པའི་ཕྱིན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་རབས་པ་དག་གིས། རྫོགས་སྒྲིན་སྒྱུར་པ་མ་
 བྱས་པ་གསུམ། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱ་བའི་དམིགས་བསལ་དུ་བྱེད་པ་
 ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་སྒྲུ་ནི་དོན་འགལ་བ་ཞིག་དགོས་
 ན་འདིར་དེ་དག་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་རྫོགས་སྒྲིན་སྒྱུར་པ་
 པ་གསུམ་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བེད་བ་ཡང་། སྤྱིར་བཏང་དང་དམིགས་
 བསལ་གྱི་ཚུལ་ལ་སྒྲོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་ཏེ། རྫོགས་སྒྲིན་སྒྱུར་པ་གསུམ་ནི། འདིར་
 རྒྱགས་ལ་བསྟན་པ་ཅུ་ཡིན་གྱི། སྒྲས་དངོས་སུ་མ་བེན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་
 བཏང་དམིགས་བསལ་ནི་སྒྲའི་དངོས་བེན་ལ་རྩི་སྟེ། དཔེར་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 དགྲ་བཅོམ་པ། ཟག་པ་ཟད་པ། ཤ་སྟག་ཅེས་སྒྲོས་ནས། གང་ཟག་གཅིག་མ་

གཏོགས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་དགའ་བོའི་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་འདིར། རྫོགས་
 སྒྲིན་མ་སྦྱངས་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་
 བས། དེ་གསུམ་བྱས་ནས་མངོན་དུ་བྱར་རུང་བར་གྲགས་ལ་བསྟན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་
 སྦྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་མེད་དེ། དེ་དག་གིས་ལམ་གྱི་བྱ་བ་བྱ་ལ་ཞེས་
 སྦྱིར་བཏང་དུ་སྦྱར་ན། དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱ་ཞེས་
 པ་དམིགས་བསལ་དུ་བཤད་ན་འགྲིག་དུ་རུང་ངོ་། །འདིར་ཡང་དག་མཐར་ཁ་ཅིག་
 རེས་པོ་ཆེ་བུ་སྟོན་ཆོས་ཉིད་དྲི་བུ་ལ་ལ་འཆད་པ་ཡང་མི་དགས་ཏེ། རྫོགས་སྒྲིན་མ་སྦྱངས་
 པར་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བུ་ལ་བའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལྟར། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། །འོད་
 དང་འོད་ཟེར་སྦྱངས་ནས་ནི། །ཉི་མ་ལྟ་བར་མི་རུས་བཞིན། །ཞེས་པའོ། །གཞན་
 རོ་བོ་ཉིད་སྦྱ་ལ་འཆད་པ་ཡང་མ་འབྲེལ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་སྦྲ་མ་ལྟར་རོ། །ཆད་པའི་
 མྱང་འདས་ལ་འཆད་པ་ལ་ནི། རྫོགས་སྒྲིན་སྦྱངས་ནས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཉ་ཅང་
 ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རྣམ་
 གྲངས་ཡིན་པས་བྱུང་བར་མ་བྱེ་བའི་སྦྱི་ཙམ་བཟུང་ལ། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་རྟག་ཏུ་
 དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པ་ཙམ་ལ་མི་
 བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འདས་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་དུ་མི་རུང་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འདི་ཡོད་དེ། གདམས་པ་འདི་ས་བརྒྱད་པ་
 ཡན་ཆད་གྱིས་དབང་བྱས་སམ། འོན་ཏེ། དེ་མ་ཆད་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། མི་རིགས་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་རྣམ་པར་ཀྱན་ཏུ་རྫོགས་བྱང་
 ལས་ཕྱིར་ལྷོག་པས་དུས་མ་ཡིན་པས་ཡང་དག་མཐའ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་མི་སྤྲོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཡང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་མ་སྤངས་ལ།
 དེ་མ་སྤངས་པར་ཡང་། ཡང་དག་མཐའ་མདོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། མི་
 རིགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ས་མཆོམས་མ་ཕྱེ་བར་བྱང་སེམས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 བཤད་པ་ཡིན་ལ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཡང་ཉོན་སྒྲིབ་མ་སྤངས་ཀྱང་རྫོགས་
 སྒྲིན་མ་སྤངས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མདོན་དུ་བྱེད་རུས་པས་དེ་དག་ལ་ལྷོས་ཏེ།
 ཕྱིར་མི་ལྷོག་གི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པར་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ།
 ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་ནི་ཐོབ་ཟིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་ཉམས་གིང་གོང་ནས་གོང་དུ་
 འཕེལ་བ་བྱེད་པ་གདམས་པ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་
 དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་
 གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོན་རྫོགས་བསྟུས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཞུས་པ་ནི།
 བཙུམ་ལྟན་འདས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ནི། རྣམ་པ་དོ་བོ་གང་དག་དང་རྟགས་
 འབྲས་བུ་གང་དག་དང་། མཆོན་པ་རྒྱ་གང་དག་གིས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་
 བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་བརྫོད་ཅིང་ཐ་སྟོད་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་
 རྟག་པ་ཡང་དག་པར་བྱགས་སུ་ཆུད་དེ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བསྟུས་པའི་
 ལུང་འགོད་པ་ནི། བར་མ་ལས་མཁུན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མདོན་རྫོགས་
 བསྟུས་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་བཞིན། མདོར་བསྟུས་པ་བརྒྱད་སྟོར་པ་ལས་ཀྱང་ཉན་

ཐོས་གྱི་ས་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཡུམ་ལ་བསྐྱབ་ཅིས་དང་། རང་སངས་
 རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཡུམ་
 ལ་བསྐྱབ་ཅིས་སོགས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རྒྱས་པའི་ལུང་འགོད་པ་ནི། རྒྱས་
 པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ས་ལ་བསྐྱོབ་པར་འདོད་
 པས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འཕགས་བཞིའི་མངོན་
 རྟོགས་མཐའ་དག་བསྐྱུས་བྱེད་གྱི་མཁྱེན་པ་གསུམ་མདོ་ལས་བསྐྱུན་པ་དེ་ལམ་
 ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་གཉིས་ཏེ། གཞི་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་
 དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དེ། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་གཞིའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་
 གང་ཟག་བདག་མེད་པའི་རྟེན་ཅན། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཉོན་མྱོང་གྱི་ཅ་བ་ལུང་
 བོ་ལ་བདག་ཏུ་སྟོངས་པ་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ལས་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་གཉིས་ཏེ།
 ལམ་གསུམ་སྟེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་
 པར་འབྱུང་ཞིང་། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་བྱེད་ལས་ཅན་ནོ། །དང་
 བོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་དང་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གནས་ལ། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 བས། དམིགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་རང་གི་སྤང་བུ་ལས་
 ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་རྟོགས་སྟོན་མ་སྤྱངས་པར་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །སྟེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་གསུལ་

བྱའི་སེམས་ཅན་ལའོར་དུ་མ་འདུས་པ་བསྐྱས་པ་དང་། སོགས་པས་བསྐྱས་པ་
སྒྲིན་ཅིང་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་
གཉིས་ཏེ། རྗེས་མཐུན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་
ཆད་དུ་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཏེ།
དེ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གནས་སོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
དམིགས་པ་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་གདོད་མ་
ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྗེས་ཅན། འབྲས་བུ་གཞན་དོན་དང་། རང་དོན་གཉིས་ཀྱི་
དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐའ་གཏུགས་པར་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ལའོར་
བ་ཇི་སྟོང་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་རྟོགས་པ་དང་
སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཆོས་ཉིད་དྲི་བུལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་
པར་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་
ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པའི་མཚམས་
སྟོར་བ་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། གང་གི་སྤྱིར་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་
མཐའ་དག་བསྐྱས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ནི་འཕགས་བཞིའི་
མངོན་རྟོགས་རིལ་རྫོགས་པར་བསྐྱན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འབྲད་པ་ཡིན་ཏེ།
གཞི་གཉིན་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བརྗོད་བྱར་བསྐྱས་པས་སོ། །ཅེས་འགྲུར་འདི་ལྟར་ན།
དེ་བཞིན་དུ་འཆད་དགོས་ཀྱང་། ཉ་ཅང་འགྲིག་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །དེས་ན་འགྲུར་

འདི་མ་དག་པ་འདྲ་བས། གཞི་དང་གཉིན་པོ་དང་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པ་
མདོན་པར་རྟོགས་པ་རིལ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འབྲེལ་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱུར་ནས་བཤད་ན་འགྲིག་པར་སྒྲུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་
མཚམས་སྒྱུར་བ་ནི། གསུངས་ཞེས་དྲང་། གང་ན། བུམས་པ་རང་གི་བསྟན་བཅོས་
གྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་སོགས་པ་བཞི་འོ། །འབྲེལ་བ་ནི། དགོས་པ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་
རྟོགས་པས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ཞེས་སྟོས་སོ། །དགོས་པ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། རྒྱུ་དོན་དུ་འོ། །
ཇི་ལྟར་ན་བརྗོད་བྱ་སོགས་བསྟན་པས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འཇུག་པའི་
གོགས་དགོས་མེད་གྱི་དགོས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པའི་མཐུན་རྒྱུ་
དགོས་འབྲེལ་རག་གི་དོན་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ལ་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་སྟེད་
བ་ཉིད་གྱིས་སོ། །དགོས་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྟུང་ན། བཅོམ་ལྡན་འཕགས་པ་གཞན་
མ་རྒྱལ་བའི་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བ་ཅན་སྤྲུང་ཡང་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་
གྱི་རིམ་པ་དེ་བསྟན་པ་ལ་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟུང་དགོངས་པར་འགྱུར་ངོ་། །ཟུ་
ཞིག་ན། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གྱི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྟོ་
གྲོས་དམན་པ་དག་གོ། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱས་པ་དང་
ཞེས་སོགས་སོ། །དོན་ནི། མ་ལམ་པས་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་རྒྱལ་པོ་
གང་གི་དབང་དུ་བུས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་དོན་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་
 བ་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དགོས་སོགས་བཞིར་ངེས་ཞེ་ན།
 འདུག་པའི་གོགས་ལོག་རྟོག་བཞིའི་གཉེན་པོར་ཏེ། འདི་ལ་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་
 བ་མེད་ན། སྒྲོན་པའི་ཆོག་ལྟར་སུ་ཡང་འདུག་པར་མི་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་
 འདིའི་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་བསྟན་ཏོ། །བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷན་
 མོར་མ་ཡིན་པའི་དགོས་པའི་བྱད་པར་མེད་ན་ཡང་འདི་ལ་འདུག་པར་མི་འགྱུར་
 བས་དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་པའི་བྱད་པར་བསྟན་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཉིང་དགོས་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་ན་ཡང་འདུག་
 པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོལ་བ་ནི། མངོན་པར་འདོད་པའི་ཉིང་
 དགོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིའི་ཉིང་དགོས་བསྟན་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཉིང་དགོས་ལ་ཡང་དགོས་པ་གཞན་བསྟན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དགོས་པ་གྲུབ་པ་ན་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས། དེ་ལས་
 གོང་དུ་དགོས་པ་གཞན་མི་ཆོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་གིས་ལོག་རྟོག་མི་ལྷོག་སྟེ།
 ཆོག་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་ལོག་རྟོག་དང་འཛིན་སྟངས་
 འགལ་བ་དགོས་སོགས་བཞི་ཡོད་ལ། ཤས་ཆེར་ཕྱོགས་པའི་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པས་
 དེའི་ཕྱིར་མཐའ་གཞན་དུ་དགོས་པ་ལྷོག་གོ། །ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་བ་ངག་ལ་མི་ལྷོས་ཏེ།
 རང་གི་རང་གིས་སྐྱེ་བས་སོ་སྟུང་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེ་ཆོམ་ཅུང་ངག་ལ་མི་ལྷོས་ཀྱང་།
 བསྟན་བཅོས་ལ་འདུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་སོགས་བཞི་ལ་ཡོད་ལ། ཤས་ཆེར་

འཛིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྒྲིབ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་དག་ལ་ལྟོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྩ་བ་
 ལ་བསྐྱུས་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་རྣམ་
 པ་གཉིས་གྱིས་དགོས་པ་གཙུག་པོར་སྟོན་ལ། བརྗོད་བྱ་དང་ཉིང་དགོས་ནི། དགོས་
 པའི་བྱ་དང་པར་བསྟན་པའི་སྒྲིབ་སྟོས་པས་ཞུར་བྱུང་ངམ། ལལ་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་
 རོ། །དེས་ན་གཞན་དག་གིས་རྩ་འབྲེལ་དག་ལ་བརྗོད་བྱ་ཉིང་དགོས་དགོས་པ་
 གསུམ་གྱི་ས་བཅད་སོ་སོར་བཅད་ནས་བཤད་པས་ནི་ཚིག་དོན་ཡོངས་སུ་རྗོགས་
 བར་མི་འགྱུར་བས་འདིར་འབྲེལ་ཆགས་སུ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཚིག་གང་གིས་གང་
 བསྟན་པ་ནི། ཀླང་པ་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་བརྗོད་བྱའི་ངོ་བོ། དེ་ནས་གཅིག་གིས་
 བརྗོད་བྱའི་བྱ་དང་། དེ་ནས་གསུམ་གྱིས་ཉིང་དགོས་དང་། ཐ་མ་གཉིས་གྱིས་
 དགོས་པ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་སྒྲེལ་ལོ། །གང་ན། བདེ་སྲག་ཏུ་སྟེ་ཚིགས་ཚུང་དུས་རྟོགས་པར་ཞེས་བྱ་བའོ། །
 གང་ཞིག་བདེ་སྲག་ཏུ་རྟོགས་ཤེ་ན། སྟོན་པས་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་པ་འདི་
 ལས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་གང་ཟག་དང་ཚོས་སུ་ལོག་པར་མདོན་པར་ཞེན་པའི་
 བྱི་རོལ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་
 ཤེས་པས་མ་སྟོང་བ་དེའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཚོས་བཅུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་བྱེད་གྱི་ལམ་ཡིན་ལ། དེས་མདོན་རྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མཚོན་པས་ཏེ།
 མདོར་ན་མདོན་རྟོགས་བརྒྱད་པོ་མཐའ་དག་གོ། །བདེ་སྲག་ཏུ་རྟོགས་པ་བསྟན་

བཅོས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་གང་གི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཞེ་ན།
 མཐོང་བ་སྟེ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འོ། །དོན་གང་གིས་ཤེ་ན། རྣམ་པར་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལས་ཅེས་པ་སོགས་རྟེན་པ་གསུམ་གྱི་དོན་དེ་འོ། །འཇུ་
 ཞིག་གིས་ན། སློབ་དང་ལྷན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །ཐབས་གང་གིས་ན། རྒྱས་
 འབྱོར་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་མདོའི་དོན་མ་ལུས་པ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བ་གསལ་པོས་
 བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས། འཇིག་རྟེན་དང་
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་གིས་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་འོ། །མདོའི་
 དོན་རིམ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་། སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སྦྱོང་བཙུའི་
 བདག་ཉིད་དོ། །ཤུའི་པས་ཡི་གེ་འབྲི་མཚོད་སོགས་ལ་བཤད་པ་དང་། གཞན་
 གྱིས་དགེ་བ་བཙུ་ལ་བཤད་པ་སོགས་ནི་སློབ་དཔོན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
 འདིར་དོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ནི། བདེ་སྲག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་
 བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟེ་ལ།
 གང་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཇུག་
 པའི་སྦྱོང་པ་དང་། སྦྱོན་སོགས་པར་ཕྱིན་བཙུ་སྐྱབ་པའི་སྦྱོང་པ་དང་། སོགས་པས་
 ཆོས་སྐྱ་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་གྲུབ་པའི་སྦྱོང་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་སོ། །འཇུ་
 ཞིག་གི་ཞེ་ན། ཕྱིས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །བདེ་
 སྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་དེ་ཉིད་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཅེ་ན། ཉིད་དགོས་སྟོན་
 པ་ནི། རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱ་རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་

བ་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་མངོན་པར་འདོད་ཅེས་སྒྱུར་རོ། །གང་མངོན་
 དུ་བྱ་བའི་རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ། བརྗོད་བྱའི་ངོ་བོ།
 ཟུང་པར། ཞར་ལ་འབྲེལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་
 གསུམ་ཆར་ལས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱན་གྱི་ཡང་
 བརྗོད་བྱ་ཡིན་ལོ། །གང་གིས་བསྟན་པ་ཞེ་ན། བཙུམ་ལྷན་འདས་སྐུ་རྒྱ་འབྱུལ་གྱི་
 ཆོ་འབྱུལ་གྱིས་མ་དད་པ་དད་པར་བྱེད། ཐུགས་ཀྱན་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཆོ་འབྱུལ་གྱིས་
 གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་། བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་རིལ་བ་བཞིན་གཤེས་པར་
 མཛད། གསུང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འབྱུལ་གྱིས་བསམ་པ་བཞིན་འདོམས་པའི་
 སྒོ་ནས་ཆོ་འབྱུལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཐར་ལམ་རྗེས་སུ་
 སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གསུམ་ལས་བསྟན་པ་དེ་ཡང་
 གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་
 ཡིན་ལ་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སྟེ། དེར་མངོན་ཏྟགས་གཞན་དག་
 གྱུར་འདུས་པས་རྩ་བར་དེ་འབའ་ཞིག་སྟོས་པ་ནི། མངོན་ཏྟགས་བརྒྱད་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཉི་བར་མཆོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་དེ་གཞན་གྱིས་གྱུར་མངོན་དུ་བྱེད་ན་བསྟན་བཙུམ་
 ཀྱི་ཉིང་དགོས་ཟུང་པར་བར་མི་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་པ་དབང་
 ཐུག་དང་། ཟུབ་འདུག་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ལས་གཅིག་གོས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་

ཟག་དང་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་གོམས་པར་མ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པ་དང་
 སོགས་པས་བསམ་པ་དང་། རྒྱུ་མ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་ཐོག་མཐའ་བར་
 གསུམ་དུ་རིམ་གྱིས་མ་བྱངས་པ་ཞིག་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་དུ། བྱབ་དང་དབང་ལ་
 སོགས་མ་སྟོང་། །དཔག་ཏུ་མེད་པར་གནས་པའི་རྒྱ། །འཛིག་ཏེན་སྒྲི་བོར་གྱུར་
 བས་གྱུར། །སྟོང་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ། །ཡང་དག་བདུད་ཅི་དག་པ་འདི། །
 ཐུགས་རྗེ་དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་གཏོགས་པ། །གཞན་
 ཀྱིས་ལོངས་སྟོང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲེལ་
 བར་མཛད། གང་ན་རྗེད་བྱེད་རྒྱན་དང་བརྗེད་བྱ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པོ་
 དེ་དག་གོ། རི་ལྟར་ན། བསྟན་བཅོས་ཐབས་དང་བརྗེད་བྱ་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །སུ་ཞིག་གིས་ན། རྗེ་བཙུན་གྱིས་སོ། །བརྗེད་བྱ་དེ་ལྟ་
 བུ་དེ་སུ་ཞིག་གིས་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཅི་ན། བྱང་སེམས་དང་གཞན་གྱི་དོན་
 ལུན་ཚོགས་སྐྱབ་པ་ལ་བདུད་གྱིས་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རུས་ཤིང་། གཞན་གྱི་དྲིང་
 མི་འཛིག་པས་ན་ཅི་ལ་ཡང་མ་དག་པར་ཆད་པ་དག་ཁོ་ནས་སོ། །ཐབས་གང་
 གིས་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་རིང་བའི་རྒྱ་དང་། ཉེ་བའི་རྒྱ་གཉིས་
 ཀྱི་དང་པོ་ནི། བཞག་ནས་ཞེས་སྒྲེལ་ལོ། །གང་ལ་ན། ལྷར་སྟོང་བ་མི་བརྗེད་པའི་
 དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལས་སོ། །རི་ལྟ་བུ་ན། མདོའི་དོན་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ཐོས་
 བསམ་གྱི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་སེམས་རྒྱད་ལ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་
 འབྱུང་བའོ། །གང་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པ་རྒྱས་འབྲིང་གསུམ་གྱི་མདོའི་

དོན་མ་ལུས་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ན། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 ཡིན་ལ། དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན། སྒྲོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདུག་པའི་
 སྒྲོད་པ་དང་སྒྲིན་སོགས་པ་རོལ་ཏུ་སྒྱུན་པ་བཅུ་སྟུག་པའི་སྒྲོད་པ་རྣམས་སུ་འདྲ་
 བས་ཅུ་བར་ཆོས་སྒྲོད་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཅེས་སྒྲོས་པའོ། །ཟླ་རབས་པ་དག་ཆོས་
 སྒྲོད་བཅུ་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཆོས་བཅུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འགྲེལ་པར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་དང་ཞེས་པས་དང་པོ་བཟུང་ལ། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པས་ནི། བ་མ་སྟུག་པ་
 བཟུང་སྟེ། བར་སྒྱུན་དུག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེ་ན།
 ལེགས་པར་སྟེ། ཆོ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་མི་བརྟེན་པར་རྟེན་སུ་འབྲང་བའི་ཚུལ་
 དུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དུན་ཤེས་ལ་ལེགས་པར་བཞག་ནས་ཡང་དང་ཡང་
 དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 གཟུགས་སོགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བར་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ས་
 རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་སོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་གྱི་བར་རྟོགས་ཤིང་མངོན་དུ་བྱེད་
 པའི་རིམ་པས་སོ། །

གསུམ་པ་འདུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་བཤད་པ་ལ་
 གསུམ། རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་དུ་སྟེ། བར་མ་ལ་དད་པ་ལ་
 དུག་ཏུ་བསྟེ། བསྟུས་པ་ལ་དད་པ་ལ་གསུམ་དུ་བསྟེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བསྟུས་དོན་
 ལུས་རྣམ་གཞག་ ཆོག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་
 མཚམས་སྟུར་བ་ནི། དེ་ལྟར་འདུག་པའི་ཡན་ལག་འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟུང་

ནས་དེའི་འོག་དུ་ཤེར་ཕྱིར་གྱི་ལུས་རྒྱུ་གཞག་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྒྲུར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་བཤད་པ་ལ་ལྟ། དགོས་དོན། བསྐྱུས་དོན། དེ་དག་ཉི་བར་
 དགོད་པ། བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ། རྒྱས་པར་མ་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 ལུས་རྒྱུ་གཞག་གི་དགོས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཉན་པ་པོས་བཟུང་སྒྲུབ་དང་། འཆད་
 པ་པོས་བཤད་སྒྲུབ་པོ། །དང་པོ་ནི། གདུལ་བྱ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བསྐྱུས་བཅོས་གྱི་དོན་
 མཐའ་དག་ཚིག་ཏུ་བུས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀྱུས་བསྐྱུས་
 པའི་རྟོགས་པ་མེད་པར་རྒྱག་པ་ལྟར། ཕྱིས་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་གྱི་དོན་རྒྱུ་ལས་
 གོ་རིམ་མ་ལུགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱུས་བཅོས་
 གྱི་དོན་ལུས་རྒྱུ་གཞག་དུ་རྒྱུ་པར་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ཡང་། དེ་དང་མཐུན་པར་གོ་
 རིམ་མ་མཛོངས་པ་ཉིད་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དུ། བཤད་པར་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་
 གཟིགས་ནས་ཏེ། དཀྱུས་མཐོང་བའི་ཁ་ལོ་བ་སེམས་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་རྟོག་ཆར་གཅོད་
 རུས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་བཅོ་ལྔ་མདོ་དང་རྒྱས་
 པར་བསྐྱུས་པས་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། ལུས་མདོར་བསྐྱུས་པ་དང་། རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ལ། བཤད་བྱ་འཆད་བྱེད་མདོར་བསྐྱུས། འཆད་བྱེད་
 གྱི་རྒྱུ་གངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་
 པོ་དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་བའི་ཤེས་རབ་པ་པོ་ལ་ཕྱིན་པ་ནི། ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་
 མདོན་རྟོགས་བརྒྱད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་བརྒྱད་གྱི་ཡང་དག་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པའམ། ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བསྐྱུད་དོ། །ཡང་ན་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་

གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་ཕྱིན་ནི་ཞེས་བཤད་དོ། །འདིར་ཤེས་ཕྱིན་ནི་དོན་བཞིས་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། དངོས་བདག་གི་ཁྱད་པར་དང་།
 དེ་ལུང་དང་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་ཕྱིན་ནི་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ། ལམ།
 གཞུང་རྣམས་ཏེ། གསུམ་ཀ་ལ་ཡང་མདོ་ལས་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་བྱིར་
 རོ། །དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཆོས་
 ཀྱི་སྒྱུའི་མིང་ཅན་ནོ། །དེའི་བྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་བསྟོན་པར། འཕགས་མ་
 ཡོན་ཏན་སྒྱུག་ཁྱེད་དང་། །སངས་རྒྱས་འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་རྣམས། ཁྱད་པར་ཡོད་པར་
 མ་ཁུམས་ཏེ། །ཟླ་བ་དང་ནི་ཟླ་འོད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཆོས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ་
 རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཤེས་ཕྱིན་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
 སྟོན་ཐུག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་གི་ཆོགས་རྣམས་སོ། །ཆོས་བཤེས་གྱིས་རང་
 བཞིན་གྱི་ཤེས་ཕྱིན་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བཤད་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་གར་དུ་
 ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་འབྱེད་སྟོན་ཞིང་ཞིང་ལྷུ་མཐར་སོན་
 པ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་དང་པོ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒྲོམ་པའི་
 རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྒྱུ་བའི་རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་རྟོགས་པའི་བྱིར། བ་རོལ་ཏེ་རབ་ཀྱི་མཐར་འགྲོ་བ་ཡོན་པས་ན་བ་རོལ་དུ་
 ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །ལམ་དང་གཞུང་ལ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་མི་འདུག་པས། དེ་
 དག་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། འབྲས་ལུམ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་འབྱེད་

ཅེས་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་བྱེད་གྱི་ཚུགས་ཞེས་སྒྲུབ་རོ། །གང་དག་ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལྟ་ག་དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་དུ་འཆད་པ་ནི་མི་
 རིགས་ཏེ། ཉན་རང་རང་རྒྱད་པའི་ལམ་རྣམས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
 ཡིན་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འདུལ་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་གིས་འབྲས་ཡུམ་མི་སྐྱེ་བས་
 འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ།
 གཞན་གཉིས་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ལམ་
 ནི་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་ནི་དེ་བརྗོད་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞོད་
 བྱེད་ནི། ལམ་ནི་མུ་མཐར་སོན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞུང་ནི་ཤེས་རབ་ཙམ་དུ་
 ཡང་མེད་པས་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པས་སོ། །དགོས་པ་ནི། དེ་དོན་དུ་གཉེར་
 བས་ལམ་སྒྲོམ་པར་བྱ་ཞིང་གཞུང་ལ་ཐོས་སོགས་གྱིས་འདུག་པར་བྱའོ་ཞེས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། སློབ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲུང་གིས། ཤེས་རབ་པ་
 རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བསྐྱབ་བྱའི་དོན་
 དེ་དང་ལྡན་པས། །གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྒྲུ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་
 ཆེན་དུ། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟན་འདས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་
 ནི་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་གྱིས་ན། ཚུགས་དང་དག་གི་
 ཚུགས་ཀྱི་གཞུང་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་བཏགས་པའོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་བརྒྱད་སོ་སོའི་རང་བཞིན། གངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་

པ་གཉིས་ཀྱིས། དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་རྣམ་མཁུན་ལ་མཆོན་ནི་དང་མཆོན་པུ་
 མཆོན་གཞིའི་དབྱེ་བ། ས་མཆོམས་དང་བཞིའི་དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་མ་ལུས་པ་བྱུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཡེ་ཤེས། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཀུན་མཁུན་ནི་ད་
 ཅེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟ་བུ་མཁུན་པ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མཁུན་པའི་
 རྣམ་མཁུན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཇི་བྲལ་གྱི་ཆོས་ནི་དམངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཏེ། མདོ་ལས། རབ་འབྱེད་ཆོས་གཅིག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་
 པ་ནི་དེ་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཞི་བའི་རྣམ་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་
 ལ་ཡང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་གཙོ་བོའི་དོན་
 མཁུན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་དོ་བོའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་བྱུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། མདོ་
 ལས། རྣམ་པ་གང་དག་དང་། རྟགས་གང་དག་དང་། མཆོན་མ་གང་དག་གིས་
 ཆོས་རྣམས་བརྗོད་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་དང་། རྟགས་དེ་དག་དང་། མཆོན་
 མ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱུགས་སུ་ཆུད་དེ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཆོས་བཅུ་མ་
 ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། མཆོན་ནི་དཔ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
 ཁོ་ནར་ཡོད་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟོབ་ལམ་ན་ཡང་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟ་བུ་ས་དང་པོ་
 ནས་དང་། ཇི་སྟེད་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་པ་ལའང་བཞིའི་
 དང་པོ་མཆོན་ནི་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་མངོན་

འབྲེལ་བ་དང་། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའོ། །དེ་དག་གྲང་གོ་རིམ་བཞིན།
 ཉན་རང་ལམ་རང་རྒྱད་པ་དང་བྱང་སེམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པ་
 རྣམས་ཏེ། དང་པོ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་གཉིན་
 པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཉན་རང་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་ལ།
 གཉིས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་འབགས་པ་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་
 དུ་ཡོད་ཅིང་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཤིང་མངོན་རྟོགས་
 ཀྱི་རིགས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ན། ཉན་རང་གི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་རྣམ་པར་
 བཞག་གོ། །གཞི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་ནི། གཉིན་པོ་
 གཞི་ཤེས་ཞེས་བྱ་ལ། ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་དང་ངོ་པོ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་
 སོ། །བཞི་པ་ས་མཆོམས་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཉན་རང་གི་མཐོང་
 ལམ་ནས་ཡོད་ལ། གཉིན་པོ་གཞི་ཤེས་ས་དང་པོ་ནས་སོ། །བཞི་པ་རྣམ་ཀུན་ལ་
 བཞིའི་དང་པོ་མཆོན་ཅིད་ནི། དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱེས་ནས་
 བསྒྲུམས་པའི་རྣལ་འབྱོར། གཉིས་པ་མཆོན་བྱ་ནི། རྣམ་ཀུན་མངོན་རྟོགས་རྟོགས་
 པ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱིས་སྦྱོར་བ་
 བཞི་བསྒྲུམ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གནས་པ་བཀག་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་བཀག་པ་གཉིས།
 ས་མཆོམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་ཀུན་ཙམ་པོ་དང་ཁྱད་པར་ཙན་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ས་
 མཆོམས་ནི། རྣམ་ཀུན་ཙམ་པོ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་ས་བརྩའི་བར་དང་།
 ཁྱད་པར་ཙན་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སོ། །ལྔ་པ་རྩེ་མོ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་མཆོན་ཅིད།

ལས་དང་བཅས་པ་བཞིའམ། ཡང་ན་སྐྱབ་པའི་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པའོ། །བཞི་པ་
ས་མཚམས་ནི། སྐྱུ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་དང་། ཕྱིན་ལས་ལས་དང་པོ་
པའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ལུས་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱད་
དུ་ངེས་ཤི་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གཅིག་འཛང་རྒྱ་བའི་ཆ་
རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྒྱད་དུ་ངེས་ཏེ། འདི་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཡུལ་དང་། ཉམས་
ལེན་སྦྱོར་བ་དང་། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གསུམ་དང་བཞི་དང་
གཅིག་རྒྱུམས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་སོགས་གསུམ་དགོས་ཞེ་ན། ཐོག་མར་ཤེས་
བྱའི་ཡུལ་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་ན། སྦྱོར་བ་ཉམས་སུ་ལེན་མི་ཤེས་ཏེ། སོ་ནམ་བྱ་
ཐབས་མ་ཤེས་ན། དེ་ལག་ཏུ་སྒྲང་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་འོག་དུ་སྦྱོར་བ་
ཉམས་སུ་མ་སྒྲངས་པར་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་སྟེ། སོ་ནམ་མ་བྱས་པར་ལོ་ཐོག་མི་
འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་མེད་ན། སྦྱོར་བ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་དོན་
མེད་དེ། ལོ་ཐོག་སད་སེར་གྱིས་མ་རུངས་པར་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ལ། ཡུལ་སོགས་གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །ཐོས་བསམ་གྱི་
ཤེས་རབ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་ཡུལ་ལ་གསུམ་ཅི་དགོས་སྟུམ་ན། ཐོབ་བྱའི་
འབྲས་བུ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱལ་མཁྱེན་མ་བསྟན་པར་ཡང་དེའི་རྒྱ་ལ་ནན་ཏན་
གྱིས་འདུག་པར་མི་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་མཁྱེན་བསྟན། དེ་ཤེས་ཀྱང་།
དེའི་རྒྱ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་ན། དེ་ཉམས་སུ་སྒྲང་མི་བྱས་པས། དེའི་ཕྱིར་

ལམ་ཤེས་བསྟན་ལ། གཞི་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པར་ཡང་ལམ་ལེགས་
པར་ཤེས་པ་མེད་པས། དེའི་བྱིར་གཞི་ཤེས་པ་ཉིད་བསྟན་དོ། །ཅིའི་བྱིར་ཉམས་
སུ་ལེན་པའི་སྒྲིང་བ་ལ་བཞི་དགོས་སྟམ་ན། དབང་དུ་བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས་དང་།
བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས་དེ། འདི་ལྟར་དབང་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་སྒྲིམ་མེད་
གསུམ་ལ་སློབ་གཏད་ནས་འབད་རྩིས་གྲོམས་པར་བྱེད་པ་རྣམ་ཀུན་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་མེད་ན་རྟོགས་པ་ལྟན་གྱུ་བ་གྱི་རྩེ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་མི་འབྱུང་ལ། དེ་མེད་
པར་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྒྲིང་བར་མི་རུས་སོ། །དེ་
ལ་ས་བརྒྱུད་པ་མན་ཆད་གྱི་རྣམ་ཀུན་ཅམ་པོ་དང་། རྩེ་མོ་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི།
ཉོན་སྒྲིབ་དང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རགས་པ་སྒྲིང་བྱེད་ཡིན་ལ། ས་
བརྒྱུད་པ་ཡན་ཆད་གྱི་རྣམ་ཀུན་བྱུང་པར་ཅན་དང་། རྩེ་མོ་བྱུང་པར་ཅན་ནི། རྣམ་
རྟོག་གི་བག་ལ་ཉལ་བྲ་མོ་འཛོམས་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་མོ། །དེ་བས་ན། དབང་
དུ་བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ངོ་པོ་རྣམ་ཀུན་དང་རྩེ་མོ་ནི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྒྲིང་བའི་རྣལ་
འབྱོར་ཡིན། མི་མཐུན་སྟོགས་སྒྲིངས་སུ་བྱིན་གྱིང་། སློབ་རུས་པ་མཐར་ཐུག་པར་
བྱ་བའི་བྱིར་དུ་སྒྲར་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བཤར་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་
གྲིས་གོ་རིམ་མ་ཆོལ་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་མཐར་གྲིས་པའི་
རྣལ་འབྱོར་མེད་ན། ཆོས་གཅིག་མདོན་དུ་བྱས་པ་ན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་
ཆོས་ཀུན་མདོན་དུ་བྱེད་པར་རུས་པ་སྐད་ཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་མི་འབྱུང་ལ། དེ་
མེད་པར་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་

ཆུབ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རང་
བཞིན་མཐར་གྱིས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ནི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
ཡོན་མོ། །དེས་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་མཁུན་པ་གསུམ་ཐོས་བསམ་
གྱིས་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པར་སྒྲིབ་བ་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་བར་མི་རྣམས་པས་དང་པོར་
མཁུན་པ་གསུམ་བསྟན་ལ། དེ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་བསྟན་པས་དེ་དོན་དུ་གཉིར་
བའི་བྱང་སེམས་དེའི་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ལ་འདུག་པས་དང་པོར་རྣམ་མཁུན་
བསྟན་དོ། །དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན་པས། དེའི་
རྗེས་ལ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
མེད་པར་མ་ཡིན་པས། དེའི་རྗེས་ལ་གཞི་ཤེས་པ་ཉིད་བརྗོད་དོ། །མཁུན་གསུམ་
ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐེབས་ཀྱང་སྒྲིབ་བ་ཉམས་སུ་མ་སྒྲུབས་ན་མངོན་དུ་
བྱེད་པར་མི་རྣམས་པས་དེའི་འོག་དུ་སྒྲིབ་བ་བཞི་བསྟན་དེ། དེ་ཡང་མི་མཐུན་སྟོགས་
སྒྲིབ་བའི་ཕྱིར་དབང་དུ་བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས་དང་པོར་བསྟན་ལ། ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་
བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་བསྟན་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བ་
མཐར་ཐུན་པ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་
ནི་ཐུས་བསྟན་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མཁུན་པ་གསུམ་ནི་བཤད་པའི་གོ་རིམ་དང་། སྒྲིབ་
བཞི་ཆོས་སྒྲུ་དང་བཅས་པ་ནི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལུས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་མཁུན་གསུམ་དང་། སྒྲིབ་

བཞི་དང་། ཚེས་ཀྱི་སྐུ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་
 རྒྱུ་མཁུན་ལ་བཞི་ཚེས་བཙུང་པར་བཞིན། དེས་རྒྱུ་མཁུན་བསྟན་ཚུལ། གྲངས་
 དང་། གོ་རིམ་དེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་། བསམ་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་
 པོ་ནི། སྒྲུབ་པ་ཉིད་དང་སྒྲིབ་རྗེའི་སྒྲིབ་པོ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕྲོག་པར་འདོད་པས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 རྒྱུ་པ་གཉིས་བསྐྱེད་ནས། གདམས་རག་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་ལ། གཞན་གྱི་སྐྱ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་
 དག་པའི་ལྷ་བ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་དེ་དང་དེས་འཕགས་པའི་
 ཚེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་
 པ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བའི་དོན་ཏུ་སྐྱབ་པ་སོགས་ཡུལ་བཙུ་ལ་འདོམས་པའི་
 གདམས་རག་དང་། གཉིས་པ་ནི། གདམས་རག་གི་དོན་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་
 ལ་ཕབས་ཏེ། ཅེ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་བདེན་པ་བཞི་
 རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དེས་པར་འབྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཡན་ལག་སྟེ། རྒྱུར་གྱུར་པ་དྲོ་བ་དང་ཅེ་མོ་དང་བཟོད་པ་
 དང་ཚེས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱུ་པ་བཞི་དང་། གསུམ་པ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ནི།
 བར་བྱིན་དུག་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བཞིས་དེས་པར་བྱ་སྟེ།
 དེ་གང་གི་ཡིན་པའི་རྟེན་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ། གང་གི་དོན་ཏུ་ཡིན་པའི་
 ཆེད་ཏུ་བྱ་བ། སྐྱབ་པ་རང་གི་རོ་བོ་རྒྱམས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་

པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ནང་སྒྲེ་མཆོད་དྲུག་གི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 དང་གཉིས་ཡིན། དགོ་བ་ལ་སོགས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་གྱི་དམིགས་
 པ་དག་དང་། གསུམ་པ་ནི། གང་གི་དོན་དུ་བྱང་སེམས་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཆོན་
 བོ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོད་དུ་བྱ་བ་དང་། བཞི་པ་ནི། ཕྱིན་དྲུག་གི་མི་མཐུན་
 བློགས་ཀྱིས་མི་མཆུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་པར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཕྱིན་དྲུག་ཆོད་
 བར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བསམས་པས་གོ་བགོས་པ་གོ་ཆ་དང་། གོ་བགོས་པ་ལྟར་
 རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆོན་གྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་སྒྲོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་རྣམ་
 པར་མཐོན་པ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། ཞུགས་པའི་ཕྱིན་དྲུག་གི་མི་མཐུན་བློགས་
 ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཆོད་དུ། ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་དབྱང་སོགས་པར་
 བྱེད་པ་ཆོགས་དང་། དབྱང་གི་ཆོགས་བསགས་པས་མ་རྒྱལ་བ་བདུད་བཞིའི་དགྲ་
 ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་མཆོན་པའི་སྒྲོ་ནས་
 ཐུབ་པའི་རྣམ་གྲུན་མཐུན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཆོས་བཅུ་པོ་དེས་ནི། ཇི་
 སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་མཐུན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ལ།
 དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས། །
 དེ་ལ་སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན་དག། རབ་དུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐུན་པས་ནི། གཞན་ལ་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་སྒྲོན་པར་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་རྣམ་མཐུན་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི་མ་

ལོག་པར་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལ་བོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་རྣམ་པ་བམས་
ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཅེས་བ་སྟེད་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་
གྱིས་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པའི་བཤས་ལ་ཆོས་བཙུ་པོ་འདི་ལས་མར་མི་དགོས་ཤིང་
ཉུང་ན་མི་འདུས་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དུ་གངས་རེས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི།
ཉི་སྟང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་འདི་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་གྱི་ཚུལ་འདི་
ནི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་གངམས་
ངག་ཆོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གངམས་ངག་ལ་གནས་པ་ལ་ནི།
རེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནས་སྐྱབ་པའི་ཆོས་
གང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གང་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་།
སྐྱབ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ། རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ལ་གཉིས། ལམ་ཤེས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཙུ་གཅིག་
གི་རང་བཞིན་དང་། དེས་ལམ་ཤེས་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
ཆོས་བཙུ་གཅིག་པོ་འདི་དག་གཉིས་སུ་བསྟུ་སྟེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། དེའི་ངོ་
བོའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་འགལ་རྒྱུན་གོགས་དང་བྲལ་བ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་རྒྱ་རྒྱུན་
ཆང་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྒྱུན་གཞན་ཆང་བ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
གོགས་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ར་རྒྱལ་དང་། དམན་པར་སེམས་
པའི་ཞུམ་པའོ། །རང་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོམ་པ་ནི། གོང་དུ་བྱུང་པར་ཆོལ་བར་མེད་པའི་
ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་ལ། རང་ཉིད་དམན་པར་སེམས་པ་ལའང་བྱུང་།

པར་དོན་དུ་གཉིས་པའི་སྒྲོབས་པ་མི་སྒྲོབས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྒྲོབས། རི་སྐད་དུ།
 ཞུམ་བཅས་ཚུལ་བ་དོར་བ་ལ། །མོངས་ལས་ཐར་པ་ཡོད་དམ་ཅི། །ཞེས་པ་ལྟར་
 རོ། །གོགས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གྱིས་
 འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་བྱེད་པའི་ཕྱིན་
 ལས་གྱིས་སེལ་ཏེ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་འོད་གྱིས་ང་རྒྱལ་བའི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་
 རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་བསོད་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་
 བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བས་མཐུ་ཆེ་བ་དང་། རང་གི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ལས་སྒྲིས་
 བས་དེ་བས་ཆེས་དམན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མའི་ནང་དུ་བདག་ཅག་ལྟ་
 བུས་བྱང་ཆུབ་ཅི་ལྟར་ཐོབ་སྒྲུལ་དུ་བསམས་ནས། སེམས་ཞུམ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་
 ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གྱིས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟིལ་གྱིས་
 མཐོན་པར་མཐོང་བ་ན་མིར་གྱུར་པ་ལས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཚོགས་
 ཐོབ་སྒྲུལ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོབས་པ་སྒྲོབའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལྟ་
 རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཅེས་གསུངས་པ་ནི། ལམ་གཤེས་གསུང་བའི་གདུལ་
 བུའི་གཙོ་བོ་ལྟ་རྣམས་ཡིན་པས། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་
 ཡང་། ལྟ་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།
 ཡུལ་ངེས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་གཤེས་སྒྲིབ་པར་
 ལྟོན་པའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སྐལ་བ་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གདུལ་བུའི་དོན་བྱེད་པར་འདོད་པས་ཐེག་པ་

གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་སློབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱལ་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་གྱི་
 རིགས་གྱིས་ཀྱན་ལ་བྱལ་པར་སྟོན་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་དང་རིགས་ཅམ་གྱི་ལམ་
 ཤེས་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཆར་བར་མི་རིགས་ཏེ། གང་མས་ངག་དང་དེའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དག་ཀྱང་དགོས་པས་སོ་ཞེ་ན། བདེན་མོད་
 གྱི་འོན་ཀྱང་། དེ་དག་ཀྱང་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ལ་གནས་ཤིང་
 བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། གདོན་མི་ཟ་བར་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་གང་མས་
 ངག་དོན་དུ་གཉིས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་མས་ངག་ཐོབ་པ་ཡང་དེའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་མས་ངག་ཞོད་པ་ཡང་དེའི་དོན་བསྟོམ་པར་བྱ་
 བའི་ཆེད་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཐབས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་
 པོ་དང་། ལམ་གསུམ་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་
 མོངས་མི་སློང་བའི་རང་བཞིན་དང་། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ལས་གཉིས་གྱིས་སྟོན་ཏེ།
 དེ་གཉིས་གྱི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མདོན་དུ་བྱེད་
 པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་
 གཉིས་ཏེ། འཁོར་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཛིག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་
 མདོན་པར་མི་དགའ་བའོ། །དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཆོས་གཉིས་གྱིས་སེལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་འདིར་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་ཏེ། །
 གཉིས་པ་ལ་ཡང་། གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མདོན་

ཏྲོགས་དང་། རང་སྒྲིན་གྲོལ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་མདོན་ཏྲོགས་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱི། དེ་དག་གྲང་སྒྲོབ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་དང་ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་སྒྲུའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ན། སྒྲོབ་མ་ཞེས་བྱ་ལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་རྣམས་ནི། བསེ་རུའི་རུ་ལྟ་བུ་གྲོགས་མེད་པར་གནས་པས་ན་བསེ་རུ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡང་། ཐྱོགས་གཅིག་སྒྲོང་བའི་དང་། མཐའ་དག་སྒྲོང་བའི་གཉིན་པོ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཆེ་འདི་དང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་མཐོང་བའི་ལམ་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཀུན་ནས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིན་ཏེན་པའི་རང་བཞིན་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་དང་། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་ཏྲོག་པའི་རང་བཞིན་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། བསོད་ནམས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མོས་པ་ལམ་བྱེད་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། མོས་པ་དང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ལུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། བཀུར་བ་དང་། བསྐྱུགས་པའོ། །གཉིས་པ་བསོད་ནམས་སྐྱེད་བྱེད་ནི་བྱང་ལུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་བསྐྱོ་བ་ཡིད་བྱེད་ནི། བསྐྱོ་དང་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་བསོད་ནམས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བར་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བ་ནི།
 རྗེས་སུ་ཡིད་རང་ཡིད་བྱེད་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་
 དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་
 པ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་གཉིས་སམ། ཡང་ན་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་དང་། མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
 སྐྱབ་དང་གིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས་དང་། བྱ་བ་དེ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཞེས་སོ། །འདི་དག་
 སོ་སོའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། རང་རང་གི་ཐད་དུ་འཆད་པས་འདིར་
 མ་སྒྲོས་སོ། །གཉིས་པ་དེས་ལམ་བསྟན་ཚུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་
 རྣམས་ཀྱི། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། །ཅེས་སོ། །སྐབས་འདིའི་ཆོས་
 བཙུ་གཅིག་དང་། སྐབས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཙུ་ག་ཡང་རྣམ་
 མཐེན་གྱི་རྒྱ་མ་ཚད་བ་མེད་པར་འདྲ་ན་འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཞེས་དང་།
 དེར་བྱབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཐེན་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཅི་ཞེན། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོས་བཙུ་པོ་དེ་ཉིད་སྐབས་དང་པོར་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་མཆོན་པའི་ཕྱིར་དུ། རྣམ་
 མཐེན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཕྱོག་པ་ནས་བསྟན་པས་བྱབ་པའི་ཞེས་སྒྲོས་ལ། འདིར་རྣམ་
 མཐེན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཡི་ཕྱོག་པ་ནས་བསྟན་པས་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཞན་རིག་གི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་
 བྱུང་མ། འོན་ཏེ་སྒྲོམ་བྱང་གི་རང་རིག་པའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེན།

གང་དག་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་གཞི་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པར་འདོད་པ་དག་
གི་ལྟར་ན། ཉན་རང་གི་ལམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཞན་རིག་གི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་
ཁས་བླངས་དགོས་ཏེ། ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་གཞི་ཤེས་མཚན་ཉིད་པས་བྱབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་
བཙུང་ཡིན་པས་ཡུལ་མི་གསལ་ཞིང་སྒྲོག་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་
དེ་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་མི་རུས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
ཐབས་བྱང་དེ་རྒྱ་སྒྲོག་གྱུར་པ། །དེ་འཆད་པ་ནི་བཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ།
།ཅི་སྟེ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན། བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་བྱས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་
པས་གཞན་གྱི་ཁམས་དང་བསམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་མི་རུས་པར་
འགྱུར་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་དུ། རྟོག་གས་བརྟེན་ཅིང་མ་ངེས་ལ། །མ་བྱབ་
ཀུན་རྫོབ་སྟེ་བ་ཅན། །བྱིས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པར་འདོད་ཅེས། གཏན་ཆོགས་ལ་
བརྟེན་པའི་རྟོག་གི་ནི་བྱིས་པའི་ཚུལ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན། ལམ་
གསུམ་ཀ་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་རང་རིག་པའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་།
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདེམ་བར་འདོད་
པའི་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་ཤེས་པ་སྒྲོས་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཤེས་པ་བསལ་ལ།
མཐོང་བ་སྒྲོས་པས་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་བསལ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་
མདོར་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་

ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་
བྱ་ཞིང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཉན་རང་གི་ལམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་
བསྐྱེད་ན་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པས་ཉན་རང་གི་སར་ལྷུང་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞི་མི་བདག་ལ་སོགས་བཙུ་བྱུག་དུ་རྟོགས་པའི་
མངོན་རྟོགས་དེ་ཉིད་ཉན་རང་གི་རྒྱད་ལ་ཐབས་དང་བྲལ་ཞིང་མཚན་འཛིན་དང་།
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་སྐྱེ་བས་མྱང་འདས་སུ་བྲིད་པར་བྱེད་ཅིང་བྱང་སེམས་ལམ་ཀྱི་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱེད་
པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པས་མྱང་འདས་སུ་བྲིད་བྱེད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་
ལམ་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཡང་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཙུ་
བྱུག་དུ་རྟོགས་པའི་ལྷོག་པ་ནས་ཉན་རང་གི་མངོན་རྟོགས་སུ་འཛོགས་སྟེ། སྒྲིབ་པ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཉན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉིན་པོ་དང་། འབྲས་བུ་མྱང་འདས་སྐྱབ་བྱེད་
ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ལ། ཚས་དགྲའི་རང་བཞིན་དང་། དེས་གཞི་ཤེས་
བསྟན་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་དུག་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉི་རིང་གི་རྒྱ་མཚན་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་དང་། གཉིན་པོའི་དབྱེ་བ། གཞི་ཤེས་སྒྲོམ་པའི་སྒྲུབ་བ། སྒྲུབ་བ་
དེའི་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་མཐོང་ལམ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་སྤྲིད་པ་ལའོར་བའི་མཐའ་
ལ་མི་གནས་ཏེ། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་གྱིས་ལའོར་

བའི་སྒྲིན་མཐོང་བས་སོ། །ཞི་བ་བྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་ཡང་མི་གནས་ཏེ། སྤྱིང་
 རྗེས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལས་སྒྲོག་པ་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ནི།
 སྤྱིང་ཞི་གང་རུང་གི་མཐའ་ལ་གནས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། བཤད་མ་
 ཐག་པའི་རྒྱ་མཚན་འགོད་པ་སྟེ། ཅིའི་བྱིར་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་སྤྱིང་ཞི་ལ་གནས་ཞེ་
 བ། དེ་དག་ནི་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྲས་ཡུལ་ལ་རིང་བ་
 ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞི་ལམ་
 འབྲས་བུ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྤྱིང་
 ཞི་ལ་མི་གནས་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ནི་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ཡུལ་
 ལ་རིང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 གང་ལ་ཡང་མཚན་མར་མི་འཛིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་
 གཞི་ཤེས་པ་ནི་རི་རྒྱད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱི་ཐབས་ཤེས་དང་བྲལ་བར་སྐྱེ་བའི་
 བྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱང་བྱ་ཡིན་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ནི་
 ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཟེན་པས་སྤྱང་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་གཉན་པོའི་ཕྱོགས་དག་ཡིན་ནོ། །
 འདིར་ཉན་རང་གི་ལམ་མཚན་འཛིན་གཞི་ཤེས་སུ་བསྟན་པ་ལ། དེང་སང་གཞན་
 དག་མཚན་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཉན་རང་དག་གིས་
 མཉམ་གཞག་དུ་ཡང་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མར་འཛིན་ན་རྟོག་པ་དང་བཅས་
 པའི་བྱིར། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་
 པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་འབྲེལ་བ། །དོན་གསལ་སྤྱང་བ་ཅན་མ་

ཡིན། །ཅེས་པ་ལྟར། རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་མི་སྤྲིད་པས་སོ། །དེ་
 ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་སྒྲུང་མི་རུས་པར་བཤམ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 བས་ན། ཉན་རང་གི་མཉམ་གཞག་དུ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་
 དུ་མཐོང་བས་མཆོན་མར་འཛིན་པ་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མི་རྟག་པ་སོགས་ཆོས་སུ་
 འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་མི་བྱེད་དེ། སྒྲུང་བྲོས་བསམ་ཀྱི་དུས་སུ་ཆོས་རང་བཞིན་
 མེད་པ་གཏན་ལ་མ་ཐབས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོམ་པས་འདྲིས་པར་མ་བྱས་པའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་བྲོབ་དུ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་འཛིན་དང་ལྟན་
 པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཆོན་འཛིན་ཀྱིས་བཅུངས་པའི་ཕྱིར་མཆོན་འཛིན་
 གཞི་ཤེས་ཞེས་བྱའི་མཆོན་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་
 ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་པའང་མཆོན་འཛིན་གྱི་ཆ་དེར་སོང་བ་ཡིན་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མི་རྟག་
 སོགས་སུ་རྟོག་པའི་ལྷོག་ཆ་ནི་མི་སྟོང་སྟེ། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་རང་གི་རྒྱད་
 ལ་ཡང་བསྒྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་མཆོན་
 འཛིན་དང་བཤམ་བ་དང་། ཉན་རང་གི་མཆོན་འཛིན་དང་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པ་ཡང་།
 བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་གཞིའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། མི་རྟག་
 པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་པར་རྣམས་ལ་ཞེན་སྦྱོང་བཀག་ནས་སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པར་བྱེད་པ།
 ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལས་བསྒྲོག་ཏེ། གཞི་ངོ་བོ་དང་མི་རྟག་པ་སོགས་བྱང་
 པར་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །ལྔ་པ་ནི།
 བྱང་སེམས་སྦྱོར་བ་དེའི་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། མཆོན་

མ་དང་། སྒྲིམ་པ་དང་། རྟོག་པ་ལ་རྫོམ་པ་བཀག་པ་དང་། ཉན་རང་གི་སྒྲིམ་བའི་
 མཉམ་པ་ཉིད་ནི་དེ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་རྫོམ་
 པའོ། །དུག་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་པ་ལ། པརྟེ་ཏ་ཁ་
 ཅིག་སོགས་ལ་བསྟུ་བྱ་མེད་པས། ཡ་ཏིའི་སྒྲིམ་ཆོག་ལ་འདུག་པས་ཉན་ཐོས་མཐོང་
 བ་མཆོག་གི་ལམ་ཞེས་སྟོན་ནས་མཐོང་ལམ་རྟོགས་པ་ཆོས་དུག་གི་མཆོག་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིར་མདོར་བསྟན་གྱིས་ཟེན་པའི་མཐོང་ལམ་དེ་གང་། སྤྱགས་
 འཕངས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འམ། འོན་ཏེ་དངོས་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་
 རོ། །ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དུ་ཡང་། དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་པར་རིགས་ཏེ། ལུས་
 དང་ཡན་ལག་མཐུན་དགོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་ཞེས་སྒྲིམ་པ་
 མི་རིགས་སོ་ཞེན། འདི་ལ་སྒྲིམ་དག་གིས་དབྱེད་པ་མ་བྱས་ཀྱང་། སྤྱགས་འཕངས་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བཟུང་བར་སེམས་མོད། དེ་ལ་ནི། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་
 ཉེས་པ་བསྒྲིག་མི་རུས་གིང་། དངོས་བསྟན་དོར་ནས་སྤྱགས་འཕངས་འཛིན་པ་
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལས་འདས་པ་ཡིན་རོ། །དེས་ན་འདིར་སྒྲིམ་འདོགས་
 ཟུང་བཅུ་དུག་གི་གཉིན་པོར་གྱུར་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཉིད་འདིར་
 བཟུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡང་མཐོང་
 ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་མཐོང་ལམ་འཕེན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་བསྒྲིག་སྟེ། བསྟན་པར་གཤེས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཉན་ཐོས་ཞེས་པའི་

སྐྱ་སྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། འདིར་གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལམ་
དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དུ་བསྟན་པ་ན། དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་
མ་ཡིན་པར་རྟོགས་སྐྱ་བས་བསྟོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་དོན་གྱིས་གོ་བར་
འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྟོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་རྟོགས་པ་ན།
སྒྲིབ་བ་དང་། མཉམ་ཉིད་དང་། ཤེས་པས་སྤིང་ལ་མི་གནས་ཞེས་སོགས་གང་དུ་
བྱུང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མ་བསྟན་པ་དེར་ཡང་
བསྟོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཤེས་པས། དའི་བྱིར་འགྲེལ་པར། ཀྱན་ཤེས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སྐབས་སུ་བསྟོག་སྟེ། བསྟན་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན།
ཀྱན་ཤེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟོག་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པའི་ཤེས་བྱེད་མེད་
པས། དེ་སྐད་གསུང་བ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན། སྐབས་འདིའི་ཉན་
ཐོས་ཞེས་པའི་ཆོག་ནི་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཡང་སྟོན་ཆད་སྒྲ་ཙམ་སྟོས་
པར་ཟད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་མ་བྱུང་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་འདྲ་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་དུ་
འདོད། །ཅེས་སོ། །འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས།
སྐྱ་རབས་པ་ཀྱན་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཙོ་བོར་བསྟན་ལ། གཉིན་པོ་
གཞི་ཤེས་པ་ལ་པའི་རྩལ་དུ་བསྟན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་
འདིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་པ་ལ་ཆེར་བྱགས་ལ་བསྟན་ལ། བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་
བྱགས་ལ་སྟོན་པ་ཡང་བསྟན་བཅོས་རྩལ་པ་པོ་གང་གི་ཡང་ལྷགས་ལ་མི་སྒྲུང་ཞིང་།

སྒྲ་བ་པོ་མི་མཁས་པར་ཡང་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནིད་
བསྟན་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། མདོ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་ཡང་
བསྟན་བཅོས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན། སྐབས་
ལྷ་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཏྲོག་པ་རྣམས་མདོ་ལས། གཉིན་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
སྒྲོ་ནས་བྱགས་སུ་འཕངས་པ་ན། བསྟན་བཅོས་སུ་བྱགས་འཕངས་ཏྲོགས་པ་ནིད་
དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན། གཞི་ལེགས་པར་མ་ཤེས་པར་ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་ལམ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་
པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐབས་འདིར་གཉིན་པོ་གཞི་ཤེས་ནིད་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་ཡིན་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་བྱགས་ལ་བསྟན་པ་ཅུམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ལ་གཉིས། དབང་དུ་བྱ་བ་རྒྱ་འབྲས་དང་། བརྟན་པ་
རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། རྣམ་ཀླན་ལ་ཆོས་བརྟུ་
གཙུག་པོ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་དེས་རྣམ་ཀླན་བསྟན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ།
རྣམ་ཀླན་ཅུམ་པོ་དང་། བྱང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་བསྒྲོམ་བྱ།
སྒྲོམ་ཚུལ། སྒྲོམ་པའི་མདོན་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་གསུམ་གྱི། དང་པོ་གཉིས་ནི་
གོང་རིམ་བཞིན་དུ། རྣམ་པ་སྦྱོར་བ་བཅས་རྣམས་དང་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་
སྒྲ་བ་དོར་བྱ་ཤེས་བྱ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བྱ་བ་བཞི་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
ཡོན་ཏན་སྦྱོར་གཉིས་མཆོན་ནིད་བཅས། །ཐར་དང་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་

སྒྲེ་བའི་གནས་སྐབས་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་ཟག་དེའི་སྒྲོམ་རིམ་གསུམ་གྱི། དང་
 པོ་གཉིས་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། སྒྲོབ་མ་བྱིར་མི་ལྷོག་
 བའི་ཆོགས་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ཆོས་སྒྲུའི་རྒྱ་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད། གཟུགས་
 སྒྲུའི་རྒྱ་ཞིང་དག་པ། ཐིན་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཐབས་མཁས་དང་གསུམ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
 སྤྱིད་དང་ཞི་བས་མཉམ་ཉིད་དང་། ཞིང་དག་སྒྲན་མེད་པ་ནི། ཞེས་དང་། འདི་
 ནི་ཐབས་མཁས་བཅས་པ་ཡིན་ཅེས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་བརྒྱ་
 གཅིག་པོ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་པོ་ཀྱན་རྟོགས་
 བས་ན་རྣམ་ཀྱན་མདོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་པ་ལྷུ་ན་གྲུ་བ་ཅེ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རང་
 བཞིན། དེས་ཅེ་མོ་བསྟན་ཚུལ་དང་པོ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་སྒྲོར་ལམ་ཅེ་མོ་ནི། ཅེ་
 མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲར་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་མཆོན་བྱེད་ཅེ་མོ། དེའི་རྟགས་རྣམ་པ་བརྒྱ་
 གཉིས་ཀྱི་བསྟན་པ་དོད། སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་
 འཕེལ་བ་བརྒྱ་དྲུག་གིས་བསྟན་པ་ཅེ་མོ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་གཏོང་བའི་ཐབས་སྟོང་རྗེ་
 ཆེན་པོ་བརྟན་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་སྒྲར་ལ་གཞལ་བའི་བསོད་ནམས་
 བས་ཆེས་མང་བའི་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པ་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པའི་ཆོས་
 མཆོག་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་མོ་ནི། མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ།
 གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་ཡི་གཉིན་པོ་རྣམ་བཞི་དང་བཅས་པ་དང་།

གསུམ་པ་སྒྲོམ་ལམ་རྩེ་མོ་ནི། སྒྲོམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གཉིན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་དང་། བཞི་པ་བར་
 ཆད་མེད་རྩེ་ལ་དངོས་དང་། སྤང་བྱ་ལོག་སྐྱབ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་
 ཐོབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་གཞན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པ་ས་བཅུ་རྒྱན་མཐའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 དང་། གཉིས་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁུན་དང་
 བཅས་པའི་དམིགས་རྣམ་ལ། བདེན་གཉིས་འགལ་བར་བརྟུང་པ་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་
 པ་ནི། ཆོས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གིས་རྩེ་མོའི་མངོན་རྟོགས་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་བརྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་ལ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི་གོ་རིམ་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་མཐར་གྱིས་པ་ནི་བསམ་པ་ལུན་ཚོགས་རྗེས་དྲན་དུག། སྒྲོར་པ་ལུན་ཚོགས་
 བར་སྦྱོར་དུག། དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་བྱེད་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
 དང་། ཆོས་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས། སོ་སོ་དང་བསྐྱེས་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་
 རྣམས་གོ་རིམ་ཏུ་བསྐྱགས་ནས་བསྒྲོམ་པས་ན། མཐར་གྱིས་པ། རྣམ་གསུམ་རྣམ་
 བཅུ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོའི་རྣམ་པ་མཐར་བུག་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོར་བ་ནི། མཐར་
 གྱིས་པ་གིན་ཏུ་བསྒྲོམ་པར་བྱས་པའི་མཐུས་གོམས་པ་རབ་གྱི་མཐར་སྦྱོར་པ་ན།
 སྦྱོར་པ་ལྷ་བུ་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་མངོན་སུམ་ཏུ་བྱས་པ་ན། དེ་དང་རིགས་མཐུན་
 པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་ཀྱན་འབད་རྩྱལ་མེད་པར་མངོན་སུམ་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི། སྐད་
 ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་ཞེས་

དོགས་རྣམས། སྤྱི་ཐོག་ལྟར་ལ་སྤྱི་པའི་རིམ་པས་ཡིད་ལ་བཀྲགས་ནས་
 བསྐྱོམ་ན་ནི་བྱ་རྒྱུ་གི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ལ་སྤྱི་ཐོག་
 ཟེན་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམས་རྣམས་མདོན་དུ་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 མཐར་གྱིས་པ་དང་བྱེད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མཐར་གྱིས་པས་འབད་ཚེ་ལ་ལ་
 ལྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་འབད་མེད་དུ་རང་གི་རང་གིས་མདོན་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་གཞུང་གོམས་པས་འདོན་པ་དང་། འབད་པས་འདོན་པའི་བྱེད་
 པར་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་མཐར་གྱིས་པའི་སྐྱོམ་ཚུལ། སྤྱིན་སོགས་རེ་རེ་ཡང་དགར་
 ཆོས་གཞན་དང་འབྲེལ་བར་བྱས་ཤིང་གོ་རིམ་དུ་སྐྱོམ་པ་ཡིན་ན། གོམས་པ་རབ་
 གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་སྤྱིན་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་སོགས་
 སྤྱི་ཐོག་ཟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པར་སྤྱི་བས་ཆོས་
 གཅིག་གི་ནང་དུ་ཡང་ཡོན་ཏན་གཞན་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཉིད་གྱི་སྒྲོན་ས་འདུ་བས་
 དེའི་ཕྱིར་ཆོས་གཅིག་མདོན་དུ་བྱས་པ་ན་ཡང་ཀུན་མདོན་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་བས་
 རྣམས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིམ་ལྔ་ལྟར་བྱ་
 རོ་ཆུན་རྒྱད། །བདོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་ན། །ཞེས་པའི་དཔེ་དང་ཡང་
 ལེགས་པར་འགྲིག་པར་འགྱུར་རོ། །མཐར་གྱིས་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། སྐད་ཅིག་
 མ་མདོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་འདི་ལ་བཤད་པ་བྱེད་པ་གཞན་དག་བྲག་ཆ་དང་ཆོས་
 མཚུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་སྒྲིའི། འཕགས་པ་སོགས་སྒྲིག་སུམ་དུ་འདོད་པ་དག་གིས་

ལྷར་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་གངས་རྒྱལ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། །
 དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་སྐྱེ་གདོད་མ་ནས་མ་བཅོས་པའི་རང་
 བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། མཐར་ཐྱིན་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱལ་སྐྱེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ཆོས་ཁོ་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ལ་རྗོགས་པར་ཡོངས་སློང་པས་ན་
 ཡོངས་སློང་རྗོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱེ་བཞི་ནི་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ཞིང་
 རྒྱལ་སྐྱེ་ལའོར་བ་རི་སྤྱིད་མ་སྤྱོདས་ཀྱི་བར་ཏུ་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱེ་དང་། མཛད་པ་ཐྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་
 རྒྱལ་སྐྱེ་སོ། །སློབ་དཔོན་ལྷར་ན། ཆོས་སྐྱེ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་
 རས་རྒྱལ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད་ཅེས་སོ། །སོ་སོའི་ངོ་བོ་རྒྱལ་ལན་དང་བཅས་
 རྒྱས་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པས་འདིར་མ་སློབ་སོ། །

བཞི་པ་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པ་ནི། ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་བཅོ་ལྔས་
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྒྱལ་གཞལ་གསུངས་པ་དེ་ལ། ཤེས་རབ་པ་ཐོལ་ཐྱིན་པ་ནི་
 ཞེས་སོགས། ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། མདོན་རྟོགས་
 རྒྱན་ཀྱི་ལུས་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ཀྱི་ལུས་མཐའ་དག་དངོས་
 པོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱུ་གངས་ཅན་ཏུ་བསྟུས་ནས་བསྟན་ཅིང་དངོས་པོ་བརྒྱད་ལ་ནང་
 སེལ་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་བསྟན་པའི་ཐྱིད། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཞེས་སོགས་ལུས་རྒྱལ་
 གཞལ་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལྷག་མ་བཙུ་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་ཅན། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་
 ཀྱི་ལུས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་

དོན། དོན་བདུན་ཅུའི་རྒྱུ་ཡང་ཅུ་བཅུ་མ་ནས་བཤད་པས་སོ། །ཚུ་ལ་དེ་
ལྟར་ན། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་བཅོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། མདོན་དོགས་རྒྱན་གྱི་ལུས་ལེགས་
པར་བཤད་པ་ཡིན་དེ། དང་པོར་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་བཅུ་མ་པ་དང་། དེའི་འོག་དུ་
དོན་བདུན་ཅུར་བྱེ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །ལྔ་པ་རྒྱས་པར་མ་དགོལ་
བའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། རྣམ་པར་དེ་རྒྱས་པར་མ་དགོལ་གང་ན། བཅུ་མ་པའི་དོན་གྱི་
ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་བཅོ་ལྔ་པོ་རྣམས་སོ། །གང་གི་ན། མེད་གེ་བཟང་པོས་སོ། །
གནས་སྐབས་གང་དུ་ན། ཡན་ལག་རྒྱས་པའདད་གྱི་སྒྲ་རོལ་དུ་འོ། །རྒྱ་མཆོན་ནི།
བགོལ་མི་དགོས་ཤིང་བགོལ་ན་ཡན་ལག་རྒྱས་པའདད་དང་རྒྱོས་པའི་ཉེས་པར་
འབྱུང་དུ་དོགས་ནས་སོ། །

དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། བཅུ་མ་བཅོས་མཛད་པོ་བྱམས་པ་ཉིད་གྱིས་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ནི། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་འདྲུག་བྱ་བཅུ་མ་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་པའདད་པ་ལ་
གསུམ། གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་ཡུལ་མཆེན་གསུམ། ཉམས་སུ་སྒྲུང་བྱ་སྒྲོར་བ་བཞི།
ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲུའོ། །དང་པོ་ལ། འབྲས་བུ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་
མཆེན། རྒྱ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལམ་གཤམ། ལམ་གཤམ་རྣམ་པར་དག་བྱེད་གྱི་ཡན་
ལག་གཞི་གཤམ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་འབྲེལ་བཞོད་པས་མཆོམས་སྒྲུར། འབྲེལ་
བ་ཅན་གྱི་རབ་བྱེད་བཤད་པ། སྐབས་བཅུ་པ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། བཤད་
པར་བཞེད། གང་ན་རྣམ་མཆེན་བཅུ་མ་པའི་ཚིག་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་ལེའུར་བྱས་

པའོ། །ཚུ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་ན། ཞིབ་དུ་ཕྱེ་ནས་རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །ནམ་
 གྱི་ཆེ་ན། སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོར་རོ། །རྒྱ་མཚན་ནི། རྣམ་མཁེན་ཉིད་ཐོབ་པར་
 བྱ་དགོས་པས་སོ། །སྤྱི་ཞིག་གིས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞེས་སོ། །དེའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡང་། དོན་དུ་གཉིས་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ།
 བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྦྱོར་བ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྦྱོར་དང་།
 ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉིན་དང་། རང་བཞིན་
 གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྦྱོན་པའི་སེམས་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་གིང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 བར་འདོད་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་དང་གྲུ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་སྦྱེ་སྦྱེ། ལམ་གཤམ་འཆད་
 པ་ན། ལྟའི་བུ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་ཞུས་པ་ལས་གྲུ་བྱི་
 ཉིས་སྟོང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་བཤད་པས་སོ། །བྱང་ས་ལྟར་ན། འདུག་
 པའི་སེམས་ཀྱི་ཉིན་དུ། མོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་དགོས་པས། མི་ལས་གཞན་ལ་མི་སྦྱེ་
 བར་མདོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས། ངོ་བོ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། རྒྱ་རིགས་
 དང་། རྒྱུན་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་
 པའི་དད་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། མདོ་སྟེའི་རྒྱུན་དུ། ཐོགས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་རྩ་བའི་
 སྟོབས། རྩོས་སྟོབས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས། མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་བྱུང་བ། །
 གཞན་གྱིས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། ཅིས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །གཉིས་
 པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ། སྦྱོང་འདུག་ཏུ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 མཉིས་བྱེད་ཡིན། །རང་དོན་ཡན་དག་སྦྱབ་པའང་འདི་ཉིད་དོ། །འཇིགས་དང་

སྤྲུལ་བསྐྱེད་མེལ་བའང་འདི་ཉིད་དེ། །དེ་བས་བདག་གིས་རྟག་ཏུ་འདི་ཉིད་བྱ། །
 ཞེས་སོ། །མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྣང་མངོན་
 བྱང་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ། སྤྱིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན། ཐབས་ཀྱིས་མཐར་ཐྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་བསྐྱེད་
 པར། །སངས་རྒྱས་རྣམ་ཡང་མི་ཐོབ་ཅིང་། །འཁོར་བར་བདག་གཞན་དོན་སྐྱབ་
 པའི། །ཐབས་གཞན་ཡོད་པ་མཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རོ་བོ་ལ་
 མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། དབྱེ་བ། སྒྲོན་འདུག་གི་བྱུང་པར་བཞི་ཡི་དང་བོ།
 གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། བརྟན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་ནི། །སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་པ་སྟེ། །ཞེས་མདུན་པ་དང་
 མཚུངས་ལྟན་ཀྱི་སེམས་པ་ལ་བཤད་ལ། འཕགས་པ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས། འབྲས་
 བུ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྟན་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཉིད་ལ་བཞིན་དེ། ཉི་སྣང་དུ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སེམས་ནི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རིག་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེན། ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ནི། དེ་ལ་སྤྱིད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པའི་སྐྱའི་དོན་ནི། འདིས་
 སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱེད་པ་སྦྱར་བ་དང་། འདི་
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་ལས་ལ་སྦྱར་

བ་གཉིས་ཡིན་ལ། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྒྱན་ལས། སེམས་པ་ཉིད་
 སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཤད་དེ། སེམས་ཡུལ་ལ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་སེམས་པ་
 ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲ་དོན་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འཕགས་
 པས་གཙོ་བོ་སེམས་ཉིད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཤད་དོ། །དེས་ན་གཉིས་ཀ་ལྟར་
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲའི་དོན་དུ་འགལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་། གང་ཡང་རུང་བ་སྒྲོན་
 ཅན་དུ་བསམ་པར་མི་བྱའོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ནི་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་སེམས་པ་
 དང་མཚུངས་ལྟར་གྱི་སེམས་ཉིད་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བསྟན་པར་བཞེད་དེ། རྒྱན་ལས།
 སྒྲོ་བ་ཆེ་དང་ཚོས་པ་ཆེ། དོན་ཆེ་བ་དང་འབྱུང་བ་ཆེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སེམས་པ་སྟེ། དོན་གཉིས་ལྟར་པའི་སེམས་འབྱུང་བ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ་
 ལྷམ་དུ་དགོངས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རོ་བོས་དབྱེ་ན། སྒྲོན་འཇུག་གཉིས། རྒྱའི་
 སྒྲོ་ནས་བད་དང་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས། གྲོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ནི་ཤུ་རྩ་གཉིས།
 ས་མཚམས་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཞི་སྟེ། རྒྱན་ལས་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་
 དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་
 སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ས་ཐོབ་མ་ཐོབ་དང་།
 ཆོ་གས་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་དང་། རྒྱལ་སྒྲོན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོན་པ་དང་།
 དང་པོ་གསུམ་དང་། བྱི་མ་བཅུ་དགུ་ལ་འདོད་པ་རྣམས་འདིའི་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་
 དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་རི་
 ལྟར་གཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་གྱི། །བྱེ་བྲག་རི་མ་བཞིན་

ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་སྟོན་པ་དང་།
 སྟོན་པ་ བྱངས་ནས་སྟོན་སོགས་ལམ་ལ་འདུག་པ་འདུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་
 འདོད་པ་ལ། འདིར་སྟོན་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོགས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་
 དག་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་པ་སྟོན་འདུག་གཉིས་ཀའི་སྒྲིའི་མཆོན་ཅིང་
 དུ་འགྲེལ་པས་བཤད་པས། དེ་ཅིང་སྟོན་སོགས་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་མ་བེན་པ་
 སྟོན་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་བེན་པ་འདུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཤེར་འབྱུང་གྲོ་
 གྲོས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར། གཞུང་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པར་མདོན་ནོ། །འདིར་སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། སྐབས་སུ་མ་བབ་སྟེ། གཞུང་གཞན་གྱི་
 བཟོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཅིང་དང་། དབྱེ་བ་
 ཅུམ་ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་
 གི་དོན་ལ་གསུམ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས་སོ། །དང་པོ་མཆོན་ཅིང་དང་།
 དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་མཆོན་བྱའོ། །མཆོན་ཅིང་ལ་གཉིས། འདོད་པ་
 འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྐྱར་ནས་གྲོགས་སུ་བཤད་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་
 བ་གཞན་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྐྱར་ནས་རྒྱར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཆེད་
 དུ་བྱ་བ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སོ། །

གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བྱུང་བར་
 དུ་བྱེད་དེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཙམ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་རང་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་
 ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་
 འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གཞན་དོན་འདོད་པས་ཀྱན་ནས་སྒྲུང་བའི་ཡང་དག་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་སེམས་བཤད་ཚུལ་སྤྲུལ་ལྟར་ན། འདོད། གང་ན། ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ། གང་གི་དོན་དུ་ན་གཞན་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཞེས་པར་
 འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། འདོད། གང་ན། གཞན་གྱི་དོན་དུ། བས་གྱི་ཆོ་ན།
 ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས། ཞེས་པར་འགྱུར་བས། གཉིས་ཀ་
 ལ་ཡང་གཞན་དོན་གཙོ་བོ་དང་། བྱང་ཆུབ་པ་ལ་པའི་བསྐྱེད་བྱུང་འགྱུར་རོ། །ཅེ་
 བར་བཤད་ཚུལ་གཉིས་པོ་འདི་ནི། སྤྲུལ་མ་གཤམ་ན། ཅོད་སྤོང་གི་སྐབས་སུ་འདུན་
 པ་རྒྱུ་དང་། སྤོན་ལམ་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་མི་གཤམ་པས་ཕུན་ཏོ་འཕེན་
 པ་ཙམ་དུ་ཟད་མོད། འོན་ཀྱང་དེང་སང་གི་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ནི། སྤྲོ་གསུལ་པ་ཙམ་
 གྱིས་ཆོམ་པར་སྒྲུང་རོ། །འགྲེལ་པས་བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་
 པ་འགྲེལ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ། མཚན་ཉིད་ལ་ཅོད་པ་སྤོང་བ་
 གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ནི། མཚན་བྱ། མཚན་ཉིད། རང་མ་གྲོལ་བར་
 གཞན་སྤོལ་བར་མི་རྣམས་པས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུབ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་

བྱིར་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་
 འགོད་པའི་གཞན་དོན་ལ་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་གཞན་དོན་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་ནས་
 བྱངས་བའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། །
 དབྱེན། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟར་གཤེས་པ་ལྟར། །དེ་
 བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་གཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་
 ལྟར། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་ཉིད་སྒྲིན་སོགས་སྐྱབ་པའི་
 གྲོགས་གྱིས་མ་བློན་པ་སྒྲིན་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་གྲོགས་གྱིས་བློན་པ་འདྲུག་པའི་རོ་
 བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་ལྟོ། །གཉིས་པ་ལ་རྩོད་ལན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་གང་ལ།
 གང་གིས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་རྩོད་པ་དང་། གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་འདོད་ཅེས་པའི་དགོངས་པའི་དོན་ལ་མ་དབྱད་པར་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པའི་
 དོན་ལ་རྩོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་གཤེས། །དེའི་བྱད་པར་
 སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། རྫས་ཐ་དད་
 དུ་བསྟན་པའི་བྲོགས་ལ་བརྟེན་པ་དག་གིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡང་དག་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ནི། ཇི་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་འབྱུང་ཏེ། མ་
 ཡིན་པར་ཐལ་དེ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་དོན་དུ་ཡང་གཉིས་བ་
 དག་བའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུན་པ་སེམས་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་སོ། །བྱབ་ཏེ།
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། གློ་བ་ཆེ་དང་རྩོམ་པ་ཆེ། །དོན་ཆེ་བ་དང་འབྱུང་
 བ་ཆེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་དཔའ་སྟེ། །དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སེམས་

འབྲུང་བའོ། །ཞེས་བཤད་པས་སེམས་པ་མཚུངས་ལྟན་གྱི། སེམས་ཡུལ་བྱུང་བར་
 ཏུ་འཕགས་པ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་སྒྲུང་བ་ཅན་འབྲུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ།
 ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་སྒྱིར་བསྟན་པ། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་
 དང་པོ་ནི། འདུན་པ་སེམས་འབྲུང་ཡིན་པས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པ་བདེན་མོད་ཀྱི།
 འོན་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་སྒྱིར་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིར་འདོད་པ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་བཤད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྒྲེལ་ལོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ལ།
 སྐབས་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་པའི་མིང་གིས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་
 པ་ཡིན་པས་སོ། །འདོགས་པ་ལ་ཆོས་གསུམ་དགོས་པས་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི།
 ཚུད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་དེ། ཅུ་བའི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་གཞན་
 དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་སྒྱུར་ན་རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་སྒྱུར་ན། གྲོགས་མིང་གྲོགས་ཅན་ལ་བཏགས་པའོ། །དང་
 པོའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཞེས་པའི་གཞུང་ཆོས་ཅན། འདོད་
 པའི་མིང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་འདོད་པས་
 འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པ་ཅུ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཅིའི་སྒྱིར། དེ་གཉིས་རྒྱ་
 འབྲས་ཡིན་ཞེ་ན། སྐབས་འདིའི་འདོད་པ་ནི། འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་
 གྱི་རྒྱ་མཚོར་རྟུབ་པ་ལ་བཏྲས་ནས། དེ་འདོན་པའི་བསམ་པའི་དབྱེ་བའི་རང་གཞན་
 གྱི་དོན་ལ་མདུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏུ་གཉིར་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདོད་ནས།

གདོན་མི་ཟ་བར་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སངས་
 རྒྱལ་ལས་གཞན་ལ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྒྲོལ་བའི་རྣམ་པ་མེད་ལ་རང་མ་གྲོལ་
 བར་ཡང་གཞན་སྒྲོལ་བའི་མཐུ་མེད་པས་སོ། །དགོས་པ་ནི། གཞན་དོན་དོན་དུ་
 གཉིས་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིམ་
 གྱིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་དེ། དོན་གཉིས་དེ་ཡོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་གྱི་ཅ་བ་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གཤམ་
 བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་
 ཆོས་ཅན་དང་། བསྐྱབ་བྱ་འདྲ། གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་གྲོགས་ཅན་
 སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་གྱི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་
 སྒྲོན་ལམ་ནི། མདོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་དོན་དུ་གཉིས་བ་སྟེ། དེ་
 ཡང་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཡིན་དེ། བྱང་
 སེམས་གྱི་མདོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དོན་དུ་གཉིས་བ་དེ་ཡིན་པས་
 སོ། །འདུན་པ་དང་། སྒྲོན་ལམ་གཉིས་ཀ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དོན་གཉིས་དུ་
 མཚུངས་པ་ལ། ལྷ་མ་བྱེད་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། ལྷ་མ་ཐོབ་པར་
 འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་གཞན་དོན་བྱེད་པར་འདོད་པ་ནི་
 འདུན་པར་བཤད་ལ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྒྲོན་ལམ་དུ་བཤད་དོ། །
 དགོས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་དེ་དང་དུས་ཉག་དུ་ལྷན་ཅིག་སྦྱོད་

པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། རྫོན་ལམ་དེའི་སྒྲུབ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་ཀྱི་རྫོན་ལམ་བསྟན་པའི་
སེམས་དེ་སྐྱེ་བོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་།
སེམས་བསྐྱེད་དེ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་ཀྱི་རྫོན་ལམ་དེ་དང་། རུས་ཏྲག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་
སྦྱོད་པ་དེ་ལྟར་ན་སྟེ་དེའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་ཡུལ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ལས་འབྲེས་པའི་རྩོད་པའི་དྲི་བར་མ་ཟད། དམིགས་ཡུལ་ལ་འབྲེས་པའི་དྲི་
བ་གཞན་བསྟུན་པ་ལ་ཞེས་སོ། །འབྲས་བུ་གང་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་གང་ཡིན། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་གི་དོན་དུ་འདོད་ཅིང་།
སེམས་བསྐྱེད་པ་གཞན་གྱི་དོན་ནི་གང་ཡིན་ཞེན། གཉིས་པ་རྩ་བ་ནི། འགྲེལ་
ཆེན་དང་། ཉི་མ་ལྟར་ལྟར་ན། གཞན་གྱི་དོན་དེ་དང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ། དེ་ནི་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྟ་བུའི་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྫོད་པར་བྱའོ། །དེ་
ལས་ཇི་ལྟར་བསྟན། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཡང་མདོར་བསྡུས་པ་དང་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་
བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྟུ། བྱང་ས་གཞན་
མི་འབྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི་བསྟན་ཅིང་དྲང་། གང་ན་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་གྱི་དོན་
ནོ། །གང་ལས་ན། རྒྱས་པའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་
སོ། །ཀྱང་ཞེས་པ་བསྟན་བཅོས་སུ་དེ་གཉིས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་

བསྟན་པར་མ་ཟད་ཅེས་སམ། ཡང་ན་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཉི་
ཤུ་ལྔ་པར་མ་ཟད་རྒྱས་བསྟུས་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཞེས་པའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེན། བརྒྱད་
སྟོང་པ་ལས། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ། སྟོབས་པ་གྱིས་ཤིག་
ཅེས་བསྟུས་པ་དང་གཞན་གཉིས་ལས་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ། །སྐབས་གང་དུ་ན།
རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི། ས་བོན་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ཉིད་ནི། འབྲས་བུར་
གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཡིན་ཞེས་འཕགས་པ་སྟོང་པོ་
བཞེད་པ་སོགས་ཀྱི་མདོ་ལས་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་བཤད་པའི་དོན་མི་འགལ་བར། སྐབས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུས་
འཆད་པའི་དང་པོར་བསྟན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ། སྟོང་པོ་བཞེད་པའི་མདོ་འདི་ཉིད།
སེམས་བསྐྱེད་དང་པོར་སྟོན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོའི་དོན་
དང་མི་འགལ་ཞེས་པ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལ་སྦྱར་ན། རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་
གསུམ་དང་མི་འགལ་བར་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལས་བསྟན་ཅེས་པ་ཤིན་ཏུ་
མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་རྒྱས་འབྲིང་གི་དོན་དང་མི་འགལ་བར་བརྒྱད་
སྟོང་པ་ལས་བསྟན་ཅེས་པ་ཡང་། འདུག་ཐོག་གི་བསྟུ་བ་དང་། རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་
ཞེས་པའི་ཆོག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ། །སྤྱི་རབས་པ་དག་རྒྱས་
འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་གྱི་མདོའི་དོན་དང་མི་འགལ་བར་བསྟན་བཅོས་ལས།

མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་རྟོགས་པར་བྱེ་ནས་བཤད་པས་སོ། །དེ་དག་གི་ཚིག་
 བསྟུས་པ་ནི། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་དང་ཞེས་སོ། །ཡང་དབྱེ་ན་སྤྱིགས་
 བཅུ་རེ་རེ་ཞིང་གསུམ་རྒྱུ་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་
 གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤང་པོ་ལྷག་མ་སེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་
 པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པས་ཤིང་སྤྱིན་ལ་བསྐྱབ་
 པར་བྱའོ་ཞེས་པས་གཞན་དོན་འདོར་བསྟན་ཏེ། གཞན་དོན་ནི་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ས་
 བྱེ་བར་འབྲས་བུ་ཅམ་བསྟན་པས་སོ། །དེའི་ཚིག་སྟེ་བསྟུས་པ་ནི། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགོད་པར་འདོད་
 པས་ཤིང་སྤྱིན་འདི་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །ཡང་བྱང་སེམས་སེམས་ཅན་
 སེང་སྟེ་ཅན་རྣམས་སྤྱིན་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་རྣམས་ཚུལ་བྲིམས་དང་།
 གཞོད་སེམས་མང་བ་རྣམས་བཟོད་པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པས་ཤིང་སྤྱིན་ལ་
 བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པས། གཞན་དོན་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏེ། གཞན་དོན་མྱང་
 འདས་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་པར་སྤྱིན་དུག་དུ་བྱེ་ནས་འབྲས་བུ་དེ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །དེའི་ཚིག་སྟེ་བསྟུས་པ་སེང་སྟེ་ཅན་ལ་དགོས་པ་རྣམས་ཞེས་སོགས་སོ། །བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་རབ་དུ་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་དག་གི་བསྟན་ནོ་ཞེས་སྟུར་རོ། །
 སོགས་པས་བསྟུས་པ་དང་རྒྱས་པའི་ཁུངས་ཀྱི་ཚིག་བསྟུད་པའོ། །ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྟེད་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་སྤྱིར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 འདོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལས།

དེ་སྐད་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་འབྲིང་བསྟུས་
 གསུམ་ལས་བསྟན་ན། གསུམ་ཀའི་ཁུངས་རྣམས་རྩོགས་པར་འབྲི་བར་རིགས་སོ་
 ཞེན། གཙུག་ལག་གི་མདོའི་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་དོན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་
 བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་སྟོན་པ་རྒྱལ་འབྲིང་བསྟུས་པ་བཅས་ཅད་ཀྱང་གསུངས་
 མོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདིར་ཁུངས་ཉིད་མ་བྱིས་ཏེ། མདོར་བསྟུས་ཏེ་རྣམ་པར་དགོལ་
 བ་ཅུམ་འདོད་པས་ཆོག་མང་དུ་དོགས་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་ནི།
 དཀྱུས་ས་ས་ཡིན་པར་འཕྲོས་དོན་ཆོགས་བཅད་དུ་སྟེབས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་
 ཆོག་བཅད་ཅེས་བྱ་ལ། འདིར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅུམ་ལས་རྣམ་གཞག་
 གི་ཟེན་པས་དཀྱུས་ས་ཡིན་ལ། དབྱེ་བ་ནི། ཞར་ལ་འོངས་པ་ཅུམ་ཡིན་པས།
 དེ་སྟོན་པ་ལ་བར་ཆོག་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་སྦྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་
 ཀྱི་དང་པོ་ལ་གྲངས་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སེམས་
 བསྐྱེད་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཉེར་གཉིས་པོ་འདི་དག་གིས་ལས་
 དང་པོ་པའི་ས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་བསྟུས་པས་མང་མི་དགོས་ཤིང་།
 ཉུང་ན་མི་འདུས་པའི་ཕྱིར་གྲངས་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་དག་སྦྱ་ཕྱི་རྣམས་
 བལ་ཆེར་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་
 ཆེན་ལས། དེ་བས་ན། དོན་ཉོགས་པའི་གོ་རིམ་གྱིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གོ་རིམ་
 དང་རབ་དུ་དབྱེ་བ། འདི་དག་ཉིད་ཡིན་གྱི་ལྷག་པ་ཡང་ས་ཡིན། མ་ཆང་བ་ཡང་
 མ་ཡིན། གོ་རིམ་གཞན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡང་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ཐ་མ་
གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སེམས་བསྐྱེད་
ཡོད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྟོན་འཇུག་གང་
ཡང་ཡོད་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་འཇུག་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་མཆོན་ཉིད་པ་གཞུང་ལུགས་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གལ་ཏེ་སྟོན་འཇུག་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་ན། ལམ་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པས།
འབྲས་བུ་ལ་རེ་འཆང་བའི་སྟོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་མ་
ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །

འདིར་ཐ་མ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཞག་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་གི་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
བསྐྱེད་ཉིད་གཉིས་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ལ་བཞག་
པ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མ་ལུས་པའི་དབྱེ་བའི་རབ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་
ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་ནི་ངེས་པར་སོ་སོ་སྟེ་བོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བར་དབྱེ་བས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ཅན་
ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། སེམས་
བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་ནས། གཞན་དུ་ན་རྒྱའི་
དབང་དུ་བྱེ་བ་ཅུ་གིས་ནི། དེའི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་བྱས་པར་མི་འགྱུར་བས་ན།
དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁ་ཅིག་གི་འོ། །ཞེས་བཤད་

པས་སོ། །འཕགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་མ་བརྒྱད་ས་བཅུ་པའི་
བྱེད་པར་ལམ་ལ་འཛོགས་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ། གཞན་དག་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་
འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པ་ཉིད། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ས་
ལས་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་དང་། ཉི་མུང་ལས།
བསྐྱེད་པ་གཅིག་པ་ཉིད་ནི། ས་དེར་གཏོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་རྣམས་གཞན་
གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་བྲམ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཉེར་གཅིག་བྱང་སེམས་གྱི་ས་ལ་བཤད་
པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཞེས་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡང་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་ཉི་ལྔ་ཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་སྒྲེལ་
ལོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ས་གསེར་ལྷ་བ་མེ། ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་
པ་འགྲེལ་པ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། མཆོན་བྱའི་
དོན། མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ། དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །
བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིར་གྱི་འདུན་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། འདུན་པ་དང་ལྷན་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་ཅས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ས་དང་འདྲ་སྟེ། ཆོས་དཀར་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་དང་དེའི་ཆོགས་བསམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱེད་སའི་གཞིའི་དངོས་བོར་གྱུར་པས་སོ། །
མདོ་ནི། བྱང་ཆུབ་མདོར་བསྟན་བཞིན་ནོ། །ཡར་ཕྱིན་དུག་གི་ཡན་བདེ་རྒྱལ་འདོད་ཀྱི་
བསམ་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། བསམ་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་ནི་གསེར་བཟང་པོ་
ལྷ་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་མ་བོའ་གྱི་བར་དུ་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལོ། །མདོ་བྱང་
ཆུབ་རྒྱས་བཤད་བཞིན་ནོ། །དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་བསྒྲུལ་པར་འདོད་པའི་

ལྷག་བསམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། ལྷག་པའི་བསམ་ལྡན་ཏེ། དེ་ནི་ཡང་དོའི་ཟླ་བ་
 ཚེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཚེས་མཐའ་དག་
 གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་ནས་བྱང་
 ཕྱོགས་སོ་བདུན་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་མ་འདྲེས་པ་
 བཙོ་བརྒྱད་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །དབང་དུ་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་སྐྱོར་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཁུན་གསུམ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ནི་སྐྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ།
 དེ་ནི་མེ་ལྟ་བུ་སྟེ། བསྒོམས་བྱུང་གི་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་
 ཉིད་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་བྱད་ཤིང་བསྐྱེག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་
 འདོད་པས་ཞེས་སོ། །སྐྱིན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི། སྐྱིན་
 པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ནི་བསྐླལ་པ་ཆགས་པའི་ཚེ་རང་གྲུབ་པའི་གཏིར་ཆེན་པོ་དང་
 འདྲ་སྟེ། ཟང་ཟང་གི་ཡོངས་སྒྲོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་ཀྱང་
 ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་སེར་སྒྲ་ཅན་རྣམས་སྐྱིན་པ་ལ་
 འགོད་པར་འདོད་པ་དང་ཞེས་སོ། །ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་
 བས་མི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་ཚུལ་ཀྱན་ཏུ་མི་སྒྲོད་པ་ནི། ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་སྟེ།
 དེ་ནི་མང་པོ་དང་འོད་གསལ་བ་འབྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་གནས་ལྟ་
 བུ་སྟེ། བྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་
 པར་གསུངས་ཞེས་པ་ལྟར། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་

རིན་པོ་ཆེའི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་རྣམས་
 ཚུལ་བྲིམས་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པ་དང་ཞེས་སོ། །བཟོད་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་
 དང་བྲལ་བས་དེའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པ་ནི་བཟོད་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེ།
 དེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདོམ་བཅུ་གཉིས་མན་ཆད་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཡོ་བ་དང་
 འདྲ་སྟེ། ལུས་སེམས་ལ་མི་འདོད་པ་བཅས་ཅད་ཐོག་ཏུ་བབས་པས་རྒྱུད་མི་འབྲུགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གནོད་སེམས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་བཟོད་པ་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པ་
 དང་ཞེས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་བྲལ་བས་དེའི་ཡོན་ཏན་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་ནི་རྩོ་རྩོ་རིན་ཆེན་
 གང་གིས་ཀྱང་མི་གཡས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བསྟན་
 པ། བདུད་དང་པས་ཀྱི་རྒྱལ་བས་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་མི་ཕྱིད་
 ཅིང་དབྲལ་བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལེ་ལོ་ཅན་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འཛོག་པར་
 འདོད་པ་དང་ཞེས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་བྲལ་བས་དེའི་ཡོན་
 ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་ནི་རིའི་རྒྱལ་
 པོ་དང་འདྲ་སྟེ། དམིགས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་དམིགས་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་
 ལས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་ལ་
 འཛོག་པར་འདོད་པས་ཞེས་སོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བྱུང་རྒྱུན་འདི་པ་ཅམ་གྱི་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་མཐོང་བས་གཤེད་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པར་གཤེད་ཕྱིན་
 དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ནད་བཅས་ཅད་འཛོམས་པའི་སྒྲན་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། ཉོན་

མོངས་དང་གཤམ་པའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་ནད་དང་འདྲ་བར་རབ་ཏུ་ཞི་
 བར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཤམ་རབ་འཆལ་བ་རྣམས་གཤམ་རབ་ལ་འཛོགས་པར་འདོད་པ་
 དང་ཞེས་སོ། །སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སྒྲོམས་པར་འདུག་ཅིང་། ལྷང་བས་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་རྒྱུན་མི་གཅོད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་
 འཛོན་ལུས་གྱི་དགོངས་པའི་བཤེས་གཞིན་ལྟ་བུ་སྟེ། མཚན་བཅས་མཚན་མེད་གྱི་གནས་
 སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་བྱིར་རོ། །དགོ་
 བའི་རུ་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཅུ་ཡང་རྣམས་མཁུན་དུ་བསྐྱོས་པས་མི་ཟད་
 བར་བྱེད་འདོད་པ་དང་ཞེས་སོ། །ས་དང་པོར་བཏབ་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་
 ལ་སོགས་པ་སྒྲོན་ལམ་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་མེད་པ་བཅུ་པོ་རྣམས་གྱི་འབྲས་བུ་
 འབྲུབ་པའི་ལུས་པ་ཐོབ་པ་ནི། སྒྲོན་ལམ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་
 ལྟ་བུ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རི་ལྟར་སྒྲོན་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་འབྲུབ་པའི་
 བྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་ཞེས་སོ། །སྒྲོམ་པ་དང་སོ་སོར་
 ཏོག་པའི་སྒྲོབས་དང་ལྷན་པ་ནི། ཅི་གིས་དང་སྒྲོན་དང་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་
 བར་བྱེད་པའི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞིས་སྐལ་བ་དང་འཆམ་པའི་
 ཆོས་བསྟན་པས་གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་གྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པས་ཞེས་སོ། །རང་ཆོས་ལ་
 རྫོགས་པར་ཡོངས་སྒྲིབ་པ་དང་གཞན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་ཡེ་གཤམ་དང་ལྷན་
 པ་ནི། དྷི་ཟའི་སྤྱའམ་ཆོས་སྐྱེད་བྱངས་སྟན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གདུལ་བྱ་བདུན་པར་བྱེད་

པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱིར་རོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྩལ་
 ལྷ་རབ་གྱི་ཆོད་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་ཞེས་སོ། །མདོན་ཤེས་དྲུག་དང་ལྷན་པ་ནི་
 རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོན་ཤེས་དྲུག་གི་སྟོན་ས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་
 མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པས་གཞན་གྱི་དོན་བརྒྱབ་པའི་བྱིར་རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་
 གཅིག་གིས་སྟོགས་བརྒྱབ་པ་ཅུ་རེ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡང་དག་པར་འདུལ་བར་
 འདོད་པ་དང་ཞེས་སོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པ་ནི། ཅོར་གྱིས་གང་
 པའི་བང་མཛོད་ལྟ་བུ་སྟེ། ལར་བྱིན་དྲུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་ཆོགས་མང་པོའི་བང་མཛོད་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཆོད་མེད་
 ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་བཞུགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསོད་
 སྟོམས་གཅིག་གིས་བྱེད་པར་མེད་པར་བྱེད་འདོད་པ་དང་ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་གྱི་
 སྟོགས་དང་མཐུན་པའི་དོན་དང་ལྷན་པ་ནི། མི་རིགས་བཞི་ཀ་འགྲོ་བའི་ལམ་པོ་
 ཆེ་ལྟ་བུ་སྟེ། དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ལམ་འདི་ཉིད་ནས་གསེགས་
 པའི་རྗེས་སུ་གསེགས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། ཞེས་སོ། །སྟོང་རྗེ་དང་ལྷག་
 མཐོང་དང་ལྷན་པ་ནི་བཞོན་པ་བཟང་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། ལའོར་འདས་གང་དུ་ཡང་
 མི་ལྟར་བས་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་གྱི་སར་བདེ་སྤག་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་
 བྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་མདོན་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་
 པ་དང་ཞེས་སོ། །གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། རྒྱགས་པ་པ་འབྱིན་ཅིང་

རྟོང་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བཀོད་མའི་ཚུ་དང་འབྲས་ལྷོ། གཟུངས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་
 ཆོས་སྒྲིབས་པས་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་མི་བད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་པ་བཅུ་འཛི་
 སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་གསུང་བ་དང་གསུང་
 བར་འགྱུར་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་ལྡན་པ་ནི། ལྷའི་རྩ་
 བོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྟོན་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐར་པ་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲིབ་
 བཞི་སྟོན་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་པ་བཅུ་རེ་རེ་ཞིང་འཛིན་ཏེན་གྱི་བར་གྱི་
 ཡུན་རིང་པོར་ལུས་ནས་དུ་གྱུར་པ་ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་སྒྲིབ་བར་བྱས་ནས་དེར་སྤྱོད་
 པའི་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱུས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཐོས་པར་འདོད་པ་དང་ཞེས་སོ། །
 བཀོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི། རང་གི་རང་གིས་ལམ་གཅིག་ལ་
 འབབ་པའི་ཚུ་བོའི་རྒྱུན་དང་འབྲས་ལྷོ། ཤེས་བྱ་དང་། ཤེས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
 རྟོགས་པས་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱ་བ་ཐ་མི་དད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་པ་བཅུ་རེ་རེ་ཞིང་མཐའ་ཡས་པའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ན། སེམས་
 ཅན་ལོང་བ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དེ་དང་དེ་ལས་ཐར་པར་བྱས་
 བས་མའི་ལུས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་ཞེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་ལྡན་པ་ནི། ལོ་
 ཐོག་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཆར་གྱི་རྒྱུན་འབབས་པའི་སྟོན་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱལ་
 པའི་སྤྱོད་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་
 གྱུན་སྟོན་པར་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་རག་
 ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་བསྟན་པར་འདོད་པ་དང་།

སྤྱང་པོ་ཆེའི་ལྷ་སྤངས་གྱིས་ལྷ་བར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེར་བྱེན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྷར་
 ན་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ས་མཚམས་ལ་དངོས་དང་། དོན་བསྐྱབ་པ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི།
 སེམས་བསྐྱེད་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་བཤད་པ་དེ་ལས་འདུན་ལྷན་ལ་སོགས་པ་སེམས་
 བསྐྱེད་དང་པོ་གསུམ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ཚོགས་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་ཏེ། དེ་
 དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཚོགས་ལམ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རང་
 བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །དེའི་འོག་དུ་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པ་གཅིག་ནི་ས་དང་པོ་
 ལ་འདུག་པ་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་མོས་སྦྱོད་གྱི་ས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་འོག་དུ་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པ་ནས་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པའི་བར་བཙུ་ནི་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ་ས་རབ་དུ་དགའ་བ་ནས་ཚོས་གྱི་སྦྱོར་གྱི་བར་གྱི་ས་བཙུས་བསྐྱས་ཏེ།
 དང་པོ་རྣམས་མཐོང་ལམ་དང་ལྷག་མ་རྣམས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་དུ་མདོན་ཤེས་དང་ལྷན་པ་ནས་གཟུངས་སྦྱོབས་དང་ལྷན་པའི་
 བར་ལྷ་ནི། ས་བཙུ་པའི་བྱང་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་ཏེ། སྦྱེ་བ་གཅིག་གིས་
 ཐོགས་པ་ནས་རྒྱན་མཐའི་གོང་རོལ་གྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་སོ། །དེའི་འོག་དུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐ་མ་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་གྱི་སས་བསྐྱས་ཏེ། ཚོས་གྱི་དགའ་
 ལྷན་དང་ལྷན་པ་ནི། བྱང་སེམས་གྱི་ས་དང་འབྲེལ་བ་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་འདུག་
 པའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་དོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོད་པ་
 གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྷན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་གྱི་སས་བསྐྱས་པའི་དངོས་གཞི་མཉམ་

གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྡན་ནི།
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་མདུག་གི་གནས་སྐབས་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་བཞུགས་
 པའི་བདག་པོའི་རྒྱུན་ལས་གདུལ་བྱས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་སྤྱུལ་པ་ལ་སོགས་
 པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་བཞི་ནི་མོས་སྦྱོང་དང་ལྡན་པ་
 ཡིན་ལ། སྦྱོར་པ་ནས་བྲབས་མཁས་ཀྱི་བར་བདུན་ནི་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་
 ལྡན་པ། སྦྱོར་ལམ་ནས་གཟུངས་སྦྱོབས་ལྡན་གྱི་བར་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོར་པ་དང་ལྡན་པ།
 ཐ་མ་གསུམ་སྦྱིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། རྒྱུན་དུ།
 སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །རྣམ་པར་
 སྦྱོར་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་སྦྱིབ་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་
 སུ་འབྲངས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། ལས་
 དང་པོ་པའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ཡི་བར་དུ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོར་པ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཞན་གྱི་
 སྦྱོར་བདག་ཉིད་གདམས་ངག་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་ངོ་བོ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན།
 ཡང་དག་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་སྦྱབ་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་
 རོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟེན་གྱི་གདམས་ངག་ནོད་པའི་དུས། རོད་པའི་རྒྱ། གང་
 ལ་ནོད་པའི་ཡུལ། གང་གི་ཕྱིར་ནོད་པའི་དགོས་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིང་གསུམ་གྱི་སྦྱེས་པ་དང་བྱད་མེད།

འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་གྱི་ཉིན་
 དུ་རུང་བ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་པ་ཆོགས་ལམ་ཆུང་དུ་ནས་ཐོབ་ལ།
 ཟུང་པར་ཅན་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་ཐོབ་པོ། །གསུམ་པ་ནི། གདམས་ངག་
 གལ་པའི་རྒྱ་ནི། དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་རྣམས་
 ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ཟུང་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་
 རེ་འཛིན་ཏེ། དེ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས། རི་ལྷར་ཐོས་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དང་དོན་འཛིན་པར་རྒྱས་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་པོ། །བཞི་པ་ནི།
 གལ་པ་བྱང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་སོགས་གཞན་ལ་ཡང་མོད་པར་བྱེད་ལ། ཟུང་པར་
 ཅན་ནི་མཆོག་གི་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུལ་མོད་དེ། རྒྱུན་ལས། དེ་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་ནི། །
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཞི་གནས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཡངས་པ་ཐོབ་བྱའི་བྱིར། །གདམས་
 ངག་རྒྱ་ཆེན་ཉིད་པར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་
 པའོ། །དུག་པ་ནི། སློབ་མའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་དོན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་
 པ་འཕེལ་བའི་ཐབས་སྟོན་པའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་
 བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་གདམས་ངག་ འདོམས་བྱེད་
 ཀྱི་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་བྱ་བ་ལས་ལ་ཡོད་པ། གདམས་པ་ལྷར་ཉམས་
 སུ་ལེན་པའི་རྟོགས་པའི་ཆ་ལ་འཆད་ཀྱང་། རྟོགས་པ་ནི་གདམས་ངག་གི་འབྲས་
 གུ་ལ་དེར་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པས་གདམས་ངག་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །བདུན་

པ་ནི། བྱེད་ལས་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱོད་ན། གདམས་པ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་གཉིས་ཏེ།
 འདི་གཉིས་གྱི་ཡུལ་དང་དོ་བོ་ལ་བྱེད་པར་མེད་ཅིང་། ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་
 པར་བྱེད་པ་རྗེས་བསྟན་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་གདམས་
 པ་ཡིན་པས་སོ། །ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཅུ་དང་། དོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བྱ་བ་ལས་ལ་ཡོད་པ་
 དང་། བྱེད་པ་དོ་ལ་ཡོད་པའི་གདམས་ངག་གཉིས་སུ་ཡང་དབྱེའོ། །གཉིས་པ་ལ་
 བཞི། སྦྱིར་བསྟན། མོ་མོར་བཤད། དོན་བསྟུ། ཉོགས་དགའ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་
 པའོ། །དང་བོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་དབྱེ་བ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་གིས་མ་བཟོ་
 པས་དགྲུང་མ་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་དོ་བོ་སྟོན་པ་ལས་འཕྲོས་པས་ན། ཞར་
 ལ་བརྗོད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་གདམས་ངག་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འདོམས་
 པ་ལ་ནི་གདམས་ངག་ཅིས་སྦྱར་དོ། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དག་
 བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སོ། །ཡུལ་གང་ལ་ན། གོང་དུ་བཤད་པའི་རྩལ་དེ་ལྟར་ན།
 སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཟུངས་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་མན་ཆད་
 བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཏེ། སྤྱིད་པ་བྲམ་པ་ནི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་
 ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གདམས་ངག་མི་འོད་ལ། སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་
 པ་མན་ཆད་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་གདམས་ངག་འོད་པར་བྱེད་དོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ཞེ་ན།
 རང་རང་གི་མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་དུས་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་དེའི་ཐབས་གདམས་ངག་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པའི་ཆོ་ནའོ། །དགོས་
 པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན། རྗེས་བསྟན་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེས་

འཕངས་པའི་ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་ཅི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཆོས་
 རྣམས་ལ་མདོན་པར་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། གདམས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་
 སྤར་ཐོབ་ཟིན་རྣམས་མི་ཉམས་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བའི་དོན་གྱིས་གོང་ནས་གོང་
 དུ་མདོན་པར་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཅུ་བ་དང་།
 འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། གདམས་ངག་ནི་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་གངས་བཅུ་འི་
 བདག་ཉིད་དུ་གཤམ་པར་བྱ། དབྱེ་བའི་རོ་བོ་ནི། རྒྱབ་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྒྱབ་པ་
 ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་དང་། ཞེས་སོགས་རྒྱུར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་བཞིར་
 འདུས་ཏེ། རྒྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། རྒྱབ་པ་ཉམས་པའི་རྒྱ་སྒྲོང་བྱེད།
 གཉིན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། རྒྱབ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཡོན་ཏན།
 ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ལམ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་བཅུ་འི་
 དང་པོ། རྒྱབ་པ་རང་གི་རོ་བོ་ལ་འདོམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ན། ཤེར་ཕྱིན་
 གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱབ་པ་ལ་འོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 གྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ཉེར་གཉིས་གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པ་རྒྱབ་པ་ལ་མི་དམིགས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱང་སེམས་ལ་སྒྲོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཚུལ་
 གང་གིས་ན། མི་དམིགས་པར་འདུག་པར་བྱ་ཞེན། ཉེན་འགྲེལ་རྒྱ་མ་ལུ་བྱ་འདི།
 རི་ལྟར་སྒྲར་བ་བྱ་སྐད་དུ་ཡང་མེད་ཅེས་བསྐྱར་བ་མི་འདེབས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
 བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་ལ། དེ་ཉིད་རིགས་པས་བརྟག་བཟོད་དུ་ཡོད་ཅེས་སྒྲོ་མི་

འདོགས་པས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བས་སོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་
གི་དོན་དུ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སོགས་དང་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་འདའ་བ་དང་། ཆོས་རྒྱ་མཐོན་པར་རྒྱབ་པའི་དོན་
དུའོ། །དེས་ན་འདིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱབ་པ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་
དང་ལྷན་པ་བསྟན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་འདུག་ཅེས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲོ་བསྐྱར་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་བྱང་པར་
ཅན་བསྟན་ལ། ཉན་ཐོས་དང་ ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་
སྤངས་པའི་ཐབས་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྟན་ནོ། །མདོ་ནི། ཤ་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་
ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆོ། བྱང་སེམས་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པར་
རྩེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །བྱང་སེམས་ཀྱི་མིང་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་དང་།
ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མིང་དང་། སྟོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། མི་སྟོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། སྟོད་ཀྱང་
སྟོད་ལ་མི་སྟོད་ཀྱང་མི་སྟོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་རྩེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །
གཟུགས་ནས་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་བར་ཡང་དག་པར་རྩེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །
དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་བསྐྱར་འདེབས་བསལ་ནས་ཀྱན་རྩོབ་
ཀྱི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བ་བསྟན་ལ། ལྷག་མས་སྒྲོ་འདོགས་བསལ་ནས་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བ་བསྟན་ཏེ། །ཡང་ཤ་བུ་གལ་ཏེ། འཛམ་བུའི་
གླིང་འདི་དག་སྟོང་ཤ་རིའི་བུ་དང་། མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བུ་ལྟ་བུ་ཤ་སྟག་གིས་འདི་
ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། འདམ་བུའི་ཚལ་ལམ། འོད་མའི་ཚལ་ལམ། བུ་རམ་གིང་གི་ཚལ་

ལས། སྒྲིག་པའི་ཆ་ལ་ལས། འབྲས་ཀྱི་ཞིང་ངས། ཏིལ་གྱི་ཞིང་ལྷ་པ་ཡོངས་སུ་གང་
 བར་གྱུར་གྱུར། དེ་དག་གི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི། བྱང་ཆེན་ཤེས་ཐུན་ལ་
 སྒྲོང་པའི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྒྲོམ་པའི་རྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ། སྒྲོང་
 གི་ཆ་དང་། རྒྱ་སྒྲོང་ནས། བྱེ་བ་བརྒྱ་སྒྲོང་གི་ཆ་དང་། གྲངས་སུ་དང་། ཆར་ཡང་།
 བཟང་བར་ཡང་། རྒྱར་ཡང་། དཔེར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ་ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་
 ཉན་ཐོས་སོགས་དང་བྱུན་སོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་པར་བསྟན་ཏེ། དཔེར་སྒྲོམ་པའི་
 ཆ་ལ་དུག་གིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་དུག་མཆོན་ཏེ། འདི་ལྷ་པ། གྲོང་ནི་འདས་ལུ་ལྷ་པ་
 ལས་དང་ཉིན་སོངས་པའི་གཞོན་པ་རྒྱུ་དུ་མི་བཟོད་པ་དང་། ཅེ་མོ་ནི། འོད་མ་ལ་
 མེ་མཆོན་གྱི་གཞོན་པ་བཟོད་པ་ལྷ་པ། ལས་ཉིན་གྱི་གཞོན་བྱེད་དུག་པོ་དང་ཐུང་
 གྱུར་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཆད་པ་དང་། བཟོད་པ་ནི། ལུང་གིང་གནས་སྐབས་ཐམས་
 ཅད་དུ་མངར་བ་དང་མི་འབྲལ་བ་ལྷ་པ། ངན་སོང་ཆད་པས་སྒྱེ་བ་ཀྱན་ཏུ་བདེ་
 འགྲོར་སྒྱེས་ནས་སྒྲོང་བ་བསྒྲོམ་པའི་མངར་བ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། སྒྲིག་པ་ལ་
 ལྷ་པ་དུ་རྟོགས་པ་ལྷ་པ་ཆོས་མཆོག་གི་ལྷ་པ་དུ་བདེན་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་
 བསྒྲེད་པ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པ་ལྷ་པ་མཐོང་ལས་འཕགས་པའི་
 རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། ཏིལ་དཀར་ནག་རྣམས་མེ་རྟོག་
 སོགས་ཐ་མི་དད་གྱུར། ཏིལ་མར་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ལྷ་པ། སྒྲོམ་པའི་ལས་ཡང་
 ཆོས་ཉིང་མཐོང་ཟེན་སྒྲོམ་པ་ལ་བྱང་པར་མེད་དུ་ཟེན་གྱུར་སྒྲོམ་སྤང་ཆེ་འབྲིང་
 སོགས་སྒྲོང་པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དཔེ་དུག་སྒྲོམ་སོ། །ཆ་ལ་

སྒྲིམ་པ་ནི། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དབང་པོ་རྫོ་འབྲིང་རྩལ་གསུམ་ཐ་དང་ཀྱང་། བརྟེན་
 པ་རྩོ་བ་སོགས་གྱི་རྟོགས་པ་རིགས་ཐ་མི་དང་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ཞེས་
 པ་སྒྲུ་མ་རྣམས་ནི། དཔེ་ཕྱི་མ་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་འཕགས་
 པ་རྣམས་གྱི་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་གནས་གྱི་རྟོགས་པ་ཤེས་བྱེད་གྱི་དཔེ་གཞན་དྲང་
 བའི་དོན་དུ་འོ། །ཤ་བུ་དང་མོ་འུ་འགལ་གྱི་བུ་སྒྲིམ་པ་ནི། རྟོགས་པ་མཐུན་པ་
 བཟུང་བའི་དོན་དུ་འོ། །རྒྱའི་ཆར་ཡང་ཞེས་སོགས་གྱི་བྱང་སེམས་ཤེས་རབ་ཉིན་
 གཅིག་བསྒྲེམས་པའི་གྲངས་དང་། མཐུ་དང་། རིགས་དང་། རྒྱའི་དང་། དཔེ་ལས་
 འདས་པའི་བྱེད་པར་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །འདིར་བྱང་སེམས་གང་ཡིན། སེམས་དང་
 པོ་བསྒྲེད་པའམ། སྒྲོད་པ་ལ་བཞུགས་པའམ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའམ། སྒྲེ་བ་གཅིག་
 གིས་ཐོགས་པ་ཡིན། དེ་ཞིག་བཞི་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བུ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པར་བཤད་པས་སོ། །གསུམ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་དེའི་དགོངས་པ་
 ཅན་གྱི་བྱང་འདས་བཀག་པས་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ལས་ཤེས་རབ་བྱེད་པར་
 འཕགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེའི་བྱང་འདས་དེ་ནི་གང་ཉན་ཐོས་གྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ནི་སེམས་དང་པོ་བསྒྲེད་ནས་རིང་དུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིམ་སྤང་མ་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བསྟན་པ་འདི་ལ་བྱང་འདས་མང་སྟེ།
 ཕྱི་མོ་ཐོབ་པས་དག་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་ལས་དང་། བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་རན་སོང་
 ལས་དང་། བསམ་གཏན་ཐོབ་པས་དེའི་ཡན་ལག་གི་དང་། རྒྱན་ཞུགས་སྤྲིད་པ་
 བརྒྱད་པ་ལས་དང་། ཕྱིར་འོང་འདིར་སྒྲེ་བ་གཅིག་པ་ལས་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་

འདོད་ཁམས་ལས་དང་། དག་བཅོམ་པ་ཡུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མྱ་ང་འདས་ཡིན་ཏེ། དེ་དུས་དེ་སྤྱིད་
 དུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུ་ཆད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཉན་
 རང་ལས་ཉོགས་པ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེན། རི་སྐད་བཤད་པའི་
 རྩལ་གྱིས་གསུམ་པོ་དེ་དག་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་
 ཆོས་ཅན་བད་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་
 མངོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་བམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། ཆོས་རྒྱ་
 འགྲུབ་པ་སོགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཉན་གཅིག་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུར་
 བཤད་པ་འགལ་ཏེ། དེ་དག་ནི་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་མང་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ་ཞེན། སྦྱོར་མེད་དེ། མར་མེའི་དཔེ་རྩལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་དང་པོ་དང་། སྤྱི་མ་དག་པོར་རྩལ་ལྡོས་ནས་དེ་དག་བསྐྱེད་པས་སོ་ཞེས་པ་
 འདི་ཡང་ལན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ནི་སྤྱང་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་དམིགས་ཡུལ་
 བདེན་པ་བཞི་ལ་གདམས་པ་ལ། སྤྱི་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་
 བཞི། བདེན་བཞི་སོ་སོའི་ངོ་བོ། སྒྲ་དོན། གྲངས་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་བཞི་ལས། ལྷག་བདེན་ལ་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། མཆོན་གཞི་ངོས་
 བཟུང་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད། གང་མི་
 ཉག་སོགས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱིས་པས་ནི་
 ལྷག་བསྐྱལ་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་ཉག་སོགས་སྤྱན་ཅི་ལོག་བཞིར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས། དེའི་

གཉེན་པོར་མི་རྟག་སོགས་བཞི་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། རྟག་པའི་
 གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་དང་། གཙང་བ་དང་བདེ་བའི་གཉེན་པོར་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་
 རྒྱལ་པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། གཙང་བདེ་གཉིས་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྒྱལ་པར་ཞུགས་པ་
 ཡིན་ལ། སྟུག་བསྐྱེལ་ནི་དེ་དང་འགལ་བ་ཡིད་སྟན་འབྱེན་པའི་རྒྱལ་པར་ཞུགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་དུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་སྟོང་པ་བདག་མེད་གཉིས་ཏེ། ཁ་
 ཅིག་སྟུང་པོ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བྱེད་གྱི་བདག་དོན་གཞན་ཡོད་པར་རྟོག་ལ། བལ་
 ཆེར་སྟུང་པོ་ཉིད་བདག་དུ་སྟོ་འདོགས་པར་བྱེད་པས་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་གོ་
 རིམ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྟུ་བ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྐྱེལ་བདེན་པ་རྒྱལ་
 པ་བཞིར་ལྟ་བར་བྱ་ཞེན། སྟུག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱལ་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར་སྟེ། དེ་
 ལ་རྒྱལ་པ་གཅིག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཅིག་གི་གཉེན་པོའོ། །རྒྱལ་པ་གཅིག་ནི་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོའོ། །རྒྱལ་པ་གཉིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཅིག་གི་གཉེན་
 པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བདེན་པ་བཞི་ཀ་ཡོངས་སུ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་ཅིའི་
 ཕྱིར་སྟུག་བསྐྱེལ་ཁོ་ན་ཤེས་བྱར་བསྟན་ཞེན། སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་བཞིའི་གནས་ཡིན་པས་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར། རང་དང་སྦྱེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་
 ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། །ཡང་དེ་
 ཉིད་ལས། སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་གནས་ཡིན་པས་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་བཞི་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱལ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱིས་

བསྐྱུས་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་བདག་པོའི་འབྲས་བུ། སྒོར་གྱི་འཛིག་ཏེན་མཐའ་དག་སྟེ།
 རི་སྐད་དུ། སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། མེས་ཅན་སྟེ་བ་དང་། སྟེ་བའི་
 གནས་གྱིས་ཀྱང་རིགས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་
 ལ་ཡང་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྟེད་བྱེད་གྱི་འདུ་བྱེད་གང་། རྒྱ་སྟོགས་
 ཉེས་དམིགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཡང་སྟེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་
 ཅུ་བ་ཡིན་པས་ན་རྒྱ། རྩལ་རིགས་ལ་ལུས་སྟེད་པར་བྱེད་པས་ན་ཀུན་འབྱུང་།
 དག་ཏུ་སྟེད་པར་བྱེད་པས་ན་རབ་སྟེ། སྟེ་བ་རྒྱུད་མར་སྟེད་པར་བྱེད་པས་ན་རྒྱེན་
 རོ། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡང་སྤང་བྱ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་ཁོ་ན་སྤང་བྱར་
 བཤད་ཅེ་ན། ཀུན་འབྱུང་མ་སྤངས་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྟེད་མི་རུས་ལ། ཀུན་འབྱུང་
 སྤངས་ན། སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལོགས་སུ་སྤང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱེ་
 བ་ལས་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར།
 སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སུ་ཟེན་ཀྱང་། ད་དུང་ཀུན་འབྱུང་གི་
 བདེན་པ་དང་རྩལ་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་འབྱུང་
 བའི་ལས་རྣམས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ནི། སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱེན་ཡིན་ལ། ལས་ནི་རྒྱ་
 ཡིན་པས་སོ། །དེ་གཉིས་གྱི་རང་བཞིན་ནི། རྒྱས་པ་མངོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་འགོག་བདེན་ལ་ཡང་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི་སྐྱུག་ཀུན་
 སྤངས་པའི་བྲལ་བ་འགོག་པ་སྟོགས་འབྲས་བུའི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མངོན་དུ་བྱ་

བ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་འགོག་པ། སྤྱག་བསྐྱེལ་མ་ལུས་པ་
 སྤངས་པས་ཞི་བ། དེ་ལས་ལྷག་པའི་འདོད་བྱ་གཞན་མེད་པས་ན་གྲུ་ལོ་མ། དེར་
 མོན་པ་སྤྱར་མི་ལྷོག་ཅིང་རྟག་པ་དང་དགོ་བ་ཡིན་པས་ན་ངེས་འབྱེན། འདིར་ངེས་
 པར་འབྱེན་པས་ན་ངེས་འབྱེན་ཞེས་ལས་ལ་སྤྱར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ།
 འདིས་ངེས་པར་འབྱེན་པས་ངེས་འབྱེན་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སྤྱར་བ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་
 ཡིན་ནོ། །ལམ་ཡང་མདོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འགོག་པ་ཁོ་ན་མདོན་དུ་བྱ་
 བར་བསྟན་ཅི་ན། བྱིས་པ་རྣམས་སྤང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས། དེ་ཆད་པའི་
 འཛིགས་པས་སྤྱག་བསྐྱེལ་མ་ལུས་པ་འགགས་པའི་འགོགས་པ་ལ་སྤྱག་བར་
 འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལམ་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །
 གང་གི་ཆོ་སྤྱག་བསྐྱེལ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་འགོག་པ་དེ་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་
 བྱ་བ་དམ་པར་བསྟན་པས་ན། འགོག་པ་ལ་མི་སྤྱག་ཅིང་དགའ་བས་ཡོངས་
 སུ་འཛིན་ལ། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལམ་ལ་ཡང་འབད་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་
 འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱེལ་བ་ལས། མདོན་དུ་བྱ་བ་ནི་
 མདོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་མདོན་སུམ་དུ་བྱས་ན་འགོག་པ་ལ་མི་
 སྤྱག་ཅིང་དགའ་བས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་འགོག་པའི་བདེན་པ་མདོན་དུ་བྱ་
 བ་ཡིན་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་དུ་འགོག་པ་དང་། གང་འགོག་པ་དང་།
 གང་གིས་འགོག་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་
 དག་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤང་བྱ་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་

སྒྲོམ་གཉིས་ལ། དག་གསལ་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་གསུམ་ཚད་བའི་ཕྱིར་ལམ་བདེན་
 མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། ཚོགས་སྒྲོར་གྱི་ལམ་རྒྱ་ཡིན་པས་དང་། མི་སྒྲོབ་ལམ་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ལམ་དུ་བཏགས་ཏེ། གུན་བཏུས་གྱི་འགྲེལ་པར་དབྱེ་བ་འདི་
 ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲུ་དོན་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
 འདི་རྣམས་སྟུག་བསྐྱེལ་དང་གུན་འབྱུང་སོགས་གྱི་རོ་བོར་འཕགས་པ་རྣམས་གྱི་ཇི་
 ལྟར་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་གྱི་བྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་སྤྲོ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་
 པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་འདྲ་བ་ཡི། །
 འདྲ་བྱེད་སྟུག་བསྐྱེལ་སྟུ་མི་རྟོགས། །འཕགས་པ་མིག་དང་འདྲ་བ་ཡི། །དེ་ཡིས་
 གིན་ཏུ་ཡིད་གྱུར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་
 ཞེ་ན། བསྟུ་བར། བསྟུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། དེ་མཐོང་ན་རྣམ་པར་
 དག་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བསྟུན་པ་དང་
 མཐུན་པའི་དོན་ནི། སྟུག་བསྐྱེལ་སོགས་ཇི་ལྟར་བསྟུན་པ་ལྟར་རིགས་པའི་རྗེས་
 སུ་འབྲང་བ་དག་གིས་རྣམ་པར་དབྱུད་ན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་གྱི་རྣམ་པ་
 གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། འདི་ཐམས་
 ཅད་སྤང་བྱ་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་བྱ་རྣམ་བུར་གི་ཕྱོགས་
 གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དེ་དག་རེ་རེ་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཆ་གཉིས་གཉིས་སུ་ངེས་
 པས། བདེན་བཞིར་དངོས་པོ་ལ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། བདེན་པ་

འདི་དག་གི་གོ་རིམ་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་ཏེ།
 འདི་ལྟར། སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་མི་ཟད་པའི་ནད་ལྟར་གཤམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དང་
 བོར་བསྟན་ཏེ། །ཀྱན་འབྱུང་ནི་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ལྟར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་གཉིས་
 བར་བསྟན་ཏེ། །འགོག་པ་ནི་ནད་མེད་པ་ལྟར་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས་གསུམ་
 བར་བསྟན་ཏེ། །ལམ་ནི་སྤྲོན་བཟང་པོ་ལྟར་དེའི་ཐབས་སུ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པས་ཐ་མར་བསྟན་ཏེ། །ཡང་ན་གང་གིས་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། རི་ལྟར་སྤྱག་
 བསྐྱལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གང་གིས་བདེ་བར་འགྱུར་བ། རི་ལྟར་བདེ་བར་
 འགྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བདེན་པ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་བཞག་སྟེ། དེ་
 ལྟར་ཡང་བསྟུ་བ་ལས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་གིས་བཤད་པའི་
 གོ་རིམ་གཞན་ཡང་གང་གིས་སྤྱག་བསྐྱལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །རི་
 ལྟར་སྤྱག་བསྐྱལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ནག་པོའི་ཕྱགས་
 གཏུགས་ནས་གང་གིས་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་བདེ་
 བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བཞི་པ་ཡིན་ཏེ། ནད་དང་། དེའི་རྒྱ་དང་། ནད་མེད་པ་དང་།
 སྤྲོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་
 བའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ།
 འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་དག་ནི་དང་པོར་སྤྱག་བསྐྱལ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་
 ཐབས་པ་ན་དེ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེའི་རྒྱ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །
 དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལས་ཐར་པ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལས་ཐར་པའི་

ཐབས་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་
 དོན་ལ་བཞིའི་དང་པོ་སྟུག་བསྐྱེལ་བདེན་པ་ལ་འདོམས་པ་ནི། འདོམས་པ་གང་
 ལགས་ན། ཤེས་བྱ་སྟུག་བསྐྱེལ་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུར་
 གྱུར་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དག་
 དོན་དམ་པར་སྟོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གཅིག་གོ་ཞེས་ཤེས་
 པར་བྱས་ནས་སྟོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དགོས་ཆེད་སྦྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སོགས་གྱི་དོན་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟུག་བསྐྱེལ་མི་རྟག་སོགས་
 སྟུ་ཤེས་བྱར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །མདོ་ནི། ཤ་བུ་འདི་ལ་བྱང་
 ཆེན་གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྩོན་ན་བརྩོན་ཞེས་བུའོ། །གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་
 ལ་འདོམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ན། སྤང་བྱ་ཀུན་འབྱུང་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན།
 བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བ་ཟག་བཅས་རྒྱས་བསྐྱེས་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 བྱི་སྦྲར་མེད་གསར་དུ་སྦྱེ་བ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། སྦྲར་ཡོད་མེད་པར་འབྱུང་བ་འགོག་
 པ་དང་། ཆགས་སོགས་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དད་སོགས་གྱིས་རྣམ་
 པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོས་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་
 ལ་ཡང་སྤྱིད་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པ་དག་དོན་དམ་པར་བྲ་མི་དད་པ་ཉིད་གྱིས་སོ་ཞེས།
 སྟོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དགོས་ཆེད་ནི། སྦྱིར་སྦྲར་བཞིན་དང་། བྱང་པར་དུ་ཀུན་
 འབྱུང་སྤང་བྱར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་གཉིན་པོར་རོ། །མདོ་ནི་གཟུགས་སྦྱེ་བའི་ཆོས་

ཅན་ནམ། འགག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་འགོག་བདེན་ལ་འདོམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ན། མདོན་
དུ་བྱ་བའི་འགོག་པ་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་
སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་འགོག་པར་བྱ་སྟང་
བདག་ས་པ་དེ་ལ་ནི། གཟུགས་ཀྱིས་མཆོན་པ་ལུང་པོ་ལྷ་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད། རྩེ་
མཆེད་བཟུ་གཉིས་མེད་པས་ན་མ་རིག་པས་མཆོན་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཟུ་
གཉིས་སྟེ་བ་ཡང་མེད། འགག་པ་ཡང་མེད། རྒྱུན་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་
དང་རྟོགས་པ་ལུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་སངས་རྒྱས་དང་། སྤངས་ལ་ལུན་ཆོག་ས་བྱང་
ཆུབ་གྱི་བར་དུ་ཡང་མེད་དེ། རྒྱ་མཚན། འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟེ་འགག་དང་།
སྤང་གཉིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱན་བྱང་དང་། གནས་སྐབས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཉམས་
འཕེལ་དང་། སོགས་པས་འདས་མ་འོངས་སོགས་དུས་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་
བས་སོ་ཞེས་སྟོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དགོས་པ། འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱ་བར་ཞེན་
པའི་གཉིན་པོར་རོ། །མདོ་ནི། ཤ་བུ་སྟོང་པ་ཉིད་མི་སྟེ་མི་འགག་ཅིང་། ཀྱན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལམ་བདེན་
ལ་འདོམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ན། བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལའོ། །
ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། འདི་ལ་ལམ་དང་རིགས་སྟབ་པ། དེས་འབྲིན་ལ་འདོམས་
པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་སྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་དང་། བྱང་སེམས་བདག་མེད་དོན་དམ་པར་པན་ཚུན་བསྟོམ་

བྱ་སྒྲོལ་བྱེད་དུ་ལྷན་པ་དང་། དེ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་མི་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ལ་
 གླུ་བ་པོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ། སྒྲིན་སོགས་པར་སྒྲིན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 བྱེད་གྱི་ལམ་དུ་གྲགས་པས་དེ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །མདོ་ནི།
 ག་བུ་བྱང་སེམས་ཤེར་སྒྲིན་ལ་སྒྲོད་པའི་ཚོ། བདག་མེད་པས་སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་དུ་
 སྒྲིན་པ་ལ་བརྩོན་ཞེའམ། མི་བརྩོན་ཞེས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མིང་མཐོང་རོ་
 ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲོར་བྱེད་ན་ཡུལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་།
 སོགས་པས་མཆོན་མེད་སྒྲོན་མེད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་ནི། བྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་
 སྟོང་ཉིད་དང་སོགས་པ་མཆོན་མེད་སྒྲོན་མེད་རྣམས་པན་ཚུན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་
 གྱུར་ས་སྒྲོར་བྱེད་དུ་ལྷན་པ་དང་། དེ་ལས་བསྒྲོག་དེ། མི་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་
 རྟོགས་ལ་གླུ་བ་པོའི་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། འདིས་ནི་ལམ་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་མེད་
 པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་བསྟན་ལ་དེ་ཡང་སེམས་སྒྲིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གླུ་བ་པ་
 དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཉིན་པོ་བྱེད་པས་རིགས་པ་དང་། གླུ་བ་པ་ཡིན་པས་དེར་
 མདོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་བྱིར་དུའོ། །མདོ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་
 གྱིས་སྒྲོར་བར་མི་བྱེད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣལ་འབྱེད་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་མཆོན་མེད་སྒྲོན་མེད་ལ་ཡང་སྒྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲོན་གྱི་མཐའ་ངེས་པར་
 འབྱུང་བྱེད་ལམ་དང་། བྱི་མའི་མཐའ་ངེས་པར་འབྱུང་བུ་རྣམ་མཁུན་དག་དོན་དམ་
 པར་པན་ཚུན་ངེས་པར་འབྱུང་བུ་འབྱུང་བྱེད་དུ་ལྷན་པ་དང་། དེ་ལས་བསྒྲོག་དེ་མི་
 ལྷན་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ལ། བསྒྲུབས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། བགྲོད་བུ་མཐར་

ཐུག་ནམ་མཁའ་དུ་རེས་པར་འབྱེན་བྱེད་དུ་ཞེན་པ་སྤང་བའི་བྱིར་དུ་འོ། །མདོ་ནི།
གཟུགས་ལ་མདོན་གྱི་མཐས་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ། སྦྱོན་གྱི་
མཐའ་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །གཟུགས་ལ་བྱི་མའི་མཐས་སྦྱོར་བར་
མི་བྱེད་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ། བྱི་མའི་མཐའ་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་
མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རྟེན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ་ལ་སྦྱི་
དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་གསུམ། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ངོ་
བོ་ངོས་བཟུང་། གང་ཞིག་གང་གི་སྦྱབས་ཡིན་པ། དགོན་མཆོག་གི་སྦྱ་དོན་ནོ། །
དང་པོ་ནི། རྒྱུད་སྒྲ་མར། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་
གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཁའ་དང་བརྟེ་དང་རྣམ་པ་ལྷན། །དོན་གཉིས་ལྷན་པའི་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་པ་ལྟར། དོན་གཉིས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྦྱ་གསུམ་གྱི་བདག་
ཉིད་ཅན་ནི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལས་འདུས་
མ་བྱས་པ་ནི། སྦྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་ངོ། །ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི།
སྦྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་ཆོས་སྦྱུའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་
སོ། །

གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་མི་རྟོག་པ་ནི། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
རྟོགས་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་གསུམ་ནི་རང་དོན་ནོ། །གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་རང་བྱུང་གི་
ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ནི་མཁའ་པ་དང་། གཞན་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོན་
པ་ནི་བརྟེ་བའོ། །མཁའ་བརྟེ་དེ་གཉིས་གྱིས་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱལ་རྒྱ་དང་བཅས་

པ་འཛོམས་པ་ནི་རྣམ་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་དེ་ནི་གཞན་དོན་ནོ། །ཡང་། བསམ་མེད་
གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་དེ། །དག་གསལ་གཉིན་པོའི་སྟོགས་ཉིད་ཀྱི། །གང་ཞིག་གང་
གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །ཞེས་པ་ལྟར།
ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྟན་པ་རྣམ་བྱང་གི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་
ཆོས་དགོན་མཆོག་གོ། །དེ་ལ་བསམ་མེད། གཉིས་མེད། རྟོག་མེད་གསུམ་ནི་གང་
ཞིག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ། མུ་བཞིར་རྟོག་གེས་བརྟག་
པར་མི་རྣམ་པའི་སྤྱིར་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་།
ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དག་གསལ་གཉིན་པོའི་སྟོགས་
གསུམ་ནི། གང་གི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། མི་མཐུན་སྟོགས་
དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གནས་ལུགས་མཐོང་བའི་གེགས་ཀྱིས་མུན་པའི་གཉིན་
པོ་བྱེད་པས་སོ། །ཡང་དགེ་འདུན་ནི། ཇི་ལྟར་ཇི་སྟེད་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་
གཟིགས་པ་དག་པའི་སྤྱིར། །སྟོ་ལྟན་སྤྱིར་མི་སྟོག་པའི་ཆོགས། །སྤྱི་མེད་ཡོན་ཏན་
དང་ལྟན་གཉིས། །ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བར་རྟོགས་
པས་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེདས་ཀྱི་རང་
བཞིན་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་མཐོང་བ། ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་
པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྟན་པ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་སྤྱིར་མི་སྟོག་པའི་
ཆོགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་དབང་

དུ་བྱས་ནས། སྐྱབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་པར། བྱབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱ་གསུམ་དང་། །
 བྱ་ངན་འདས་པ་གང་ཟག་བརྒྱད། །ཅེས་ཆོས་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་བྱང་འདས་
 དང་། དགེ་འདུན་ཟུང་བཞི། ཡ་བརྒྱད་ལ་བཤད་ཅིང་། ལམ་བདེན་ནི། སངས་
 རྒྱལ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཆ་ཡིན་པས་དེ་དག་དུ་འདུ་ལ། བྱང་སེམས་ནི་
 ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲེ་ཡིན་པས་དགེ་འདུན་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་། ཤ་རིའི་
 ལུང་ལས་དགེ་སློང་དག་བཅོམ་པས་བྱང་སེམས་དུང་འགྲོའི་སྐྱ་གནས་སུ་གཏོགས་པ་
 ལ་ཡང་ཕྱག་འཆོལ་བར་བཤད་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁོངས་སུ་རྟོགས་ཏེ། དགེ་
 སློང་གི་ཕྱག་གི་འོས་ཆ་ངས་པ་མཚུངས་པར་སློང་པ་ཀན་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་
 ལས་གཞན་པ་མེད་པའི་བྱིར་མོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ཤ་རིའི་ལུང་
 ལས་དག་བཅོམ་གྱིས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔར་ཕྱག་བྱས་བྱིར། །འདི་དག་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་གཞན་མིན། །སངས་རྒྱལ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་འདོད། །ཅེས་
 བཤད་པ་ལྟར་མོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་སངས་རྒྱལ་ལ་མཆོག་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སངས་རྒྱལ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་།
 རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་བ་དང་། དེའི་རིགས་ཅན་ཆོས་ལ་མཆོག་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་
 འདོད་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་དང་། སློབ་པ་དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་
 བསྟན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་དང་། དེའི་རིགས་ཅན་དགེ་འདུན་ལ་
 མཆོག་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་འདོད་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགེ་འདུན་སྐྱབས་

ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། རི་སྐད་དུ། རྟོན་པ་བསྟན་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི། བེག་པ་
གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། མེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། རྒྱབས་གསུམ་
རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་དུག་གི་
དབང་དུ་བྱས་ནས། རྒྱབས་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་
ལ་རིམ་གྱིས་བཞག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པར་ན། ཆོས་དང་། དགོ་འདུན་
ནི་མཐར་ཐུག་གི་རྒྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་ནི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་
གཉིས་ཀྱི། ལུང་གི་ཆོས་ནི་དོན་མདོན་པར་རྟོགས་པས། མཐར་ཐུག་པས་གཟིངས་
ལྟར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་ལས་རྒྱ་ལམ་གྱི་བདེན་
པ་ནི། འདུས་བྱས་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་འགོག་པའི་
བདེན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩིས་ལ་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་པ་
ཡང་རྒྱབས་ཉིད་དུ་འོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོ་འདུན་ནི། དགྲ་བཙུང་པ་
རྣམས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མ་ལ་གཤེད་མ་རལ་གྱི་གདེངས་པ་ལྟར་འཛིགས་
པ་དང་བཅས་པས། སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སྟོབ་པ་བྱ་བ་དང་བཅས་
པ་ཡིན་ལ། རྒྱབས་ནི་རྒྱབས་གཞན་ཆོལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
སྤང་ཕྱིར་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཕྱིར་དང་། མེད་ཕྱིར་འཛིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
རྣམས་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཆོགས། གཏན་གྱི་རྒྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པའི་རྒྱབས་ནི། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཁོ་
ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོབ་ནས་གོ་འཕང་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དེའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དམ་པའི་དོན་
 ཏུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །བྱུང་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཅན་
 ཕྱིར། །ཆོག་ས་ཀྱང་དེའི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པའི། རཏྲ་
 ཞེས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དགོན་མཆོག་དོན་གཉིས་སྟོན་པས་རིན་ཆེན་དང་། ཆོས་
 ཏུག་གིས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དགོན་མཆོག་ཅེས་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། འབྱུང་བ་དགོན་
 ཕྱིར་བྱི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྟན་ཕྱིར་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱན་འབྱུང་ཕྱིར་དང་
 མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །འབྱུང་བ་མེད་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ལ་གདམས་པ་ནི། འདོམས།
 གང་ལ་ན། སངས་རྒྱས་ལའོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན། བདེན་པ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་
 བས། དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡུལ་དང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཡུལ་ཅན་ཉིད་མཉམ་པ་
 ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དོན་དེ་
 མདོའི་ཆོག་གང་གིས་སྟོན་ཅེ་ན། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོན་པའི་ཆེ་གཟུགས་
 ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྟོར་བར་མི་བྱེད་དེ། གཟུགས་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་
 མཐོང་། ཞེས་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་
 པ་ལ་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་
 སྟོར་བ་དང་། སོགས་གྱིས་བསྟུས་པ་སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་གྱི་སྟོར་བར་མི་བྱེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་རོ། །
 ཞེས་མཆོན་ཉིད་དང་། མཆོན་བྱར་མི་སྟོར་བས་དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱིས་སྒྲོར་བར་མི་བྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
 མ་མཐོང་ཞེས་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་སྒྲོར་བ་བཀག་པས་སྟོན་དོ། །དེ་དག་གིས་
 རྒྱལ་མཁྱེན་མི་དམིགས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་
 གདམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱལ་མཁྱེན་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
 ཡིན་དེ། དེས་ཆོས་ལའོར་བསྐྱོར་བས་སངས་རྒྱས་སུ་འཛིག་པས་སོ། །དེས་ན་
 དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
 རྒྱལ་མཁྱེན་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤེ་ན། སངས་རྒྱས་དང་དོན་གཅིག་ཅིང་།
 སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དག་མཆོན་ཉིད་
 གཅིག་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །མདོ་ལས་སངས་རྒྱས་ཉིད་རྒྱལ་མཁྱེན། རྒྱལ་མཁྱེན་ཉིད་
 སངས་རྒྱས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཉིད་རྒྱལ་མཁྱེན་རྒྱལ་མཁྱེན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་བོ་ཞེས་སོ། །
 དགོས་ཆེད་ནི། སངས་རྒྱས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཞེན་པ་སྤང་པའི་དོན་
 དུའོ། །གཉིས་པ་ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་འདོམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ན།
 ཆོས་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པས་ཆོས་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདོར་ཆོས་ནི།
 གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡིན་ལ། གང་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པས་ཆོས་
 དགོན་མཆོག་བསྟན་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་

གྱི་ཡུལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་གཞི་གཉིན་པོ་དང་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པ་དག་གིས་
 བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་པས་སོ། །དགོས་པ་ནི། ཡུལ་གཉིན་རྣམ་པ་གསུམ་
 རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱུར་པ་ན། ཡུལ་ཅན་ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་རང་བཞིན་
 མཆེན་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཆོས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བའི་མཆོག་གོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྦྱང་བའི་བྱིར་དུ་འོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆེན་
 ཤེར་བྱིན་ལ་སྦྱོང་བའི་ཆེ་གཟུགས་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོར། དངོས་པོ་
 མེད་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོར་རོ་ཞེས་སོགས་གྱིས་གཞི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། བྱང་
 ཆེན་ཤེར་བྱིན་ལ་སྦྱོང་བའི་ཆོ། སྦྱིན་པའི་ཕར་བྱིན་གྱི་དོན་དུ་ཤེར་བྱིན་ལ་མི་སྦྱོང་
 ཅེས་སོགས་གྱིས། གཉིན་པོ་དང་། ཤ་བྱ་བྱང་ཆེན་དེ་ལྟར་ཤེར་བྱིན་ལ་སྦྱོང་བ་ལ་
 བདུད་སྤྱི་གཏོ་ཅན་གྱིས་སྒྲགས་རྟོན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཕན་ཡོན་བརྒྱ་
 གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པའི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱུར་དོ། །གསུམ་པ་དག་
 འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་འདོམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ཞེན། དག་འདུན་ལ་འོ། །
 རྩལ་ཇི་ལྟར་ན། བདེན་པ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
 སྒྲོབ་པ་བྱིར་མི་ལྷོག་པ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་སྦྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་
 འདུག་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་འདོགས་པའི་རྩལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་གྱིས་བྱང་
 རྩལ་དང་། སྦྱིང་རྩལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་ན། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སོ་
 སྦྱེའི་ས་ལས་རིང་དུ་སོང་བས་ན་འཕགས་པ། བསྐྱུས་པ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་དང་
 བཅས་པས་ན་སྒྲོབ་པ། རྟོགས་བྱང་དུ་ངེས་པས་ན་བྱིར་མི་ལྷོག་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་

དགེ་འདུན་དེ་ཡང་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་བའི་གཞི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་
 པ་གསུམ་དང་། ཞུགས་པ་བཞིའི་ཕྱེ་བྲག་གིས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་བདུན་པོ་རང་སངས་
 རྒྱས་དང་ལྷག་ཅིག་བརྒྱད་པའོ། །ཟུང་བཞིའི་ཕྱེ་བྲག་གིས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་
 དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་འདིར་དགྲ་བཙུག་པ་དགེ་
 འདུན་དགོན་མཆོག་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སངས་
 རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེའི་བའི་གྲངས་ནི་
 གྲངས་ཉི་ཤུར་ཆད་པ་ཉིད་དོ། །འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དབང་པོ་རྩ་ལ་པོ་དང་།
 སོགས་པས་བསྐྱེས་པ་དབང་པོ་རྩེན་པོ་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་གནས་པ་གོང་འཕོ་
 སོགས་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་གིས་སོ། །ཕྱེ་བའི་ངོ་བོ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་འབྲས་ལྷ། ཕྱིར་
 འོང་ཞུགས་འབྲས་གསུམ། ཕྱིར་མི་འོངས་ཞུགས་འབྲས་བཅུ། དགྲ་བཙུག་ཞུགས་
 པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་བྱ་བ་རན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་མ་
 ཞེན་པ་ལ་གདམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ན། རན་ཞེན་པ་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན།
 བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདེའ་བས་གང་ལ་ཞེན་པར་བྱ་བ། ལུས་ལ་སོགས་པ་སྒོ་
 གསུམ་གྱི་ལས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །

དགོས་པ་ནི་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྱུས་བརྩོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 དེའི་བའི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་ལ་སྦྱོར་བས་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ལ་དབང་པོ་རྩ་ལ་པོ་
 ལ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བས་དེའི་གཉེན་པོར་ངོ། །གང་གིས་ཤེ་ན།
 སྐབ་པ་པོ་རང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པ་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་བདེན་པར་མདོན་པར་

ཞེན་པའི་བསོད་ཉམས་ཀྱིས་སོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆེན་གཤམ་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པས་ནི།
ལུས་དང་། དག་དང་། ཡིད་གང་གིས། སེར་སྒྲ་ནས། ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་བར་
ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལུས་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །

ལྷ་པ་སྦྱོད་ལུག་པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་དལ་བ་མེད་པར་གདམས་པ་ནི།
འདོམས། གང་ལ་ན། སྦྱོད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། བདེན་གཉིས་
ལས་མི་འདའ་བས་གཟུགས་ནས་མདོན་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ལ་
བདེན་པར་རྫོམ་ན་སྦྱོ་བར་འགྱུར་བས་བདེན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་
པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དགོས་པ་ནི། བརྩོན་འགྱུས་བརྩམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་སྐད་
བཤད་པའི་དོན་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ལ་དུས་སྤང་དུ་ལ་ཡང་ཡུན་རིང་པོར་རྫོམ་
ནས། དངངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་ཡོངས་འདུ་སྦྱོ་
བར་འགྱུར་བས་དེའི་གཉེན་པོར་འོ། །གནས་སྐབས་གང་དུ་སྦྱོ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན།
དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་དུ་སྦྱོར་བ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་བྱང་ཆུབ་
མ་འགྱུབ་པས་ནའོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆེན་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ་གཟུགས་
སུ་མི་རྫོམ་ཞེས་སོ། །དུག་པ་ཁྲུམ་པའི་གཉེན་པོ་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་
གདམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ན། ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ལ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན།
བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱེས་པ་ཉིད་དུ་
རྫོགས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྦྱོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དགོས་པ་ནི། རྣམ་མཁུན་
ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་གྱིས་མི་སྦྱོབ་པའོ། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་

མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། དེའི་
 བྱིར་བྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལའང་དོན་རེ་རེའི་བྱིར་ལམ་གྱི་ལུང་
 རོད་པར་བྱ་ན། དེ་ལྟ་བུ་བདག་གིས་ག་ལ་རྣམས་སྟུམ་དུ་སེམས་ཞུས་པར་འགྱུར་
 བས་དེའི་གཉེན་པོར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་རྟོགས་
 པའི་ཤེར་བྱིན་གྱི་ནང་དུ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་ལམ་མང་པོ་
 ལ་བསྐྱབ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །མདོ་ནི། ཤ་བུ་བྱང་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་
 བུ་དང་ལྷན་པས། ཤར་བྱོགས་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གརྒྱའི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་
 གྱི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 གརྒྱའི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱང་མཐོང་། དེ་དག་གིས་ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་ཉན་ཏེ་
 ཞེས་སོ། །བདུན་པ་སྐྱབ་པ་གཞན་དྲིང་མི་འཛིག་པའི་རྒྱ་སྐྱོན་ལྟ་ལ་གདམས་པ་ནི།
 འདོམས། གང་ལ་ན། སྐྱོན་ལྟ་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། བདེན་གཉིས་ལས་མི་
 འདའ་བས། དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོས་བྲལ་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་གྱིས་ལ་སྐྱབ་པོ་
 ཞེས་སྟོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱོན་ལྟ་ནི། དོན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སོ་
 སོའི་ངོ་བོ། ས་མཆོམས། རྒྱ། གདམས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤའི་སྐྱོན་
 གྱིས་རང་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོའི་ཆད་སོ་སོར་ངེས་པ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ནས་
 སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་གྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱང་ཆེན་གྱི་
 ཤའི་མིག་གང་གིས་དཔག་ཆད་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད་ཅེས་པ་ནས། སྟོང་གསུམ་གྱི་
 སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐོང་བ་ཡོད་ཅེས་པའི་བར་པོ། །འོན་ཆེན་

བྲེང་བར། མཆོད་རྟེན་མར་མེའི་བྲེང་བ་དང་། །མུན་ཁུང་དག་དུ་མར་མེ་དང་།
 །མར་མེའི་འབྲུ་མར་བྱིན་པ་ཡིས། །ལྷའི་མིག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཅེས་པ་ལྟར།
 རྫོན་གྱི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་སྒྱུན་ནི། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། ལྷའི་མིག་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་ནི་ད་ཀྱིས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གརྒྱའི་གྲུང་གི་
 བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་
 བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྱུན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གང་
 ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་
 གང་དང་ལྷན་པས། འདུས་བྱས་སམ། འདུས་མ་བྱས་སམ་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་
 གང་ཡང་མ་མཐོང་། མ་ཐོས། མ་བསམས། ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པ་འདི་ནི། ཤ་བུ་བྱུང་
 ཆེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པའོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་ནི། བརྒྱུད་པ་
 དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་རི་ལྷ་བ་
 བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། བྱང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་མིག་གང་
 གིས་གང་ཟག་འདི་ནི་དང་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 འབྱང་བའོ་ཞེས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་ཏེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཏེ་མ་ལུས་པར་བྱང་ཆུབ་
 པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། བྱང་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ། རོ་རྗེ་
 ལྷ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས། སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཅིག་མ་གཅིག་

དང་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པ་བཤམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་
 པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་སྒྱུན་ཆོག་མཁས་ལས་དང་། ལྷན་སྒྱུན་སྒྱུར་ལས་དང་།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྱུན་མཐོང་ལས་མཉམ་གཞག་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་དེའི་རྗེས་ཐོབ་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུན་མཚན་ཉིད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། རྗེས་མཐུན་པ་
 ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་རྒྱ་ནི། ཐུན་མོང་གི་རྒྱ་ཡར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྒྲོབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། མིག་ལྷ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྒྱུར་བར་འདོད་པས། ཡར་ཕྱིན་
 དུག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །སོ་སོའི་རྒྱ་ནི། ཤེས་མིག་ནི། བསམ་གཏན་
 ཀྱིས་སྒྱུར་པ་ལས་བྱུང་ལ། ལྷན་མིག་ནི་མར་མེ་ཕྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་
 དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་གྱི་རྒྱ་ནི། ཆོས་རང་བཞིན་མེད་ཏོགས་ཀྱི་
 ཤེས་རབ་དང་། ལུང་གི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སྒྱུན་གྱི་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་མཁས་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དགོས་པ་ནི། སྒྱུན་ལྷ་དོན་
 དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་དུ་མཚན་ཉིད་རིམ་ལྔ་པ་བཞིན་ཏོགས་ཏེ་
 བསྒྲུལ་པས་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའོ། །བརྒྱད་པ་རྣམ་མཁྱེན་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་
 རྒྱ་མདོན་ཤེས་དུག་ལ་གདམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ན། མདོན་པར་ཤེས་
 པ་དུག་ལའོ། །ཚུལ་རིམ་ལྔ་པ་ནི། བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས། དུག་པོ་དེ་དག་
 དོན་དམ་པར་གཞོན་མ་ནས་ཞིབ་ཉིད་དུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲོན་པའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་སོ། །མདོན་ཤེས་དུག་པོ་འདི་དག་ཀྱང་དོན་ལྡན་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དང་
 པོ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལ་དུག་གི་དང་པོ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་མདོན་པར་ཤེས་པ་ནི་ས་

གཡོ་བ་དང་། གཅིག་དུ་བསྐྱར་ཞིང་མང་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་ཏིང་
 རི་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཆོངས་ལྷན་དང་བཅས་པའོ། །རི་རྒྱད་དུ། ཤེར་ཕྱིན་ལ་
 སྒྲིད་པའི་བྱང་ཆེན་མདོན་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འབྲེལ་སྟེ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་
 པ་དུ་མ་ཉམས་སུ་སྒྲིབ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །སྒྲིབ་རྩ་འབྲུལ་ལ་བཞི་སྟེ། སྒྲེ་བས་
 ཐོབ་པ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་དང་ཡི་དུགས་དང་ཤ་ཟ་དག་གི་རྩ་འབྲུལ་ལྷ་བྱ་དང་།
 ལས་ལས་སྒྲེས་པ་རྒྱལ་པོ་དང་ལ་ནུ་དང་སྒྲིད་པ་བར་དོའི་ལྷ་བྱ་དང་། སྒྲགས་དང་
 སྒྲན་ལས་སྒྲེས་པ། སྒྲགས་ཀྱི་མཐུས་རྣམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། སྒྲན་འགའ་
 ཞིག་བཟུང་བས་མི་སྒྲུང་བ་ལྷ་བྱ་དང་། ཏིང་རི་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་རྣལ་འབྱོར་པའི་
 མཐུ་མདོན་ཤེས་སུ་བགྱང་བའོ། །གཉིས་པ་ལྷའི་རྣ་བ་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པའི་སྐྱ་རྩུང་དུ་དང་གཅིག་ཤོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཐོས་པ་དང་
 རྒྱུ་མ་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སས་བསྐྱས་པའི་གཟུགས་
 ཅན་དང་བའོ། །རི་རྒྱད་དུ། ལྷའི་རྣ་བའི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པའི་མི་ལས་འདས་
 པས་ལྷ་དང་མི་གཉིས་ཀའི་སྐྱ་ཐོས་རྟེ་ཞེས་སོ། །ལྷའི་རྣ་བ་དེ་ཡང་གསུམ་སྟེ། སྒྲེ་
 བས་ཐོབ་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བྱའོ། །ལས་ལས་སྒྲེས་པ་ནི། འཁོར་
 ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་དང་། སྒྲིད་པ་ཐ་མའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བྱའོ། །
 རྒྱུ་མ་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣལ་འབྱོར་པའི་མཐུ་མདོན་ཤེས་སུ་བགྱང་བའོ། །གཉིས་པ།
 གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མདོན་ཤེས་ནི། གང་ཟག་གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་
 དང་བཅས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སོགས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་

ཤེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། ། ཇི་སྐད་དུ།
 དེས་སེམས་ཅན་པ་རོལ་པོ་དང་། གང་ཟག་པ་རོལ་པོའི་སེམས་སེམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟ་
 བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། ། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་དེ་ཡང་བཞི་སྟེ། སྐྱེ་བས་ཐོབ་
 པ་ལྟ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟོག་གི་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་ལས་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཤེས་པ་དང་། སྒྲགས་ལས་སྐྱེས་པ།
 གསང་སྒྲགས་ཀྱི་མཐུས་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་དང་། བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བ།
 རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་མངོན་ཤེས་སུ་བགྱང་བའོ། །

བཞི་པ་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་ནི། རང་དང་གཞན་གྱི་ཆེ་རབས་སྒྲ་མ་དུ་
 མ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །
 ཇི་སྐད་དུ། དེ་སྔོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པས་སྐྱེ་བ་གཅིག་
 ཀྱང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། ། གཉིས་དང་གསུམ་ནས་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་གི་བར་དུ་ཡང་
 རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། ། ཞེས་སོ། ། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་དེ་ཡང་གསུམ་ཏེ། སྐྱེས་ཐོབ་ལྟ་
 དང་། དཔྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་། ལས་ལས་སྐྱེས་པ་མིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཆེ་
 རབས་དྲན་པ་ལྟ་བུ་དང་། བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་
 ཤེས་ལྟ་བུའོ། ། ལྟ་པ་ལྟའི་མིག་ནི། བསྐྱལ་བ་དང་མ་བསྐྱལ་བའི་གཟུགས་ཕྱ་
 རགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ། བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
 སས་བསྐྱས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་བའོ། ། ལྟའི་སྒྱུན་དང་འདྲིའི་བྱེད་པར་ནི། སྒྲ་
 མ་སྔོན་གྱི་དགོ་བའི་རྣམ་སྒྲིན་ལས་འབད་མེད་དུ་འགྱུབ་པ་ཡིན་ལ། འདྲི་ནི་ཆེ་

འདིའི་བསམ་གཏན་བསྒྲུབས་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
 ལྷ་རབས་པ་དག་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ལྷ་མ་འཆི་འཕོ་སྒྲེ་བ་དང་། འདི་
 གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་
 གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་ཡན་ཚུན་མཆོན་པའི་
 དོན་དུ་ཡིན་པས་སོ། །ལྷའི་རྣ་བ་དང་། མིག་དག་ནི། གཟུགས་ཅན་དང་བ་ཡིན་ལ།
 དེ་དག་གི་མངོན་གཤམ་ནི། དེ་དག་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཤམ་རབ་
 བམ་ཡང་ན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པ་མིག་དང་རྣ་བའི་རྣམ་གཤམ་གྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་
 གཤམ་རབ་པོ། །མདོ་ནི། དེ་ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས། སེམས་
 ཅན་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྒྲེ་བ་དང་ཅེས་པ་ནས། ལས་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་བདེ་འགྲོ་དང་
 ངན་འགྲོར་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་རྣམ་པར་གཤམ་ཏེ་ཞེས་སོ། །ལྷའི་མིག་དེ་ཡང་ལྷའི་རྣ་བ་
 ལྷར་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། །དུག་པ་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་གཤམ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་
 དང་གཤམ་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་བྲབས་དང་། དེ་དག་སྤངས་པའི་རྣམ་
 གྲོལ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གཤམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཤམ་རབ་པོ། །དེ་མི་སྒྲེ་བ་སྒྲོན་དུ་
 བྱེད་པའི་མངོན་པར་གཤམ་པའི་ཡེ་གཤམ་མངོན་པར་སྒྲུབ་ཏེ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་ནི། མངོན་གཤམ་དང་པོ་ལྷ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་
 སེམས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་གྱི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་སྒྲུགས་རྣམས་ནི་ཞི་གནས་
 ཤས་རྒྱུར་བའི་བྱིར་དང་། གཟུགས་མེད་རྣམས་ནི་ལྷག་མཐོང་གས་རྒྱུར་བའི་བྱིར་
 ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་མ་ནི་བསམ་གཏན་ས་

རྒྱལ་གཞུགས་གཞུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
 དག་བཙུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ཀྱི་རྟེན་ནི་དང་པོ་ལྟ། སྤྱིར་
 གསུམ་གྱི་མི་དང་། འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱུབ། བ་མ་ནི་ཁམས་གསུམ་གའི་
 རྟེན་ལ་བསྐྱུབ་བོ། །གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ནི། དང་པོ་ནི། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་
 བསྟན་ནས། མ་དད་པ་རྣམས་གྲུས་པ་དང་རིམ་ཆེར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་
 པས་གཞན་གྱི་དག་གི་སྦྱོད་པ་དག་མི་དག་གཤམ་ནས་དེ་ལ་བསྐྱུལ་བར་ཡིད་
 རངས་བར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པས་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་དག་མི་དག་ཀྱན་
 ཤེས་པར་བྱས་ནས། ལེགས་པར་འདོམས་པར་བྱེད་དོ། །བ་མ་གསུམ་གྱིས་རྟག་
 པའི་མཐའ་དང་། ཆད་པའི་མཐའ་སྤངས་ནས་ཟག་པ་ཟད་པ་ལ་མངོན་པའི་ད་རྒྱལ་
 མེད་པར་དབུ་མའི་ལམ་ལེགས་པར་འདོམས་པར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་འདིས་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ཏེ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་འདི་དག་ནི་རྣམ་མཁུན་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དང་པོ་
 ལྟ་བུས་པ་དང་། སྦྱོབ་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་ལ། མི་སྦྱོབ་
 པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པ་ནི། མི་སྦྱོབ་པ་ཁོ་
 ནའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་གསུམ་ནི། མངོན་
 ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་རིག་པ་མ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་གསུམ་ནི། མངོན་ཤེས་ཡང་ཡིན་ལ་
 རིག་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་ལ་རྫོངས་པའི་གཉིན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་སྒྲ་དོན་ནི། དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་དུས་ལ་བབས་པ་ན་དེ་
 ཉི་ཨར་སྟོན་པའམ་གཞན་གྱི་དོན་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའམ། དེ་ལ་དྲི་བ་དྲིས་པ་ལན་
 གང་བ་པ་མངོན་པར་ཤེས་པའི་བྱིར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷ་པ་དགོས་
 པ་ནི། དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཀྱན་རྫོབ་དུ་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་
 ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་བྱངས་པས་དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 བྱེད་ཅིང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོགས་རྫོགས་པའོ། །དགྲ་པ་སྤང་བུ་ཀྱན་བརྟགས་སྦྱོང་
 བྱེད་མཐོང་ལམ་ལ་གདམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་ལའོ། །
 ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་
 ཀྱན་རྫོབ་དུ་རྣམ་པར་བསྒྲུལ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །འདི་ལ་
 གང་ཟག་གང་གིས། ལམ་གང་ཞིག་སྤང་བུ་གང་གི་གཉིན་པོར་བསྒྲུལ་པ་དང་
 གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་དཔེར་ན་སྒྲུ་མ་མཁན་རང་གིས་སྒྲུལ་པའི་ཏྲ་
 གྲང་སོགས་ལ་བདེན་པར་མ་ཞེན་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་མེད་པའི་ལུས་ཅན་ནམ་རང་བཞིན་ཅན་ལོ། །མངོན་པར་མ་ཞེན་པ་ཅི་ཞེན།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་འོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་བའི་
 ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལས་བསྐྱུས་པ་བདེན་པ་རེ་
 རེ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་
 ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་བཞི་བཞི་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་བཙུངས་ཀྱི་
 གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཀྱན་

བརྟགས་གྱི་གཉིན་པོ་ཉིད་དུའོ། །མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཤེར་
 བྱིན་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྒྲོབས་པ་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་བཙོམ་ལྡན་འདས་
 གཞན་གྱི་ཁ་ནས་སྟོན་པར་མཛད་ཅེ་ན། གཞན་དག་གྱང་དོན་དེ་ཐོབ་པར་མཛད་
 པ་ལ་སྟོད་པ་ཉིད་གྱི་ན་བདག་ཉིད་ལ་གཟུང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་ཉེས་
 པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ། །ཅིའི་བྱིར་ཉན་ཐོས་གྱི་ཁ་ནས་སྟོན་པར་མཛད་ཅེ་ན།
 བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པ་ལ་མངའ་བརྟེན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ། །ཅིའི་བྱིར་
 གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱི་ཁ་ནས་སྟོན་པར་མཛད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
 མེད་པའི་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐལ་མཉམ་
 ལྷག་པའི་བྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟོན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ཞེས་ཉི་སྒྲུང་ལས་སོ། །དེ་ལ་དྲི་བ་དང་པོའི་ལན་གྱི་དོན་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་བྱང་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་འཆད་པར་རྣམས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་
 རེ་ཤིག་དེའི་རྒྱད་ལ་བྱང་སེམས་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་དོན་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་
 པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་མི་རྣམས་
 པས་སོ། །དེས་ན་གཞན་རྒྱད་ལ་སྤངས་རྟོགས་དེ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་དག་སྤང་དུ་གྱུར་
 པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་ལམ་སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་དུ་ཤེས་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པའི་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དག་
 གྱང་ཟབ་མོ་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་རྣམས་པའི་བྱིར། བྱིན་རྒྱབས་ལ་མངའ་
 བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པའི་དོན་ནི། མཐོང་ལམ་ནི་མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་ཡིན་

པ་དང་རང་གི་ངོ་བོར་མ་ཟད་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ལ།
 དགྲ་བཅོམ་གཞན་དག་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་བག་ལ་ཉལ་གིན་ཏུ་མ་སྤངས་
 པའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཀུན་ཏུ་སྒྲོད་པ་སྤྲོད་ལ། རབ་འབྱོར་ནི་ཉོན་
 མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་གིན་ཏུ་སྤངས་པས་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཀུན་ཏུ་
 སྒྲོད་པ་མི་སྤྲོད་པའི་བྱིར་པོ། །མཐོང་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མི་མཐུན་བྱེགས་
 དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་རུས་སོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་པའོ། །བཙུ་པ་སྤང་བུ་
 ལྷན་སྒྲེས་ཀྱི་གཉིན་པོ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གདམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ན། སྒྲོམ་
 པའི་ལམ་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདེའ་བས་དོན་དམ་
 པར་མི་དམིགས་གིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པར་བསྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་སོ། །འདི་ལ་བསྒྲོམ་བུ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། དེ་དག་གི་གཉིན་པོར་
 སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་ལས་རྟོགས་པའི་རིགས་ཐ་དང་དུ་གྱུར་
 པ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཟག་མེད་མཚན་ཉིད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མེད་དེ། མཐོང་
 ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་མེད་དག་ཆོས་དབྱེངས་ཙམ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཐ་དང་དུ་
 གྱུར་པ་མེད་པས་སོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཡང་གོང་དུ་རྗེ་སྒྲོད་
 བཤད་པའི་སྒྲོད་ཅིག་མ་བཙུ་དུག་གི་རང་བཞིན་གྱི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་མདོན་
 སུམ་དུ་བུ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་
 ཏེ། དཔེར་ན་འདུས་བྱས་རྟོགས་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་སྤངས་པ་
 འགོག་པའི་བདེན་པ་དག་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཉིད་གྱིས་

ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པར་གདགས་པར་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་
 ལམ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མེད་ལ་འོན་ཀྱང་སྒྲོམ་ལམ་དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་
 ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་གཉིན་པོ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ་མོ། །སྤང་བྱ་ལྟན་སྒྲེས་དེ་མཐོང་ལམ་གྱིས་
 མ་སྤངས་ན་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྤོང་བར་མི་དགས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། མཐོང་སྒྲོམ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་
 མཐོང་ལམ་གྱིས་ལྟན་སྒྲེས་མི་སྤོང་ལ་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ་དེ་ནི་རྒྱུན་འདི་པ་
 ཅུམ་གྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་འབྱུང་བའི་ཚུས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི།
 རབ་འབྱོར། འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གདགས་
 བར་མི་རུས། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་
 གདགས་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་མདོ་འདིས་དོན་གཞན་བརྗོད་པའི་དཔེའི་སྒྲོ་
 རས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་བསྟན་གྱི་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པས། དེའི་ཕྱིར་འབྲེལ་པར་
 འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དག་ཅེས་པ་མདོ་ལས་དངོས་བསྟན་དཔེར་བརྗོད་
 པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ནི་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲོབ་དཔོན་
 གྱིས་ཁོང་ནས་སྤངས་ཏེ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟན་ཏེ་གྲངས་ངེས་
 པ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་གདམས་ངག་ནི་རྒྱུ་པར་བཅུ་འོ་ཞེས་སྒྲེལ་ལོ། །རྒྱ་
 མཚན་ནི། བཅུ་པོ་འདི་ཅུམ་ཁོ་ནས་སྒྲེས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་སུན་སུམ་ཚོགས་
 པར་འབྱུང་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིའི་འདི་ཅུམ་གྱིས་སྒྲེས་བུའི་དོན་རྗོགས་པར་འབྱུང་ཅེ་ན།
 སྒྲེས་བུའི་དོན་རྒྱུ་བྱེད་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེས་འཕངས་པའི་

ཆོས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྐྱབ་པའི་སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་
གང་ཡིན་པ་བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་མི་དམིགས་པར་སྒྲོམ་པ་དང་།
སྐྱབ་པ་དེའི་སྒྲོ་འདོགས་གཙང་བྱའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་བདེན་པ་བཞི་དང་།
ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་རྟེན་གང་ཡིན་པ་
སྐྱབས་གསུམ་དང་། རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་
སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། བར་སྐྱབས་སུ་མི་ཕྱོག་པར་བགྲོད་བྱ་
མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་
ལམ་སྤངས་ནས་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་བྱང་ཆུབ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་
བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་
གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛིན་པར་རང་གིས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ནས་བྱུང་
བར་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་སྦྱོར་ལྡན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ནས་
ཆོགས་རྫོགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་མངོན་ཤེས་
དུག་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་སྤངས་པས་སྐྱབ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་
གང་ཡིན་པ་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གདམས་
ངག་གི་སྐྱབས་སུ་བསྟན་པས་སོ། །

བཞི་པ་རྟོགས་དཀའ་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ་
གཉིས། སྦྱི་དོན་དང་ཡན་ལག་གི་དོན། དང་པོ་ལ་གང་ལ་གནས་པའི་འབྲས་བུ།
དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། འབྲས་བུའི་རོ་བོ་

གྲངས་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པ། ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ། ཁམས་གང་དུ་གང་ཐོབ་པ་དང་ལྷ་
 ཡི་དང་པོ་ནི། དགོ་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་ནི་ད་འབྲས་བུའི་མཚོག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་
 རེ་རེ་ལ་ཡང་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དགུ་ཅ་དགུ་སྟེ། འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་རིས་བཞི་དང་།
 ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་རིས་བཞི་སྟེ། བརྒྱད་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་
 བརྒྱད་དང་། དེ་ནི་ད་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། ས་དགུ་པོ་རེ་རེ་ལ་བསྒྲེལ་སྤང་ཆེ་
 འབྲིང་དགུ་དགུ་སྤངས་པའི་བྲལ་འབྲས་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཅིག་དང་། དེ་ནི་ད་གྱི་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དགོ་སྟོང་གི་ཚུལ་ནི། ཟག་མེད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བར་
 ཆད་མེད་པའི་ལམ་སྟེ། འདིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ནས་དོན་དམ་པའི་དགོ་སྟོང་
 དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དགོ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། སྟིག་པ་
 མི་དགོ་བའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱས་པ་རྒྱ་གཤིར་གྱུར་པའི་བར་རྣམ་པ་དུ་མ་ཞི་
 བར་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དགོ་སྟོང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤངས་པ་
 རྣམས་ནི། དེའི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་རྒྱ་མཐུན་པའི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་དགོ་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་དུ། དགོ་སྟོང་ཚུལ་ནི་དྲི་མེད་ལས། །འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་
 འདུས་མ་བྱས། །གྲོལ་ལམ་ཟད་པ་རྣམས་དང་བཅས། །དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་
 དགུའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་དགོ་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞིར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དག་སྒྲིང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དགུ་ཡིན་ན། ཅིའི་
 བྱིར་འབྲས་བུ་བཞིར་བཞག་ཅེ་ན། མཛོད་དུ། འབྲས་བུ་རྣམ་བཞི་བཞག་པ་ནི། རྒྱ་
 ལུ་དག་ནི་སྤྱིད་བྱིར་རོ། །འབྲས་ལ་སྒྲིན་ལམ་བཏང་བ་དང་། །གཞན་ཐོབ་པ་དང་
 ཟད་སྒྲིམ་དང་། །ཤེས་པ་བརྒྱད་ཆོན་ཐོབ་པ་དང་། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པ་འོ། །
 ཞེས་གནས་སྐབས་གང་དུ་རྒྱ་ལུ་སྤྱིད་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ།
 འདི་ལྟར་བཞག་ས་པའི་ལམ་སྒྲིན་དུ་བཏང་བ་དང་། འབྲས་བུའི་ལམ་ཐོབ་པ་དང་།
 སྤངས་པ་ཀུན་གྱི་ཐོབ་པ་གཅིག་ཉིད་པ་དང་། ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་བརྒྱད་
 གཅིག་ཅུར་ཐོབ་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པས་སོ་
 ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་ན། འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྤངས་བྱ་ནི་གསུམ་ཏེ།
 ཐར་པ་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཀུན་སྒྲིབ་གསུམ་དང་། འགྲོ་བ་ཐ་མ་
 དང་། །ཁམས་ཐ་མ་ལས་འདའ་བའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་པའི་ལུ་
 དང་། །ཁམས་གོང་མ་ལས་འདའ་བའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལུ་འོ། །
 དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་བྱ་རགས་པ་དང་། ལུ་
 བ་དང་། ཤིན་ཏུ་ལུ་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྤངས་པ་ཡང་དོན་དུ་གཉིས་བྱའི་
 འབྲས་བུ་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་སྤངས་
 པས་ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། མདོ་ལས། གང་མས་
 རག་འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་སྒྲིབ་པ་གསུམ་སྤངས་པས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའོ་ཞེས་སོ། །ཐ་
 མའི་ཆ་མཐུན་ལུ་སྤངས་པར་བྱས་པ་དང་། མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་

དུ་ཕྱིར་འོད་དང་། ཕྱིར་མི་འོད་གི་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། མདོ་ལས།
 ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོད་གི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ཏུ་སྒྲོམ་བ་སྤངས་པ་དང་། འདོད་
 ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་རྣམས་བསྐྱབས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །
 ཕྱིར་མི་འོད་གི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ཏུ་སྒྲོམ་བ་བྱ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལྟ་
 སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་སྒྲོམ་
 སྤངས་སྤངས་པ་ལ་འབྲས་བུ་གཉིས་བཞག་ཅི་ན། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་
 པ་རྣམས་ནི་ཆེས་རགས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་ལ་ཆེར་ཟད་པ་ན་ཕྱིར་འོད་དང་། མ་ལུས་པ་ཟད་པ་ན་ཕྱིར་མི་འོད་གི་
 འབྲས་བུར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། འདོད་པའི་ཉིས་ དམིགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེ་ལས་ལྷུར་དུ་འདའ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྤངས་པས་ནི། དག་
 བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། མདོ་ལས། གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
 ལྟ་སྤངས་པ་ནི། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུའོ་ཞེས་སོ། །མདོར་བསྡུ་ན། སྤང་བྱ་
 ལ་མཐོང་སྤང་དང་། སྒྲོམ་སྤང་གཉིས་སུ་ངེས་པས། མཐོང་སྤངས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་བཞག་གོ། །སྒྲོམ་སྤང་ལ་ཡང་འདོད་པ་དང་།
 །ཁམས་གོང་གི་སས་བསྟུས་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ལ་རགས་པ་
 དང་། སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི་དེ་དག་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་འབྲས་
 བུ་བར་པ་གཉིས་བཞག་ལ། །ཁམས་གོང་གི་སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་པ་ལས་དག་བཅོམ་
 པའི་འབྲས་བུར་བཞག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྤང་བའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་བཞིར་གྱངས་

272

ལམ་གང་གིས་ཐོབ་པ་ནི། འབྲས་བུ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ནི་འདས་ལམ་ཁོ་
ནས་ཐོབ་སྟེ། མཐོང་སྤང་དང་སྤྱིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་
སྤྱོད་བར་མི་རྣམས་པའོ། །འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ནི།
འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ན་གལ་ཏེ་གང་ཟག་དེ་ཞི་
གནས་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ལ་གལ་ཏེ་ལྷག་མཐོང་
སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པོ། འབྲས་བུ་
གང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ལས་ནི་ཉམས་པ་མི་སྤྱིད་ཏེ།
འདས་ལམ་ནི་སྤང་བུའི་ས་བོན་དྲུངས་ནས་འབྱེན་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །འཇིག་རྟེན་
པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་དག་ལ་ནི། ཉམས་པ་དག་སྤྱིད་དོ། འདས་ན་འབྲས་བུ་དང་
པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལས་ཉམས་པ་མི་སྤྱིད་ཅིང་། བར་པ་དག་ལས་ཉམས་པ་མི་
སྤྱིད་དོ། །

ལྷ་པ་ནི། མཛོད་དུ། འདོད་པ་གསུམ་ཐོབ་ཐ་མ་ནི། གསུམ་དུ་གོང་ནས་
མཐོང་ལམ་མེད། ཁྱི་སྒྲེ་ལུང་ལས་འདོད་རྩོམ་ཞིང་། འདེམ་ཐར་ཕྱིན་ཞེས་འབྱུང་
ཕྱིར་རོ། ཞེས་པས། དང་པོ་གསུམ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ཁོ་ནས་ཐོབ་སྟེ། རྒྱན་
ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ནི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
ཕྱིར་མི་འོང་ཡང་རིམ་གྱིས་པ་ནི། དང་པོའི་ཉེར་སྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཐོས་ཀྱིས་བཞི་མཐོང་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ལ། ཁམས་གོང་གི་
རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདོད་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་

ལ་སྒྲོ་བ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། སྒྲོ་བ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཁམས་གསུམ་ལ་ངེས་པ་
 འབྱུང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་འཕགས་ལམ་ལ་རྩོམ་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ལུང་ལས་
 གྲང་བར་དོར་སྤྱ་རན་ལས་འདའ་བ་སོགས་ལྷ་པོ་འདིར་རྩོམ་ཞེས་དེར་མཐར་
 བྱིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་
 ལ་ཐོབ་པོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་མཚོན་
 བྱེད་དཔེ་དང་། མཚོན་བྱ་དོན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་བྱང་བཞིའི་བྱང་དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ།
 ས་མཚམས་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཀྱན་སྒྲོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱིར་དུ། ལམ་ལ་བརྩོན་པ། སྤངས་པ་ནི་འདོད་པ་སྒྲིམ་སྤང་གཏན་
 ས་སྤངས་པའམ། ལྷ་པ་མན་ཆད་གང་རུང་སྤངས་གིང་། མཐོང་སྤང་སྤོང་བཞིན་
 པའོ། །རྟོགས་པ་ནི་སྒྲོར་མཐོང་གང་རུང་གི་ལམ་ལ་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དད་པ་དང་། ཚེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དད་
 པས་ལམ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་རྩོན་པོ་གེས་རབ་ཀྱིས་
 ལམ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲོར་ལམ་གཏན་གཅིག་པ་ནས་
 མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཙོ་ལྷ་གང་རུང་ལ་གནས་པའོ། །མཛོད་དུ། དེ་ལ་
 སྐད་ཅིག་བཙོ་ལྷ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་བྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །དབང་པོ་རྩོན་རྩལ་
 དེ་དག་དུ། །དད་དང་ཚེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་། །ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ལ་རིམ་
 གྱིས་པ་དང་། ཅིག་ཅེར་ངེས་པར་འབྱིན་པར་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཀྱི་དང་

བོ་མཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་རྟུ་སྒྲིལ་བ་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་རྟུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྒྲིལ་གི་
 ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ། ཀུན་སྒྲིལ་གསུམ་ནི། འཛིག་ལྟ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་
 དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་དང་། བེ་ཚོམ་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་སྤངས་
 པས་རྒྱུན་རྟུ་ཞུགས་པར་བཞག་ཅི་ན། གསུམ་པོ་འདི་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་གྱིས་སྤང་
 བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་རན་ལས་འདའ་བའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་གཞགས་གྱི་
 གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ལྟར་འཛིག་ལྟས་སྤང་བོ་ལ་བདག་རྟུ་གཟུང་ནས་ལའོར་
 བ་ལ་མདོན་པར་དགའ་བས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལས་མི་འཕགས་པའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་།
 ཚུལ་བཞུགས་མཚོག་འཛིན་གྱིས་ལམ་རན་པ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པས་འཕང་གུང་
 ལོག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བྱེད་ལ། བེ་ཚོམ་གྱིས་ལམ་བཟང་བོ་ལ་སོམ་ཉི་
 ཟ་བས་ཡང་དག་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན།
 འགྲོ་བར་མི་འདོད་པ་དང་། འདོད་གུང་ལམ་ལོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡང་དག་
 པའི་ལམ་ལ་བེ་ཚོམ་ཟ་བས་ནི། བགྲོད་བའི་ཡུལ་རྟུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་གཞགས་
 ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་རྟུ། འགྲོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ནོར་དང་། །ལམ་ལ་བེ་
 ཚོམ་ཇི་སྟེད་གཅིག །ཐར་པ་བགྲོད་ལ་གཞགས་བྱེད་པ། །དེའི་ཕྱིར་ན་གསུམ་
 བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །ཅིས་རྒྱུན་རྟུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཐར་པའི་གཞགས་དང་།
 གཉིས་པ་ལས་ལྷ་རན་འདས་པའི་རྒྱུན་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི།
 དད་སོས་དང་། མཐོང་བོབ་གཉིས་ཏེ། དད་བོ་ནི། སྤང་གྱི་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་
 དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་རྟུས་སྤང་བ་ལྷག་པ་ཉིད་གྱིས་ན། ལྷག་པར་

མོས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་མོས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤར་གྱི་ཚེས་ཀྱི་
 རྩེས་འབྲངས་དེ་ཉིད་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་གཤམ་རབ་ལྷག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བས་
 རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །སྦྱོར་བས་བྱེ་བ་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་དང་
 བྱེ་བ་པར་ཅན་གཉིས། དང་པོ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་བྱེ་བ་པར་ཅན་གྱི་
 འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ལམ་ལ་མི་བརྩོན་པ། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོད་པའོ། །
 དབང་པོ་དང་། སྦྱོར་བས་བྱེ་བ་འདི་གཉིས་ནི། འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ལ་ཡང་
 འདི་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ལྟ་བར་བྱའོ། །

སྦྱེ་བའི་བྱེ་བ་པར་གྱིས་བྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ། རིགས་
 ནས་རིགས་སུ་སྦྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བ་པར་གསུམ་དང་ལྟན་པ་སྟེ།
 སྤངས་པའི་བྱེ་བ་པར་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་གཏན་མ་སྤངས་པ། འབྲས་བུའི་བྱེ་
 བ་པར་འབྲས་བུ་ཙམ་ལ་གནས་པ། སྦྱེ་བའི་བྱེ་བ་པར་འདོད་པའི་ལྟ་དང་མིར་སྦྱེ་བ་
 ལན་བདུན་སྤངས་ནས་བདུན་པ་ལ་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་བ་མ་མདོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་། འབྲས་གནས་སྒྲིམ་སྤང་བྱ་མ་བཟད། །དེ་ལྟར་ཐོགས་ནས་ལན་བདུན་
 པ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་བྱེ་བ་ལྟ་སྦྱོར་བ་དག་མིར་སྦྱེ་བྱིད་ལན་བདུན། བར་བྱིད་
 ལན་བདུན། འདོད་པའི་ལྟར་སྦྱེ་བྱིད་ལན་བདུན་འདོད་པ་ལྟར། བར་བྱིད་ལན་
 བདུན་ཏེ། སྦྱེ་བ་ཉི་ལྔ་ཅ་བརྒྱད་ལེན་མོད་ཀྱི་བདུན་ཚན་དུ་འབྲ་བའི་ཕྱིར་ལན་
 བདུན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་གིང་འདབ་མ་བདུན་པ་དང་། གནས་བདུན་ལ་
 མཁས་པའི་དགོས་པ་སྤོང་བཞིན་ནོ་ཞེས་བེད། མདོ་སྟེ་པ་རྣམས་ནི། མདོ་ལས། གང་ཟག་ལྟ་

བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྤྲོད་པ་བརྒྱད་འགྲུབ་པ་གནས་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་
དང་། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་བདུན་ཞེས་སྒྲིབ་གསུངས་པས། དེ་ནི་མི་
རིགས་ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་མང་སྟེ། དེ་ཞིག་བཞག་གོ །

གཉིས་པ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་བྱུང་པར་གསུམ་སྟེ། སྤངས་
པའི་བྱུང་པར་ནི། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གསུམ་མཁ་བཞི་སྤངས་ཤིང་ལྷ་པ་མ་
སྤངས་པའོ། །སྐྱེ་བའི་བྱུང་པར་འདོད་པའི་ལྷ་འམ་མི་གང་རུང་དུ། སྐྱེ་བ་རིགས་
མཐུན་གཉིས་སམ་གསུམ་སྤངས་ནས་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །གཉིས་པའི་བྱུང་
པར་སྤངས་པ་དེ་དག་གི་གཉིས་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ། །ཆོ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། །
ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་པ་ངེས་པར་སྤང་དགོས་ཏེ།
གཞན་དུ་ན་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་ལུས་པས་སྐྱེ་བ་བཞི་པ་སོགས་
འགྲུབ་པ་མ་བཀག་པའི་སྤྱིར་སྐྱེ་བའི་བྱུང་པར་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་མ་སྤངས་པ་ལ་ནི། སྐྱེ་བ་རིགས་
མཐུན་བདུན་ཚུན་ཆད་འགྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་
སྤྲོད་པ་ལན་བདུན་པ་བཞིན་ནོ། །འབྲིང་མ་སྤངས་པ་ལ་ནི། གསུམ་པན་ཆད་
འགྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་དེ། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་བཞིན་ནོ། །ཁུང་དུ་མ་སྤངས་པ་ནི།
སྐྱེ་བ་གཅིག་འགྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་དེ། ལན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་བཞིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་
འདོད་པའི་ཆེན་པོ་གསུམ་མ་སྤངས་ན། སྐྱེ་བའི་བྱུང་པར་མི་འགྲུབ་པོ། །བཞི་པ་

སྤངས་སམ། མ་སྤངས་ཀྱང་སྤྲ། ལྷ་པ་སྤར་མ་སྤངས་གིང་ཆེ་དེ་ལ་གཏན་མི་སྤྲང་
 པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་སྤངས་ན་དྲུག་པ་ཡང་གདོན་མི་བྱ་བར་སྤྲང་བས་ལན་ཅིག་
 བྱིར་འོང་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། སྤྱེ་བའི་བྱུང་པར་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །དྲུག་པས་
 བྱི་དགུ་པ་བཞིན་དུ་ཁམས་ལས་འདའ་མི་དགོས་པས་ཆེ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་
 ལ་དགོག་བྱེད་མི་རུས་སོ། །སྤྱེ་བ་རིགས་མཐུན་གཉིས་ངེས་པར་ལེན་དགོས་ཏེ།
 གཞན་དུ་ན། རིགས་ནས་རིགས་ཞེས་པ་རྒྱུད་པའི་ཆོག་གི་དོན་མི་རུང་བའི་བྱིར་
 དང་། ཉོན་མོངས་པ་འབྲིང་མ་སྤངས་པས་སྤྱེ་བ་གསུམ་ཚུན་ཆད་འགྱུར་བའི་རུས་
 པ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལེན་ནམ། མི་ལེན་ཡང་རུང་། བཞི་པ་ལན་ཆད་
 ལེན་པ་མི་སྤྲང་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྤངས་པས་བཞི་པ་ལན་ཆད་
 འགྱུར་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པོ་བྲག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་མ་ཐོབ་པའི་སྤངས་
 པ་ནི། སྤྲང་ཉམས་པ་སྤྲང་ལ་སྤངས་པ་ཉམས་ན་སྤྱེ་བའི་བྱུང་པར་ཡང་མི་འགྱུར་
 པས། དེའི་བྱིར་གཉིས་པོའི་བྱུང་པར་བྲག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་རྣམས་པར་
 བཞག་གོ། །དེ་ལ་གང་བྲག་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེ་ནི། ལྷའི་
 རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྤྱེས་ནས་སྤྱེས་པར་ལས་འདའ། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བདེན་པ་
 མཐོང་བ་དེ་ནི། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྤྱེས་ནས་སྤྱེས་པར་ལས་འདའོ། །དེའི་
 བྱིར་འདི་ལ་ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྤྱེ་བ་དང་། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྤྱེ་
 བ་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེའོ། །འདི་ནི་འབྲས་བུ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པའི་
 བྱིར་འབྲས་བུ་བྱི་མ་ལ་ཞུགས་པར་རྣམས་པར་བཞག་གོ། །གསུམ་པ་ས་མཚམས་ནི།

མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཏུ་དུག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དུག་པ་
 སྟོང་བའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་གཅིག་ཅེར་
 བ་ལ་བཞི། མཚན་ཉིད། རྣམ་གཞག་དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུན་
 ཞུགས་གང་། །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་སྤྱང་གིས་ཉོན་མོངས་རྣམས་རྣམ་པ་གཅིག་
 ཅེར་སྟོང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉོན་མོངས་སྟོང་ཚུལ། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ། ཁུངས་
 གྱི་ལུང་དྲང་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ལས་བརྟམ་སུ་གཅིག་ཅེར་ངེས་པར་
 འབྱེན་པ་ནི། བདེན་པ་རྣམས་མདོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མི་ལྷོག་པ་མེད་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམས་རྣམ་པ་གཅིག་ཅེར་སྟོང་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། དབྱེ་བཅོམ་
 པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་གདགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་
 ཡང་དུས་ནམ་གྱི་ཆོ། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས། ལམ་གང་གིས། ཚུལ་ངེ་ལྟར། དེ་
 ལྟར་སྟོང་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན། འབྲས་བུ་གང་ལ་གདམས་པ་རྣམས་གྱིས་གཤེས་
 པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པ་རྣམས་མདོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ཞེས་
 འབྲུང་བས། མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ཏེ། གྱིས་པས་ཁམས་གསུམ་གའི་ཉོན་མོངས་
 པ་སྟོང་བར་མི་བྱས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་སྟོགས་
 མི་ལྷོགས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏེ། འདིས་ཁམས་གསུམ་གའི་ཉོན་མོངས་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་གཞན་རྣམས་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤྱང་གི་
 གཉོན་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་

ཆེར་གསུངས་སོ། ། དྲུག་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་སྤང་བུ་སྤོང་ཚུལ་དེ་ནི་རྒྱུ་
 ཞུགས་དང་། དགྲ་བཙུག་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་བཞག་སྟེ། བདེན་པ་མངོན་
 བར་ཚོགས་ནས་རི་སྤོང་སྤོང་སྤང་མ་ལུས་པ་མ་སྤངས་པ་དེ་སྤོང་དུ་རྒྱུ་དུ་ཞུགས་
 པ་ཡིན་ལ། སྤོང་སྤང་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ན་ནི་དགྲ་བཙུག་པ་ཡིན་པས་སོ། །
 བར་པ་གཉིས་ལ་ནི། འདི་མི་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་བདེན་པ་མངོན་པར་ཚོགས་
 བར་འདོད་པའི་སྤོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ལལ་ཆེར་སྤངས་པ་དང་མ་ལུས་པ་
 སྤངས་པས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་སྤྱིར་རོ། ། གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། ཀྱན་ལས་
 བརྟམ་སུ། ལལ་ཆེར་མཐོང་བའི་ཆོས་སམ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཀྱན་གཤམ་པ་ཐོབ་
 བར་བྱེད་དོ། ། གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་ཡང་། སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་པས་སྦྱོར་
 ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པ་ཁམས་སུ་སྦྱེ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་མེད་པ་ན་
 རང་རྒྱལ་བར་འབྱུང་རོ། ། ཞེས་སོ། གསུམ་པ་ཁུངས་ཀྱི་ལུང་ནི། རྣམ་པར་འབྱེད་
 པའི་མདོ་ལས། རྒྱུ་ཞུགས་ཀྱི་འོག་དུ་དགྲ་བཙུག་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་ནི། གཅིག་ཅུང་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན།
 རྒྱུ་ཞུགས་ཀྱི་འོག་དུ་དགྲ་བཙུག་པ་འཛོག་པ་མི་འབྲད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་སྒྲུང་བྲངས་པའི་སོར་མོའི་ཕྱི་མོའི་མདོ་ནི་དྲ་ཀྱང་འདྲིའི་བྲངས་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་དང་། བྱད་པར་ཅན་གཉིས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྲ་བཙོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ས་
མཚམས་ནི། བདེན་པ་མདོན་ཏོགས་སྐད་ཅིག་བཙུ་བྱུག་པ་ནས། སྒྲོམ་སྒྲང་ཆུང་།

དུའི་ཆུང་དུ་སྟོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་བར་རོ། །

ཟུང་གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་གི་སྒྲིབ་ལ། ཞུགས་པ་དང་། གནས་པ་གཉིས་
 གྱི་དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། མཚན་ཉིད་ནི། སྤལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་དགེ་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ལམ་ལ་
 བརྩོན་པ་གཉིས། དེའི་བའི་མཐར་གྱིས་པ་དང་། ཐོད་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་འོང་
 ཞུགས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་དད་མེས་དང་མཐོང་ཐོབ་གཉིས། གཉིས་པ་ལ་
 དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། ཆོས་གྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ས་མཚམས་ནི།
 མཐར་གྱིས་པའི་ཞུགས་པ་ལ་གཉིས་ནི། འདོད་པའི་སྒྲིབ་སྟངས་དང་པོ་སྟོང་བའི་
 སྟོང་ལམ་ནས། རྟག་པ་སྟོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་རོ། །ཐོད་རྒྱལ་བའི་
 ཞུགས་པ་གཉིས་ནི། རྟེན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལྟར་ཏེ། སྒྲིབ་སྟངས་རྟག་པ་ནས།
 བརྒྱན་པའི་བར་སྟངས་པ་ནི་བྱུང་པར། གཉིས་པ་འབྲས་གནས་ལ་གསུམ་གྱི་དང་
 པོ་མཚན་ཉིད་ནི། སྤལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་དགེ་
 སྟོང་གྱི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཞེས་
 བྱ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤལ་ཆེར་སྟངས་པས་འདོད་པར་ལྟ་མིའི་སྟེ་བ་
 རིགས་མཐུན་གྱི་ལྟག་ས་གཅིག་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་ལྟར་ལན་ཅིག་
 མིར་ལན་ཅིག་སྟེ་སྟེ་བ་གཉིས་ལེན་སྟོང་གྱང་། རིགས་མཐུན་ལན་གཉིས་ལེན་མི་
 སྟོང་པའི་ཕྱིར། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེའི་བའི་འབྲས་
 བུ་ཐོབ་ཚུལ་གྱིས་དེའི་ན། མཐར་གྱིས་པ་དང་། ཐོད་རྒྱལ་བ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་

ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་
 འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་མདོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་
 རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་མཐར་གྱིས་པ་ཞེས་བུ་ལ། ཕྱི་མ་ནི། དེ་ལས་
 འདས་པའི་ཕྱིར་ཐོད་རྒྱལ་པ་ཞེས་བུ་འོ། །གཞན་དག་ཕྱི་མ་ལ་ཆགས་བུལ་སྒྲོམ་
 མོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞེས་སྒྲུབ་ནི། ཆགས་བུལ་གྱི་བ་སྒྲུབ་ལ་མི་མཁས་པ་སྟེ། འདི་
 ལྟར། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་གམ་གཉིས། སྤངས་པ་ནི་ཆ་ལས་འདོད་
 ཆགས་དང་བུལ་པ་ཞེས་བུ་ལ། གསུམ་སྤངས་པ་ན་ཕྱོགས་གཅིག་ལས་དང་།
 དུག་སྤངས་པ་ན་པ་ལ་ཆེར་ལས་དང་། དགུ་པ་སྤངས་པ་ན་འདོད་པ་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བུལ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཐོབ་གྱི་ངི་སྤྱིད་དུ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དགུ་
 པ་མ་སྤངས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ཆགས་བུལ་གྱི་མིང་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཕྱིར་འོང་
 འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་བར་ཆད་གཅིག་པ་ནི་ཁྱད་པར་གསུམ་སྟེ། སྤངས་
 པའི་ཁྱད་པར་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བདུན་ནམ། བརྒྱད་པ་སྤངས་ཤིང་དགུ་
 པ་མ་སྤངས། སྟེ་བའི་ཁྱད་པར་འདོད་པར་སྟེ་བ་གཅིག་སྤངས་ནས་སྒྲུབ་ན་ལས་
 འདའ་བ། གཉིན་པོའི་ཁྱད་པར་སྤང་བུ་དེ་དག་གི་གཉིན་པོ་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་
 ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་བདུན་པ་ངེས་པར་སྤང་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འདོད་
 པའི་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་གསུམ་མ་སྤངས་པས་ཕྱིར་འོང་གཞན་དང་འདྲ་བར་
 ཆོ་གཉིས་ལེན་སྤྱིད་པས་སྟེ་བའི་ཁྱད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལོ། །བརྒྱད་པ་
 སྤངས་སམ་མ་སྤངས་ཀྱང་རུང་དགུ་པ་ཆོ་དེ་ལ་གཏན་མི་སྟོང་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ།

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། བྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་བྱིར་རོ། །
 འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལེན་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་དགུ་པ་མ་སྤངས་
 པའི་བྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་གཅིག་ལས་ལྷག་པ་ལེན་པའི་རྣམ་པ་མེད་དེ། ཟུང་དུའི་ཆེན་
 པོ་སྤངས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་མ་སྤངས་སུ་བྱིན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་ལེན་
 པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིན་པོའི་ཁུད་པར་སྤར་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་བྱིར་
 མི་འོང་གི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་
 པའི་བྱིར་རམ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་
 བྱིར་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདུན་པ་སྤངས། བརྒྱད་པ་མ་སྤངས་པ་ན།
 རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། རྩི་ལྟར་ན། བར་ཆད་གཅིག་པ་
 ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བརྒྱད་པ་མ་སྤངས་ཀྱང་དེས་བར་དུ་གཅོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཆོ་དེ་ལ་
 སྤོང་རྣམ་པའི་བྱིར་རོ། །དགུ་པས་ནི། ཆོ་དེར་བྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་
 རྣམས་ཏེ། དེ་སྤངས་ནས། །ཐམས་ལས་འདའ་དགའ་བའི་བྱིར་དང་། གཞོད་བྱིར་མི་
 འོང་དགུ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་བགཤམ་གྱིན་ཏེ་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟར། གནས་སྐབས་
 གསུམ་དུ་ལས་བགཤམ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དག་ཀྱང་བགཤམ་བྱེད་
 པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ས་མཚམས་ནི། ཐོད་རྒྱལ་བ་བདེན་པ་ལ་མངོན་ཏྲོགས་
 སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་དང་། མཐར་གྱིས་པ་དྲུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་
 རས་དགུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་རོ། །

ཟུང་གསུམ་པ་བྱིར་མི་འོང་གི་སྐྱོར་ལ་ཞུགས་པ་དང་། གནས་པ་གཉིས་

གྱི་དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་མཆོན་ཉིད་ནི། བ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་
 རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགོ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ལམ་ལ་བརྩོན་པ། དབྱེ་
 བ་ཕྱིར་འོད་དང་འདྲ། ས་མཆོམས་ནི་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོད་ཞུགས་
 པ་གཉིས་གྱི་ས་མཆོམས་ཐོད་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་འོད་ཞུགས་པ་དང་འདྲ་ལ། འདོད་
 བའི་དགྲ་པ་ནས་ཅི་ཡང་གི་དགྲ་བའི་བར་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤར་སྤངས་པ་ནི་བྱད་
 བར་རོ། །མཐར་གྱིས་པའི་ཞུགས་པ་གཉིས་ནི་བདུན་པ་སྦྱོང་བའི་སྦྱོར་ལམ་ནས་
 དགྲ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་ལ་གནས་པའོ། །འབྲས་གནས་ལ་གསུམ་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་ནི། བ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགོ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་
 གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའོ། །བ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་ནི། ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་དང་
 འདོད་པ་ལ་བདུན་པ་དང་། གཞོད་སེམས་སོ། །དང་པོ་གསུམ་ནི། འགྲོ་བ་བ་མ་
 སོ་སྦྱེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བ་མ་གཉིས་ནི། ཁམས་བ་མ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་རྒྱ་
 ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་བ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོད་
 ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདོད་པར་སྤྲར་མི་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རམ། སྦྱེ་བའི་སྦྱེ་བ་ཆད་དེ་དེར་སྦྱེ་
 བ་གཉིས་པ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་གྱིས་
 ཕྱེ་ན་མཐར་གྱིས་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོད་གཉིས། འཕགས་
 ཆོས་བརྟེན་ཚུལ་གྱིས་ཕྱེ་ན། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དང་། མ་གྱུར་པའི་
 ཕྱིར་མི་འོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་པར་འཕགས་ལམ་སྦྱེ་བ་བརྒྱད་མར་བརྟེན་
 ནས་ཕྱིར་མི་འོད་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྦྱོབ་གསལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོད་ཐོབ་པའི་

ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་སྟེ། མཛོད་དུ། འདོད་པ་ཆེ་ཡོངས་གྲུབ་པའི་
 འཕགས། ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགྲོ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །འདི་མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་
 མི་འདྲ་སྟེ། འཕགས་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་མྱ་ངན་འདས་མཛོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་
 པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བྱིར་མི་འོང་
 ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་བཞི། གཟུགས་སུ་ཉིར་འགྲོ། གཟུགས་མེད་དུ་ཉིར་འགྲོ།
 མཐོང་ཆོས་ཞི། ལུས་མཛོན་བྱེད་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ལ། མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་
 བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱིར་མི་འོང་གི་གང་ཟག་གི་
 གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྱོད་དམ་སྟེ་སྤྱོད་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྟོར་བ། གཉིས་པ་ལ་ལྟའི་
 དང་པོ་བར་མ་དོར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། གཟུགས་སུ་སྟེ་བའི་ཀྱན་སྟོར་སྤངས་ལ།
 མཛོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀྱན་སྟོར་མ་སྤངས་པས་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མྱ་ངན་འདས་
 མཛོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དཔེར་ན། ཞེགས་མའི་མེ་ལྷག་
 འཕར་མ་ཐག་འཆི་བ་ལྟར། བར་སྤྱོད་གྲུབ་མ་ཐག་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་།
 ལྷགས་ཀྱི་ཆ་ཆ་གནམ་དུ་ཡར་བཞིན་པ་འཆི་བ་ལྟར། བར་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེ་དེ་ཀྱི་ལ་དུ་མྱ་
 ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། ཆཆ་ཡར་བས་ལ་མ་ལྟར་ཅམ་ན་འཆི་བ་ལྟར། བར་
 སྤྱོད་ཀྱི་ཆེ་ཞུགས་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །འདི་དག་ནི་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་
 ལས་འདའ་བ་ཡིན་ཏེ། བར་སྤྱོད་ནི་སྟེ་སྤྱོད་ཆོལ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་སྟེ་
 སྤྱོད་ལ་འདུན་པ་དང་བྲལ་བ་ན་འཆི་བར་འགྱུར་ལ། དག་བཅོམ་པ་ན་སྟེ་སྤྱོད་ལ་
 འདུན་པ་དང་བྲལ་བས་ལུས་འགགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ན་བར་སྤྱོད་ནི།

དུས་ཐུང་དུར་གནས་པས་སྤྱར་བར་ལྷག་མེད་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་ལྷག་མེད་དུ་
 འདའ་ཞེས་བྱའོ། །གཟུགས་སུ་ཉི་འགྲོ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ནང་ནས་འདི་དག་མངོན་འགྱུར་
 ཀྱི་ལས་ཅན། དབང་པོ་རྩོ་བ་ཉོན་མོངས་རྒྱུང་དུ་ཅན་ཡིན་ཅོ། །གཉིས་པ་སྒྲེས་
 འདའ་བ་ནི། སྒྲེ་བ་དང་མངོན་འགྱུར་གྱི་ཀུན་སྒྲོལ་གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་པས་གཟུགས་
 ཀྱི་སྒྲེ་སྤྱིད་གྲུབ་ཅུང་ན། ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་ཐུང་འདས་ཐོབ་པའོ། །གསུམ་
 པ་འདྲུ་བྱེད་དང་བཅས་པ་ནི་གཞན་སྤྱི་མ་དང་འདྲུ་ཞིང་འབད་རྩོལ་གྱིས་ལམ་
 མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱར་ན་ལས་འདའ་བའོ། །བཞི་པ་མངོན་པར་འདྲུ་བྱེད་མེད་པ་ནི།
 གོམས་པའི་དབང་གིས་འབད་པ་མེད་པར་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱར་འདས་
 ཐོབ་པའོ། །འདི་གསུམ་ནི་སྒྲེས་ནས་སྤྱིང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཅན་དང་། དབང་པོ་དང་
 ཉོན་མོངས་པ་འབྲིང་དུ་གནས་པའོ། །འདི་དག་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ན་
 ལྷག་བཅས་སུ་འདའི་ངེ་སྤྱིད་ཆེད་འཕེན་པ་མ་ཟད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་མི་འཆི་བའི་ཕྱིར་
 ལྷག་མེད་དུ་མ་ཡིན་ཅོ། །ལྷ་པ་གོང་འཕོ་ལ་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྒྱ་སྒྲེལ་ སྒྲོམ་
 བཤད་པ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་གང་གཟུགས་སུ་སྒྲེ་ན་རྒྱུད་ནས།
 འོག་མིན་ནམ་སྤྱིད་རྩེད་ཉེན་ལ་སྤྱར་ན་ལས་འདའ་བར་རུང་བ། དེ་ལ་གོང་ནི་
 འོག་མིན་དང་སྤྱིད་རྩེད་སྒྲེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ཅན་དང་། སྤྱིད་པའི་
 སྤངས་མཐར་ཡིན་པས་སོ། །འཕོ་བ་ནི། དེར་སྒྲེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་བའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། རྒྱུད་སྒྲོ་ནས་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་དང་། སྤྱིད་རྩེད་མཐར་
 ཐུག་པར་འགྲོ་བ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་གི་ལྷག་མཐོང་སྤྱིད་པ་དེ་ནི་ཟག་བཅས་

ཟག་མེད་གྱི་བསམ་གཏན་སྤེལ་མར་བསྒྲུམས་པས་འོག་མིན་དུ་འགྲོ་ལ། ཞི་གནས་
 སྤྱོད་པ་དེ་ནི། རི་ལྷར་རྒྱད་ལ་སྒྲེས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་མུངས་པས་ཆངས་ཆེན་
 དང་འོག་མིན་མ་གཏོགས་པ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་གནས་གཞན་རིམ་གྱིས་
 རྒྱད་དེ་སྤྱོད་ཅེར་འགྲོ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
 གཟུགས་སུ་སྒྲེ་བ་བརྒྱད་དེ་འོག་མིན་གྱི་ཉེན་ལ་མུ་ངན་ལས་འདའ་རུང་བ་དང་།
 སྤྱོད་ཅེརི་ཉེན་ལ་མུ་ངན་ལས་འདའ་རུང་བ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །འདི་གཉིས་པར་ནི།
 གདོན་མི་བྱ་བར་འོག་མིན་དང་། སྤྱོད་ཅེར་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། བར་སྐབས་
 སུ་ཡང་མུ་ངན་ལས་འདར་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་པན་ཆད་དུ་འགྲོར་
 མེད་པའི་བྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ལྷར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཅིའི་བྱིར་དེ་པན་ཆད་དུ་མི་འགྲོ་ཞེན། འོག་མིན་གྱི་གོང་ན་
 འཕགས་པའི་གནས་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་དང་། སྤྱོད་ཅེརི་གོང་ན་ས་གཞན་མེད་
 པའི་བྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཅན་དང་།
 དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་། ཉན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འོག་མིན་གྱི་
 མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། འཕར་བ་དང་། བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་།
 གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་
 སྤེལ་མར་བསྒྲུམས་པས་དང་པོའི་རོ་མུངས་པས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ལས་ཉམས་ཏེ།
 བྱི་མ་ལ་ཆངས་རིས་སུ་སྒྲེས་ནས་དེར་སྤྱོད་གོམས་པའི་སྤྱོད་ས་གྱིས་བཞི་པ་སྤེལ་
 མར་བསྒྲུམས་པས་དེའི་འོག་དུ་འོག་མིན་དུ་སྒྲེས་ཏེ། མུ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྣ་མ་དང་འདྲ་ཞིང་ཚངས་རིས་ནས་གནས་གཙང་མའི་འོག་
 མ་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འོག་མིན་དུ་ཞུགས་ནས་མྱ་ངན་ལས་
 འདའ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་གཞན་
 ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་དེ། མཐར་འོག་མིན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །
 ཚངས་ཆེན་ནི་ལྷ་བའི་གནས་དང་། གཙོ་བོ་གཅིག་དུ་ཟད་པས་དེར་འཕགས་པ་མི་
 སྐྱེ་ལ། སྤྱིང་རྩེའི་མཐར་བྱག་འགོ་ནི་རྒྱ་བསམ་གཏན་སྤེལ་མར་མ་བསྒྲོམས་པས་
 གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་ཡང་མི་སྐྱེའོ། །གསུམ་པ་ལ། གང་ཟག་གང་གིས།
 དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ། སེམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས། ཚུལ་རི་ལྟར་ན། བསྒྲོམས་པ་
 ལས་འབྲས་བུ་གང་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་།
 དག་བཙོམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱིས་བསྒྲོམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་
 པོ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་རོ་མུང་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཐག་སྤྱིང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་།
 རྩོན་པོ་རྣམས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། བྱིར་མི་འོང་
 དག་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡང་བསྒྲོམ་པར་བྱེད་ལ་དག་བཙོམ་
 པ་སྐྱེ་བའི་བྱིར་མི་བསྒྲོམ་མོ། །རི་སྐད་དུ། སྤྱིང་དང་གནས་པར་བྱ་བྱིར་དང་། །
 རྩོན་མོངས་པས་ནི་འཇིགས་བྱིར་དང་། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དང་པོར་བསམ་
 གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲོམ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་
 མཆོག་ཉིད་གྱིས་སྤྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །བྱིས་ནི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གཞན་
 དག་དང་ཡང་སྤེལ་ལོ། །དང་པོར་བཞི་པ་སྤེལ་བར་བྱེད། །ཅིས་སོ། །བཞི་པ་ནི།

ཆུང་ཆུང་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་
 པོ་རྣམ་པ་ལྷན་བསྐྱེད་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་ཆུང་ཆུང་བསྐྱེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་
 པ་ཟག་མེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག། དེ་འོག་དུ་ཟག་བཅས་ལ། དེའི་འོག་དུ་ཟག་
 མེད་གསུམ་དུ་སྟེལ་ལོ། རྩེ་ལ་དེ་དུག་དང་། དགྲ་དང་། བཅུ་གཉིས་དང་། བཙོ་
 ལྷན་སྟེལ་བ་ནི་འབྲིང་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། རྩེ་བྲག་སྐྱ་བ་དག་ནི་ཟག་
 བཅས་དང་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སྟེལ་རྣམ་པ་ན་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། རྩེ་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པས་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་དང་ཟག་
 མེད་ཀྱི་སེམས་རྒྱུན་ལྷན་པ་འདོད་རྒྱུར་སྟོམས་པར་འཇུག་རྣམ་པ་ན་འགྲུབ་པ་
 ཡིན་ནོ། རྩེ་ཡང་སྟོར་བ་གཅིག་གིས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་གསུམ་
 མངོན་དུ་བྱེད་རྣམ་པ་ན། ཆུང་ཆུང་འགྲུབ་ལ། སྟོར་བ་གཅིག་གིས་སེམས་བརྩོ་ལྷ་
 མངོན་དུ་བྱེད་རྣམ་པ་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། ལྷ་པ་ནི། རྒྱ་ཆུང་ཆུང་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་པོ་དེ་དག་
 ལས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། འབྲས་བུ་མི་ཆེ་བ་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་གནས་གཙང་
 མའི་སྐྱེ་བ་ལྷ་འགྲུབ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ནི་རྣམ་པར་ལྷའི་ཕྱིར། གནས་གཙང་སྐྱེ་
 བ་ལྷ་ཁོ་ན། ཞེས་སོ། འདིར་གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལས་དེ་སྟོན་སོ་
 སོ་སྐྱེ་བའི་དུས་ན་བསོག་གམ། འོན་ཏེ་འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་བསོག་ དང་པོ་མི་
 རིགས་ཏེ། སོ་སྐྱེ་ལ་ཟག་མེད་སྟེལ་སྟོམ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།
 བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡང་སྤྲོད་གྱི། ལས་སོག་པ་མེད་པས་སོ་ཞེན། འདི་ནི་སྟོན་སོ་

སོ་སྒྲེ་བོའི་དུས་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྒྲོང་འགྱུར་གྱི་ལས་
 བསགས་པ་དེ་ཉིད་འཕགས་པ་ཐོབ་ནས་སྒྲེལ་སྒྲོམ་གྱིས་གནས་གཙང་མར་སྒྲེ་
 བའི་རྒྱར་འགྱུར་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་འཕེན་པ་
 ཡོད་པ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲེལ་སྒྲོམ་ནི། གནས་གཙང་མངོན་པར་འགྱུར་བྱེད་
 ཡིན་གྱི་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ལས་དེ་
 མི་གཡོ་བའི་ལས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་རྣམ་སྒྲིན་གཡོས་པས་སོ་ཞེན། སྒྲིན་མེད་དེ།
 གནས་གཙང་རྣམས་ནི་བཞི་པའི་ས་པ་ཡིན་པས་རྣམ་སྒྲིན་ས་གཞན་དུ་གཡོས་
 པ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཉི་འགྲོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་
 བ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འདོད་པའི་རྟེན་
 ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཟག་གི་གཟུགས་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་མྱར་འདས་མངོན་དུ་
 བྱེད་པ། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ལ་བར་སྤྱོད་མེད་པས་བར་མ་དོར་མྱར་
 འདས་མ་གཏོགས་པ་སྒྲེ་འདེལ་བ་སོགས་བཞིའོ། །འདིའི་གོང་འཕོ་ལ་འཕར་གསུམ་
 གྱི་དབྱེ་བ་མེད་དེ། ཞི་གནས་ལ་སྒྲོད་པ་ཡིན་པས་འཕར་བ་སོགས་བྱེད་མི་རུས་སོ། །
 གསུམ་པ་མཐོང་ཆོས་ཞི་ནི། འཕགས་ལམ་སྒྲེས་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མྱར་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་དག་ལ་ཡང་འཕགས་
 ལམ་ཐོབ་པའི་ཆོ། དེ་ཉིད་ལ་མྱར་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ།
 ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཡང་མཐོང་ཆོས་ཞི་རྣམ་པར་མ་བཞག་ཅི་ན། དེ་དག་ནི་ཆེ་དེ་
 ལ་མྱར་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྤྱོད་པ་ཅུ་རུ་བྱེད་གྱི་གདོན་མི་བླ་བ་མ་ཡིན་ནོ།

ཁམས་གསུམ་གའི་ཀུན་སྒྲོར་དང་བཅས་པའི་བྱིར་དང་། འབྲས་བུ་གསུམ་མམ་
གཉིས་གང་རུང་ཞིག་མངོན་དུ་བྱ་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན།
དེ་དག་ལ་བར་མ་དོར་འདའ་བ་ཡང་མ་བཞག་སྟེ། བར་སྤྱིད་ནི་དུས་བྱུང་དུར་
གནས་པས། སྤང་བྱ་དུ་མ་སྒྲོར་བ་དང་། འབྲས་བུ་དུ་མ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་
མི་རྫོགས་པས་སོ། །གཟུགས་གཟུགས་མེད་དུ་ཉེར་འགྲོ་ཡང་མ་བཞག་སྟེ། འདོད་པ་
ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་དག་ཏུ་སྒྲེ་བའི་རིས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ལུས་
མངོན་བྱེད་ནི། སྒྲོབ་པ་རྣམ་ཐར་བརྒྱན་དང་ལྡན་པའོ། །ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ཞི་བ་མྱུང་
འདས་དང་འདྲ་བའི་འགོག་པ། སེམས་མེད་པའི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་
པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། འགོག་པ་ལས་ལངས་ནས་
འདི་སྒྲུམ་དུ་སྒྲེ་བ་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འདུག་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་འདྲ་
བར་ཞི་བ་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་པར་འགྱུར་བ་རྣམ་གཤམ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཞི་
བ་སྒྲོན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་
རྣམ་ཐར་བརྒྱན་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་སོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །གསུམ་
པ་ས་མཚམས་ནི། མཐར་ཀྱིས་པ་ནི། འདོད་ཉོན་དགྲ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས།
སྤྱིད་ཅིའི་དགྲ་པ་སྒྲེ་ལ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་ཡིན་ལ། ཆགས་
བྲལ་སྒྲོན་སོང་བདེན་པ་མངོན་རྟགས་སྐད་ཅིག་བཙུ་དུག་པ་ནས་བཞག་གོ། །

བྱུང་བཞི་པ་དགྲ་བཙོམ་གྱི་སྒྲོར་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་
གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པས། རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགོ་

སྒྲོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། མཐར་
 གྱིས་པ་དང་གཅིག་ཅེར་བའི་དགྲ་བཙུག་ཞུགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དད་མོས་
 དང་། མཐོང་ཐོབ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ས་མཆོམས་ནི། མཐར་གྱིས་པའི་ཞུགས་
 པ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་ཞིག་ཡིན་ན། སྒྲོམ་སྤང་ལྷག་མ་སྤོང་བའི་སྒྲོམ་བ་ལ་
 བརྩོན་པ་ནས་བཟུང་ལ། གཞན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་
 སྒྲོམ་བ་ནས་སྤིང་ཅེའི་དགྲ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་རོ། །གཅིག་ཅེར་བའི་
 ཞུགས་པ་ནི། གཅིག་ཅེར་བའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཁུད་པར་ཅན་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 འབྲས་གནས་ལ། གསུམ་གྱི་དང་པོ་མཆོན་ཉིད་ནི། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་
 བས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུར་གནས་པའོ། །གོང་མའི་ཆ་
 མཐུན་ལྷ་ནི། གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་གོད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་
 དང་། མྱོངས་པ་རྒྱལ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་སྐད་ཅེས་བུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དགྲ་བཙུག་པ་ཞེས་བུ་ཞེན། ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་
 པ་སྤངས་པས་ཆགས་བཅས་བཤམས་ཅད་གྱིས་མཆོད་པར་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་སྤང་བུ་ལས་རིས་པར་འབྱུང་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན།
 མཐར་གྱིས་པ་དང་། གཅིག་ཅེར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ས་དགྲ་ལ་རིས་གྱིས་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཙུག་པ། གཉིས་པ་ནི། ཁམས་
 གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་སྟེ། བས་གཅིག་ཅེར་སྤངས་པས་ཐོབ་པའི་དགྲ་
 བཙུག་པའོ། །དབང་པོའི་སྒྲོན་སྤོང་བུ་སྤྱུག་སྟེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན།

བདག་གསོད་པའི་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་སྤྱང་བའི་ཆོས་ཅན། གནས་པ་ལས་མི་སྦྱོད་
 པའི་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་བའི་ཆོས་ཅན། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་
 རྣམས་སོ། །དབང་པོ་རྩལ་པོ་སྒྲོན་ལས་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་གཉིས་དང་མི་
 ལྷན་པ་འདོད་ཡོན་གྱིས་དབེན་སྦྱོད་རུང་མ་སྦྱོད་རུང་གསོད་ཀྱང་མཐོང་ཆོས་ལ་
 བདེ་གནས་གྱི་བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་གཞན་རྣམས་
 སྒྲ་མ་དང་འདྲ་ལ། རང་གིས་རང་སྒྲོག་བཅུད་ན་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །
 གསུམ་པ་ནི། སྒྲོན་རྒྱན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པས་འདོད་ཡོན་ལ་སེམས་བསྐྱུར་ན་
 ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །བཞི་པ་སྒྲོན་གུས་སྦྱོར་དང་ལྷན་པས་འདོད་ཡོན་
 གྱིས་སྦྱོད་རུང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དབང་པོ་རྩལ་པོ་རྣོན་པོར་སྦྱོར་བར་མི་
 རྣམ་པས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། སྒྲོན་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལྷན་དུ་བསྒྲུབ་པས། འདོད་ཡོན་
 གྱིས་སྦྱོད་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དབང་པོ་རྩལ་པོ་རྣོན་པོར་སྦྱོར་རྣམ་པས་
 སོ། །དུག་པ་ནི། སྒྲོན་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལྷན་དུ་བསྒྲུབ་པས་འདོད་ཡོན་གྱིས་སྦྱོད་
 ཀྱང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣོ་བས་དབང་པོ་སྦྱར་མི་
 དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལྷ་དད་མོས་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་མཐོང་
 བས་ཐོབ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཡང་དང་པོ་ལྷ་ནི། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་
 གནས་གྱི་སེམས་རྣམ་གྲོལ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་སྦྱོ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
 པའི་ཡོ་བྱད་དང་། བད་མེད་པ་དང་། ཡུལ་བྱད་པར་བ་ལ་སྒྲོས་པའི་བྱིར་མོ། །
 རྣམ་གྲོལ་དུས་དང་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་ལ། བྱི་མ་ནི། རང་ཉིད་གྱིས་འདོད་རྒྱུར་ཉིང་རེ་

འཛིན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དུས་དང་མི་
 གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལས་ཡོངས་
 ལུ་ཉམས་སྤྱིད་པ་དང་། མི་སྤྱིད་པའི་སྒྲོན་ས་དུས་གཞན་གྱི་བར་དང་། གཏན་དུ་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བྱིར་རིམ་པ་ལྟར། དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་དུས་དང་མི་
 གྲོལ་བར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་ལུ་ཉམས་པ་ཞེས་པ་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་
 འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པར་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་གནས་ཀྱི་
 བསམ་གཏན་ཅུམ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 འཆོ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །རང་བཞིན་ལས་ནི་བྱིན་ལོག་གིས། །འབད་དུ་
 ཟེན་ཀྱང་མི་བསྒྲོག་སྟེ། །སྒྲོ་ནི་དེ་ཕྱོགས་འཛིན་བྱིར་རོ། །ཞེས་པས་རིགས་པས་
 འཕགས་པའི་སྤངས་པ་ནི། ལེགས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་པས་སྤྱར་མི་ལྷོག་པའི་
 བྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་བར་པ་ལ་ཡིད་བདུན་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མཛོད་
 འགྲེལ་དུ། ཡོངས་ལུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡང་གཤོན་མི་ཟ་བར་ཉམས་པར་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལ་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་གྱི་བར་དུ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་
 མ་ཡིན་གྱི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཁམས་གསུམ་ཆར་
 རྣ་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དུག་ཡོད་དུ་རུང་རོ། །གང་དག་གིས་གཤོན་མི་ཟ་བར་
 ཡོངས་ལུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ནས། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་བར་དུ་འགྱུར་བ་དེ་
 དག་གི་ལྟར་ན། འདོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་དུག་ལ། གོང་མ་གཉིས་ན་གནས་ལས་
 མི་བསྒྲོད་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཏེ། དེ་གཉིས་ན་ཡོངས་ལུ་ཉམས་པ་

དང་། འཆི་བར་སེམས་པ་དང་། དབང་པོ་འཕྲོ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་
དོ། །གསུམ་པ་ས་མཆོམས་ནི། སྤྱིད་ཅེ་འི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཟད་མི་སྐྱེ་གེས་པ་ནས་
ལྷག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་འདས་སུ་མ་ཞུགས་ཀྱི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་མཆོན་བྱའི་དོན་ལ་བཞི། འཛིག་ཚུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་དབྱུང་པ།
དབྱེ་གཞི་གང་ལ་ཉི་ཤུར་ཇི་ལྟར་སྤྱེ་བ། དངོས་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་བར། ས་མཆོམས་
ལ་ དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དག་མདོའི་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་
ནས་འདི་དག་གིས་མཆོན་ཉིད་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་
དང་འཕགས་པ་གཉིས་ཀས་འདི་དག་པལ་ཆེ་བའི་མཆོན་ཉིད་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་
རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོའི་སྐྱས་ཟེན་ལ་སྤངས་པས་བྱུང་བར་མིག་
གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྒྲོན་གྱི་བྱུང་ལ་སོགས་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཉོག་པ་
སྤངས་པ་ཉན་ཐོས་དང་ཆ་འདྲ་བས་འཛིག་གོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
འཕགས་པས་ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་རྣམ་གཞག་
མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱར་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཉོག་སྒྲོང་བར་མི་
རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན། འདི་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲོབ་པ་
སྤངས་པ་དང་གཉིན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་
ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ནི་ས་བརྩུ་དག་དུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་གེས་བྱའི་སྒྲོབ་པའི་གཉིན་པོ་ཉིད་དུ་
ལམ་བསྒྲོམ་པར་བྱེད་གྱི། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲོབ་པའི་གཉིན་པོ་ཉིད་དུ་ནི་མ་ཡིན་

ནོ་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། རི་ལྷར་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱིས་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་
 བར་འཛིན་ཅེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་གྱང་། འདིར་དེ་ལྷར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི།
 ཉོན་སྒྲིབ་གཉིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་
 མ་ཡིན་གྱི། དགོས་དབང་གིས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་དགོས་པ་
 གང་ཞེ་ན། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཞུགས་
 གནས་ཀྱི་མིང་གི་སྒོ་ནས་བ་སྟོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་སུ་བསྟུས་པ་ནི། བ་སྟོད་ཟེར་
 ཡང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ཅུ་བའི་བ་སྟོད་དང་མཐུན་པས་འགྲེལ་པས་དེའི་
 དོན་བཤད་པ་ཡིན་པས་སོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་གཙོ་བོར་མི་སྟོང་
 ཡང་དེ་དག་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་སྟོང་གཉིན་གྱི་རིམ་པ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་སྟོང་གཉིན་གྱི་
 རིམ་པ་ཉན་ཐོས་དང་མཐུན་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷར། བྱང་སེམས་གེས་
 སྒྲིབ་གཙོ་བོར་སྤངས་པའི་ཞར་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དང་། གེས་སྒྲིབ་སྟོང་
 བ་ན་ཡང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ས་དགུ་པོ་དག་ལ་རེ་རེ་ཞིང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་
 བར་རྟོག་པ་ཆེ་འབྱེང་དགུར་སྟེ་ནས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་གི་ཆེ་འདོད་པ་ན་
 སྟོང་བའི་གེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་པ་ན། དེའི་
 རྒྱ་ཅན། ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྟོང་ལ། སྤྱིང་ཅེའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་
 རྟོག་ཆུང་བུའི་ཆུང་བུ་སྤངས་པ་ན་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བུའི་བར་དུ་སྟོང་བར་
 འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྷར་བྱས་ན་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་། གེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཙིག་ཅུར་སྟོང་བ་དང་། གཙིག་ཅུར་དག་

བཅོམ་པ་དང་། དེས་པར་འགྱུར་བར་བཤད་པ་དང་། ཉི་མར་དུ། སྤྱིང་ཅེའི་ཉོན་
 མོངས་པ་བརྒྱད་པ་སྤངས་པ་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་ཞུགས་སུ་བཞག་ནས། ས་བཙུ་
 ལ་ནི། བྱང་སེམས་དེའང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་བྱངས་སུ་
 དྲངས་ནས། དེ་ཉིད་ས་བཙུ་པར་བཤད་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །
 དེ་བས་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་
 ཐ་སྙད་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཡོད་ལ། འདིར་དེ་དག་ལ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་མིར་
 གིས་བསྟན་ཅིང་དེའི་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། སྐབས་འདིར་མིར་གི་ཐ་སྙད་
 མེད་པའི་བྱང་སེམས་མང་པོ་ཞིག་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དེ་རྣམས་བདེ་སྟག་དུ་
 ཉོགས་པའི་དོན་དུ་ཐ་སྙད་ཡང་བའི་དགོས་པར་གཞིགས་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་གཞི། སྟེས་བྱ་ཆེན་པོ་བདུན་པོ། རང་སངས་རྒྱས་དང་བརྒྱད་
 པོའམ། ཡང་ན་བྱང་སེམས་སྟོབ་པ་བྱིར་མི་སྟོག་པ་ཅུ་མོ། །ཉི་ཤུར་བྱེ་ཚུ་པ་ནི།
 ཤུ་ཉི་པ་དང་། བུ་ཉི་ཤུ་པ་སྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐྱས་ཟེན་བཞིན་འཆད་ལ། འབྲེ་ལ་
 སོགས་པ་བོད་ཁ་ཅིག་ཀྱང་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་འཆད་མོད། སྟོབ་དཔོན་དང་
 འབགས་པ་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱིར་ཡོད་བཟན་དུ་མི་རུང་རོ། །ལེ་ཅུ་
 བརྒྱད་མ་ལས་གཞུང་གིས་ཟེན་པ་ཉི་ཤུ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། འབྲས་གནས་དང་
 པོ་གསུམ་དང་། དགྲ་བཅོམ་འབྲས་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་མདོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་འབྱུང་ལ།
 དེ་ལ་འབགས་པས་གཞུང་གི་འོག་མིན་འགྲོ་ནས། སྤྱིང་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་
 བར་ལྟ་པོ་གོང་དུ་འཕོ་ཞེས་པ་གཅིག་དུ་བབྱང་ཞིང་བརྒྱད་པ་དང་། འབྲས་གནས་

བར་པ་གཉིས། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་བཅས་པ་བཞི་བསྐྱེད་ནས་ཉི་ཤུར་
 འཆད་དོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་བརྒྱད་པ་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་དང་། བྱིར་
 མི་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ། འོག་མིན་འགྲོ་ནས་ལུས་མདོན་བྱེད་བར་གྱིས་དབྱེ་
 གཞི་དང་། འོག་མིན་འགྲོ་འཕགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པས་དེ་དག་དུ་འདུ་
 བར་དགོངས་ནས་གྲངས་འཛིན་དུ་མ་བགྲང་། རིགས་སྟེ་གཉིས་དང་། བར་ཆད་
 གཅིག་པ་རྒྱན་ཞུགས་དང་། བྱིར་འོང་གི་བྱེད་པར་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་མ་བསྐྱེས་པས་རྒྱན་ཞུགས་དང་བྱིར་འོང་གི་
 འབྲས་གནས་དང་། དགྲ་བཅོམ་འབྲས་ཞུགས་གསུམ་ཁ་བསྐྱང་ལ། མདོན་པ་
 ཀུན་ལས་བདུས་སུ་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་བྱིར་མི་འོང་མ་བཤད་པ་དང་།
 བྱང་སེམས་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྟེ་བ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས། གཟུགས་མེད་
 ཉེར་འགྲོ་དང་སྤྱིད་རྩེའི་མཐར་བུག་འགྲོ་མཆོན་ཅིད་པ་བྱང་སེམས་ལ་མི་འཐད་
 བར་དགོངས་ནས་སྤྱིད་རྩེའི་མཐར་བུག་འགྲོ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་
 གཅིག་དུ་བསྐྱེས་ཏེ། མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་ལུས་མདོན་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་མཛད་
 ནས་ལོགས་སུ་མ་བགྲང་དོ། །དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་གཉིས་ཀྱང་གྲངས་འཛིན་མ་
 ཡིན་གྱིས། འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ཞུགས་པ་གཉིས་
 གྲངས་སུ་བགྲང་དོ། །འཕགས་པ་རྗེས་འབྲང་གཉིས་བྱིར་འོང་དང་། བྱིར་མི་འོང་
 ཐོད་ཀྱི་ལ་བའི་ཞུགས་པར་བཞག་ལ། དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་གཉིས་མཐར་གྱིས་
 བའི་ཞུགས་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འདི་དག་ནི་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་མཆོན་

ཉིད་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེན་པ་བཏགས་པར་བཞེད་
ཅིང་། དེང་སང་བོད་པ་ལ་ཆེ་བ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་འཆད་དེ། འདོགས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡང་ཁྱོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཆ་འདྲ་བ་ཙམ་དང་། དགོས་པ་དག་འདུན་
དགོན་མཚོག་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་བྱང་
ཚུབ་སེམས་པར་བཤད་པའི་བྱིར་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བཏགས་པའི་
དགོས་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། རེ་ཤིག་བཏགས་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་ཏེ།
གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་དེ་དག་ལ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་མེད་ན། མིང་ཙམ་
བཏགས་པས་དག་འདུན་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་བའི་གང་ཟག་མྱོངས་པ་དེ་སྟེ་
ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་གང་ཟག་བྱང་
བཞི་ཡ་བརྒྱད་ཁོ་ན་དག་འདུན་དུ་མཛོན་པར་འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ།
དོན་མེད་པའི་མིང་ཙམ་བཏགས་པས། དེ་དག་གྱང་ཡིད་ཆེས་པར་མི་འགྲུར་བའི་
བྱིར་དང་། དེ་དག་གིས་བྱང་སེམས་དག་འདུན་དགོན་མཚོག་དུ་ཡིད་མ་ཆེས་གྱང་
རང་གི་འདོད་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཉེས་པ་ལྟེ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱབས་
འདིའི་དག་འདུན་དགོན་མཚོག་ནི་བྱང་སེམས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་
བྱིར་རོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།
དེ་དག་ལ་ནི་ཞུགས་གནས་ཀྱི་བྱ་སྐད་མ་བཏགས་གྱང་བྱང་སེམས་འཕགས་
པ་རྣམས་ལ་དག་འདུན་དུ་ཡིད་མི་ཆོད་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན།

རི་རྒྱད་དུ། བད་སྟོན་པའི་གཞུང་ལས། དགོས་པ་མེད་པར་གཙོ་བོ་སྟེ། །སྟོན་
 ལས་འདི་སྟོར་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པས། བཏགས་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། བཏགས་པ་བར་མི་འགྲུབ་བོ། །བྱང་སེམས་ཉིད་ནི་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་
 ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་ཚད་མར་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཉིད་ལ་བཙམ་ལྷན་འདས་
 གྱི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་ལའོར་ལོའི་མདོར་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་། སངས་རྒྱས་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་
 རྟེན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་ལའོར་ལོའི་མདོར་དེ་རྒྱད་གསུངས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམ་ཐེག་ཆེན་
 ལ་བཞུགས་པའི་དོན་དུ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོས་བསྟོན་ཏེ།
 རྒྱ་བར་བྱ་ཡི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ལྷན་པ་སུ་ཡིན་པས་ལན་ཐོབ་ཅིག བཙམ་ལྷན་
 འདས་གྱིས་དང་པོར་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པར་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་
 མཛད་པ་ནི། གཏུལ་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུགས་པའི་དོན་དུ་དགོངས་
 ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པར་ན་དེ་དག་ལ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་མཚན་ཉིད་
 པ་མེད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཅན་
 ཡིན་ན། དེ་དག་ལ་མྱང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱན་
 ཞུགས་སོགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་ན། མྱང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་འགྲུབ་
 ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་མི་རུས་པར་འགྲུབ་རོ། །གལ་
 ཏེ་མིང་གང་དོན་གང་ལ་ཐོག་མར་བད་སྟོན་པ་དེ་ལ་དངོས་མིང་དང་། ཕྱིས་དོན་

གཞན་ལ་སྐྱར་བ་ན་བཏགས་མིང་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 དང་། བྲམ་ཟེ་ཁྱེའུ་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བརྟུགས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱན་ཞུགས་
 སོགས་ཀྱི་མིང་ཡང་བྱུང་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཐོག་མར་བརྟུགས་མཛད་ལ་བྱང་
 སེམས་རྣམས་ལ་ནི། བྱིས་བརྟུགས་བའི་བྱིར། དེ་དག་ལ་དངོས་བཏགས་སུ་
 འདུག་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དགོན་
 མཆོག་གྱུང་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐོག་མར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
 བའི་བྱ་ངན་འདས་དང་གང་ཟག་བརྒྱུད་ལ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་
 བརྟུགས་མཛད་ནས་དེའི་འོག་དུ་ཐེག་ཆེན་ལ་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་བྱིར་
 རོ། །ཁ་ལ་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པས། ཐེག་
 ཆེན་པའི་འགོག་ལམ་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དག་རང་ལུགས་ཀྱི་དགོན་
 མཆོག་མཆོན་ཉིད་པར་རུང་ངོ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཞུགས་གནས་དག་གྱུང་
 མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཞུགས་གནས་མཆོན་ཉིད་
 པ་ཡིན་ཞེས་སྐྱབས་པར་ཡང་རྒྱས་སོ། །དེ་བས་ན། འདིར་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་དངོས་
 ཡིན་ཀྱི་བཏགས་པ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་མེད་པའི་བྱིར་
 དང་། བཏགས་པའི་དགོས་པ་མི་འགྱུར་པའི་བྱིར་དང་། འཕགས་པ་དང་སྒྲོབ་
 དཔོན་གཉིས་ཀས་གྱུང་བྱིར་མི་ལྷོག་པ་འཁོར་ཡེའི་མདོ་གེས་བྱེད་དུ་བྱངས་ནས་
 རྒྱན་ཞུགས་སོགས་སུ་བསྐྱབས་པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ལ་ཏེ་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ལ་རྒྱན་
 ཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྒྲོད་བཏགས་པའི་ཁུངས་སུ་བྱངས་པ་ཡིན་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་པར་

བརྒྱུ་བ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིར་མཆོན་ཉིད་པར་རྒྱུ་བ་པར་མི་བཞེད་ན། འདོགས་
 པའི་ཆོས་གསུམ་འཆད་པར་རིགས་ཀྱི་ལུང་ཅུང་དངས་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་ཉིད་དུ་ཡང་བྱང་སེམས་ལ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་ཉི་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ན།
 འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལ་སོགས་ཅི་སྟུང་དུ་བྲེ་ཆོས་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་
 ཏེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་
 པ་ན་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱན་ལ་འདུག་པ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བསམ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་
 པར་སྐྱེ་བ་ཆོད་མེད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་
 མེད་དེ། དེ་དག་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། འདིར་
 བྱང་སེམས་ལ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ལའོར་
 ལོའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་འདོད་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཁོད་དག་འདི་བཏགས་པ་བར་འདོད་པ་ནི། ཀུན་ལས་
 བརྟུས་ཀྱི་གཞུང་འདིའི་སྒྲོན་སྤྲོད་མ་ཤེས་པས་འབྲུལ་ལ། ཤེན་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་
 པ་གསུམ་འདོད་པས་ཁོ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་མི་འགལ་ལོ། །ཕྱིར་མི་ལྷོག་ལའོར་
 ལོའི་མདོ་དང་འདི་གཉིས་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་མཆོན་ཉིད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 འདྲ་ལ། དགོངས་པ་མི་འདྲ་སྟེ། མདོ་དེར་ནི། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བརྒྱུ་བ་
 པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། འདིར་ནི། བ་སྟན་ཐོར་ཡང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །འདོག་ཚུལ་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱང་མི་འདྲ་སྟེ། འདིར་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་སུ་

འཛིག་པའི་མཆན་ཉིད། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་སྤངས་པ་དང་གཉེན་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ།
 སྤར་ཇི་སྤྲད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་སེམས་ལ་ཡང་སྤངས་པ་དང་གཉེན་པོའི་
 རིམ་པ་དེ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས། ཕྱིར་མི་སྟོག་ལའོར་ལོའི་མདོར་ནི།
 མཆན་ཉིད་གཞན་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྤྲད་དུ། ལོག་པ་བརྒྱད་ལ་ཡན་ལག་འདས། །
 རྣམ་པར་བར་པ་བརྒྱད་ལ་ཉོག་ །ཡན་ལག་བརྒྱད་ལ་ཞེན་པ་མེད། །དེས་དེ་བརྒྱད་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་མཐོང་ལ་ཆགས་པ་མེད། །སེམས་ཅན་དཔག་མེད་
 དད་པར་བྱེད། །དེ་ནི་དེ་ལ་ཆགས་མེད་དེ། །དེ་ཕྱིར་སྒྲོ་ལྷན་དད་པས་འབྲང་། །
 ཆོས་རྒྱན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ། །རྒྱན་དེ་ལས་ཀྱང་འདའ་མི་བྱེད། །ཆོས་ཉིད་
 དེའི་རྗེས་སུ་བློབ། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་རྗེ་འབྲང་ཞེས་གསུང་། །ལམ་ལ་རྒྱན་ཞེས་ངས་
 བརྗོད་ན། །བསམ་དུ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ལམ། །གང་དག་ལ་ལ་དེར་ཞུགས་པ། །
 དེ་དང་དེ་ནི་རྒྱན་ལ་གཞིལ། །གང་གི་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་གྱུར་པའི། །རྒྱེན་རྣམས་
 མང་པོ་གང་གསུངས་པ། །བདག་གིས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས། །དེ་ཆོལ་བར་ནི་
 འོངས་པ་ཡིན། །འགྲོ་བ་རྣམ་གསུམ་གང་དུ་ཡང་། །དེ་ནི་ཕྱིར་ཞིང་མི་འགྲོ་སྟེ། །
 སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་བློས་པས་ན། །དེ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་བརྗོད། །གང་གིས་
 སེམས་ཅན་རབ་སྟག་བསྟུལ། །ཉོན་མོངས་བསམས་ཅད་དེ་ཡིས་བཅོམ། །ཉོན་
 མོངས་པ་ལས་རབ་ཏུ་གྲོལ། །དེས་ནི་དག་བཅོམ་པ་ཞེས་བརྗོད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་འཛིགས་མེད་པ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་བསམ་ཡས་དང་། །སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་སྟོགས་པར་བྱེད། །དེས་དེ་ཉོན་བློས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །མ་རིག་ནམ་

མཁའ་ཐིམ་བཞིན་དུ། རྩོམ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད། འདི་ནི་མདོན་དུ་
 གྱུར་པས་ན། རང་རྒྱལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། བཞི་པ་ནི།
 ཤེལ་པས་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྒྲུབ་
 ལམ་ནས་འཛོག་གྱུར། འཕགས་པ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་རྒྱུད་སྤྱར། རི་ལྷར་རི་སྟོད་
 རང་གི་ནི། ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་ལྷན་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་
 ཚོགས། སྒྲ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྷར། སྒྲིའི་ས་
 མཚམས་ས་དང་པོ་ནས་བཞག་ལ། རང་སེལ་ནི་ས་མཚམས་ངེས་པ་ཤེས་དགའ་
 ཡང་རྗེས་འབྲང་གཉིས་དང་། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་དང་། ཐོད་རྒྱལ་
 བའི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་རྣམས་མཐོང་ལམ་པ་དང་།
 རིགས་སྒྲེ་གཉིས་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་། བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་།
 ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་རྣམས་ས་དང་པོ་དང་གཉིས་པས་བསྐྱས་པའི་
 སྒྲོམ་ལམ་པར་མདོན་ཏེ། སྒྲ་མ་རྣམས། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོས་གྱུར་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། རས་གསུམ་པ་ནས་བསམ་གཏན་ཐོབ་སྟེ། དབུ་མ་
 འཇུག་པར། ས་དེར་བསམ་གཏན་མདོན་ཤེས་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ཆགས་
 ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་ཟད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའོ། དེས་ན། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས།
 བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་ཐོབ་ནས། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་
 དང་། རི་ལྷར་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། མཐུ་གྲུབ་པའི་དམ་པ་ཐོབ་པར་

འགྱུར་། །ཞེས་ཆོགས་སྒྱུར་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ནི།
བྱང་སེམས་དབང་རྣམས་ཁ་ཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་
གཉིས་པ་མན་ཆད་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མི་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །
ས་གསུམ་པ་ནས་གདོན་མི་ཟ་བར་བསམ་གཏན་དང་མདོན་གེས་ཐོབ་པར་མདོ་
སྟེ་ས་བརྒྱུ་པ་ནས་བཤད་དོ། །ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་བར་བ་ས་གཉིས་
པ་ནས་གཟུང་ལ། དགྲ་བཅོམ་འབྲས་ཞུགས་ས་བརྒྱུ་པར་བཤད་ཅིང་། གཞན་
རྣམས་ཀྱི་ས་མཆོམས་ངེས་དཀའོ། །ཨ་ལྷ་ཡས་བཞག་པའི་ས་མཆོམས་དང་། ལོ་
ཙུ་བ་ཆེན་པོས་བྱང་སེམས་བཞི་དང་སྒྱུར་བ་ཡང་གེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་
བརྟན་མི་རུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། མཆོམས་སྒྱུར་བ་ནི།
དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྩ་བ་ནི། འཕགས་པ་ལྷུར་
བཤད་དེ། འདིར་དགེ་འདུན་ནི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཆོགས་
ཡིན་ལ་དེ་དག་གྱུང་ཞུགས་གནས་གྱི་དབྱེ་བས་སྒྱེས་བུ་བྱུང་བཞིར་འགྱུར་ལ། དེ་
དག་གྱུང་བརྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པར་འདུས་པས། རེ་གིག་བརྒྱུད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་དག་གི་གེར་ཕྱིན་གྱི་གནས་པ་འདིས་གནས་པའི་
བྱང་སེམས་དེ། གང་ནས་གི་འཕྲོས་ནས་འདིར་སྒྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །འདི་ནས་
གི་འཕྲོས་ནས་གང་དུ་སྒྱེ་བ་འགྱུར་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ལམ་གེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་
ཅིག་ལ་བརྒྱུད་ཀྱི་དང་པོ་བཙུ་ལྷ་ལ་བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣམས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་

ནི་དང་པའི་རྩེས་འབྲང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དང་པས་ལམ་དེའི་རྩེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དབང་པོ་རྣོན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྩེས་འབྲང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ལམ་དེའི་རྩེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ནི་ག་ལུ་བྱང་ཆེན་མིའི་
 རང་ནས་གི་འཕྲོས་ནས་མི་རྣམས་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པར་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ནི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆེན་མ་གཏོགས་པ་དབང་པོ་རྣུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །
 ཕྱིར་མི་ལྷོག་བཞོལ་བ་ནི། དབང་པོ་རྣོན་པོས་ས་དེར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཐོབ་པས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ག་ཞན་ནམ། དགའ་ལྡན་གྱི་རིས་ནས་
 གི་འཕྲོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་དབང་པོ་རྣོ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་
 རྩེས་འབྲང་གཉིས་པོ་དེ་ག་ལ་དེ་སྐར་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་རྒྱག་པ་ནས་བརྒྱད་
 པའི་བར་སྤངས་ན། དེ་དག་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དགྲ་པ་
 ནས་ཅི་ཡང་གི་བར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན། གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །
 སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་རྒྱག་པ་ལ་ནི་དེ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་
 གི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 མཐོང་ལམ་གྱིས་སྒྲོམ་སྤང་སྒྲོང་བར་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་ཡང་སྤྲིད་པའི་རྩེ་
 མོའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཆོ་སྤྲུལ་དང་པའི་རྩེས་
 འབྲང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དང་པས་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དང་པ་ལྷག་པས་ལྷག་
 བར་མོས་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་རྩེས་འབྲང་ནི། མཐོང་བས་ཐོབ་
 པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཤེས་རབ་ལྷག་པས་མཐོང་བས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་

པོ་ནི་ཤ་བུ་བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་
 རྣམས་སྐྱབ་པར་བྱེད། བར་ཕྱིན་དུག་ལ་ཡང་སྦྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། བསམ་གཏན་
 ཐོབ་པ་དེས་ཀྱང་ལྷ་ཆོ་རིང་པོ་རྣམས་སུ་སྦྱེས་ཏེ། དེ་ནས་གི་འཕོས་ནས། དེ་གལ་
 ཏེ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྦྱེས་ན། དེ་དག་ནི་དབང་པོ་
 རྩལ་བར་འགྱུར་གྱི་དབང་པོ་རྣོ་བར་མི་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཤ་བུ་བྱང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་
 ལ་སྦྱོམས་པར་འདུག་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་གིང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་
 པོ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱོམས་པར་འདུག་ལ། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་
 མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་གང་དང་གང་ན་སངས་རྒྱས་བཙུམ་
 ལྷན་འདས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དེ་དང་དེ་དག་རྩ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དེ་
 ཞེས་སོ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནི། ཤ་བུ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་ཅིང་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་
 པར་བྱེད་པ་ན། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐབས་ལ་མཁས་
 པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་། དེས་ང་རྒྱལ་དུ་མི་
 བྱེད་པ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །འཕགས་པས་འདི་མ་བཟངས་ཏེ། བལ་ཆེར་
 འགྲེལ་བའི་ཡི་གེ་ཉམས་པར་མངོན་ཏེ། ལེའུ་བརྒྱད་མ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 རྒྱན་ཞུགས་དེ་ཉིད་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྦྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར།
 ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་དང་། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཤ་
 བུ་བྱང་སེམས་གང་དག་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྦྱོམས་པར་འདུག་

པ་བསྐྱེད་ནས། ཐབས་ལ་མཁས་པས་མིའི་རིགས་རྣམས་སུ་རྒྱལ་རིགས་གིང་སྤྱི་
ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའམ། ཐམ་ཟེའི་རིགས་གིང་སྤྱི་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའམ། བྱིས་བདག་
གི་རིགས་གིང་སྤྱི་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་བསམ་གཏན་སོགས་ཐོབ་པ་གང་དག་ཐབས་ལ་
མཁས་པས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ནས། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་
ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་སྤྱེ་ཞེས་སོ། །ཕྱིར་འོང་ནི། ཤ་བུ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པ་གང་
དག་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་
འདུག་པ་དག་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཞེས་སོགས་སོ། །བར་ཆད་གཅིག་པ་ནི། ཤ་
བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་
བར་དུ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་ཆོ་གཅིག་གིས་
ཐོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་ནི། ཤ་བུ་བྱང་སེམས་མདོན་པར་ཤེས་པ་དུག་
པོ་ཐོབ་པ་གང་དག་འདོད་པའི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་
མེད་པའི་ཁམས་སུ་མི་སྐྱེའོ། །

འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འདོད་པ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། གང་དང་གང་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་བཞུགས་པ་
དེ་དང་དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །ཕྱིར་མི་འོང་དེ་
ཡང་རྣམ་པར་ལྟ་སྟེ། བར་མ་དོར་འདའ་བ་ནི། ཤ་བུ་བྱང་སེམས་བསམ་གཏན་
སོགས་ཐོབ་པ་གང་དག་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཆོངས་རིས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ནས་འོག་

ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱབས་ཏེ། ཚངས་དེས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་
 དག་དུ་ཡང་བསམ་གཏན་རྣམས་བསྐྱབས་ནས། འོག་མིན་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་
 ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་པར་བྱ་མེད་ཆོགས་བྱང་དུ་མདོན་པར་ཆོགས་
 པ་འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤ་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་
 ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས། གནས་གཅོང་མ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ཏེ།
 དེ་དག་གནས་གཅོང་མའི་གནས་གཅིག་གསུམ་གཉིས་བརྒྱལ་ཏེ། འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་
 ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤ་བུ་བྱང་ཆེན་གང་
 དག་དགའ་ལྷན་ཀྱི་གནས་སྤྱངས་ནས་ཚངས་དེས་ནས་འོག་མིན་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ།
 ཐབས་མཁས་པས་དཔྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་
 རྟེན་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དག་ཕྱོགས་བརྒྱ་རྣམས་སུ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྲོ་ཞིང་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་
 ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་ཞེས་སོ། །སྤྱིང་ཅེའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་ནི། ཤ་བུ་
 བྱང་ཆེན་གང་དག་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
 བསྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཚངས་དེས་ནས་དགེ་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆོད་ནས་སྤྱིང་ཅེའི་བར་དུ་སྐྱེ་
 བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་པ་རྣམས་སུ་ཞེས་སོ། །
 གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འདི་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་གཟུགས་
 མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་དུག་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཤ་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་བསམ་

གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་ལྟར་པ་དེ་དག་ནས་
མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆོད་ནས་སྤྱོད་ཅིང་བར་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟེ་ཚོགས་རྣམས་སུ་ཞེས་སོ། །བདུན་པ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞི་
བ་ལྟར་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། ཤ་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་ལུས་ལ་སྟེས་བུ་ཆེན་
པོའི་མཆོན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་ན་
མེད་པ་དག་དང་ལྟན་ཏེ། ནམ་ཡང་རན་སོང་རམ་རན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྟར་བ་རྣམས་
སུ་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བདག་ཉིད་བསྟོན་པར་མི་བྱེད། གཞན་སྟོས་པར་མི་
བྱེད་དེ། དེ་དག་ལ་འགྲོ་བ་མང་པོ་བྱམས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་
གང་དག་གིས་བྱང་སེམས་དེ་དག་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་། སེམས་རབ་ཏུ་
དང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་རན་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་
དང་། ཞེས་སོ། །འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་བྱིར་མི་འོང་ནི། ཞི་བ་ལྟར་
འདས་དང་འདྲ་བའི་འགོག་པ་སེམས་མེད་པའི་ལུས་ཀྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་
ན་ལུས་ཀྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཤ་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་ཤེར་བྱིན་ལ་
སྟོན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཆོད་མེད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་
འཇུག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཅི་ཞིང་དེ་དག་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་
འཇུག་གོ །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལའོ་ཞེས་སོ། །
སྤྱོད་ཅིང་ཉོན་མོངས་བརྒྱན་པ་སྤངས་ནས་དགྲ་པ་སྟོང་བའི་སྟོར་བ་ལ་བརྩོན་པ་
ན་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བུ་སྟེ། དེ་ནི། ཤ་བུ་བྱང་ཆེན་གང་

དག་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
 རྣམས་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྤྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་
 རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་དང་འབྲལ་བར་
 མི་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ནི། ཤ་བུ་བྱང་ཆེན་གང་
 དག་སངས་རྒྱས་མི་ཞུགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་
 སུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཐབས་ལ་
 མཁས་པས་སྟོན་ཆགས་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་སུ་ཡོངས་
 སུ་སྦྱོན་པར་བྱས་ནས་སྤྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་འཆང་རྒྱའོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ་ལྟའི་བྱང་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་ཞུགས་
 གནས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྐབས་གཉིས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཤེས་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོ་བརྩོ་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་
 གནས་ཤིང་སྤང་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གཏན་ནས་མ་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་
 ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་
 ཐོབ་བྱུང་གྱུར་པའི་ཀྱན་སྒྲོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཐོབ་བྱུ་ཞེས་
 པ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྤྱུར་རོ། །དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དབང་རྒྱལ་དད་པའི་
 རྗེས་འབྲང་དང་། རྫོན་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལ་ཅུ་པོ་དང་། བྱང་པར་ཅན་གྱི་དང་པོ་ནི། དེའི་འོག་དུ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་

རིས་པ་སྟོན་པའོ། །སྒྲུབ་སྟོམ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ས་ཤིང་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་
 སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་
 ཆེན་ལམ་གྱིས་ཐོབ་བྱ་ཀྱན་སྟོར་གསུམ་སྒྲུབ་ས་པའི་དགེ་སྟོར་གི་རྩྭ་ལ་གྱི་འབྲས་བྱ་
 ལ་གནས་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་དེ་ནིང་འདོད་དཔའི་སྟོམ་
 སྒྲུབ་གསུམ་མམ་བཞི་སྒྲུབ་ས་ལྷ་པ་མ་སྒྲུབ་ས་ཤིང་། དེའི་གཉིན་པོ་ཟག་མེད་གྱི་
 དབང་པོ་ཐོབ་འདོད་པའི་ལྷ་མིང་སྟེ་བ་རིགས་མཐུན་གཉིས་སམ་གསུམ་ཡིན་པ།
 དེ་ནི་བྱང་སེམས་རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་ཡིན་ལ། དེ་ནིང་འདོད་པའི་ལྷ་པ་སྟེ་བ་
 རིགས་མཐུན་བརྒྱད་ནས་ཡིན་པ་ལྷ་འི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྟེ་བ་དང་། མིང་སྟེ་
 བ་རིགས་མཐུན་བརྒྱད་ནས་ཡིན་པ་མིང་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྟེ་བ་ནིང་
 གྱིས་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་ལས་གཞན་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་སོ། །
 བྱང་གཉིས་པ་སྟེ་འོང་གི་སྟོར་ལ་ཞུགས་འབྲས་གྱི་དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་གྱི་དབང་པོ་
 རྩྭ་པོ་དང་རྗེས་འབྲང་དང་། རྟོན་པོ་ཆོས་རྗེས་འབྲང་དེ་དག་བཅུ་དྲུག་པའི་
 རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་ན་གོ་རིས་བཞིན་དུ། དང་པས་མོས་པ་དང་མཐོང་པས་
 ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དང་པ་ལྷག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ལྷག་པས་རབ་རྟེ་ཆེ་པའི་
 འབྲས་གནས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་དག་ནོན་མོངས་པ་ལྷ་པ་སྒྲུབ་ས་ནས་དྲུག་པ་སྟོར་
 པའི་སྟོར་བ་ལ་བརྟེན་པ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱིས་འཐོབ་བྱ་པ་ལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་རྟེ་སྟེ་
 པའི་དགེ་སྟོར་གི་རྩྭ་ལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་སྟེ་པ་དུ་བརྟེན་པས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ནི་ནི་

ཤུའི་གྲངས་འཛིན་གཅིག་ཁོ་ན་འོ། །མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་རྣམས་པར་མ་ཆད་དུ་
 གྱེ་བས་དབང་པོ་འཕོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་འབྲང་གཞིས་སོ་སོར་བཞག་ལ།
 སྒོམ་ལམ་ལ་དབང་པོ་རྣམ་པོ་རུ་ལ་པོར་འཕོ་སྤྱོད་པས་གཅིག་དུ་བཞག་གོ། །ཞེས་
 སྒྲ་རབས་པ་དག་འཆད་དོ། །གཞིས་པ་ལ་ཙམ་ཁུད་གཞིས་གྱི་དང་པོ་ནི། འདོད་
 རོན་དུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན།
 རྩང་སེམས་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་
 ལམ་གྱི་ཐོབ་བྱ་པ་ལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོར་
 གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པས་སོ། །གཞིས་པ་ནི། ཕྱིར་འོང་དེ་ནི་དེ་ལྟོ་
 མོངས་པ་བདུན་ནས་བརྒྱད་པ་སྤངས་དགུ་པ་མ་སྤངས་པ་དེའི་གཞིན་པོ་ཟག་མེད་
 གྱི་དབང་པོ་ཐོབ་འདོད་པར་སྒྱེ་བ་གཅིག་ལེན་པ་དེ་ནི་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཞེས་
 བཤོ། །

ཟུང་གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྒྲོར་ལ་ཞུགས་གནས་གཞིས་གྱི་དང་པོ་ནི།
 དད་མོས་དང་མཐོང་ཐོབ་དེ་དག་ལྟོ་མོངས་པ་བརྒྱད་པ་སྤངས་ནས་དགུ་པ་སྦྱོར་
 བའི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པ་ན། རྩང་སེམས་གྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐོབ་བྱ་བ་མཁོ་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པའི་དགེ་སྦྱོར་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་
 ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པས་སོ། །དེ་གཞིས་ནི། སྒྲ་མ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་
 གཅིག་ཁོ་ན་འོ། །འདོད་པའི་རོན་མོངས་དགུ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་
 གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། རྩང་སེམས་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་

གནས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱིས་ཐོབ་བྱ་བ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྒྲུབ་པས་རབ་རྟེ་ཕྱེ་
བའི་དགོ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ནམ་པ་ལྟ་སྟེ། དེ་
ལ་དང་པོ་བྱང་སེམས་བར་མ་དོར་འདས་པ་ནི། གཟུགས་སྒྲུ་བའི་ཀྱན་སྒྲོར་
སྒྲུབ་ལ་མདོན་བར་གྲུབ་པའི་ཀྱན་སྒྲོར་མ་སྒྲུབ་པའི་གཟུགས་གྱི་བར་ཡིད་
གྲུབ་ཙམ་ན་ལམ་མདོན་དུ་བྱས་ནས་སྟག་བསྐྱེད་ལ་མཐར་བུད་པ་ཐོབ་པའོ། །

འདིར་སྐྱེག་བསྐྱེད་མཐའ་བྱེད་པ་ཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་ཁམས་གསུམ་གྱི་
 རྩེ་བའི་རྒྱ་ཉོན་སྒྲིབ་རགས་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་མངོན་སུམ་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་ཏེ། དེར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དབུ་མ་འཇུག་པར། ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་ཅ་
 བཅས་ཉེ་བར་ཞི་བྱུང་ཞིང་། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འོ་ན་དགྲ་བཙུག་པའི་འབྲས་
 གུ་ལ་ཞུགས་པ་ས་བརྒྱ་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་སྤྱིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་པ་དགྲ་པ་
 སྤང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་སྤྱ་མོའི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྒྲོལ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་སྒྲེས་ནས་འདའ་བ་ནི། ཀུན་སྒྲོལ་
 གཉིས་ཀ་ལ་མ་སྤངས་པའི་གཟུགས་སུ་སྒྲེས་ཅམ་ནས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་རགས་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །
 གསུམ་པ། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པས་འདའ་བ་ནི། ཀུན་སྒྲོལ་གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་
 གཟུགས་སུ་སྒྲེས་ནས། འབད་ཅོལ་གྱིས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཁམས་གསུམ་
 གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་རགས་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་འདུ་

བྱེད་མེད་པར་མུ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། འབད་མེད་དུ་ལམ་མཛོན་དུ་བྱས་ནས་མུ་
 ངན་ལས་འདའ་བའོ། །ལྟ་བུ་ནི། གོང་དུ་འཕོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་
 འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ནི། འཕར་བ་དང་། བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་།
 གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གོང་དུ་འཕོ་བ་སྟོན་ཅེ་འི་མཐར་ཐུག་
 འགྲོ་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ནི། འདིར་བསམ་གཏན་སྟེལ་མར་
 སྒོམ་པ་ནས། དང་པོའི་རོ་མུང་པས་བསམ་གཏན་གོང་མ་རྣམས་ལས་ཉམས་ནས།
 བྱི་མ་ཚངས་རིས་སུ་སྒྲིམ་ནས་དེར་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་སྟེལ་ཏེ་
 འོག་མིན་དུ་ཞུགས་ནས་དེར་སྟུག་བསྐྱེལ་མཐར་བྱེད་པ་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གཞན་སྒྲ་མ་དང་འདྲ་བ་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་པ་ལ། གནས་གཙང་འོག་མ་གསུམ་གང་
 རུང་དུ་སྒྲིབ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་
 གཞན་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་དེ། མཐར་འོག་མིན་དུ་སྟུག་བསྐྱེལ་མཐར་བྱེད་པའོ། །
 གཉིས་པ་བྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད་སྟོན་ཅེ་འི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ནི། བྱང་འཕགས་
 གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲིབ་དོན་དུ་མི་གཉིར་ཏེ། དེ་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་གནས་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་དེས་ན་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་དེར་སྒྲིབ་པའི་ལུས་
 པ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དབྱེ་ན། བྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་སྟུག་
 བསྐྱེལ་མཐར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞི་བ་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཉིང་དེ་
 འཛིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་གོང་དུ་འཕོ་བ་འོག་མིན་འགྲོ་ལས་གཞན་
 རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དག་བཙོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། སྟོན་

ཅེ་འི་ཉེན་མེད་ས་བརྒྱན་པ་སྤངས་པ་ནས་དགུ་པ་སྟོང་བའི་སྟོང་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
 བྱང་སེམས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལས་གྱིས་ཐོབ་བྱ་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པའི་
 དགེ་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྟེན་པས་སོ། །ལྷ་པ་བསེ་རུ་ལྷ་བུའི་
 རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་སེམས་ནི། སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་ནིར་བྱང་སེམས་གཞན་མེད་
 པའི་འདྲིལ་ཉེན་དུ་སྒྲིམ་ནས། ཉེན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྟོང་ལ་དམིགས་ནས་ཉེན་སྒྲིབ་
 སྟོང་བའི་ལས་མཛོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་མཐར་ཐུང་པའི་བྱང་སེམས་སོ། །
 འདི་ཉེན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྟོང་ལ་དམིགས་པར་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བཤད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་བསྟན་པ་མེད་ཅིང་ཉེན་ཐོས་གྱི་བསྟན་པ་ཅུ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།
 །ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཡོད་པས་འགྲན་ཟླ་
 དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། བསེ་རུ་ལྷ་བུའི་རང་རྒྱལ་དུ་མི་འབྱུང་རོ། །ཉེན་ཐོས་ཡོད་
 བྱང་རང་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་འགྲན་ཟླ་དང་བཅས་པར་མི་འབྱུང་རོ། །དགེ་
 འདུན་དགོན་མཆོག་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་བཞིན་འཆད་ཤེས་པ་སྤངས་གངས་
 ཅན་གྱི་ཁྲོད་དུ་བྱུང་རེ་སྐྱེན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་བཞིན་ཡོད་ཐུང་གྱི་རང་བཞིན་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་སྟེ་
 དང་ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ལ་ཉེན། རོ་བོ། སྟོ་རིགས་དབྱུང་པ་དང་
 གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། མཐོ་ལས་གྱི་ལུས་དང་བསམ་པའི་ཉེན་གང་ཡིན་པ་སྟོང་
 ལས་གྱི་ཡང་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ལས་ནི་མཐོང་ལས་གྱི་འཁོར་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་
 གྲིང་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་བྱད་མེད་འདོད་ལྷ་དང་བཅས་པ་ནི་ལུས་གྱི་ཉེན་ཡིན་ལ།

སེམས་རྟེན་ནི་བསམ་གཏན་ས་དུག་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་
 བས་འདོད་སེམས་ལ་ཡང་བརྟེན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བསམ་གཏན་བཞི་
 པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ཞེས་སྒྲ་རབས་པ་དག་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་རྒྱན་
 ཞུགས་དང་ཐོད་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་འོང་དག་འདོད་སེམས་དང་བསམ་གཏན་དང་
 རོའི་ཉིང་བསྟོགས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞིའི་སེམས་མ་ཐོབ་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མཆོན་ཅིད། དཔྱེ་བ། བྱེ་བ་
 སོ་སོའི་དོན་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྫོགས་རྗེས་གྱི་བདེན་པ་
 མངོན་པར་ཏོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་བུར། གཉིས་
 པ་ནི། གནས་སྐབས་གྱི་པྱེ་བ། རུང་རུད་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་གསུམ། རོ་བོས་
 བྱེ་བ། རྫོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་སྦྱེད་པ་ཆེ་རབས་གྱི་
 དུས་ངེས་པ་མེད་པ་ཅན་ནི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རུང་རུའོ། །ཆེ་རབས་གྱི་དུས་ངེས་
 པ་ཅན་ནི་འབྲིང་པོ་། ཆེ་འདི་ཅིད་ལ་སྦྱེས་པ་ནི་ཆེན་པོའོ། །སྤྱང་བ་ཐོབ་པའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་དྲོ་བར་གྱུར་པ་ནི། ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན།
 ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྤྱང་དང་པོར་
 ཐོབ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་
 ཡང་རྒྱན་ལས། བྱང་རུབ་སེམས་པ་མཉམ་གཞག་པས། །ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་མ་
 གཏོགས་པ། །དོན་ཀྱན་རབ་དུ་མི་མཐོང་པོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱང་བ་མཆེད་པའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ནི། གཟུགས་མེད་གྱི་སྤྱང་བ་དེ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་བྱུང་བར་
 དུ་གྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཤམ་རབ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པའོ། །དེ་སྐད་
 དུ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འཕེལ་བུའི་བྱིར། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩན་པ་རབ་དུ་ཕྱིན། །
 ཞེས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཟོད་པ་ནི།
 སེམས་ཅམ་ལ་གནས་ཏེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཆེར་སྐྱེས་པའི་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་གཤམ་རབ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེ་ནས་
 རོན་ཀྱན་སྒྲུང་བ་ནི། །སེམས་སུ་རབ་དུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་དེ་ཡིས་གཟུང་བ་
 ཡིས། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེས་སྦྱོང་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་
 ངེ་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ནི། དེའི་འོག་དུ་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་
 སྒྲུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཤམ་རབ་མཚུངས་ལྷན་དང་
 བཅས་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེ་ཆེ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྐྱུར་
 དུ་རེག །འདི་ལྟར་དེ་ཡི་མཐུག་ཐོགས་སུ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡོད། །
 ཅེས་སོ། །གནས་སྐབས་འདི་དག་དུ་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་གསལ་གནང་ཐོབ་
 པས། མོས་པ་བརྩན་པའི་བྱིར་མོས་སྦྱོང་གི་ས་ཞེས་བུའོ། །ས་འདི་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་སེམས་ནི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ཡང་། བྱིས་པའི་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་
 འདས་ཤིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་དང་རྣམ་ཐར་དང་། མདོན་གཤམ་ལ་སོགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་གྲངས་མེད་པ་དང་ལྷན་ནོ། །ཞེས་དཀོན་མཆོག་སྦྱིན་ལས་བཤད་
 པ་ནི། བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ལ་

དེས་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ལོ་ཙྰ་བ་ཆེན་པོས། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འདི་
 རྣམས། རྒྱ་སྒྲོམ་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་གསལ་
 རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་བཞེད་པར་གྲགས་སོ། །དེ་ནི་
 མི་རིགས་ཏེ་མངོན་སུམ་ནི། ཡུལ་ལ་ཆ་གསལ་མ་ཕྱི་བར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་
 པས་འབྲུག་པས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་སྒྲུབ་གི་སྒྲིབ་པ་
 སྟོང་བ་དང་མོས་སྟོད་ཀྱི་ས་མ་ཡིན་པར་བཤམ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་
 ཅིག་འདི་ནི་གཉིས་རྒྱུ་གི་རྟོག་བཅས་ཡིན་ཀྱི་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་
 བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་གསལ་སྒྱུར་ཅན་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 དེ་ལྟར་ན། འདི་རང་གི་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་འབྲུལ་པའམ་འོན་ཏེ་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན། ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་སྟོས་ནས་ཆོད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པས་ཤེས་
 པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། དེ་ལ་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་ཕྱིར་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་པ་
 བཞིན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གྱིས་བདག་རྒྱུན་
 དབང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱི་ཆོད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེད་པ་མ་སྟོན། ཅི་སྟེ། ཆོད་
 མའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ན་ཡང་བསྒྲོམས་པ་ལས་བདེན་པ་མངོན་པར་
 རྟོགས་པའི་ལམ་མི་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོད་མས་གནོད་བཅས་ཀྱི་དོན་གོམས་པར་
 བྱས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟེ་བ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་
 ཉིད་ལ་མ་འབྲུལ་ན་ཡང་། དེ་མངོན་སུམ་ཆོད་མར་འགྱུར་བས་གོང་དུ་བཤད་པའི་
 ཉེས་པ་སོན་གནས་སོ། །དེས་ན། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འདི་རྣམས་ནི། གཅིག་

དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལ་བཞེན་པའི་ཚད་མའི་སྟོབས་གྱིས་དྲངས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཡང་དག་པ་དཔྱོད་པའི་དོར་གྱུར་པ་བསྒྲོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་སྟོར་
 ཉིད་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །གསལ་བར་སྒྲུང་ཡང་རྟོག་
 བྲལ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྒྲུང་གི་ས་བོན་ཉམས་སྒྲུང་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་
 དྲངས་ནས་འབྱེན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གསལ་བ་སྒྲུང་བ་ནི། ཐོས་བསམ་
 གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ཏེ། རྣམ་རྟོག་རགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་དུ་སི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་
 ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། གདམས་
 རག་གི་འོག་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་ངེས་པའི་ལམ་གཞན་མ་བསྟན་པ་
 སྟུག་བསྟུལ་འཆད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ལས་དང་པོ་པ་ཚོགས་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་
 གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་གདམས་རག་ཐོབ་པས་དེའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་
 ཉམས་སུ་བྲངས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་འབྱུང་བས་སོ། །
 གཉིས་པ་ཙུ་བ་ནི། ཟུང་པར་འཕགས་ཞེས་དྲང་། འདི་ལ་ཟུང་གཞི། ཟུང་ཚོས།
 གང་ལས་ཟུང་པར་དུ་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། རྟོན་གྱི་གང་ཟག་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཉིད་གྱི་གཟིགས་པའི་ལམ་གཞན་ལ་བསྟན་པས་སྟུག་བསྟུལ་
 སྟོབ་པའི་དྲོད་དང་སོགས་པས་ཅེ་མོ་བཟོད་པ་ཚོས་མཚོག་རྣམས་སོ། །

དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཅི་ཞེ་ན། དྲོད་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོའི་བདག་ཉིད་
 གོ་ངེས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་

བར་རྟོག་པ་དང་པོར་ལྷན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ནོ། །དབྱེ་བ་ནི། རེ་རེ་ཡང་སྒྲ་བྱི་
 རིམ་གྱིས་སྒྲེ་བས་སམ། གདམས་ངག་དབང་པོ་རྩལ་འབྲིང་རྫོགས་ལྷུ་གྱི་བྱེ་བྲག་
 གིས་རྩུང་རྩུང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཡོངས་
 ལུ་བཅད་པར་བྱ་བའི་དམིགས་པ་དང་། རྩལ་ཇི་ལྟར་ཡོངས་ལུ་གཅོད་པའི་རྣམ་པ་
 དང་། འབྲས་བུ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲིང་ཞིང་
 མཐུན་རྒྱུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡོངས་ལུ་འཛིན་པ་སྟེ། བྱུང་བར་བཞི་ཡིས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཆོགས་སྒྲིང་ཆེ་རྩུང་དང་
 བཅས་པའི་སྒྲིང་ལམ་དག་ལས་སོ། །ནི་སྒྲིང་དུ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་
 བར་རྣམ་པར་བཞི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་བྱུང་བར་དང་། རྣམ་
 པའི་བྱུང་བར་དང་། རྒྱ་ཡི་བྱུང་བར་དང་། ཡོངས་ལུ་འཛིན་པའི་བྱུང་བར་རོ་ཞེས་
 སོ། །བྱུང་ཆོས་བཞི་དང་། རྒྱུ་སྒྲིང་གི་བྱང་དུ་རྣམ་རྟོག་བཞི་དང་། རྩུང་རུ་འབྲིང་
 གི་དབྱེ་བ་ཡང་བསྐྱམས་ནས་བྱུང་ཆོས་དུག་དུ་བཤད་ཅིང་། འགྲེལ་ཆེན་དུ། རྩུང་
 འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་བྱུང་ཆོས་ལྟར་འཆད་ལ། འདིར་རྩུང་འབྲིང་སོགས་
 བྱུང་གཞིའི་དབྱེ་བར་བྱས་ནས་རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་བྱུང་ཆོས་ལྟར་འཆད་དོ། །
 གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲིང་ལམ་དམིགས་
 རྩལ་སྒྲ་ཆོགས་ལུ་བསྐྱར་པ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ལ། བྱུང་བར་འཕགས་རྩལ་དང་
 དེའི་རྒྱ་མཆན་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དྲང་།
 འདི་ལ་རྩ་བ་ལྟར་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་རེས་

པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོའོ། །འདི་ལ་རྒྱ། རོ་བོ། འབྲས་བུ། དབྱེ་
 བ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། གར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པས་བསྐྱས་པའི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་
 དབང་པོ་ལྟའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་འབྱུང་བས་
 དེའི་འོག་ཏུའོ། །གར་པ་ཆ་མཐུན་ཀྱི་དགེ་བ་རིམ་བུ་ཞེས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གསུང་རབ་ལ་བློས་པ་དང་སོགས་པས་བསམ་པ་སོགས་
 རྒྱ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐྱིན་པ་བློབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 འཛིག་རྟོན་པའི་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། རྟོག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གོམས་
 ཡུལ་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཡོད་པས་སོ། །དང་པོས་འབྲགས་ལམ་དང་། གཉིས་པས་
 གར་པ་ཆ་མཐུན་ལས་འབྱེད་པས། དེ་ནི་བློས་བསམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །
 དང་པོ་ནི། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པ་སྟེ། འདིས་ནི། མི་སྡུག་པ་བསྒྲོམ་པ་སོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོམ་
 བྱུང་ལས་བྱུང་པར་བྱ་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་ལ་རོ་བོ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་གསལ་སྒྲུང་དང་
 པོ་བློབ་པ། རྟོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་གསལ་
 སྒྲུང་འབྱིང་བྱ་བློབ་པ་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་གཟུགས་མེད་ལ་གསལ་
 སྒྲུང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་བཟོད་པར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་འཛིན་མེད་ལ་
 གསལ་སྒྲུང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། བློག་མ་དང་། བར་དང་། ག་མ་གསུམ་དུ་སྒྲ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་སྟེ་བས་སམ།

ཉེན་གྱི་གང་ཟག་བྱང་སེམས་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་། སོགས་པས་
 འབྲིང་དང་རྩོན་པོའི་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་རྒྱང་དུ་དང་
 འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་སོ། །གཉིས་པ་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་ནི། དམིགས་
 པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་དམིགས་པའི་བྱང་
 པར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་
 དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་
 ཉིད་ཀྱིས་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ཆོས་སུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 རྣམ་པར་ཞུགས་པས། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཡོན་ཏན་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པའི་རྒྱུའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་ལྟར་བར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་ལན་ཅིག་དང་།
 ཅེ་མོའི་སྐབས་ཀྱི་མཐོང་བ་དང་། སྒྲོམ་པས་སྤང་བྱའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་
 བཞི་པོ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྩལ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་བྱེད་དུ་
 འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིས་སོ། །གསུམ་པ་ཡུལ་གང་ལས་བྱང་པར་འཕགས་པ་ནི།
 ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་། སོགས་པས་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་དྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱང་ཆོས་དེ་དག་གི་བྱང་པར་འཕགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། ཉན་
 རང་དེ་དག་གི་དྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་རྣམས་ནི། བྱང་ཆོས་ལྟ་བོ་དང་བྲལ་བའི་
 བྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ལུང་ལས། དེ་དག་གི་ལམ་རྣམས་
 གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་། སོགས་པས་ཉམས་སུ་བྱོང་བ་དང་། ཡུལ་སོ་སོ་རྣམ་

པར་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོམ་ཉིད་ཀྱི་ཡུར་པོ་ལྔའི་ངོ་བོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་ལྟ་བའི་གཉེན་
པོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་
དང་རང་གཅིག་བྱ་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་རང་གི་ཐེག་པའི་འབྲས་བུ་རྟོགས་
གིང་། ཐོས་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་དང་། སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་ལས་སྒྲོབ་པའི་ཡོངས་འཛིན་
ཐབས་མཐས་དང་བྲལ་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་
རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོགས་མི་བྱེད་པས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་བྱེད་དུ་མི་ལྟན་པར་
འབྱུང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། རྒྱས་པར་མ་དགྲོལ་བའི་རྒྱ་མཆོན། ཐེག་པ་
གཞན་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། བདེན་པ་བཞིའི་
དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་སོ། །གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཞེ་ན། བཟོད་པ་འབྲིང་གི་
གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རྒྱའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་ཏེ། སྒྲོ་གསུམ་མཆོམ་གཞི་དང་
བཅས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཚུལ་དུ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པས་
སོ། །ཆོས་མཆོག་རྒྱུད་པའི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་
ཏེ། གདུལ་བུའི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་
ཆེད་དུ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར། བཟོད་པ་རྒྱུད་པའི་གནས་སྐབས་ཁ་
ཅིག་ཏུ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་ཏེ། བདེན་བཞིས་བསྐྱུས་

པའི་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་དུ་རང་བཞིན་
 དང་བཅས་པ་ལྟར་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲོ་བ་རྒྱུར་དུ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་དུ་
 བོ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་ཏེ། མདོན་གཤམ་བཀག་པ་ལ་སོགས་པ་
 སྒྲོར་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྒྲོར་ལམ་བཅུ་
 གཉིས་པོ་གང་གིས་རྒྱའི་སྒོ་ནས་དམིགས་གིང་གང་གི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་
 བས་དམིགས་ཞེན། སྒྲོར་ལམ་གང་ལ་རྒྱ་འབྲས་རོ་བོ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རི་ལྟར་
 སྤྲིད་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པ་རང་གི་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་གཤམ་པར་བྱའོ། །ཅིའི་
 ཕྱིར་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ཡིན་ཞེན། བདེན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་
 པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །པོད་རྣམས་མཉམ་གཞག་དུ་དོན་
 དམ་ལ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་ལ། རྗེས་ཐོབ་དུ་ཀུན་རྫོབ་ལ་རྒྱ་
 འབྲས་རོ་བོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་རྒྱ་འབྲས་རོ་བོ་གསུམ་
 ལས་མ་འདས་པས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ལོགས་པར་ལྟར་སྒྲོར་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་
 དགོངས་པར་མི་སྒྲུར་ཞིང་། འགྲེལ་པ་གཞན་གྱི་བཤད་པ་ལ་སྒྲིང་བོ་མེད་དོ། །སྔ་
 མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གཞུང་དུ་བསྟན་
 པ་ལས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཀུན་དུ་དམིགས་སོ་ཞེས་བཤད་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་། ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་ཚེས་ཀྱི་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་།
 སྒྲུང་འདས་སུ་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྩོམ་པ་རྩིས་པ་དམིགས་ཚུལ་སོགས་འོག་ནས་གཞུང་ཉིད་ཀྱི་འཆད་
 གུང་། རྩིས་པ་གཞན་གྱིས་དམིགས་ཚུལ་འདི། འགྲེལ་པས་འཆད་པར་རིགས་སོ་
 ཞེན། འགྲེལ་པ་འདིར་དེ་དག་རྩིས་པར་མ་སྒྲིམ་ཏེ། མདོར་བསྡུས་ཏེ་ཅུ་བའི་
 ཆོག་དོན་ཅུ་རྩིས་པར་བཀྲོལ་བ་ཅུ་བརྒྱད་པར་འདོད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་བདེན་པ་བཞི་ལ་རྩིས་པ་སྒྲིམ་ཆོག་གི་རྩིས་པ་དམིགས་སོ་ཞེས་པ་དེ་
 མདོར་བའི་སྒྲིམ་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཆོས་མདོར་པ་ལས་དྲི་མེད་བཅུ་དྲུག་གཞན་
 རྩིས་མེད་ཅེས་བདེན་པའི་རྩིས་པ་མི་དྲུག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པས་སོ་ཞེན།
 དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཉན་སྒྲིབ་ཅུ་རྩིས་པའི་རྩིས་ཀྱི་ལ་དོན་ཏུ་གཉིར་བའི་དབང་ཏུ་
 བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་བྱང་སེམས་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བ་དོན་ཏུ་གཉིར་བ་དག་གི་
 དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་རི་སྒྲིབ་པའི་གཉིན་པོར་དེ་དང་འགལ་
 བའི་རྩིས་པ་དེ་སྒྲིབ་སྒྲིམ་དགོས་པས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མ་ངེས་ཞེས་སྒྲིན་པ་ནི། གང་གི་
 བྱིར་བེད་བྱིན་གྱི་ཚུལ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་རྩིས་པར་བཞག་པ་གཞན་
 ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་སོ། །གང་གི་
 བྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་ཐེག་པ་གཞན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
 དང་འགལ་བར་བསམས་ཏེ། རྩིས་པ་འདི་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གང་ཏུ་ཡང་སྒྲིན་
 འབྱེན་པར་བརྒྱུད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ལུགས་བྱ་དང་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་
 རྩིས་པར་བཤད་པ་ལ། དམིགས་རྩིས་རྩིས་གསུམ། མཚུངས་ལྟན་ལྟོག་པ། ཡོངས་
 འཛིན་དག་བཤེས་བཤད་པ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། སྒྲིམ་མཚམས་སྒྱུར། སོ་

སེའི་དོན་བཤད། བརྗོད་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲིང་བ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། གང་གིས་ཉན་རང་གི་སྒྲིབ་ལམ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་བྱུང་བར་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། རྩི་བ་དེའི་ལན་གདབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །དམིགས་རྣམ་ནི། སྒྲིབ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་སྐབས་ལས་འབྲེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་བར་ཆོག་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་དྲོ་བ་ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། འདིར་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་དོན་ནི། སྒྲིབ་འདོགས་གཙང་བར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་འདོགས་གཙང་བར་བྱེད་པའི་གཉིས་པོ་ནི་རྣམ་པ་ཡིན་ལོ། །ཉི་ལྔ་དུ། གལ་ཏེ་རེ་གིག་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ཅུ། མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ན་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་པོར་མི་རིགས་སོ། །འོན་ཏེ། གང་མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས། ཇི་ལྟར་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་གཉིས་པོ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་དམིགས་པ་བདེན་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གཙང་བར་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཤམ་རབ་ནི་རྣམ་པ་ཡིན་ལོ། །བདེན་པ་བཞི་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་གདམས་ངག་དང་ཆོས་སུ་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་འདོགས་ཀྱི་གཉིས་པོ་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལ་དྲོ་བ་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་བསྐྱལ་སོགས་བདེན་པ་བཞིའི་རྟེན་ཅན་ཏེ་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་བར་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་ཡིན་ལོ། །མི་རྟག་སོགས་ཆོས་སུ་ཞེན་

པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པའི་རྟོན་ཅན་
 རི་དམིགས་པ་དེ་ཡི་ནི་རྣམ་པ་སྤྱད་སོགས་ཆོས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་ལྷག་
 པར་གནས་པ་སོགས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལོག་སྟེགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་
 མཐུན་སྟེགས་ཀྱི་གཞི་པོ་ཡིན་པས་སོ། །མདོ་ནི། ག་བྱ་བྱང་སེམས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་
 སྟོང་པའི་ཆོ་གཟུགས་སྤྱད་པ་དང་ལྷག་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་
 ཅེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ལྷག་པར་གནས་པ་དང་། ཀྱན་གཤམ་པ་དེ་
 རི་བྱང་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མཐུན་པའི་སྟོང་པ་སྟེ། སྟོན་ནོ་ཞེས་པས་དམིགས་པ་རྗེས་
 འགོ་དང་། རྣམ་པ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་ནོ། །དྲོ་བ་ཆུང་ཆུང་ལ་སོགས་པ་
 བམས་ཅད་ནི་གཤམ་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་
 ཀྱི་མཐོང་ལས་ཉིད་ལ་གཤམ་པ་གསུམ་གའི་ཡོན་ཏན་ཆར་ཞིང་དེའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་
 ཉིད་མ་ཉན་པར་བྱ་བ་ཞེས་སོ། །དྲོད་འབྱིང་གི་དམིགས་པ་ནི་བདེན་པས་བསྟུས་
 པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བ་རྒྱུ་པ་དང་། འགོད་པ་དགག་པ་དང་བྲལ་
 བ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་གི་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་བ་དང་། འགོད་པ་མ་འཆོལ།
 མ་དམིགས། ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། དགག་རྒྱུ་པ་
 དང་བྲལ་བའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་རྒྱན་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་མེད་རྒྱན་
 གནས་པ་ཡང་མེད་དེ། མིང་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པས་སོ། །མིང་དེ་ཡང་གནས་པ་
 ཡང་མ་ལགས། མི་གནས་པ་ཡང་མ་ལགས་ཞེས་སོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི།

གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཚེས་བདུན་བཏགས་པའི་བྲ་སྟོན་པ་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྷ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཞེས་ཚེས་ཀྱི་བདུན་བཏགས་
 པ་དང་། ཚེས་སུ་བཏགས་པ་གང་ལགས་པ་འདི་འད་ཞེས་སོ། །རྒྱལ་པ་ནི། དེ་ཉིད་
 དགོ་མི་དགོ་སོགས་ཚེས་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མིན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། བྱང་པོ་
 ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་ལ་འདྲེས་པའི་བར་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བགྱི་བ་ལ་
 ལགས་ཏེ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟུ་
 བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་པ་རག་ཉི་བར་འགོད་པའི་ཚིག་ཤད་དོ། །སྟུག་
 བསྟུ་ལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་པ་
 རྟེ་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ཚེས་ཅན། རྟོ་བ་རྒྱུད་དུའི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟོ་འདོགས་
 བཅུད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །སྟུག་བསྟུ་ལ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་བཞི་
 ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་པོར་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱ་
 མཚན་ལྷག་པར་དམིགས་པ་དང་། སོགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱ་མཚན་འཛིན་
 པའི་སྟོ་ནས་ཀྱན་གཤེས་པ་རྒྱལ་ས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་གཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཚེས་
 ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་དྲོད་རྒྱུད་དུའི་རྒྱལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དམིགས་པ་ལ་ལོག་
 ཕྱོགས་སུ་སྟོ་འདོགས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བམས་
 ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེས་པར་བྱའོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་དྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་
 མཐུན་བམས་ཅད་ཀྱང་ཚེས་ཅན། གཤེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུའི་
 རོ་བོ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཡང་

ལྷན་དུ་བྲོ་བ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བྲོ་བ་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། རྫོང་བ་
 འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་སྐྱབ་པ་
 དང་། མེད་དོ་མིན་ནོ་ཞེས་སོགས་དགག་པའི་བྲ་སྒྲུང་དག་མོས་པ་ཡོད་ལ་བྱེད་
 པས་གྲངས་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་གིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མ་མཐོང་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་བྲོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་
 བྱུང་ནི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཆོས་ཉིད་ལ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་
 སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། མཐོང་སྒྲོམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཆོས་ཉིད་ལ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །
 རྣམ་པ་ནི། དགག་སྐྱབ་དང་བྲལ་བའི་གཟུགས་སོགས་ཆོས་རྣམས་ནི། མིང་ཙམ་
 དུ་ཟད་ལ་མིང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོ་བོར་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་རྒྱན་མི་འདྲ་བ་རིགས་
 འདྲ་ཆད་པ་དང་རྒྱན་འདྲ་བ་མ་ཆད་པར་འཇུག་པའི་མཆན་ཉིད་དག་མེད་པ་ཞེས་
 བྱ་བའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ། ། རྫོང་བ་ཆེན་པོའི་དམིགས་
 པ་ནི། གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 དོན་ལ་མ་གྱུབ་ཅིང་མིང་གི་བརྟར་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྲ་སྒྲུང་
 གྱིས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། ། རྣམ་པ་ནི། དེ་དག་དོན་དམ་པར་རང་
 བཞིན་མེད་པས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སོགས་པ་ཉིད་གྱི་ཆོས་གང་དུ་ཡང་
 བརྟོད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གོ། ། གཉིས་པ་ནི། རི་
 སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་

རྩོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྩོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་གཙུག་
 ཤིར་གཙུགས་པ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་སྤྲ་ལྷས་སུ་རྩོད་འབྱུང་བ་ལྟར། ཆོས་ཉིད་ལ་
 སྒོམ་བྱུང་གི་གསལ་སྒྲུང་དང་པོར་ཐོབ་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མའི་
 སྤྲ་ལྷས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྩེ་མོ་ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་
 འཕགས་པ་ལྟར་ན། རྩེ་མོ་རྒྱུད་དུ་འདུགས་རྣམ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེན་བཞིར་བྱེ་
 བ་དང་། བདེན་བཞིར་མ་བྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་སྟེ་གནས་བྱུར་མེད་དེ། གཟུགས་སོགས་དེ་
 དག་དོན་དམ་པར་དེའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་མེད་པས་སོ། །མདོ་ནི་བྱང་ཆེན་གཤེར་
 ཕྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆོ་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བགྱི་ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་
 སོགས་དེ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་དག་པམ་རྒྱུན་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་
 དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གོ། གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་
 ལགས་པ་དེ་དག་གཟུགས་མ་ལགས། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་ན་ཡང་གཟུགས་
 མ་འཆིས། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
 དོན་དམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལ་སོགས་པར་མི་གནས་ཏེ། གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་དོན་དམ་པར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་སྟོང་པའི་
 ཕྱིར། བཅོམ་ལྷན་འདས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་གཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པ་དེའི་ཆོ་དེས་
 གཟུགས་མི་རྟོག་ཅེས་བགྱི་བར་གནས་པར་མི་བགྱི། ཞེས་པ་ནས། གཟུགས་ནི་
 ཞེས་བགྱི་བར་གནས་པར་མི་བགྱི། ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་ནི་མི་

ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ནི། ཅེ་སོ་རྒྱུ་
དུའི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་བྱུང་མེད་པས་སོ། །
དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི། ཞེས་སོ། །རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་
བཤད་དོ། །རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་པར་རྟག་མི་
རྟག་ལ་སོགས་པ་མི་གནས་ཏེ། གནས་བྱུང་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་
མཚན་ནི། དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བསམས་ཅད་དང་སྟོང་པ་
ཉིད་དག་རྒྱ་མཚན་གཅིག་པས་སོ། །བྱུང་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་དང་སོགས་
པས་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་བཤད་དོ། །ཅེ་སོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི།
དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་དང་། ཞེས་པ་དེ་དག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པར་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཡིན་ནོ། །ཁོང་སྐུ་པས་དབྱང་པར་མཐོང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྟོན་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེས་ནི་ལྷ་པ་དང་རྟག་པ་བཤད་དོ། །རྣམ་པ་ནི། དོན་དམ་
པར་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་གིར་མི་བྱ་སྟེ།
བདག་གི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ཆོས་རྣམས་
མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་། ཞེས་བཤད་དོ། །ཅེ་སོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་

ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་པར་སྒྲིན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐ་
 ལྷན་གྱི་རྒྱ་མཚན་གྱི་མཚན་མར་མི་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་
 མྱོང་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེས་ནི་དེ་དག་མཚན་མར་མི་མཐོང་ཕྱིར་ཞེས་པ་
 བཤད་དོ། །རྣམ་པ་ནི། རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་
 པར་ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་གང་། འབྲེལ་བ་ཅན་གང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཞེས།
 རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མི་
 དམིགས་པ་དེས་པར་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་རྒྱང་པ་ཐ་མ་གཉིས་
 བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒྲ་ཟེན་གཙོ་བོར་མཛད་ལ།
 འཕགས་པས་མདོ་དང་སྒྱུར་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་
 ཕྱོགས་རེ་རེ་ནས་བཤད་དུ་རུང་བས་སྒྲིན་ཅན་དུ་བསམ་པར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་རྩེ་མོ་
 གསུམ་ཞེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྩེ་མོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྟོད་མན་ཆད་དུ་ལོག་ལྟས་དག་
 བ་གཙོད་སྤྱིད་པས་དག་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་ལ་འདི་ཐོབ་ནས་དག་རྩ་ཆད་
 མི་སྤྱིད་པས་དེ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པས་རྩེ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བཟོད་
 པའི་དམིགས་རྣམ་ལ་རྩ་འབྲེལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བཟོད་པ་ཆུང་དུ་འདི་དམིགས་
 པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ཁྱད་
 པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ཤ་བུ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་པ་ནས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ལ་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་ནི་

གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ནི་ད་པ་སྒྲིང་དུ་གཟུགས་
 སོགས་དེའི་ངོ་བོ་ནི་ད་དུ་སྒྲིང་བ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤ་བུ་མཆན་ནི་ད་ཀྱང་
 མཆན་ནི་ད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ད་དང་བྲལ་བའོ། །ངོ་བོ་ཡང་ངོ་བོའི་མཆན་ནི་ད་དང་བྲལ་
 བའོ་ཞེས་སོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་སྒྲོན་
 ཀྱི་མཐར་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་ཕྱི་མའི་མཐར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མེད་པས་ཁྱད་
 པར་དུ་བྱས་པའོ། །མདོ་ནི། ཤ་བུ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་སྒྲེ།
 དེ་ལ་སྐྱེ་བའོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། སྒྲོ་
 གསུམ་མཆན་གཞི་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མདོ་ནི། རྣམ་མཁུན་དང་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་
 ལྷ་རི་ལྷར་རྣམ་མཁུན་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་ལུས་དང་། རག་དང་།
 སེམས་དང་མཆན་དེ་འདྲོད་ཆགས་དང་ལྷན་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་ཅིང་། ཞེས་སོ། །
 བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་
 པའི་མཆན་མ་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ། །བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པ་ན།
 ཐབས་མི་མཁས་པས་གཟུགས་ལ་སྦྱོད་ན་མཆན་མ་ལ་སྦྱོད་དོ་ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི།
 གཟུགས་སོགས་དེའི་མཆན་མ་ལ་མི་བརྟེན་པས་དེ་རྟེན་དང་བྲལ་བས་མོས་པ་
 ཡིད་བྱེད་གྱིས་མོས་པ་མིན་ཞིང་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་གྱིས་འདུ་ཤེས་བྱར་མེད་
 པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པ་ན་གཟུགས་ལ་གནས་པ་
 མེད་པ་དང་ལྷག་པར་མོས་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ཤེས་པ་མེད་པ་དང་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། བཟོད་པ་རྒྱུ་
 རུའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་བྱ་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་ནི་མཆོན་ཉིད་དང་མཆོན་གཞི་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། གཟུགས་
 སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 མཆོན་གཞིའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དག་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ངོ་གཅིག་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། དངོས་པོར་མདོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲེ་བོ་དམིགས་པ་
 ཅན་ཀྱི་ངོར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ག་སྟོང་དུ་
 སྟོང་བ་ཅེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ངོ་ཞེས་ཏྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་འབྲིང་གི་དམིགས་
 པ་ནི། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲེས་པ་ཉིད་གྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 ཀྱམ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲེ་བ་ཡང་མེད། རྣམ་བྱུང་གི་རང་བཞིན་
 དུ་སྒྲུ་རན་ལས་འདའ་བ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི། ལུས་དང་
 སོགས་པས་རག་ཡིད་མཆོན་གཞི་དང་བཅས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སམ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་
 གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱུ་གྱུར་ཞེ་ན། བཟོད་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་
 དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏྟགས་པ་ཁོ་ནས་སོ། །བཟོད་
 པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མཆོན་མ་མེད་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །མཆོན་མ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན།
 གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་མི་ཏྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་

སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དོན་དམ་པར་མེད་པས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། རང་བཞིན་ཁོ་ནས་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་དང་བུལ་བ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་པའི་
ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་མི་མོས་གིང་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་གཤམ་པ་མེད་པར་
ཉོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་
གྱིས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་བཟོད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་སོ། །
ཅིའི་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། འདི་ཐོབ་ནས་རན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་མེད་
པས་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པས་ཆོས་ཆེན་པོ་ལ་མི་སྐྱེག་ཅིང་མོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་གི་དམིགས་རྣམ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་རྩ་བ་ནི། ཆོས་མཆོག་
ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། འདི་ནི་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
ཆོས་བམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་ལམ་བདེན་
གྱིས་བསྟུས་པ་ལས། ཆོས་མཆོག་ནི་བདེན་པ་བཞི་ཀ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
དམིགས་པར་མི་འབྲད་དོ་ཞེན། བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདིར་གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་
བསམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བབས་གྱིས་དོན་དམ་པར་ཉིང་ངེ་འཛིན་
དང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པར་
བསྟུན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོར་
གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ན་ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། སངས་

ཏོ་ཞེས་རྫོམ་སེམས་སུ་གྱུར་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། བསྐྱེམ་
 བྱ་སྐྱེམ་བྱེད་སྐྱེམ་པ་པོ་གསུམ་པོ་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་པན་ཚུན་ངོ་བོ་
 གཅིག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །མདོ་ནི། ཤ་བུ་འདི་
 ལྟར་ཤེར་བྱིན་ཡང་གཞན་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་གཞན། བྱང་སེམས་ཀྱང་གཞན་ཞེས་
 བྱ་བ་མེད་ཅིང་ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རང་གི་ངོ་
 བོ་མཐའ་གང་དུ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱུང་རིགས་
 གྱི་བུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་སུ་བྱེད་དམ། སྤྲུལ་པ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤ་བུ་འདུ་
 ཤེས་སུ་བྱེད་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །སྤྱིའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་
 ལྟར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་
 གསུམ་གསུམ་ཡིན་པར་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་
 སྟོར་ལམ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་ནི་རྗེ་
 བཙུན་གྱི་མཁུག་བསྟུད་གྱི་ཆོག་འདིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནང་
 ཆོན་སོ་སོར་མདོའི་སྐབས་འབྱེད་པ་ནི་འབགས་པས་མཛད་ལ། བསྟན་བཅོས་ལ་
 སྒྱུར་བ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའོ། །ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་
 མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་འབྱུང་བ་ནི་གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་
 ཡིན་ལ། ཡང་དག་པར་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམིགས་པ་བདེན་པ་བཞི་དང་། རྣམ་
 པ་གཟུང་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་འདྲ་ལ། ནང་
 སེལ་གྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཀྱན་ནས་ཉོན་

མོངས་དང་རྣམ་བྱར་གི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་
 དང་སྒྲིམ་བུ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །སྒྲིམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་
 བས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ན་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་དང་ཕོར་སྒྲུ་ཞིང་།
 མཐར་བཏགས་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་སྒྲུ་བས། དེའི་ཕྱིར་དྲོ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་བཞག་གོ །

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་ཕོ་རྒྱས་པ་བཤད་པ་ནི། ཆོས་
 མཆོག་ཁྱེད་དུའི་དམིགས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་བསམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་
 བ་མེད་པ་དང་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་དང་རིན་ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་བརྒྱ་ལྷག་ཅུ་སྒྲོམ་པ་གཅིག་པའི་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བཅས་ཀྱིས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ངོ་ཕོར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི། མཛོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་པ་ན་ནམ་མཁའི་
 མཐར་གདུགས་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་ཇི་
 ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 འབས་བུའི་སྒྲོ་ནས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཚུལ་ཇི་
 ལྟར་འཇུག་ན། འབད་ཚེལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཀྱན་གྱིས་རུས་སོ། །རྒྱ་གང་ལ་ན།
 གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་པའི་རང་གི་སྒྲོན་

ལམ་དང་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་དུ་མར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
གྱི་ཚྭ་གས་དང་ཚྭ་གྱི་དབྱིངས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སྟོབས་གྱིས་སོ། །འབྲིང་
གི་དམིགས་པ་ནི་བདགས་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚྭ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་
ཞུགས་པའི་ཉིང་རིམ་འཛིན་ཚྭ་མཚོག་འབྲིང་དང་ལྷན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དུས་
གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་དུ་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི་ཚྭ་ཉིད་དོ་
ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྲག་གྱིས་ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཉིང་རིམ་འཛིན་
དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
ཅི་སྟེ་ས་བརྒྱད་པར་མི་སྟེ་བའི་ཚྭ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ན་ལུང་སྟོན་པ་མ་ཡིན་
ནམ། ཚྭ་མཚོག་ལ་གནས་པར་རིམ་ལུང་སྟོན་ཞེ་ན། ས་བརྒྱད་པར་ནི་ཞིང་
དང་བསྐྱལ་པའི་མིང་དང་ལའོར་དང་མཚན་མ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནས་མངོན་སུམ་
དུ་དུས་ངེས་པ་ཅན་དུ་ལུང་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་དུས་ངེས་པ་མེད་པར་སྟོན་དུ་
ལུང་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཚྭ་མཚོག་ལ་གནས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་ས་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ནི། ལའོར་གསུམ་
དུ་རྟོག་པའི་རྣམ་རྟོག་མངོན་གྱུར་བམས་ཅད་འབྱུང་བ་མི་འབྲད་པས་བྱང་མེས་ས་
ཚྭ་མཚོག་འབྲིང་གི་ཉིང་རིམ་འཛིན་གྱིས་རང་གི་རོ་བོ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པ་ལ་
བདག་གི་ད་ལྟ་མཉམ་པར་བཞག་པའོ། །འདས་པའི་དུས་ན་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །
ས་འོངས་པ་ན་ཡང་བཞག་པར་བྱའོ་སྟུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚྭ་མཚོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་ཚྭ་

ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བསྒྲོམ་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་དང་དོན་གསུམ་
 ལན་ཚུན་སྒྲོང་བ་ཉིད་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི། དོན་
 དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་
 འཛིན་མཐའ་གང་དུ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
 དམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་
 གྱི་ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་
 སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡང་ཡིན་ལ་
 ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྩ་ལ་གྱི་འདྲན་པར་བྱེད་པས་དེའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བརྗོད་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་
 ལ་གསུམ། རྩོད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གང་ལ་རྩོད་པའི་གཞི། ཇི་ལྟར་རྩོད་
 པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་རྩོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི།
 རྒྱན་གྱི་རྩ་བའི་ཆོག་གིས་བརྗོད་ཚུལ་ལ་རྩོད་དེ། བརྗོད་ཚུལ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན།
 གཞན་དག་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་འདྲ་འགོད་གནས་བྲལ་དང་། །ཞེས་སོགས་
 ལེགས་སྐྱར་གྱི་སྐད་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་འདྲ་འགོད་གནས་བྲལ་ཞེས་སོགས་
 ཆོས་བརྗོད་དུ་ཡོད་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་ཏ་ལ་དུག་པའི་རྣམ་
 དབྱེ་དངོས་སུ་ཡོད་པས་བོད་སྐད་ལ་ཡང་དུག་སྒྲ་འབྱུང་བར་རིགས་ཏེ། གཞན་དུ་
 ན་སྒྲ་ཡི་རྣམ་པ་མ་ཐོན་པས་དོན་ལོག་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འདི་
 ལྟར། དེ་ལྟར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཅེས་

པའི་ཚིག་རྒྱུ་པ་དང་པོ་འདི་ཚོས་མཚོག་གི་མཛུགས་ཏུ་བྱུང་ཡང་དྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གཞན་གསུམ་གྱི་འཛུགས་ཏུ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་
 བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་
 རྟེན་ཅན་དེ་ཡི་ནི། །ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་པ་འདི་ཡང་དམིགས་རྣམ་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཡང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་རྣམས་
 བདེན་པར་རྟོགས་པའི་ཚོས་སུ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་ཚིག་
 མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་ལ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ནི། མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་གཉིན་པོར་མི་རུང་བ་དང་། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིབ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཚིག་
 གི་དོན་འདི་འབྱུང་སྟེ། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་དེ་
 ཡི་ནི། །གཟུགས་སོགས་འདྲུ་འགོད་གནས་བྲལ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། དེའི་ནི།
 ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་བྱེད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་འདིར་གང་
 ལ་རྩོད་པའི་གཞི་ནི་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་
 དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
 ལམ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དེ་ཡི་བྱེད་པར་
 གྱི་ཚོས་ལ་སྒྲིབ་འདོགས་གཅིད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་
 ན་དམིགས་རྣམ་བདེན་བཞིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པས་
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། །བྱེད་པར་གྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་གཅིད་པར་བྱ་བའི་གཞི་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་རྣམས་ནི་བདེན་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་བརྗོད་པས་
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞིན་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོངས་
 གུ་གཟུང་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དམིགས་རྣམ་སྟོན་པའི་
 སྐབས་འདིར། རྩོམ་པ་ལྟེན་པའི་དམིགས་པ་སྟོན་པ་ན། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་
 སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་འདི་ཡི་ཞེས་བྱ་བར་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
 ཆོས་ཅན་བརྗོད་པས། དེར་མ་གཏོགས་པ་དམིགས་པ་ལྟག་མ་བཅུ་གཅིག་པ་
 རྣམས་བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་དེ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པའི་སྐྱེས་བདེན་
 པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་བརྗོད་པས་བམས་ཅད་དུ་མཆུངས་པར་བརྗོད་པ་མི་
 རིགས་ཞེས་པ་འདི་རིམ་ལྔར་རྩོད་པའི་རྒྱུ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། བརྗོད་པའི་གཞུང་
 ལས་བྱ་དད་པ་ལས་ནི་དྲུག་པའོ། །ཞེས་ལྟ་སྟོན་དང་རིམ་བུ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཆོས་ཅན་
 རྣམས་བྱ་དད་པ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པའི་སྐྱེས་སྐྱོར་བ་ཡིན་པས་འདིའི་དམིགས་པ་
 ལྟག་མ་བཅུ་གཅིག་དང་རྣམ་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞིན་ལས་དོན་བྱ་དད་
 པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་བརྗོད་པའི་སྐྱེས་དེ་ལས་བྱ་དད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་རྩོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །འདིར་གཞུང་གི་ཡང་ཞེས་པ་
 འགལ་བ་བསྟུ་བའི་ཆོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ཅི་ཞེས་པ་རྒྱུ་མཚན་འདྲན་པར་བྱེད་
 པའི་ཆོག་གི་ཕྱད་ཡིན་པས། གང་གི་ཕྱིར་གྱི་དོན་ཏོ། །བམས་ཅད་དུ་བརྗོད་པ་ནི།
 ཞེས་པ་ཡན་ལག་རྩོད་པའི་དག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བཞོད་ཀྱང་རྩོད་པའི་དོན་དངོས་
 སུ་བརྗོད་ནས་དགག་པའི་ཆོག་ཁོང་ནས་འདྲན་བྱེད་ཡིན་པས་རྩོད་དག་ཏུ་བརྗོད་

པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་ཚིག་གི་ཚོགས་སྒྲུབ་བའི་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །སློབ་
 དཔོན་གྱིས་གྲུབ་ཚིག་གི་ཚོགས་སྒྲུབ་བའི་བྱིང་གྲོལ་བར་དངོས་སུ་མ་བཞོད་པར་
 ཟུང་པ་ཁོང་ནས་འབྲེན་བྱེད་གྱི་ལན་ཙམ་དངོས་སུ་བཞོད་དོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ།
 ཚིག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དོན་ལ་བརྟེན་བའི་ལན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་
 བཤད་བའི་སློབ་མེད་དེ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་བའི་སྒྲ་གཉིས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་
 ཚོས་ཚོས་ཅན་རྣམས་ཁ་དང་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་ན་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་བའི་ཉིས་པར་
 འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་བའི་སྒྲ་ལ་ནི་དོན་གཅིག་ཉིད་གཞན་
 སྒྲོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་དང་མི་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ཙམ་སྤྱི་གཏོགས་པ་
 དེས་བའི་གཤམ་བའི་ཡུལ་དུ་ཡང་དོན་གྱི་བྱུང་པར་འགལ་ཡང་མེད་པའི་བྱིང་། དེ་
 ཡང་འདི་ལྟར། བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ལྷོག་པ་དེ་ཉིད་ཉན་པ་པོ་རྣམས་
 བ་ལང་གི་བྱུང་ཚོས་གཞན་གྱི་ཉིན་དུ་མི་རུང་བའི་ཚོས་ཙམ་དུ་གཤམ་པར་འདོད་པ་
 ན་སྒྲ་བ་པོས་དེ་ལྟར་གཤམ་པར་བྱ་བའི་བྱིང་བ་ལང་ཉིད་ཅིས་ཚོས་བརྗོད་གྱི་སྒྲས་
 སྟོན་པར་བྱེད་ལ་དེའི་ཆེ་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་བསྐྱོག་པའི་
 ལྷོག་པ་དེ་ཉིད་བྱུང་ཚོས་གཞན་གྱི་ཉིན་དུ་མི་རུང་བའི་ཚོས་ཙམ་དུ་སློ་ཡུལ་དུ་
 འཆར་བས་བྱུང་པར་གཞན་སྒྲངས་པར་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ་གང་གི་ཆེ་དེ་ཉིད་
 དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ཚོས་གཞན་གྱི་ཉིན་དུ་རུང་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་གཤམ་པར་
 འདོད་པ་ན་བ་ལང་ཞེས་ཚོས་ཅན་བརྗོད་བའི་སྒྲ་སྒྲོང་བར་བྱེད་ལ། དེའི་ཆེ་ཉན་
 པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་ཉིད་དཀར་པོ་སོགས་ཚོས་

གཞན་གྱི་རྟོན་དུ་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་ལྟ་བུར་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བས་དེ་ཙམ་ལ་བྱད་
བར་གཞན་མ་སྤངས་པར་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྒྲ་གཉིས་ཀའི་བ་
ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ཙམ་གྱི་ལྷོག་པ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་དོ། །
དོན་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱད་པར་གཞན་ནི་སྒྲོང་བ་དང་། །མི་སྒྲོང་བ་
དང་དེ་གཉིས་ཀྱི། །བདའི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་པོའི། །འདོད་པ་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་གཞི། །
ཀུན་ལ་རྩལ་དང་དངོས་བརྗོད་པའི། །སྒྲ་ཡི་བྱད་པར་དེ་ཉིད་དེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་
བརྗོད་བྱ་ལ། བྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་
ལྷགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་འདུ་
འགོད་གནས་བྲལ་དང་། །ཞེས་སོགས་སྒྲོར་ལམ་ལྷག་མ་བཅུ་གཅིག་གི་དམིགས་
པ་སྟོན་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོགས་བཅད་ཆོས་ཅན། སྒྲོར་ལམ་གྱི་དམིགས་གཞི་བདེན་
བཞི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཡང་བྱད་པར་ཅན་གྱི་
ཆོས་བརྗོད་གྱི་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་ཚུལ་ལ་སྒྲོན་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱད་
པར་ཅན་གྱི་ཆོས་བརྗོད་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་འདི་དག་ལ་དོན་གཅིག་ཉིད་
བྱད་པར་གཞན་སྤངས་མ་སྤངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་བརྗོད་
བྱའི་དོན་ལ་ངས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡང་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་དམིགས་པ་ལྷག་མ་བཅུ་གཅིག་
དང་རྣམ་པ་རྣམས་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
དྲོ་བ་རྒྱུད་དུའི་རྣམ་པ་མདོན་ཞེན་སོགས་བཀག་པ་དང་ལྷན་པའི་བདེན་པའི་རྟོན་

ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་སྐྱབ་པ་དང་དགག་པ་དང་བྲལ་བར་
 འགྱུར་བའི་དྲོ་བ་འབྱིང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ། དེ་
 བཞིན་དུ་མངོན་ཞེན་སོགས་བཀག་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་ཁོ་ནར་བདར་བཏགས་པའི་
 ཚེས་ཐ་སྟོད་པ་དྲོ་བ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་དང་བྱང་སེམས། ཉིང་རེ་འཛིན་གཤམ་
 ཕྱིན་གསུམ་པན་རྩལ་རོ་བོ་གཅིག་པ་ཚེས་མཚོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དྲོ་བ་རྩལ་དུའི་དམིགས་རྣམ་བདེན་པར་རྟོགས་
 པར་བསྟན་པ་ན་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ཡང་བདེན་པར་རྟོགས་པ་དོན་
 གྱིས་གཤམ་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རིགས་རྒྱན་གཅིག་ཉིད་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བ་ལ་
 དམིགས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རིགས་རྒྱན་ཐ་དད་པར་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དྲོ་བ་རྩལ་དུའི་དམིགས་པ་བདེན་བཞིའི་ནང་དུ་དམིགས་པ་
 ལྷག་མ་བཅུ་གཅིག་འདྲུ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལས་ཐ་དད་པར་སྟོན་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན།
 སྟོན་མེད་དེ། དྲོ་བ་རྩལ་དུའི་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པ་ལྷག་མ་བཅུ་
 གཅིག་ཐ་དད་པར་བརྗོད་པ་ནི་རྒྱན་གྱི་ཅ་བའི་ཚོགས་ལེའུར་བྱས་པ་ལྟེ་བའི་
 རོར་ཡིན་པས་སོ། །ཀྱང་ཞེས་པ་འགལ་བ་བསྟུས་པའི་ཚོག་རྒྱན་ནོ། །སྐབས་འོག་
 མ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དག་ལའང་འདིར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པར་
 རྟོགས་པ་ཁོ་ན་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། སྐབས་
 དང་པོར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་དམིགས་རྣམ་དུ་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་འདི་དག་གི་ཡོ་

གཤེད་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་བཤད་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་བྱེད་
སྒྲ་མ་དག་དང་འགྲེལ་པ་དག་གི་བཤད་པ་ལ་ནི་ཡིད་བརྟན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཁོ་
བོས་མ་བཞོད་དེ། མྱོངས་པ་འཆད་པ་པོའི་ཁ་ལ་ལྟས་ནས་སྐྱོགས་པ་ཅུང་གིས་
ཆོས་པའི་ཉན་པ་པོ་དག་འདྲིད་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་ཐབས་ཀྱི་བཤད་པ་ཁོ་བོ་དོན་དུ་
མི་གཉེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མཚུངས་ལྟར་རྟོགས་པ་བཤད་པ་ལ། སྦྱི་དང་། ཡན་ལག་
གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། རོ་བོ། དཔྱེ་བ། གྲངས་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། གཉེན་པོས་
སྦྱོར་ཚུལ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱིའི་ངོས་འཛིན་དང་། དགག་
སྒྲུབ་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་དབྱུང་པ། ཁུང་ཆོས་སུ་འབྱུང་ཚུལ་གསུམ་གྱི་
དང་པོ་ནི། སྦྱིར་རྟོག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་རྟོག་དང་།
སེམས་རྩིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། སྐྱོད་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དབུས་མཐར། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་རྟོག་ནི། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་
གསུམ་པ། །ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་སེམས་བྱུང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་
ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོན་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེན། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཀྱན་དུ་ཆོལ་བ་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་རྩིང་བའོ་ཞེས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་དུ། ཤེས་གང་དག་ལ་སྐྱོད་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་
པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་མིང་གི་རྩིས་འབྲངས་ནས་དོན་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའོ། །

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ཉི་པར་གཟུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་གཟུང་
 བ་ཡིན་ལ། མངོན་ཞེན་དང་བྲལ་བའི་གཉིས་སྤང་ཙམ་ནི་ཆེད་དུ་གཉིར་ནས་སྤང་
 བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྤྱོད་གཉིས་སྤང་གི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་
 དེ་དག་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བས་སྤང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེན་པ་མེད་ན་
 སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་ཉིས་པ་མི་བསྐྱེད་ཅིང་། རྣམ་རྟོག་གི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་
 ན་དེ་དག་རང་གི་རང་གིས་ལྷོག་པས་ལོགས་སུ་སྤང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཞན་ཡང་འདི་དག་ཞེན་པ་དང་བྲལ་བའི་གཉིས་སྤང་ཙམ་ཡིན་ན་དགག་པའི་
 རྣམ་པ་ཙན་འདོད་པ་གིན་དུ་མི་རིགས་ཏེ། དགག་སྐྱབ་ནི་རྟོག་བཙས་གྱི་ཤེས་པ་
 ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འདིར་རྟོག་པ་ནི་སྐྱ་དོན་འདྲེས་
 འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཙན་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པ་མངོན་
 པར་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཙན་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་རྒྱ་བོད་གྱི་
 འགྲེལ་པ་བྱེད་པ་པལ་ཆེ་བ་ནི་སྐྱབས་འདིའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་སྐྱོར་
 ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ཡང་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཙན་དུ་བཞེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་བསྐྱེད་འགྲེལ་དུ། དངོས་པོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་གང་གིས་ན་སྤང་བོ་ལ་
 སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། གཉིན་པོ་
 ལ་བརྟེན་པ་ནི་པར་ཕྱིན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་སེམས་
 ཙམ་དུ་རྣམ་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་དང་། གང་གི་རྣམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་

འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གང་གིས་རྫས་སུ་སྒྲོ་བདགས་པ་གཙོ་བོར་སེམས་ལ་སོགས་
 བར་ལྟ་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་འགོག་པར་བྱེད་པའོ། །དེར་བདགས་པ་ལ་བརྟེན་
 པ་ནི་གང་གིས་བདགས་པ་ཙམ་ཡང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་རབ་དུ་འབྱེད་
 པའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། གསེར་གླིང་པས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡིན་ན་
 ཡང་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལམ་དུ་རྟོག་པ་ཁོ་ནའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 བསྟན་གྱི་གཞན་ནི་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཡང་མ་ཡིན་
 ཅིང་། སྤང་བར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། བོད་
 རྣམས་ཀྱི་ཁྱི་ཀ་བྱེད་པ་པལ་ཆེ་བ་ཡང་། དེ་དག་དང་མཐུན་པར་བཤད་ལ། འཕགས་
 པས་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་གཉིན་
 པོའི་སྟོགས་ལ་བརྟེན་པའོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཏེ། བདག་རྫས་སུ་
 ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་དང་། རྗེས་སུ་བདགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་ངེས་
 པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དག་ནི་གོ་ངེས་བཞིན་དུ་
 གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དག་
 གྱུར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་
 བས་རྟོག་པ་བཞི་པོ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་རང་བཞིན་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
 ཁོ་ནར་འདོད་དོ། །འདི་དག་ནི་རིགས་པར་མ་མཐོང་སྟེ། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་
 སྤང་བར་བྱ་བ་ནི། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་འདི་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་པའི་
 སྤྱིར་དང་། དེ་དག་གྱུར་སྒྱུར་ལམ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་བསྐྱལ་པ་གྲངས་

མེད་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་བྱིར་དུ་ཤེར་བྱིན་སྒྲོམ་པ་ནི་རང་གི་སྒྱུར་
 ལམ་ཁོ་ན་སྤང་བའི་བྱིར་དུ་རལ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལས་དང་པོ་བ་དག་
 གིས་སྒྱུར་ལམ་མ་སྒྱེད་པའི་བྱིར་དེ་དག་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏོག་མེད་པ་བལ་
 བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་
 རྣམ་ཏོག་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན། དེ་གཞུང་འདིར་མ་བསྟན་པས་སྤང་བུ་
 རྫོགས་པར་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལམ་རྣམས་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་ཏོག་འདི་
 དག་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། སྐབས་ལྷ་པའི་འཇུག་པ་དང་ཕྱོག་པ་གཟུང་
 ཏོག་སོགས་ཀྱང་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་
 བར་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། ཕྱོག་པར་བྱའོ་ཞེས་གཟུང་བར་རྣམ་པར་ཏོག་
 ཅེས་དངོས་སུ་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་།
 གཉེན་པོ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱོག་པའི་སྒྲོ་ནས་
 གཟུང་འཛིན་གྱི་ཏོག་པ་རྣམས་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྐབས་ལྷ་པའི་ཏོག་པ་ནི།
 འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཏོག་པས་མ་བསྟན་སོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ། དེ་
 ལྟར་ན་འོག་ནས་འཆད་པའི་རྩེ་མོའི་མདོན་པར་ཏོགས་པས་བསྟན་པ་མཐོང་བ་
 དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་ཏོག་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 གྲངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འདི་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་ལ་བཏེན་པར་བརྫོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཏོག་པ་འདི་རྣམས་རྩེ་

མོའི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་དུ།
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་ནི་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གཤམ་སུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པས་ན།
 གང་གི་ཕྱིར་དེ་དང་འདྲེས་པར་གྱུར་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་སྒྲེ་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་རྣམ་
 པར་བཞག་གོ། །ཞེས་པ་ཡང་ངི་ལྟར་དྲར་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འདི་དག་
 བྱང་སེམས་སྒྲུབ་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཡིན་ན་ཉན་རང་སྒྲུབ་ལམ་དང་འདྲེས་པར་སྒྲེ་བོ་
 ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ནི། སྒྲུབ་
 ལམ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་རོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་
 གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སྒྲུབ་ལམ་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཅོ། །དེའི་
 ཕྱིར་ལུགས་འདི་ནི་མང་པོ་ཞིག་ལ་གྲགས་སུ་ཟེན་གྱང་དབྱུང་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་
 མི་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཡང་གཞན་དག་ངི་སྒྲུབ་བཤད་པའི་འབྲང་པའི་དགག་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་དང་། ལམ་གྱི་རོ་བོར་མི་རིགས་པར་མཐོང་ནས་རྟོག་པ་བཞི་པོ་འདི་
 དག་སྤང་བྱ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་མི་
 བཟང་སྟེ། དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མདོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་
 བྱང་སེམས་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་གྱི་
 རྣམ་པ་རྟོག་པ་བཞིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་
 དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་གྲངས་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་རོ་
 བོ་དང་དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་ཉན་མོངས་པར་བྱས་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲུབ་ལམ་བཞི་པོ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་རོ་བོར་

མི་ལྟན་ན་རི་ལྟར་ལམ་དག་རྣམ་རྟོག་དག་གིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་
 པར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་སྤང་བྱར་ལྟན་པས་སོ་ཞེན། ཤིན་རྒྱལ་མི་རིགས་ཏེ། མཐོང་
 སྒྲོམ་གྱི་ལམ་དག་གྱུར་དེར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་བག་ལ་ཉལ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
 བས་སོ་ཞེན་ཡང་། ཐལ་བ་དེ་ཉིད་ལྷོག་པ་མེད་དེ། འདི་དག་གི་བག་ལ་ཉལ་ནི་
 ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་སྟོར་ལམ་བཞི་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ན་སྤང་བྱའི་རྟོག་པ་ལ་བཞིར་གྱུངས་མ་
 དེས་པའམ་ཡང་ན་སྟོར་ལམ་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་གཉིས་ཀ་ལྟར་
 ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་
 གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་དགུ་དགུ་དང་། དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་རུ་བྱེ་བ་རྣམས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་རི་སྐད་དུ།
 ཡམས་ནད་འདི་དག་ཟད་ནས་ནི། །ཡུན་རིང་ལོན་ནས་དབུགས་ཕྱིན་ལྟར། །ཞེས་
 བཤད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕྲོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོར་ལམ་
 རྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་སྟོར་ཉེས་པ་བསྟན་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གཟུང་བ་
 དང་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་དགག་པའམ་སྒྲུབ་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་
 རྣམ་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ།
 དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ཡང་གོ་རིམ་བཞིན་རུ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་
 བྱང་དག་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་དགག་རྗེས་རུ་ཡོད་པ་དང་སྒྲིམ་བུ་བཏགས་
 པར་ཡོད་པའི་འཛིན་པ་དེ་དག་ལ་དགག་པའི་ཚུལ་རུ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་

པར་ཞེན་པས་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་
 གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གང་ལ་བྱ་ཞེན། ལོ་རྩུ་བ་ཆེན་པོས། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་
 གསུམ་སྟེ། སྟེ་མཆེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་ལྟེ་སྟེ་མཆེད་གཟུང་བ་
 དང་། མིག་སོགས་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་འཛིན་པའོ། །ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་བེམས་པོ་རྣམས་གཟུང་བ་དང་། རིག་པ་རྣམས་འཛིན་པའོ། །བདག་དང་
 བདག་གི་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོངས་སྟོང་པ་པོའི་བདག་འཛིན་པ་དང་། ལོངས་
 སྟོང་བྱ་བའི་བདག་གི་བ་གཟུང་བའོ། །དེ་ལ་འདིར་ཐ་མ་གཟུང་ཞེས་གསུང་ཡང་
 སྟོབ་དཔོན་དང་འཕགས་པས་མུ་བཞིའི་དབྱེད་པ་དང་མི་འགྲིགས་པའི་ཕྱིར་མི་
 འབྲང་ལ། བེམས་རིག་ལ་བྱས་ན་ཡང་ཀུན་བྱང་གི་གཟུང་བ་རྣམས་བེམས་པོ་ཁོ་
 ནར་མ་ངེས་གིང་། གང་ཟག་རྩ་སྟོང་རིགས་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ། །
 དེ་བས་ན་འདིར་འཛིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ལོངས་སྟོང་པ་པོ་དང་། གཟུང་བའི་
 མཆོན་ཉིད་ལ་ལོངས་སྟོང་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དགག་སྟབས་གང་
 རུང་གིས་རྣམ་པར་ཞེན་པ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་
 རྟོག་གི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ལོངས་སྟོང་པ་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 དང་། གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ཤེས་རིག་གིས་བསྟུས་པའི་སེམས་
 སེམས་བྱུང་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་རྒྱུན་ལྡན་རྣམས་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་
 ཀ་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བ་རྣམས་ནི་འཛིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
 བདག་ཏུ་ཐ་སྟོང་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་བྱིས་པས་སྟངས་པོ་ལ་རིལ་པོའི་

བདག་ཏུ་གཟུང་བ་དགག་པ་རྩུ་ས་ཡོད་དང་། འཕགས་པས་གཟུགས་སོགས་ཆོས་
 ཅུམ་ལ་སྒྲིམ་བུར་བ་སྒྲིམ་བུ་གཏགས་ཡོད་གཉིས་ཏེ། འདི་དག་
 བོ་འཛིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འདི་དག་ལ་རྟོག་པ་ཡང་འཛིན་རྟོག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ཡོངས་སྒྲིམ་བུ་ལ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྒྲིགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་།
 རྒྱུ་བུར་སྒྲིགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་སྒྲིམ་ལ་རྟོག་པ་ནི་གཟུང་རྟོག་ཁོ་
 བོ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་བྱེ་ནས་རྟོག་པ་ན་ཅི་རིགས་པར་སྐྱ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །
 གསུམ་པ་བྱུང་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། སྒྲིམ་ལམ་བཞི་ལ་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་རྟོག་བཞི་དོ་བོར་ལྷན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་
 རྒྱུ་རྟོག་དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་པ་ནི་རྒྱུ་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་རྒྱུ་རྟོག་བཞི་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་དང་ཉན་རང་སྒྲིམ་ལམ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་ཁོ་ནའི་བྱུང་པར་བྱེད་ཆོས་ཡིན་ཏེ།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བྱེད་དུ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ལ་ཡོད་དུ་ཟེན་གྱང་དེར་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར།
 ཉན་རང་གི་སྒྲིམ་ལམ་དག་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་མ་རིག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་
 རྒྱུ་པར་མདོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་གསུམ་ལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་
 པ་དག་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ལ། འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པ་
 དག་ནི་རྒྱུ་བུར་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཞིང་ཐམས་ཅད་གྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། རྩམ་འཛིན་རྟོག་པ་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་
 བོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དོ་བོར་ལྷན་ཡང་ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་བྱེད་དུ་མི་ལྷན་ཏེ། མི་དག་སོགས་ཆོས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་རང་
 གི་བྱང་ཚུབ་གྱི་གོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས། དེ་དག་
 འདྲེས་པར་གྱུར་གྱུར་མ་འདྲེས་པར་སྐྱེ་བར་རྣམ་པ་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གལ་ཏེ་ཉོན་རང་གི་སྒྱུར་ལམ་ཡང་དེ་དག་གི་སྒྲིམ་སྒྲངས་སུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་
 བས་ཞེན། དེ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས་སྒྲང་བྱ་ཡིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དང་
 འབྲེལ་བའི་སྒྲིམ་སྒྲངས་མ་ཡིན་པས་སྒྲིམ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་རྟོག་བྱང་ཆོས་སུ་
 འགྱུར་ཚུལ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ཁོ་
 བ་ལྟར་ཡིན་ལ། གང་དག་རྟོག་པ་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་གང་དག་སྒྱུར་
 ལམ་བཞིས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཞེན་པའི་ཆ་ནས་ཉོན་རང་གི་སྒྱུར་ལམ་ལས་
 བྱང་པར་འཕགས་ཞེས་འཆད་པ་ནི་རྣམ་པའི་བྱང་ཆོས་དང་སྒྲིམ་པར་འགྱུར་ལ།
 གང་ཡང་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་དག་སྒྲང་བྱར་འབྲེལ་བས་བྱང་པར་དུ་
 འཕགས་ཞེས་འཆད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྟོག་པ་འདི་དག་མཐོང་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་
 སྒྲང་བྱར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྱུར་ལམ་གྱི་སྒྲང་བྱ་ཡོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སྒྱུར་ལམ་གྱི་སྒྲང་བྱ་ཡང་ཡོད་ན་སྒྲང་བྱ་ལ་མཐོང་སྒྲིམ་གྱིས་གཉིས་སུ་མ་ངེས་
 བར་བཤམ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། ཅུ་བའི་དབྱེ་བ་མཐོང་བ་དང་སྒྲིམ་
 པས་སྒྲང་བར་བྱ་བའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དུ་

གྱུར་པ། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆེ་འབྲིང་གི་དབྱེ་བས་དགྲ་དགྲ་དང་། དེ་ཡང་ཁམས་
གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་ནི། བརྟག་
པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། གཟུང་བ་ལ་ཡང་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་དང་། རྣ་བྱང་གཉིས། འཛིན་པ་ལ་ཡང་རྩ་ས་བརྟགས་གཉིས་སུ་
དེངས་པོ་ལ་ཡང་ངེས་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡང་བཞིར་ངེས་སོ། །
བཞི་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ནི། དོན་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ལ།
དེ་དག་འདིར་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་བྱད་གཞི་ཡིན་ལ། དེས་ན་བྱད་གཞིའི་དབང་གིས་
བྱད་ཆོས་ཀྱི་གོ་རིམ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ལྷ་པ་གཉིན་པོས་སྒྲོང་ཚུལ་ནི་རགས་པ་
མདོན་གྱུར་རྣམས་ནི་ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དུ་སྒྲོང་ལ། ལྷ་པ་བག་ལ་ཉལ་ནི་ས་
བརྒྱ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོང་རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། མདོར་བསྟན་པ་
དང་། བྱད་པར་བཤད་པ་དང་། སྒྲོར་ལམ་ལ་ལྷན་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ།
སྒྲིའི་མཆམས་སྒྱུར་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཡང་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་གཟུང་རྟོག་
མདོར་བསྟན་པ་ལ། ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་གྲངས་རྣམ་པ་གཉིས། དབྱེ་བའི་གཞི་དངོས་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་
པ་དང་། དེའི་གཉིན་པོ་མཐར་ཕྱིན་སོགས་རྣམ་བྱང་ལ་བརྟེན་པའོ། །དངོས་
པོ་ཅམ་དང་རྣམ་བྱང་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་རྟོག་དེ་ནི་སོ་སོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་
དགྲ་དགྲ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མྱོངས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུང་པོ་ལ་སོགས་

ཡུལ་དགུ་དགུ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི། གཟུང་བར་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པའི་གཞིའི་རྟེན་ཅན་ཏེ་ཡུལ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་ཅན་དང་། གཉིན་པོའི་རྟེན་
 ཅན་ཏེ་ཡུལ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་
 དགུ་དགུ་ཡོད་དེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་ལུང་པོ་ལ་སོགས་
 པ་ཡུལ་དགུ་དགུའི་རབ་དུ་དབྱེ་བས་སོ། །གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་པ་
 ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། འཛིན་རྟོག་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་གྲངས་རྣམ་པ་
 གཉིས་སུ་འདོད་དེ། བྱེ་བའི་ངོ་བོ་གང་ཟག་རྩ་ས་ཡོད་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་དང་།
 སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་གཟུང་རྟོག་
 དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་དགུ་དགུ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རང་དབང་ཅན་གྱི་
 བདག་ལ་སོགས་པ་དང་ལུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དགུ་དགུ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱེ་
 བྲག་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་
 གཉིས་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་རྩ་ས་སུ་ཡོད་པ་དང་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་
 མདོན་པར་ཞེན་པས་དམིགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་སོ་སོར་ཡང་གཟུང་
 རྟོག་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བདག་རང་དབང་ཅན་དང་
 ལུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དགུ་དགུ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་ལ། མཆོམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།
 རྣམ་རྟོག་བཞི་མདོར་བསྟན་པ་དེ་ལ་མིང་ཙམ་མདོར་བསྟུས་ནས་བཤད་པའི་དོན་

ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པ་ལ། གཟུང་ཏོག་འཛིན་ཏོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་
 གྱི་དང་པོ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་ཅན་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི།
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་ཏོག་ནི་དབྱེ་གཞི་སྟེ། བྱངས་
 དགུ་སྟེ་ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་ཡང་བཞིར་བསྡུས་ཏེ། ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་གྱི་དངོས་པོ། ཉེས་དམིགས། དམིགས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་གཤམ་བྱེད་
 ཏོ། །དང་པོ་ནི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་ཅམ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
 པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྤྱིར་མ་རིག་པ་སྟེ། དེ་ལ་དགག་པའམ་
 སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་མ་རིག་པ་ལ་གཟུང་བར་རྣམ་པར་ཏོག་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྱུར་རོ། །མདོ་ནི། ཤ་བུ་ཆོས་
 འདི་དག་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་རི་ལྟར་མངོན་པར་ཆགས་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟ་
 བུའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོ། །མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་སྤང་བ་ལས་
 གཟུགས་སོགས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་བོ་ལྟ་འབྱུང་བས་དེ་ལ་ཏོག་པ་ནི། ཤ་བུ་གཟུགས་
 རང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་བར་གྱི་སྤྱིར་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོ། །སྤང་བོ་ལྟ་བོ་དེ་དག་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཏོག་པ་ནི་མིང་
 དང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་ཏོག་པ་ནི། དེ་དག་གིས་རི་
 ལྟར་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་བརྟགས་ནས་མིང་དང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
 ཅེས་སོ། །རི་སྐད་དུ། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །རྟག་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་
 ནི། །བཤམ་པར་འབྱུང་ཏེ་དངོས་དེ་ནི། །རྟག་དང་མི་རྟག་འབྱུང་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པ་

ལྟར། མིང་གཟུགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་དེ་ཐེངས་ཟུག་མི་འགྱུར་བའི་རྟག་
 པའམ། སྒོན་བྱུང་ན་ཕྱིས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཆད་པའི་མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་
 པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་
 དག་ནི་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་དག་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟག་
 ཆད་ཏུ་ཞེན་པ་ལས་ནི་ཆགས་སོགས་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བྱ་དང་དད་
 སོགས་རྣམ་པར་བྱང་བ་སྤང་བྱར་མི་ཤེས་ཤིང་དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི།
 གཟུགས་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །གཟུགས་རྣམ་པར་བྱང་བའོ་ཞེས་མི་ཤེས་
 མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་གི་ཉིས་དམིགས་ནི། དེ་ལྟར་སྤང་དོར་མི་
 ཤེས་པའི་སྒྱུན་སོགས་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་མི་གནས་པས་དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི།
 དེ་གནས་པ་མ་ཡིན། རི་ལྟར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྱུན་པའི་པ་ཕྱིན་ལ་གནས་
 པ་མ་ཡིན་ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་དམིགས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་
 བདག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པས་
 སོ། །དེ་ལ་དམིགས་པ་ནི་པར་ཕྱིན་དུག་སྟེ་དེ་ལ་རྟོག་པ་ནི། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་
 ལ་སྒྲོད་པའི་ཆོ་ཤེར་ཕྱིན་མི་དམིགས་ཤིང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་དེ་
 ལྟར་སྒྲོབ་ཅེས་སོ། །བདག་དང་བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་ཏུ་ཤེས། ཞེས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་སོགས་པས་གཞན་བསྐྱུས་ཏེ་དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་
 པའི་ཕྱིར་བདག་མི་དམིགས་ཤིང་མི་མཐོང་ཞེས་སོ། །ཀྱང་ཉོན་གྱི་མཚན་ཉིད་
 ཤེས་བྱེད་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ནི། རྣམ་པར་དག་པ་སྒྲོད་པ་ལམ་དང་སོགས་པས་

འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་གཟུགས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ག་ཁུ་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་
 དག་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མ་གྱུར་བ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའོ་ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། གཉིན་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ནི་དབྱེ་གཞི། གྲངས་རྣམ་པ་དགུ།
 སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ལ། རྣམ་བྱང་གི་
 དངོས་པོ་ཡང་། རྟེན་དང་། རྟུ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་། དེའི་དབྱེད་པ་དང་། དེའི་
 དབྱེ་བ་དང་དུག་གིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་བྱང་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་
 གཟུགས་སོགས་རིགས་མཐུན་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་སྤང་པ་ནི་སྤང་པོ་སྟེ་དེ་ལ་རྟོག་པ་ནི།
 དེ་ཐབས་མི་མཐས་པས་གཟུགས་ལ་རྟོག་ཅིང་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། རྣམ་བྱང་གི་ཆར་གཏོགས་གྱི་མིག་སོགས་སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་
 བའི་སྒྲོར་གྱུར་པ་ལ་རྟོག་པ་ནི་མིག་ལ་རྟོག་ཅིང་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཅེས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི། རྣམ་བྱང་འབྲས་བུའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་པའི་རིགས་ལ་རྟོག་པ་ནི།
 མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལ་རྟོག་ཅིང་མཛོན་པར་
 ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་ས་དང་བག་མེད་གྱི་
 ལས་གྱིས་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གྱུབ་པ་རྣམ་བྱང་གི་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་
 རྟོག་པ་ནི་མ་རིག་པ་ལ་རྟོག་ཅིང་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཅེས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། སྟོང་
 པ་ཉིད་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་བྱང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་
 ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་ནི། དེ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་
 བའི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་བར་ལ་རྟོག་ཅིང་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །སྟེན་

སོགས་པར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ལ་རྟོག་པ་ནི། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་རྟོག་ཅིང་ཞེན་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དུག་པ་ནི། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྟེ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་
བདུན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་རྟོག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་ལ་རྟོག་ཅིང་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་
མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་རྟོག་པ་ནི། དེ་བསམ་གཏན་དང་མདོན་
པར་གཤམ་པ་དང་ཆད་མེད་པ་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོམས་འདུག་རྣམས་ལ་རྟོག་
ཅིང་མདོན་པར་ཞེན་ཞེས་སོ། །སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་སྟོབ་
པའི་ལམ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གང་རུང་དུ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་གཟུང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཙུ་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་རྟོག་ཅིང་
མདོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འཕགས་པ་ལྟར་ན་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་ནི་
གཞི་ཐམས་ཅད་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་བྱང་ཁོ་ནའི་གཞི་ཅན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །
ཡུལ་རྣམ་བྱང་ལ་ཡང་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དང་པོ་མ་ཡིན་
པ་ནི། རྣམ་བྱང་ཙམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་ལ།
སྟོབ་དཔོན་ལྟར་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་པོ་ཡིན་ལ། རྣམ་
བྱང་གི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་ནི་ཡུལ་ཕན་ཚུན་རྣམ་
པར་ཆད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱ་དང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །
གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་ལ་རྫས་འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

གང་ཟག་རྩལ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཛིན་རྟོག་ནི། དབྱེ་གཞི། གྲངས་རྒྱུ་པ་
 དགུ་སྟེ། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །ཡུལ་དགུ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ། རྩལ་གྱི་རང་
 བཞིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་
 པས་བདག་རང་དབང་ཅན་ལ་རྟོག་པ་ནི། ཤ་བུ་བདག་ཉི་བར་མི་དམིགས་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་དང་ཞེས་སོ། །ལྷུང་པོ་ལ་ལྷ་མེད་པའི་བདག་
 གཅིག་ཕུར་རྟོག་པ་ནི། ཤ་བུ་གཟུགས་ཉི་བར་མི་དམིགས་ཞེས་པ་ནས་རྒྱུ་ཤེས་
 གྱི་བར་དུ་ཉི་བར་མི་འགྲོ་ཞེས་སོ། །སྒྲེ་མཆེད་ལ་རྒྱུའི་བདག་དུ་རྟོག་པ་ནི་མིག་མི་
 དམིགས། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་གྱི་བར་དང་ཞེས་སོ། །ཁམས་ལ། དབང་པོ་ནས་ཤེས་
 པ་པོའི་བར་གྱི་བདག་དུ་རྟོག་པ་ནི། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྒྱུ་པ་ཤེས་
 པ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་
 གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་བྱེད་པར་རྟོགས་པ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོ། །འཛིན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་
 བྱེད་པར་རྟོག་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་མི་དམིགས་སོ། །གཟུགས་མེད་པའི་
 སྒྲོ་མས་འཇུག་གི་བར་དུ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོ། །བདེན་པ་སྤྱད་མ་རྟོགས་གསལ་
 དུ་རྟོགས་པ་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་རྟོག་པ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྒྱུ་མས་
 མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོ། །བདེན་པའི་མཆོམ་ཉིད་མཐོང་བེན་གོ་མས་པར་བྱེད་
 པ་སྒྲོ་མ་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་རྟོག་པ་ནི། རྒྱུ་ཐར་བརྒྱུད་དང་མཐར་གནས་གྱི་སྒྲོ་མས་
 འཇུག་དགུ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོ། །དོན་བྱས་ཏེ་སྟོབས་སོགས་མི་སྟོབ་ལམ་གྱི་

རྟེན་གྱི་བདག་ལ་དགག་པའམ་སྐྱབ་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་ནི། རྟོགས་བརྒྱུ་མི་དམིགས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་སོ་
 ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བདགས་འཛིན་ནི་སྐྱེས་སུ་བདགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་
 གྱི་འཛིན་རྟོག་ནི་དབྱེ་གཞི་གྲངས་དགུ་སྟེ། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །བདགས་
 པའི་གཞི་དགུ་ཡང་གཉིས་སུ་བསྟུས་ཏེ། རིགས་ལྔའི་སེམས་སུ་གདགས་པའི་
 གཞི་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་དུ་གདགས་པའི་གཞི་འོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་པོ་
 ལ་སོགས་པ་བཞི་སྟེ། རིགས་ལྔའི་སྐྱེས་སུ་བ་ཐ་སྟོད་གདགས་པའི་གཞི་ཟག་བཅས་
 གྱི་སྤང་པོར་བདགས་པ་ལ་རྟོག་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྟུང་དུ་སེམས་གཟུགས་
 གྲང་གཞན་ལ་སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟུང་མམ་ཞེས་སོ། །མིག་སོགས་སྐྱེ་བོ་
 སུ་བདགས་པ་ལ་རྟོག་པ་ནི། མིག་གྲང་གཞན་ལ་སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟུང་
 མམ་ཞེས་སོ། །མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་ཁམས་སུ་
 བདགས་པ་ལ་རྟོག་པ་ནི། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་
 གཞན་ལ་སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟུང་མམ་ཞེས་སོ། །མ་རིག་པ་ལ་སོགས་
 པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་བདགས་པ་ལ་རྟོག་པ་ནི། སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་
 ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟུང་མམ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
 ནི། བྱང་ཕྱོགས་སོགས་རྣམ་བྱང་དུ་བདགས་པ་ལ་རྟོག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་བར་ཡང་གཞན་ལ་སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟུང་མམ་ཞེས་སོ། །རྣམ་
 ཐར་སྟོ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་རྟོག་པ་ནི། རྟོང་པ་ཉིད་དང་།

མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པ་ཡང་གཞན་ལ་སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་
སྐྱུ་མ་མཁའ་ཞེས་སོ། །བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་གྱི་རང་བཞིན་སྒྲོམ་པའི་ལམ་
དུ་བཏགས་པ་ལ་རྟོག་པ་ནི། སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་ལ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་
མེད་པའི་སྒྲོམས་འདུག་ཡང་གཞན་ནམ་ཞེས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་
བཞིན་བྱད་པར་གྱི་ལམ་དུ་བཏགས་པ་ལ་རྟོག་པ་ནི། སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་ལ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་ཡིན་ནམ་ཞེས་སོ། །སྟོབས་བཏུ་སོགས་མི་སྟོབ་པའི་
ལམ་ལ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོར་བཏགས་པ་ལ་དགག་པའམ་སྐྱབ་པ་གང་རུང་དུ་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྟོབས་བཏུ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ཡང་
གཞན་ལ་སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྐྱུ་མ་མཁའ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རི་སྐྱད་
བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རྟོ་བ་ལ་སོགས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་གྲངས་བཞིན་དུ་བྱད་པར་དུ་བྱས་གཞི་དང་
བྱད་ཆོས་སུ་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཡོངས་འཛིན་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། རྟོག་པའི་འདུག་ཐོག་དུ་
བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་ཡོངས་འཛིན་གསུང་བ་མི་རིགས་ཏེ། མདོར་
བསྟན་དུ་ཡོངས་འཛིན་སྒྲུབ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། མདོར་བསྟན་དུ་ཡོངས་
འཛིན་སྒྲུབ་གསུངས་པ་ནི། ཕ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྐྱུར་བ་དང་མཐུན་པར་
བྱ་བའི་བྱིར་ཡིན་ལ། འདིར་མཐུག་དུ་བཤད་པ་ནི། ཡོངས་འཛིན་དེའི་སྟོབས་

ཀྱིས་རི་སྐད་བཤད་པའི་དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་
 དང་བཅས་པ་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་ཡིན་ཏེ།
 གལ་ཏེ་མདོར་བསྟན་དང་མཐུན་པར་ཡོངས་འཛིན་གྱི་མཛུགས་ཏུ་བཤད་ན། མདོར་
 བསྟན་དུ་རྟོག་པ་བྱུང་གཞིའི་ནང་དུ་ཆུད་པར་བསྟན་གྱི་བྱུང་ཆོས་སྟོན་བྱེད་གྱི་
 སྐྱེས་མ་ཟིན་པས་བྱུང་ཆོས་མ་ཡིན་པར་དོགས་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱས་བཤད་དུ་
 ཡོངས་འཛིན་གྱི་སྤྱིར་བཤད་པ་ནི་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆུད་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །བྱུང་ཆོས་སུ་གཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོངས་འཛིན་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་མཛུགས་
 ཏུ་བསྟན་པས་དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་མཆུངས་ལཱ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་བྱུང་
 པར་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོངས་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཤེས་པར་བྱ་
 བའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་སྤྱི་མ་འགལ་བའི་ཆོག་རྒྱན་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་ནི་སྤྱིར་ལམ་གྱི་
 སྐབས་སུ་དམིགས་རྣམ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་འབྲོས་དོན་ཡིན་པས་བར་ཆོགས་
 ཀྱིས་བསྟན་པར་མ་ཟད་ཡོངས་འཛིན་ཡང་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྩ་བ་ལ་འཕགས་པ་ལྟར་ན་གཉིས་ཏེ། ནང་ཐབས་མཁས་
 དང་། སྤྱི་དགོ་བཤེས་གྱི་ཡོངས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཡིད་
 བྱེད་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སེམས་མི་འགོང་ཞིང་
 མི་སྐྱག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། བྱུང་པར་ནི། ཐབས་
 མཁས་དེའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་དང་དངོས་པོར་མཛོན་ཞེན་
 སོགས་བོར་བའོ། །མདོ་ནི། རབ་འབྱུང་བྱང་ཆེན་གཤེས་སྤྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་རྣམ་

མཁུན་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཀྱི་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་སོ་སོར་རྟོག་ཀྱང་དེ་མི་
 དམིགས་སོ་ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོན་པའི་ཆོ་རྣམ་མཁུན་
 དང་ལྷན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་བྲལ་བས་ཤེར་ཕྱིན་བསྐྱེད་ཞིང་དམིགས་ཏེ་ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་མཁུན་དུ་བསྟོ་བར་འཇུག་པའི་ཐབས་
 ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱེད་པར་ནི།
 དགོ་བཤེས་དེ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་གཞུང་སོགས་སྟོན་དུ་
 འཇུག་པའི་སྟོག་སྟོགས་ཐོར་བའོ། །མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་གྱི་
 དགོ་བའི་བཤེན་གཉིན་གང་དེ་ལ་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་མི་དམིགས་པའི་
 རྩལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་ཅིང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་མཁུན་གྱིས་མ་
 རྟོགས་པར་ཉན་རང་གི་སར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་མི་འཇུག་ཅེས་སོགས་དང་། བྱང་
 ཆེན་གྱི་སྟོག་པའི་སྟོགས་ཐོར་ནི་ཤེར་ཕྱིན་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཞེས་སོ། །
 ཐབས་མཁས་དང་དགོ་བཤེས་དེ་གཉིས་ནི་བྱང་སེམས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱིད་ཞིའི་
 མཐའ་ལས་སྟོབ་པར་བྱེད་པའི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ནི།
 ཕྱིན་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཤེས་རབ་དང་སྟོང་རྩེ་བྱེད་པར་ཅན་དང་
 ལྷན་ཞིང་། འག་ལ་རྒྱུན་པར་ཕྱིན་དུག་གི་མཐུན་སྟོགས་དང་བྲལ་བ་ནི་བྱང་སེམས་
 སྟོར་ལམ་པའི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡི་དགོ་བའི་བཤེན་གཉིན་ཡིན་པས་སོ། །
 དེ་ལ་ཤེས་རབ་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྷན་པ་ནི་རང་ཉིད་ཟབ་མའི་དོན་ལ་དང་ཐོར་

སེམས་མི་འགོར་ཞིང་བར་དུ་མི་སྐྱུག་པ་མར་མི་དངངས་ལ། རྣམ་མཁུན་ཡིད་བྱེད་
 མི་འབྲལ་ཞིང་། དགེ་བའི་ཙུ་བ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་
 ལ་མཁས་པ་ཞེས་སོ། །མཐུན་རྒྱུན་སྤྱིར་རྩིས་བྱས་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ནི། གདུལ་
 བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉིལ་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་བྱི་ནང་
 གི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གེས་
 རབ་དང་སོགས་པས་རྣམ་མཁུན་ཡིད་བྱེད་དང་མ་བྲལ་བས་དགེ་བ་རྩོགས་བྱང་
 དུ་བསྐྱོ་བར་འདུག་པ་སོགས་ཐབས་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་སྒྲིང་དུ་འདུག་
 པའི་སྒྲིག་གྲོགས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །འགལ་རྒྱུན་སྤྱིར་བཞི། བར་བྱིན་དུག་
 གི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་སེམ་སྒྲ་དང་གེས་རབ་འཆལ་བ་སོགས་དང་མི་ལྡན་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡང་དག་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་སྐྱབ་པ་བཤད་པ་ལ། སྐྱབ་པའི་
 ཉེན། དམིགས་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ།
 སྐྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་
 དབྱེ་བ། རྩོད་པ་སྒྲིང་བ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་གཞན་
 ལུགས་དགག་པ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ན་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱི་རིགས་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱད་དེ་འོངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་
 པ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱེད་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་བསམས་
 བས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱེད་པར་ངོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ནི། མིག་
 སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཡིན་ལ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་མ་བཞག་ན་དེ་དག་

གི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་རྒྱུ་དང་ལྷན་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གང་
 རུང་གི་རྟོགས་པ་སྟེ་རུང་གི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། གྲུན་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་
 ན་གྲུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་ནོ། །གཉིས་ཀ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་
 བས་ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་གསོས་ཏེ་ཁྱད་པར་དུ་
 རྒྱུར་པ་ནི་རྒྱུ་འབྱུང་གྱི་རིགས་ཡིན་ལ། རྒྱུ་གྱིས་གསོས་མ་བཟུང་ན་རང་
 བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་གང་ཟེེ
 པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཐོས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་གསོ་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །རང་ཞི་བ་ཙམ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་སྟེང་
 པའི་ཆོས་ཐོས་པས་གསོ་བར་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་
 གཟུང་མེད་ཙམ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་རུང་བ་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །ཟག་
 མེད་གྱི་ས་བོན་གང་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གང་རུང་གི་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་
 དེས་པ་དེ་ནི་དེས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་ལ། རྒྱུ་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་གས་རྟོགས་པའི་
 རྒྱུར་བསྐྱར་དུ་རུང་བ་ནི་མ་དེས་པའི་རིགས་ཡིན་ལ། རྒྱུད་གང་ལ་སྒྲིབ་པ་གས་ཆེ་
 བའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་དུས་རེ་གི་ག་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་ཡོད་དུ་ཟེེན་གྱང་ཐོས་པའི་རྒྱུ་
 གྱིས་གསོར་མི་རུང་བ་དེ་ནི་རིགས་ཆད་ཞེས་བྱ་སྟངས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱི་
 རྒྱུ་གྱིས་རིམ་གྱིས་གསོས་ཏེ་རྣམ་པ་མཐུ་ཙམ་དུ་རྒྱུར་པ་ན་དེའི་ཉེར་ལེན་དང་
 རྒྱུར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ལས་མཐོང་ལམ་སྟངས་ཅིག་དང་པོ་སྟེ་
 བའི་ཕྱིར་འཕགས་ལམ་གྱི་རིགས་ཞེས་བྱུང་བ། ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་ཞེས་བྱུང་བ།

ཐོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གསོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་བྱ།
 དེ་ཉིད་རང་གང་ལ་དམིགས་པའི་མིག་སྟོན་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་པོ་དེ་ཉིད་
 ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དུ་མཆོན་པར་བྱེད་པས་ན་སྒྲེ་
 མཆེད་དུག་གི་ཁྱད་པར་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
 སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་པ་མ་ཡིན་ན། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་
 པོ་ལ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་བར་པ་མི་འབྲེལ་བར་བཤལ་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཞེས་
 འདོད་དོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་རིགས་དེ་ཉིད། རྒྱུན་དུ། ཡོད་
 དང་མཆོག་དང་མཆོན་ཉིད་དང་། །རྟགས་དང་རིགས་རབ་དབྱེ་བ་དང་། །ཉིས་
 དམིགས་དང་ནི་ཕན་ཡོན་དང་། །དཔེ་རྣམ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་དོན་
 བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་ནི། རྣམ་རིག་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་ཡིན་ལ་གང་དག་གཞུང་འདི་དབུ་མའི་ལུགས་སུ་འཆད་པར་སྒྲོམ་བཞིན་
 དུ་མོས་དེ་རྒྱུན་གྱི་གཞུང་དེ་དག་གིས་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་གཏན་ལ་འབེབས་
 པ་ནི་དབུ་སེམས་དང་གཞུང་གཉིས་ཀའི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གྱིན་དུ་སྒྲོངས་སོ་
 ཞེས་རང་གི་མཆོང་གསལ་བར་བསྒྲོག་པའི་ཆོ་དེས་འདེབས་པ་ཡིན་ཅོ། །ཇི་སྐད་
 བཤད་པ་དེ་ནི་དབུ་མ་པ་དག་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སུ་མི་འདོད་དེ།
 དེ་ནི་འདུས་བྱས་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲུབ་དོན་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་
 ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱི་རང་བཞིན་ནི་རྒྱུན་གྱིས་བཅོས་སུ་མི་རུང་
 བས་འདུས་བྱས་སུ་མི་རིགས་སོ་སྟེན་དུ་བསྒྲིམ་ནས་འཕགས་པས་གཞན་དག་ནི།
 རིགས་ནི་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་གི་བྱུང་པར་ཡིན་ལོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུན་གྱིས་
 ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པ་དང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཞེས་བེད་རོ། །དེ་དག་
 གིས་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་དོན་བརྗོད་དགོས་སོ། །རྒྱུའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལོ་ཞེས། རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་
 པར་སྒྲུངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པ་དེས་ན་དོན་གྱི་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད། ཆོས་ཉིད་གྱི་རྣམ་
 གྲངས་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཉིས་པ་འདི་མེད་དོ། །ཡང་ན་དེ་དག་གི་རིགས་ནི་བཏགས་
 པ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་འདི་དང་འགྲེག་པ་མ་
 ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གཉིས། རོ་
 བོ་རོས་བབྱུང་དེ་རིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། བཅོས་ལྷན་
 འདས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བགྱི་བའི་ཆོག་གི་དོན་གང་ལགས་ཞེས་ཏེ།
 སེམས་བསྐྱེད་དེ་དང་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲིམ་པ་སོགས་རྟོགས་པའི་རྟེན་བྱང་སེམས་
 ལགས་ན་བྱང་སེམས་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་གང་ལགས་ཞེས་ཞུས་པའོ། །རབ་འབྱོར་
 བྱང་སེམས་གྱི་ཆོག་གི་དོན་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། བྱང་རྒྱལ་ལ་ནི་སྒྲིམ་བའམ་
 ཡོད་པ་ཉིད་དམ་ཡོད་པའམ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་གིང་། དེའི་
 འགྲེལ་པ། འདིས་ནི་རྟེན་བྱང་རྒྱལ་ཇས་སུ་མེད་པའི་འབྲང་པས་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་གི་

ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲ་འདུག་པའི་རྒྱ་
 ཡིན་ཀྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཆོག་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་ཞེས་བཤད་དོ། །
 དེ་ལ་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བ་སྟོན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་མིག་སོགས་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་ཡིན་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་བར་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་སྒྲེ་
 མཆེད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་ནི་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ།
 དེ་ལ་ཆོད་ཉིད་ཡན་གར་བ་ཡང་རིགས་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་དོན་རྟེན་ནམ་རྒྱ་
 བྱེད་བ་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ནི་དངོས་པོར་མེད་པས་རིགས་
 ཀྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་ཡང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་
 རིགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲུབ་
 དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཅན་གར་ཡང་རུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པར་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དྲི་
 མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྒྱུར་གནས་
 གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་ནི་རྒྱུད་གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་
 བ་ནང་སྒྲེ་མཆེད་དུག་གི་མ་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན་དང་ཡ་མ་བྲལ་བ་ནི་
 རིགས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། རྒྱུད་སྒྲོ་ནས་རིགས་སུ་
 འགྱུར་ཆུལ་གཉིས་ཀྱིས། དང་པོ་ནི། སྒྲེ་མཆེད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན་དང་ཡ་
 མ་བྲལ་བར་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བ་སྟོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔལ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཡང་དག་སྐྱབ་པ་ལ་དམིགས་
 པའི་མིག་སྟོན་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
 པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་བྲལ་ལས། ས་ནི་རྩ་ལ་རྩ་རྒྱུད་ལ། །རྒྱུད་ནི་མ་ཁལ་ལ་
 རབ་ཏུ་གནས། །མ་ཁལ་ནི་ས་དང་རྩ་དག་དང་། །རྒྱུད་གི་ཁམས་ལ་གནས་ས་ཡིན། །
 དེ་བཞིན་ལྷུང་པོ་ཁམས་དབང་རྣམས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དག་ལ་གནས། །
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་བཞིན་མིན། །ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །རྩ་བ་
 བཞིན་ས་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །སེམས་གྱི་དག་པ་ལ་རབ་གནས། །ཞེས་པ་དང་
 མཐུན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱབ་པ་རྣམས་ནི་རང་གང་ལ་དམིགས་པའི་
 བྱང་སེམས་གྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་སྐྱེ་མ་དག་གི་རྩ་ལས་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྩ་གཞན་
 མ་དམིགས་སྤྱིར་རོ། །དེ་དག་གྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་
 པ་ནི་སྐྱབ་པའི་རྩ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ་གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོ་དབྱེ་བ་མེད་གྱུར་
 གནས་སྐབས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་རྟེན་ནས་རྩ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་རིགས་སུ་བ་སྟོང་འདོགས་ཤིང་། དེ་ཉིད་རྩེན་གྱི་འཕྲོག་པ་དང་མི་འཕྲོག་
 པའི་བྱེ་བྲག་ལས་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་རིགས་གཉིས་སུ་བ་སྟོང་བྱེད་དོ། །ཡང་
 དེ་ཉིད་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་རང་བཞིན་དུ་གནས་
 པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་ལ། གང་གི་ཆེ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་རྩེན་གྱིས་ཡང་
 དག་པ་བྲལ་པ་ཞེས་བ་སྟོང་བཅུགས་གྱུར་རུང་རོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྟོང་བ་ལ་

གཉིས་ཀྱི། གོ་རིམ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲོང་བ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་དུ། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་
 བར་པ་དང་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་མདོན་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན་
 པས་དང་ཕོ་ཁོ་ནར་རིགས་བཤད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་
 བཤད་ཅི་ན། དེ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་དེ་དོན་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་འབྲས་བུ་
 དང་ཕོར་བཤད་ནས་རྒྱ་ཕྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་བཤད་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དོ་བོ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲོང་བ་ནི། ཉི་ལྟར་དུ།
 གལ་ཏེ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་
 དང་བྲལ་བའི་ལམ་བར་གསྐྱའི་ཀྱང་གི་བྱེ་བ་སྟེད་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་
 རྒྱལ་ས་མུ་རན་ལས་འདས་ཀྱང་ད་དུང་དུ་ཡང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་
 དང་ལྡན་པའི་སྒྲོག་ཆགས་རྒྱལ་ས་མུ་རན་ལས་མ་འདས་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉེས་དམིགས་
 རྒྱལ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་གོམས་དང་གྲོགས་ངན་དང་། །
 ཐོངས་དང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དང་། །མདོར་ན་རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ནི། །
 རྒྱལ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བར་ཆད་
 མེད་པ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སུ་མདོན་པར་འདོད་དོ་ཞེས་
 བཤད་དོ། །དོན་ནི་རྒྱ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་འདུག་པའི་འགལ་རྒྱུ་ཉེས་དམིགས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
 སེམས་ཅན་རྒྱལ་ས་མུ་རན་ལས་མི་འདའོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་
 དོན་ལ། རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོན་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲོང་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་

པོ་ལ་བཞིའི། དང་པོ་མཚམས་སྒྱུར་བ་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་སྒྱུབ་པ་དང་ལྷན་
 པ་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཅི་སྐད་བཤད་པ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་དང་སོགས་པ་
 སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་གཞན་ཡང་འབྱུང་བས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
 གྱི་འོག་ཏུ་སྒྱུབ་པ་འཆད་པར་རིགས་ལ། དེ་ཡང་རྟོན་ལ་རག་ལས་པས་དང་པོར་
 སྒྱུབ་པའི་རྟོན་ཏུ་གྱུར་པའི་རིགས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་རྩ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟོགས་
 པ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་གྱི་
 དབང་ཏུ་བྱས་པ་དུག་དང་། གཉིས་དང་། གཅིག་དང་། བཞི་རྣམས་གྲངས་ཅི་ལྟ་
 བ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་དང་། མཐོང་བ་དང་། སྒྲོམ་
 པའི་ལམ་རྣམས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་བྱད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། མ་མཐོང་
 བ་མཐོང་བ་དང་མཐོང་བ་ལ་མཛོན་ཏུ་སྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རྟོགས་པའི་ཆོས་
 དུག་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་དག་གི་རྟོན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱ་ཞེས་སྒྲེལ་ལོ། །མདོ་ནི། རབ་
 འབྱོར་ནམ་མཁའ་ལ་བྱའི་རྗེས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བྱང་སེམས་གྱི་
 ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ཞེས་བརྗོད་པས་དྲོད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
 ལ་གནས་པ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་པས་རྩེ་མོ་དང་། སྒྱུ་མའི་སྒྲེས་བུས་
 གཟུགས་ལ་གནས་པ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་པས་བཟོད་པ་དང་། སྒྱུ་མའི་
 སྒྲེས་བུས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་
 ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་པས་ཆོས་མཆོག་དང་། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་དག་བཅོམ་
 པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་

དམིགས་སོ་ཞེས་པས་མཐོང་ལས་དང་། རྒྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་
དམིགས་སོ་ཞེས་པས་སྒྲོམ་པའི་ལས་ཀྱི་ཉེན་བསྐྱེད་ནི། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་
སྒྲོམ་ཀྱི་ལས་དེ་དག་རྒྱེས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་རྒྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
སྒྲོང་བ་སྒྲེ་འགག་པ་དུས་མཉམ་པས། དེ་དག་གི་ཉེན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཉི་
མའི་དཀྱིལ་ལའོར་མའོར་པར་འཆར་བའི་འོད་ཀྱི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །
ཞེས་པས་གཉེན་པོའི་ཉེན་དང་། བསྐྱལ་པའི་མེ་འབར་བའི་ཆོ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་ཞེས་པས་སྒྲོང་བའི་ཉེན་གསུངས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲོང་གཉེན་དེ་དག་རྒྱེ་འགག་གི་རྣམ་ཉོག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་
ཤིང་སྒྲུངས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་ལ་ཚུལ་བྱིམས་ངན་པའི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོ། །
བཞི་པ་ནི། འཁོར་འདས་ལ་མི་གནས་པའི་རྒྱ་ཤེས་རབ་དང་སྒྲིང་བརྩེར་བཅས་
པའི་ཉེན་ནི་ཉི་མ་དང་ལྷ་བའི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་
དག་གི་སྒྲོབས་ཀྱི་སྒྲོབ་མ་ཉན་ཐོས་སོགས་དང་ཡོན་ཏན་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཆོས་ཀྱི་ཉེན་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་གཟའ་དང་སྐར་མ་དང་ནོར་
བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྟོན་གི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་
ནས་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པའི་གཞན་
ཀྱི་དོན་ཀྱི་གོ་རིམ་ཀྱི་ཉེན་ནི། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ལ་
གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །འཁོར་བ་ཇི་སྒྲིང་པར་གཞན་དོན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་

འབད་པ་དང་ཚུ་ལ་བ་མི་མངའ་བར་འདུག་པའི་ཆེན་མོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 དག་བཙུམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་
 མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་གོ་རིམ་
 དེས་པ་དང་གྲངས་དེས་པ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དེ་ཞིག་ཅེས་པ་གོ་རིམ་སྟོན་པའི་
 ཆོག་གི་ཕྱད་དོ། །སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོར་འཛིག་ཆེན་པའི་སྒྲོམ་
 བྱུང་གི་རོ་བོ་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་
 རྣམས་སྒྲེ་བས་དེ་དག་གི་ཆེན་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་བསྟན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་
 ལ་ཡང་སྐྱར་རོ། །དེའི་འོག་དུ་འཛིག་ཆེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་བདེན་པ་སྐྱར་
 མ་ཆོགས་གསལ་དུ་ཆོགས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་དང་མཐོང་ཐེན་གོམས་པར་བྱེད་པ་
 སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་དེ། དེའི་འོག་དུ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་དེ་དག་སྒྲེས་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་མཐོང་སྒྲོམ་གྱིས་བསྟན་པའི་གཞིན་པོའི་སྟོགས་མ་ལུས་པ་སྒྲེས་པ་དང་མི་
 མཐུན་སྟོགས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཆོག་མ་ལུས་པ་འགགས་པ་དང་དུས་མཉམ་སྟེ།
 དཔེར་ན། ཀུན་པོ་ཕྱིར་བྱུང་བ་དང་སྒྲོ་འཕར་བཅད་པ་དུས་མཉམ་པ་ལྟར་རོ། །
 ཀུན་པོ་སྐྱར་བྱུང་ནས་སྒྲོ་འཕར་གྱིས་གཙོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་དག་དུས་མཉམ་
 པའི་དཔེར་རི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། རི་སྤྱིད་སྒྲོ་འཕར་མ་བཅད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ནི་ཀུན་པོ་
 དེ་གིག་ཕྱིར་བྱུང་དུ་ཐེན་གྱང་གཏན་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཤམ་བྱེད་པ་མེད་པས་
 སྐྱར་ཡང་འདུག་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཆེ་སྒྲོ་འཕར་བཅད་པ་དེའི་ཆེ་སྐྱར་
 འདུག་མི་སྤྱིད་པས་ཡང་དག་པར་ཀུན་པོ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟོན་ཐོབ་པོ། །

དེས་ན་འདིར་རྒྱུན་པོ་ཐོན་པ་ཅམ་གྱིས་ཕྱིར་བུང་བའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་འདུག་
 བའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྒོ་འཕར་བཅད་པ་དང་དུས་
 མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རི་བྱིད་གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་བྱིད་དུ་མི་མཐུན་
 བྱེགས་འགག་པར་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། སྒྲུབ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པས་སོ། །
 གང་གི་ཆེ་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆེ་སྒྲུབ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་
 ཕྱིར་སྒྲུབ་བྱ་འགགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མཐུ།
 འོན་ཏེ་རྣམ་གྱོལ་ལམ་གཟུང་ཞེ་ན། གཞན་དག་བར་ཆད་མེད་ལམ་འཛིན་མོད་དེ་
 བོ་མ་ཡིན་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་སྒྲུབ་བྱ་སྒྲོང་བཞིན་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་ས་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་སྒྲོང་
 བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་བཤལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཉེན་པོའི་སྐྱེ་འཛིན་ལ་གང་
 གི་ཆེ་རྣམ་གྱོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆེ་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྐྱེས་པས་སྒྲུབ་བྱ་མ་
 ལུས་པར་འགགས་པའི་བ་སྟོང་བྱེད་དོ། །སྒྲུབ་བས་པ་དག་སྒྲུབ་མའི་སྒོམ་ལམ་ས་
 བདུན་པ་མན་ཆད། འདི་ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་སྒྲུབ་མོད། དེ་དག་
 སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཞེས་པ་དང་མི་འགྲིག་གོ། །དེའི་འོག་དུ་སྒྲུབ་གཉེན་དེ་དག་མི་
 དམིགས་པས་དེ་དག་སྐྱེ་བ་དང་དགག་པའི་ཡུལ་དུ་ལྷན་པའི་མ་རྫོགས་སྒྲུབ་ས་པ་
 ཐོབ་པོ། །འདི་ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྱོལ་ལམ་ལ་སྒྲུབ་རོ། །དེའི་འོག་དུ་འཕོར་བ་
 ལ་མི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་རྫོགས་ཀྱི་གེས་རབ་དང་མྱང་འདས་
 ལ་མི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་བབས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པོ། །གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ན།

མྱེད་ཞི་ལ་མི་གནས་པར་གཞན་དོན་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་པའི་སྒོན་གྱི་སྒོན་ལམ་
 དང་སྒྱུན་སོགས་པར་བྱིན་དུག་ལ་སྦྱངས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒྲོབས་གྱིས་
 མོ། །འདི་ཡང་ས་བརྒྱད་པའི་ཡོན་ཏན་ཁུད་པར་ཅན་ལ་སྦྱར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་
 ལམས་འདས་ལ་མི་གནས་པའི་ཐབས་ཤེས་དེ་དག་སྦྱེས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 རྒྱལ་སོགས་ཐེག་པ་དམན་པ་དག་དང་བྱམ་སྟོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འབྲོབ་པོ། །
 འདི་ས་དགུ་པ་ལ་བཞག་སྟེ། མོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་ཐོབ་པས་རྣམ་པ་བམས་
 ཅད་ཏུ་ཉན་རང་དང་བྱམ་སྟོང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཉན་རང་དང་
 བྱམ་སྟོང་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པ་དེའི་འོག་ཏུ་གཞན་གྱི་གོ་རིམ་གྱི་སྦྱབ་པ་ཐོབ་པོ། །
 གཞན་དོན་རི་ལྟར་བུ་ན་གདུལ་བུའི་བསམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྒྱན་དུ་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་འབོད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་འོ། །ཐབས་གང་གིས་ཞེན། བཞུགས་
 པ་དང་སོགས་པས་མཆོན་ཉིད་དང་གཉིན་པོ་བསྐྱར་བ་ལ་ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་
 རྣམ་པ་བཞིའི་སྒྲོན་ས་ཆོས་བསྟན་པས་སོ། །འདི་ས་བརྒྱ་པ་ལ་བཞག་སྟེ། དེར་
 སངས་རྒྱས་དང་གཞན་དོན་མཚུངས་པར་བཤད་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལ་
 ལྷེས་དགོངས་སོ་སོའི་དོན་བཤད། གངས་ངེས་གྱི་ཁུད་པར་བསྟན་པ་དང་གཉིས་གྱི་
 དང་པོ་ལ་བཞིའི། བཞུགས་པ་ལ་ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་ནི། གང་ཟག་དང་ཆོས་གྱི་
 བདག་མེད་པས་སྒྲག་པ་རྣམས་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་བཞུགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར།
 བྱིན་པ་གི་སྦྱེ་མཆེད་དང་སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་
 གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཉི་ཤུ་པར། གཞུགས་སོགས་སྦྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། །དེས་འདུལ་

བའི་སྒྲེ་བོ་ལ། །དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུང་བ་སྟེ། །རྩམ་ཏེ་འབྲུང་བའི་སེམས་
 ཕན་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ལ་ལྷེས་པོར་ དགོངས་པ་ནི།
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གེར་ཕྱིན་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་སྟེ། སུམ་ཅུ་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི། །རོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། །དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི། །རོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་གཉིན་པོ་ལ་
 ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་ནི། རྒྱན་དུ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་བསྟན་པ་དང་། །ལེ་ལོ་
 ཅུང་ཟད་ཆོག་འཛིན་དང་། །འདོད་ཆགས་ར་རྒྱལ་སྦྱོང་པ་དང་། །འགྱོད་དང་མ་
 དེས་ལྷོག་པ་ནི། །སེམས་ཕན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམས་ཏེ། །དེའི་གཉིན་པོར་ཐེག་
 མཆོག་བརྟན། །ཅེས་པ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གཉིན་པོར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་
 པ་སྟེ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་གཟིགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གསུངས་པ་ན་ལའོར་
 འགའ་ཞིག་ལ་བདག་ ཅག་གི་སྟོན་པ་དེ་བས་དམན་ལོ་སྟུང་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་
 བརྟན་པའི་གཉིན་པོར་མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་
 སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། མཉམ་པ་ཉིད་
 གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོགས་དང་ནི། །ཆོས་སྐྱེ་འགྲོ་བའི་དོན་སྦྱོང་
 པས། །མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྐྱེ་ཆོ་དང་། །རིགས་དང་སྐྱེ་བོར་ཆོད་ཀྱིས་མིན། །ཞེས་སོ། །
 ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་ཆད་པ་སྟོན་པའི་ཞེས་ཐེག་ཆོན་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟན་པའི་གཉིན་
 པོར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་དགོངས་ནས་སངས་རྒྱས་གཞུང་གི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ལ་

བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ལེ་ལོ་ཅན་
 དག་ལ་དུས་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྟོན་ལམ་འདེབས་
 པ་དེ་དག་དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །དགེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་ལ་
 སྟོན་པ་ལ་སྤྲད་ནས་ཚུལ་བྱིམས་ལ་བསྐྱགས་པ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་
 དགོངས་པའོ། །འཁོར་བའི་ཡུན་ཆོགས་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་གི་འབྲོར་པ་བསྐྱགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རང་གི་ལུས་དང་སྟོབས་ཀྱིས་ར་རྒྱལ་བ་
 ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་སྐྱེས་དགྲ་ལྟ་བུ་གཞོད་པ་
 བྱས་པས་འགྲོད་པའི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་
 ཡང་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་དེས་པའི་རིགས་ཅན་ཐེག་ཆེན་
 ལས་ལྷོག་པའི་གཉེན་པོར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་
 ལུང་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་བསྐྱུར་བ་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་
 བྱི། རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་མ་གྲགས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་སྟོན་ཁྱེད་དུ་
 བསྐྱུར་བ་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ། སྟོང་པོ་མེད་ལ་སྟོང་པོར་གཤམ། བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གྱིན་ཏུ་
 གནས། ཉོན་མོངས་པས་ནི་རབ་ཉོན་མོངས། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དོན་ནི་སྟོང་པོ་ནི་རྣམ་གཡེང་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པ་ནི་སེམས་ཅུ་
 གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །རྟག་སོགས་ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་ནི་མི་རྟག་པ་
 ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གནས་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྟན་ནོ། །ཡུན་རིང་པོར་
 གཞན་དོན་གྱི་དཀའ་སྤྲད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པས་རབ་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཞེས་པས་སྟོང་

རྩི་བཙུན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཤམ་རབ་སྒྲོམ་ཞིང་སྒྲིང་རྩིས་གཞན་དོན་
ལ་འབད་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པོ་ཞེས་པའོ། །ལྷེམ་དགོངས་བཞི་པོ་དེ་དག་གྱང་།
རྒྱན་ལས། ཉོན་མོངས་དང་ནི་ངོ་བོ་ཉིད། །དེ་བཞིན་ཉེས་པ་འདུལ་བ་དང་། །
བརྗོད་པ་ཟབ་པ་ཉིད་ལ་ནི། །ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་འདི་རྣམ་བཞི། །ཞེས་བཤད་
པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་རིག་པ་དག་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རྩིས་སུ་
འབྲངས་ནས། མདོ་གང་མདོ་སྡེ་གཞན་གྱིས་དགོངས་པ་བཀྲལ་མི་དགོས་པའི་སྒྲ་
རི་བཞིན་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་དང་། མདོ་སྡེ་གཞན་གྱིས་དགོངས་པ་བཀྲལ་དགོས་
པ་སྒྲ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དྲང་བའི་དོན་དུ་འདོད་པས། ལྷེམ་དགོངས་བཞི་
ཀ་སྒྲ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དྲང་བའི་དོན་དུ་འཆད་དོ། །དབུ་མ་པ་དག་
ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྒྲིང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཙུན་པ་ལྟར། །ངེས་
དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་གཤམ། །གང་ལ་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྒྲིས་བྱ་བཙུན། །
ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་གཤམ། །ཞེས་པའི་རྩིས་སུ་འབྲངས་ནས་བརྗོད་
བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྒྲོན་པ་ངེས་དོན་དང་། །ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་སྒྲོན་པ་
དྲང་དོན་དུ་བཞེད་པས། མཆོན་ཉིད་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་བརྗོད་བྱ་སྒྲིང་པ་
ཉིད་སྒྲོན་པའི་ཕྱིར་ངེས་དོན་དུ་འཆད་ལ། །གཞན་དག་དྲང་དོན་དུ་འཆད་དོ། །
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་དེའི་འོག་དུ་ལམོར་བ་རི་སྒྲིད་པར་འབད་ཚུལ་གྱི་མཆོན་
མ་མེད་ཅིང་རང་གི་རང་གིས་འདུག་པ་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་
དོན་དང་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་གཤམ་དེ་དེ་མ་ཐག་

ཏུ་འབྱུང་བ་དོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། དེའི་རྟེན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སྒྱུར་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་གོ་རིམ་འདི་ནི་རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་
 པས་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །གསུམ་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྱུ་བ་པ་བཅུ་གསུམ་པོ་
 འདིས་གྲང་རྣམ་མཁུན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒྲིམ་བུས་ཉམས་སུ་བྲུང་བྱའི་ལམ་གྱི་
 དོན་ཐམས་ཅད་མ་ཆར་བ་མེད་པར་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་ལམ་ནས་
 དོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 ན་འདི་དག་ལས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་
 རོ། །གྲང་ཞེས་པས་སེམས་བསྐྱེད་དང་གདམས་ངག་རྣམས་གྱིས་སྒྲིམ་བུའི་དོན་
 ཐམས་ཅད་ལུན་སུམ་ཆོགས་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །བཞི་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།
 རིགས་ཞེས་བསྐྱུར་རོ། །གང་ལ་ཞེ་ན། མིག་སོགས་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་གི་རང་བཞིན་
 གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་གསུམ་པོ་དོན་དམ་པར་སྒྲིམ་བུལ་ཆོས་གྱི་ད
 བྱིགས་གྱི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ལའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རི་སྐད་བཤད་པའི་བྱང་
 སེམས་གྱི་སྒྱུ་བ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཆོས་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་
 ལྷར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་གསུམ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་སྒྱུ་བ་པའི་ཆོས་གྱི་
 གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཕྱེ་བྲག་གིས་སོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྒྲིམ་
 བ་ལ། རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ་སྒྲ་གྲོལ་དང་། ཅུ་བ་གཉིས་གྱི།
 དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཐལ་བ་དགོད་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི།
 འདིར་བྱེད་དབུ་མ་པ་ལྷར་ན་ཡང་དག་པར་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ཁོ་ན་ཡང་དག་པའི་

ཆོས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་གྱི་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་གི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་སེམས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རང་
 བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཞེས་པ་ཐེ་ཆོམ་མེད་
 པར་ཕྱོགས་སུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་སྟོན་པའི་ཕྱད་དོ། །ཆོས་དབྱིངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རིགས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་བྱང་སེམས་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མ་ཡིན་
 པར་བྲལ། ཆོས་དབྱིངས་དེ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གང་ཟག་ལ་སྒྱིར་ལྷན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དེས་ན་ཆོས་དབྱིངས་རིགས་སུ་འབྲད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །སྒྲུམ་པའི་སྒྲེ་བོ་སྒྲོ་
 དམན་པའི་དོར་དགོངས་ནས་གསུང་པས་ལན་གདབ་པའི་ཕྱིར་དགོས་པ་སྟོན་
 པའི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་དབྱིངས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པར་རུང་བ་མ་
 ཡིན་པར་བྲལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་གྱུང་།
 འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་ཡང་དག་པའི་
 མཐའ་གཅིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྟོད་དར་སྟོད་མ་ཡིན་པར་གདགས་ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ། དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་། དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་ལན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་དང་བདག་སྤྱེད་དང་གཉིས་
 ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་
 དམིགས་པ་ན། གང་ཟག་ལ་ཐེག་པ་གང་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་དམིགས་

པ་དེ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་དེའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཉིད་རང་གི་ཐེག་
 བའམ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་ཤིང་འཕྲོ་བའི་རྒྱུའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་
 སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཉིད་དུ་བྱ་སྒྲུང་འདོགས་སོ། །དོན་ནི་འདི་
 ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་རྟོགས་པ་ཙམ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་
 གྱི་ཐེག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་སོ། །
 ཞེས་བྱ་སྒྲུང་དུ་བྱ་སྒྲེ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་ཤིང་འཕྲོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ཙམ་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀའི་རྟོགས་པ་
 དང་ལྡན་པ་ནི་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་གྱི་ཐེག་པ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་
 སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རིགས་སུ་བཞག་སྟེ། རང་རྒྱལ་དང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་ཤིང་
 འཕྲོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ལན་ཞིག་གྱུར་རྗེ་བཙུན་
 གྱིས་གཟིགས་ཏེ། རྩོད་པ་དེའི་ལན་དུ་སྐྱབས་སུ་བབ་ཅིང་དོན་དང་མཐུན་པ་ཡིན་
 བོ། །གྱུར་ཞེས་པ་འོག་ནས་བྱུང་བར་མ་ཟད་ཅིས་པའོ། །ཉི་སྒྲུང་དུ། གལ་ཏེ་ཆོས་
 གྱི་དབྱིངས་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་རིགས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སྒྱིར་གནས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་གྱི་
 རྒྱར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རིགས་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དེས་ན་འདིར་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ཅིས་ཏེ་
 ཆོས་པར་བྱེད་ཅིས་བཤད་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཀྲལ་བ་གཞུང་འདི་ཡིན་མོ། །དེ་ལ་
 ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པའི་གཞུང་ཉན་ཐོས་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་སྟོན་པར་

འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཉི་ལྟར་གི་རི་ལྟར་དམིགས་པ་ན་ཞེས་པ་འདི་འབྲེལ་པ་
 འདིར་རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཉི་
 ལྟར་གི་ཚིག་དེ་ཡང་དཔེ་སྟོན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རི་ལྟར་དེ་བཞིན་
 ཞེས་པ་དཔེ་འགོད་པའི་ཚིག་ཕྱད་མ་ཡིན་གྱི་གང་དང་དེ་ཞེས་པ་ལྟར་དམིགས་
 ཀྱིས་མ་བྱེ་བའི་སྒྱི་འཛིན་པའི་ཚིག་ཕྱད་དོ། །ཡང་སྒྲ་རབས་པ་དག་རི་ལྟར་ཉན་
 ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 ཅུམ་དང་གཞུང་མེད་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཉོགས་པའི་རིམ་གྱིས་ཆོས་
 དབྱིངས་ལ་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་འཕགས་པའི་ཆོས་ཉོགས་པ་དེ་
 མདོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱར་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉན་
 ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་བྱ་སྟེ་འདོགས་ཞེས་འཆད་པ་ལྟར་ན་ཡང་ཆོས་
 དབྱིངས་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པར་ཁས་བླངས་པས། དམིགས་པ་དག་པ་བྱུང་པར་
 འགྲོར་མེད་པར་བལ་བའི་ཉེས་པ་བསྒྲེག་དུ་མེད་ཅིང་དབྱིངས་དམིགས་པའི་སྒྲོ་
 ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་རྒྱའི་སྒྲོ་ནས་རིགས་སུ་
 རྣམ་པར་འཛིག་ན། དོན་གྱིས་ན་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རིགས་སུ་བཞག་པས་
 རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་པས་མི་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །
 དེའི་བྱིར་གཞུང་འདི་ཡང་སྟོན་ཆད་དགོངས་པ་རི་ལྟར་བ་བཞིན་འཆད་ཤེས་པ་མ་
 བྱུང་བར་སྒྲུང་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འཛིག་ཉན་
 པའི་རག་གི་སྟེ་རབ་དུ་གྲགས་པའི་ལན་གཞན་གསུངས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་གཞན་

སྟོན་ཅེ་ན། རབ་རྩ་གྲགས་པའི་དཔེའི་སྟོན་པ་བསྟན་པས་སྟོང་མ་ཉིད་དུ་སྟེ་གོ་སྟེ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །འདིས་དཔེ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་
 ཡིན་པས་ངེ་ལྟར་ན་རབ་རྩ་གྲགས་པའི་ལན་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་
 ཅེས་པ་རབ་རྩ་གྲགས་པ་སྟོན་པའི་ཆོག་ཡིན་པས་དཔེ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་
 དོན་གྲགས་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ནི། དཔེར་ན་ཉེར་ལེན་
 འཛིམ་པ་ལས་མདོན་པར་གྲུབ་ཅིང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་མེ་ཕྱེ་གཅིག་གིས་སོ་
 བཏང་བའི་རྟེན་བུམ་པ་དང་སོགས་པས་ལྟར་བཟེད་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཉིད་དུས་
 སྟེ་ཕྱི་རིམ་ཅན་བརྟེན་པ་ནང་གི་བཅུད་སྟེར་ཅི་དང་ལི་ཁ་ར་དང་འབྲུ་མར་ལ་
 སོགས་པས་གྲགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་དང་དེའི་སྟོང་ཉིད་ཐ་དང་པར་ཐ་སྟོང་
 བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་
 བའི་ཡོན་ཏན་ཐ་དང་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་སྟེ་མཆོད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཐེག་པ་གསུམ་
 རིགས་ཐ་དང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པས་སོ། །དཔེའི་སྐབས་སུ་འཛིམ་པ་གཅིག་ལས་
 མདོན་པར་གྲུབ་ཅིང་ཞེས་པ་རྟེན་བུམ་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་གང་ཟག་
 གཅིག་ཉིད་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་ཞུགས་པ་ན་དེའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་རིགས་གསུམ་དུ་ཐ་སྟོང་འདོགས་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གཅིག་ཐེག་པ་ལ་རིམ་གྱིས་ཞུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
 རིགས་ཐ་དང་མི་རུང་ཞེས་བཅུད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་གྱི་སྐབས་
 སུ་གང་ཟག་ཐ་དང་གྱི་ཆོས་དབྱེངས་དབྱེར་བ་མེད་པ་ནི་ཕྱིར་གློལ་རང་གིས་གྲུང་

ལས་སྒྲངས་པས་འགྲུབ་ལ། དཔེའི་སྐབས་སུ་རྩོམ་རིགས་མཐུན་གསུམ་དཔེར་
བྱས་ན་རིགས་གཅིག་རྩིས་ལྷན་པས་རྩིས་གཅིག་པའི་དཔེར་མི་འགྲུབ་པས་
དེའི་ཕྱིར་རྩིས་རྩིས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་འཛིམ་པ་གཅིག་ལས་མདོན་པར་
གྲུབ་ཅིང་ཞེས་སོགས་སྒྲིལ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་པ་ལ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཞེས་
སོ། །རྩོམ་པ་ལ་དངོས་དང་། ཞུར་ལ་གཞན་གྱི་དམིགས་པ་དགག་པ་གཉིས་གྱི།
དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དབྱེ་བ་གསུམ་གྱི་དང་
པོ་ནི། རྒྱལ་སྐྱུ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྒྲོབ་པའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །
ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་
པ་ནི། དེ་ཡང་དགེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཅེས་ཏེ། ཅི་རིགས་པར་སྒྲང་བ་སྒྲང་བ་དང་
བཏང་སྒྲོམས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་དབྱེ་སྒྲོ་བཞི་སྟེ། ལམ་དང་མི་
མཐུན་པས་དང་། གཉིན་པོ་དང་། བདེན་པ་དང་། འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་སྟེ། དེ་
ཡང་ཆོག་ཀླང་པ་གཉིས་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་དང་། ཡང་གཉིས་དང་གོ་
རིམ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གྱང་མདོ་ལས་རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། འཛིག་རྩིས་པ་དང་། འཛིག་རྩིས་ལས་འདས་པ་
དང་། ཟག་བཅས་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
མེད་པ་དང་། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དག་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་དག་ནི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། དགག་པ་དངོས། ཞུར་ལ་

དམིགས་པ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་ལྔ་དག་དགོངས་
པ་འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྤངས་པ། གང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟག་ཏུ་རྣམ་པ་དག་པ་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་སྟེ་སེམས་པ་དེ་དག་གིས་རྟག་ཏུ་
རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱད་པར་
དུ་འགྲོ་བ་ནི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་
དག་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཆོས་ཙན་གཞན་དབང་སྐྱུ་མ་
ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་
ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་བྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་དག་ཏུ་སྐྱབ་པ་སྐྱུ་མ་ལས་ཕྱི་མ་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པ་དག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱད་
པར་དུ་འགྲོར་མེད་པར་བཤམ། བཤམ་ཅད་ཀྱང་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་
དབྱིངས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྐྱབ་པ་བསྒྲོམ་པ་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་སྐྱབ་པ་བསྒྲོམ་པ་ནི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆེད་
ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟ། ཇི་སྟེན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱད་དམིགས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་བ་དེ་སྟེན་དུ་ཕྱི་རོལ་དམིགས་པ་དང་རང་
གི་རྒྱ་གཉིས་ཀ་མ་དག་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆོ་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱད་དམིགས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པའི་རྣམ་རྟོག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་སྐྱབ་གཉིས་སྤངས་གིང་དམིགས་པ་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ས་བཙུ་དག་ཏུ་སྐྱབ་པ་བསྒྲོམས་པས་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་དྲི་མ་རིམ་གྱི་
 སྤངས་ཏེ་དམིགས་པ་དག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྱུར་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །ཉེས་པ་དེ་
 སྤང་བར་འདོད་ནས་སྤྲས་པ། རྒྱ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན། །དག་པ་
 བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། །ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་དག་པ་ནི་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཉེན་པོའི་སྟོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དོན་གྱིས་འཕང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བས་ན་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་སྟོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པ་མེད་
 བས་སྟོགས་གཅིག་པའི་དག་པར་བལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །དོན་ནི། དཔེར་
 ན། རྒྱ་དང་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་དྲངས་ཤིང་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱལ་
 དང་རྟོག་པ་སོགས་དང་བྲལ་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱ་སྤྱད་ཐོབ་པ་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ཅན་དྲི་མས་དག་པ་ན་དེ་
 ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱ་སྤྱད་བྱེད་པས་དག་པ་བྱུང་པར་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཉེས་པ་
 མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་དག་
 པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཉེན་པོའི་སྟོགས་ལ་མངོན་ཞེན་མ་
 སྤངས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་དག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡུལ་བདེན་པར་ཡོད་ན་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོ་སྟོང་བའི་བྱབས་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉེན་པོ་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཞེན་པ་ཡང་
 དོན་གྱིས་འཕེན་སྟེ། མི་མཐུན་སྟོགས་མེད་ན་གཉེན་པོའི་རྣམ་རྟོག་མི་འདུག་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཁྱེད་གྱི་རྣམ་དག་ནི་དྲི་མ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་དག་པ་ཙམ་དུ་
 འགྱུར་ཏེ། མི་མཐུན་པ་དང་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་གྱི་རྣམ་ཏོག་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ནི། ཁྱེད་གྱི་ཕྱོགས་ལྟར་ན་ཡང་། རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ཉིད་གྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་དམིགས་པ་དག་པ་
 མཐར་ཐུག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཉིས་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་རིགས་པའི་རྗེས་
 སྤྱེའགོ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་
 ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྗོད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་སྒྲིབ་པ་དེ་རིམ་གྱིས་སྒྲུ་
 མ་ལྟ་བུར་ཏོགས་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དོན་ནི། ཁྱེད་གྱིས་
 གྲུང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་བཤད་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་
 ལ་དྲི་མ་སྤང་དུ་མེད་པས་དམིགས་པ་དག་པ་ཁྱེད་པར་དུ་མི་འགྱུར་བ་མཚུངས་སོ་
 ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པ་ནི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུད་ན་
 བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྟོན་འབྲེལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་
 བཀག་པའི་དངོས་མེད་མ་ཡིན་ལ། ཇི་སྲིད་འདི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་མ་ཏོགས་པ་དེ་སྲིད་
 དུ་འདི་ལ་དམིགས་པའི་མདོན་ཞེན་སྒྲེ་བས་དམིགས་པ་མ་དག་པ་ཞེས་བྱ་ལ།
 གང་གི་ཆེ་འདི་ལ་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་ཏོག་པ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲུང་
 བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེས་པ་དེའི་ཆེ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྒྲུར་བ་འདེབས་པའི་རྣམ་ཏོག་
 མཐའ་དག་སྒྲུར་མི་སྒྲེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་ན་དམིགས་པ་དག་པ་མཐར་ཐུག་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་བཞིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་

རིགས་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་འགྱུར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། གཉི་
ག་ཡང་གཉི་ཀ་ཡིན་པ་བཀག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་དང་དམིགས་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་གནས་
སྐབས་སུ་ནི་རང་བཞིན་ཆོས་དབྱེངས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ནི་རྟེན་དང་རྒྱས་
རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་ཀྱི་
རྩ་བ་ཅན་དང་རྟེན་ཅན་དུ་འབྲད་པས་སོ། །དམིགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་རྣམ་
འགྱུར་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དམིགས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཉིན་པོའི་ཡང་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཐ་དད་པ་ལ་
དམིགས་པ་ནི་སྤང་བྱ་དང་གཉིན་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིན་
མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་དག་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲེ་བར་མཐོང་སྟེ།
དེའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འགྱུར་
ཆོས་ཅན་དང་ཡ་མ་བྲལ་བའི་ཆོས་དབྱེངས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དང་རྒྱ་ཡིན་པས་དེའི་
ཕྱིར་རྣམ་འགྱུར་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡིན་པ་མ་བཀག་ལ། རང་བཞིན་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ལ་དམིགས་པ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་པས་སྒྲིབ་
གཉིས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་བར་བྱས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཡན་གར་བ་ལ་དམིགས་
པས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཡང་དམིགས་པའི་བྱད་
པར་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ་སྒྲིབ་བསྟན་པ།
སོ་སོར་བཤད་པ། དོན་བསྟུ་བ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་

བར་ཡང་དག་པར་དམིགས་པས་དམིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པ་ན་སྒྲ་
མེད་རྟོགས་བྱང་དུ་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་རེ་གིག་དང་ཕོར་ཚོས་རྣམས་ལ་སྒྱིར་དམིགས་ནས་འདི་རྣམས་
ལས་སྒྲར་བར་བྱ་བ་དག་བཞི་གང་། སྒྲར་བར་བྱ་བ་མི་དག་བཞི་གང་། བཏང་
སྟོམས་སུ་བྱ་བ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་གང་ཞེས་སོ་སོར་བཏག་ཅིང་། ཚུལ་བཞིན་
དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དབྱད་པ་ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དག་སྒྲིབ་གི་ཚུལ་ཉིད་
ཀྱི་འབྲས་བུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ནི་དག་བཞི་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་འདོད་པ་དོན་དུ་
གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་བཞིན་དུ་སྟོག་
གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་ལམ་བཟུ་ནི། མི་དག་བཞི་ཏེ་སྟུག་བསྐལ་འདོར་
བའི་ཐབས་སུ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲར་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་
ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཀུན་ནས་སྒྲར་བའི་བཟོ་དང་སྒྲིབ་ལམ་སོགས་ལུང་གི་ལས་ལ་
སོགས་པ་ནི། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། སྒྲར་དོར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚོས་གསུམ་སྒྱིར་
རྟོགས་པ་དེའི་འོག་དུ་དམིགས་པ་ལྟག་མ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་དབྱད་དོ། །ཚུལ་
གང་གིས་ཞེ་ན། ཚོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་དབྱེ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་
དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་
བཞི་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །བཞི་པོ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་དང་། གྲངས་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ན།
སྒྲར་དོར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བའི་ཚོས་གསུམ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ན་དག་བཞི་བ་བསྟན་

པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤང་བྱ་ནས་གཟུང་སྟེ། བྱིས་པའི་སྐྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་
འབྲེལ་བ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་ནི་
འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བར་འདྲིས་པའི་ཁམས་གསུམ་
པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་སྐྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡང་དག་པ་
འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བར་མ་འདྲིས་པའི་ཆོས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ནས་མི་མཐུན་སྟོགས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཟག་
བཅས་ནི་གང་། སྤང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ནི་གང་ཞེས་རྟོགས་པ་ནི་མ་
འོངས་པའི་སྐྱེ་པོས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་སྤང་པོ་ལ་ལྷག་
པར་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལས་སྤང་བའི་
གཟུགས་སོགས་སྤང་པོ་ལྷ་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཟག་པའི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་
དང་མི་འགལ་བས་དེའི་གཉེན་པོ་ཡང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པས་བསྐྱུས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བར་བཞག་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ནི་ཟག་མེད་
ཡིན་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་བ་དེར་ལྷ་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་སོ་ཞེས་ཚུལ་
བཞིན་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་
བུའི་ཆར་གྱུར་པ་འགོག་ལམ་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་གང་ཞེས་དཔྱེད་པ་ན་འདོད་
པའི་ཁམས་དང་སོགས་པས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལ་སོགས་པས་བསྐྱུས་པའི་བྱང་

ཕྱོགས་སྟོགས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདུས་བྱས་ལམ་གྱི་ཆ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་རག་
 ལས་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་
 སྟོགས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་འདུས་མ་བྱས་འགོག་པའི་ཆ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལ་མི་སྟོས་
 པའི་རྣམ་བུར་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱ་
 ལམ་གྱི་བདེན་པ་དེས་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་ཞེས་དཔྱེད་པ་ན། བསམ་
 གཏན་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་
 པའི་སྒྲེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྟོབས་
 བཅུ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །འདིར་
 ཆོས་ཅན་ཞེས་སྟོས་པ་ནི། སྟོབས་བཅུ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་
 པར་གཤམ་པའི་སྤྱིར་ཡིན་ཏེ། སྟོབས་རེ་རེས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚད་མེད་
 པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྟོགས་པའི་རྟོགས་པའི་
 རིམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་དམིགས་པས་ན་དམིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་
 གཅིག་པོ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པ་གཤམ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དམིགས་
 པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། གཉིས་པ་རྩ་བ་ལ།
 སྦྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ།
 གྲངས་དང་། གོ་རིམ་རེས་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་བྱེད་པར་

རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། དགོས་པ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱང་
སེམས་སྐྱབ་པ་ལ་འདུག་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་
མཆོག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་དང་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་འོ། །འཕགས་
པས་མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་། །ཞེས་སོ། །དང་པོ་སེམས་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི། མདོ་
ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་གྱི་སྡེ་ཆེན་
པོའི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ཞེས་བྱ་བའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་ནི་རིགས་ལྔའི་སེམས་
ཅན་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྡེ་ཆེན་པོ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཞུགས་པ་
དང་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་
སེམས་ཅན་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཆེན་པོ་སྡེ་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། །རྫོ་རྗེ་ལྷ་བྱ་དང་མི་འགྲུལ་བ་དང་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དང་
ཕན་བདེའི་སེམས་རྣམས་ནི་སེམས་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
པ་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་ནི། མདོ་ལས། བཙུམ་ལྷན་འདས་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་དང་ཞེས་པ་
ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་ལྷ་བ་དང་ལྷ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྤངས་
པའི་སྤང་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བསྐྱིད་གྱུར་། དེ་མི་དམིགས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱིད་དེ། དེའི་སྤང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བསྐྱེད་
ཞེས་སོ། །མི་མཐུན་སྟོགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ནི་སྤངས་པ་ཆེན་པོའོ་ཞེས་སོ། །
གསུམ་པ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི། བཙུམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། མི་མཉམ་

པ་དང་མཉམ་པའི་སེམས། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་དང་བུན་མོང་མ་ལགས་པའི་
སེམས། ཟག་པ་མ་མཆིས་ཤིང་ཁམས་གསུམ་དུ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་གང་
ལགས་པ་དེ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྤྲད་དུ་ཆགས་པ་མ་མཆིས་པ་དེའི་
ཕྱིར་བྱང་ཆེན་ཞེས་བགྱི་བའི་གྲངས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་སོ། །འདིར་འཕགས་པས།
མི་མཉམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས། དེ་དང་མཉམ་པ་ནི་སེམས་སོགས་རྟོགས་པ་ཆེན་
པོར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་བརྟུང་བྱང་གི་སེམས་དང་པོར་བསྐྱེད་པ་ནས་གཟུང་སྟེ།
སྟོར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་བཤད་དོ། །བརྒྱད་
སྟོང་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཉིད་གྱི་སེམས། མཉམ་པ་མེད་པའི་སེམས། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སེམས།
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་བུན་མོང་མ་ལགས་པའི་སེམས་
ཞེས་བྱང་བ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ནི་སྟོན་འདུག་གི་བདག་ཉིད།
རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སེམས་ནི་མོས་སྟོད་གྱི་སས་བསྐྱུས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་
སེམས་ནི་སྟོར་བ་ས་བདུན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་། མཉམ་པ་མེད་པའི་སེམས་ནི་ས་
བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་སྟོན་ལས་བྱང་བ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་
སེམས་ནི་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་གཏོགས་པས་སོ་ཞེས་
དང་། ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་
གྱུར་པའི་སེམས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་ནལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་དུ་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་
ཤེས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བས་ལྟོག་པའི་ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐམས་ཅད་

མཁེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་བཞིར་བཤད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་
ན་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་རྟོགས་པ་བཅས་ཅན་
བསྐྱེས་སོ། །གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་དུ། རེས་ན་དེ་ལྟར་མ་རྒྱལ་
བ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཆེད་
དུ་བྱ་བ་རྣམས་པ་གསུམ་བརྟན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དོན་ནི་འདི་
ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོས་པ་རོལ་གྱི་སྡེ་གཞོན་པའི་སྤྱིར་གཡུལ་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་
གསུམ་དུ་ངེས་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་མཐུན་སྟོགས་གྱི་དབྱ་གཞོན་པ་དང་། ཡུལ་འཁོར་
ལ་སོགས་པ་བྱང་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཐོབ་པ་དང་། རང་ཉིད་འགྲུན་སྒྲུ་མེད་པའི་
མཆོག་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་གསུམ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་རྒྱལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡང་མི་
མཐུན་སྟོགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་དང་། ཐོབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་རྟོགས་པ་
དང་། དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་ཉིད་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་
གྱུར་པ་ཉིད་དང་གསུམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་ཁོ་ནའོ། །བཞི་པ་གོ་
རིམ་ངེས་པ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སེམས་ཆེན་པོ་དང་པོར་བསྟན་ལ།
དེ་ཡང་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་སྤངས་པས་ཐོབ་པས་འོག་དུ་སྤྱོད་བ་ཆེན་པོར་
བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་མེད་པར་མེད་པས་རྟོགས་ཆེན་སྤྱིས་བསྟན་
ཏེ་བཤད་པའི་གོ་རིམ་སོ། །ལྟར་པ་ནི། འབགས་པ་རྣམས་པར་གྲོལ་བའི་སྡེས། མདའ་
སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་བ་དང་། འཁོར་ལ་ཐོག་པ་དང་འདྲ་བར་དའི་ཆོ་ཉི་བ་ན་གནས་པ་ལ་

དམིགས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིས་ཐག་རིང་བ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤད་དོ་ཞེས་
 མོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་པ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟོགས་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་ནི་སྐད་
 བཤད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་རོ་སྒྲམ་དུ་དགོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཤེས་པར་བྱ། གང་དུ་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདིའོ། །གང་གིས་ན་རང་བྱུང་དུ་འགྱུར་བས་
 ན་རང་བྱུང་བྱང་སེམས་ཀྱིའོ། །གང་གི་སྒྲོ་ནས་ན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མོ། །
 དེ་དག་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་གྱི་སེམས་ཆེན་པོ་དང་སྒྲོང་བ་
 ཆེན་པོ་དང་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ནི། ཤེས་པར་
 བྱའོ། །གང་དུ་ན། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་དུའོ། །གང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཞེ་ན། མ་
 འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཀྱིའོ། །གང་གི་སྒྲོ་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཞེས་སོགས་མོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་མོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་
 ཞེ་ན། རང་ཉིད་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་གྱི་སེམས་ཆེན་པོ་རྟོགས་ནས་སེམས་
 ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ཡུང་པོ་ཆེན་པོ་དང་སྤྲེ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་
 མཆོག་ཉིད་གྱི་སེམས་ཆེན་པོ་དང་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་མ་ལུས་པ་སྤྲངས་པའི་སྒྲོང་བ་
 ཆེན་པོ་དང་རྟོགས་བྱ་མ་ལུས་པ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་འགོད་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །བཞི་པ་
 སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། མོ་མོར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་

ལ་གཉིས་ཀྱི། དྲི་བ་ནི། རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་
 དང་དམིགས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཟོད་ནས་སྐྱབ་པ་ཞེས་མིང་ཅུ་
 ཞིག་སྐར་ལན་མང་དུ་སློབ་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ།
 སྐྱབ་པ་སྒྱུའི་མཆན་ཉིད། སོ་སོའི་ས་མཆོམས་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་དུ།
 གནས་ཅོམ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཆེ་བདག་ཉིད། །རྒྱལ་ལྷན་རྒྱལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་
 བར་བསྐྱགས། །རྟག་དུ་ལེན་པ་ཆེ་དང་གཏོང་བ་ཆེ། །དོན་ཆེན་ཡང་དག་འབྱུང་
 བའི་བྱ་བ་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་བྲེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གནས་ནས་འབྲས་བུ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དུ་གཞན་དོན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་བཟོད་པའི་བྱ་བ་ནི་བྲེག་ཆེན་
 སྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཆོན་གསུམ་ཡུལ་གྱི་
 སྐྱབ་པ་དང་། སྒྲོར་བ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་མཆོན་
 པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ནི་གང་། ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ནི་གང་།
 དེའི་གོ་ལ་ས་ནི་གང་ཞེ་ན། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བ་ནི་
 སྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སྒྲོམ་པ་ལས་དཀར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བྱུང་བས་སྒྲིར་དཀར་ཆོས་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཞེས་བྱ་ལ། སྒྲིན་
 སོགས་པར་སྒྲིན་དུག་གི་མགོ་མིག་མ་བསྟོད་པས་སྒྱུའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་ནི། རྣམ་པ་ཀླན་མདོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་དང་སོགས་པས་རྩེ་མོ་མཐར་
 གྱིས་པ་རྒྱད་ཅིག་མ་དང་བཅས་པ་བཞི་ལ་མདོན་པར་རྫོགས་པ་རེ་རེ་ཞིང་པ་རོལ་
 སྒྲིན་པ་དུག་གི་རྟེན་ཅན་ཏེ། པར་སྒྲིན་དུག་ལྟན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བ་ནི་

སྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྦྱོན་སྟགས་པར་སྦྱོན་དུག་གི་མཆོན་ཅིང་གྱིས་ཟེན་པ་ན་བྱེ་
 བྲག་གི་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྦྱོན་དུག་འབད་ཚུ་ལ་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་
 བྱ་བ་ནི་རྣམ་ཀུན་གྱི་དང་། འབད་ཚུ་ལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྒྲོམ་པའི་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་མོ་
 དང་། ལུས་པ་མཐར་ཐུག་པར་བྱ་བའི་སྦྱིར་དཀར་ཆོས་གཞན་དང་། འབྲེལ་བར་
 བྱས་ཤིང་སྦྱོན་དུག་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པའི་བྱ་བ་དང་། དེ་དག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་
 མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་པའི་བྱ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྟུན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་
 སྐྱའི་མངོན་རྟོགས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བྱ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་
 སྦྱིར་མོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་བྱ་བ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་ཡུལ་གྱི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་ལ། ཆོས་
 སྐྱ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པས་སོ། །ཆོས་ཤེས་གྱིས། མཁྱེན་
 གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་གོམས་པའི་མཐུ་མ་ཐོབ་པས་
 དཀར་ཆོས་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་སྦྱོད་པའི་བྱ་བ་མཁྱེན་གསུམ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ།
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཞི་པོ་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གོམས་པའི་མཐུ་
 ཐོབ་པས་པར་སྦྱོན་རེ་རེ་ཡང་དུག་ལྟར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བ་ནི་སྦྱོར་བ་བྱེ་
 བྲག་གི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། སྐྱབ་པ་གཞན་
 གསུམ་མཁྱེན་གསུམ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་སྐྱབ་པ་བཞིའི་ས་
 མཆོམས་དང་བསྟན་ནས་འཐད་པ་དགའོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་ཆེན་དུ། དེ་ལ་

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གོ་ཆ་དང་འདྲུག་པའི་རྒྱལ་པ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་
 དུ་རྒྱུད་པ་དང་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཚོགས་དང་མོས་པ་སྒྲུབ་པའི་སྐུ་
 བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ནི་བརྩེ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཟུངས་ཀྱི་བར་
 ནི་མདོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་མཚོག་ཆེན་པོས་བསྐྱུས་
 པ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱལ་
 པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་
 བཞིན་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པོའི་སྒྲིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ནི་ལམ་གཉིས་ཀའི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ངེས་པར་འབྱུང་
 བའི་རྒྱལ་པ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་
 དང་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱལ་པའི་མཚན་ཉིད་གོ་ཆ་དང་
 འདྲུག་པ་དང་ཚོགས་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་ཞེས་བཤད་པ་དང་མཐུན་
 བར་གཞུང་འདིར་ཡང་འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། འདིར་ཡང་སྒྲུབ་པ་
 དང་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་འབྱུང་བར་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་
 བར་གྱི་ལམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་དང་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཞེས་ལམ་བཞི་དང་རྒྱལ་པ་
 བཞི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚོགས་སྒྲོམ་པ་མི་རིགས་པའི་བྱིར་ཐོ། །ངེས་ན་སྒྲོན་གྱི་
 ཁྱད་ལ་སོགས་པ་ལམ་བཞི་དང་རྒྱལ་པ་བཞི་སྐུར་ནས་འཆད་པ་ལྟར་འབྱད་ཅིང་།
 དེ་ཡང་ལམ་དེ་དང་དེར་རྒྱལ་པ་དེ་དང་དེ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་ཚོས་
 ཤེས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལམ་བཞི་དང་རྒྱལ་པ་

བཞི་གོ་རིམ་རིམ་རྣམས་ལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ན་སྒྲུབ་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྒྲུབ་པའི་མཆོན་
 ཉིད་གོ་ཆ་སྟེ། དེ་ནི་གཡུལ་དུ་འབྱུག་པའི་ཆེད་དུ་གོ་གྱོན་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
 ལ་འབྱུག་པའི་སྒྲུབ་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་
 གྱི་སྒྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་འབྱུག་པ་སྟེ། འདི་ནི་གཡུལ་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་འདྲ་
 བར་ཐེག་ཆེན་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་དག་ས་
 བདུན་མན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྒྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཆོག་ས་ཏེ། དེ་ནི་
 ཞུགས་པ་དེ་དཔུང་གི་ཆོག་ས་བསགས་པ་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ཆོག་ས་གཉིས་གྱི་
 དཔུང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་གྱི་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་གྱི་
 རོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྒྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་རིམ་བར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་ས་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་
 བ་ལྟར་མི་མཐུན་སྟོགས་གྱིས་བར་དུ་གཙོད་པར་མི་ལྟས་པས་བཟོད་བྱ་རིམ་སྟེ།
 བར་དོན་མི་ཟ་བར་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལ་བཞི། མ་ཞུགས་པ་འབྱུག་པར་བྱེད་པ་
 གོ་སྒྲུབ། ཞུགས་པར་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རོ་བོ་འབྱུག་སྒྲུབ། འབྲས་བུ་ལ་མདོན་དུ་
 སྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཆོར་སྒྲུབ། གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱེན་བྱེད་རིམ་འབྱུང་སྒྲུབ་པའོ། །
 དང་པོ་མཆོམས་སྒྲུབ་བཞི། དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་དང་པོ་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གསུངས་
 སོ། །རྒྱ་མཆོན་ནི། རི་སྐད་དུ། ཡི་ཆད་རྒྱད་པའི་རོ་ལོན་ཐབས་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་
 མི་དགའ་འཛིན་པ་གཏང་བར་གྱིས། །དགོས་པ་སྒྲུབ་ལ་མཁས་རྣམས་སྒན་བྱུང་
 བ། །དགའ་བ་རྣམས་ཀྱང་དགའ་བ་མེད་པས་རྒྱལ། །དེ་ཕྱིར་ཡིད་ཆད་མི་དགའ་

406

ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སོགས་བསྐྱེད་པ་བརྩོན་འགྲུས་དང་།
 དེ་ནི་ད་ཐེག་པ་དམན་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་རྩེ་གཅིག་པ་ནི་ད་ཀྱིས་དག་བའི་
 རྩ་བ་བྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བ་བསམ་གཏན་དང་དེ་ནི་ད་ལ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུར་
 གནས་ནས་སྦྱོན་པར་བྱ་བ་དང་ལེན་པ་པོ་དང་སྦྱོན་པ་པོ་ལ་སོགས་འཁོར་གསུམ་
 མི་དམིགས་པ་ནི་ཤེར་སྦྱོན་ཏེ། རྒྱལ་ནི་སྦྱོན་པའི་གོ་ཆ་ནི་ད་ཀྱི་བྱེད་པ་སྟེ་ཡུལ་
 ཡིན་ལ། སྦྱོན་པ་དེ་ལྟར་བཏང་ངོ་སྟུམ་དུ་བསམ་པས་གོ་བྱོན་པ་ནི་སྦྱོན་པའི་གོ་ཆ་
 དངོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞུང་གི་འགྲུར་འདི་མ་བདེ་བས་འབྲེལ་ཆེན་དང་ནི་སྦྱང་
 གཉིས་ལྟར་ན། ཐེག་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་རྩེ་གཅིག་པ་ནི་ད་ཀྱིས་བྲན་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱོ་བ་དང་སྦྱོན་པར་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་གོ་ཆ་ནི་ད་
 དང་ཞེས་པར་བསྐྱར་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །ནི་སྦྱང་དུ། དག་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་
 བསྐྱོ་བ་བརྩོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་ཞིང་། མདོ་ལས། བསྐྱོ་བ་
 སྦྱོན་པའི་ངོ་བོར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱོན་པས་རི་རྒྱུད་བཤད་པ་དེ་བཞིན་
 དུ་ནན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྒྲོང་བ་ནས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་
 བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་གོ་ཆ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་
 སྦྱར་དོ། །ཚུལ་བྲིམས་སོགས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་ནི་དེ་དང་དེ་ལ་འགོད་པ་ལ་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་ནི། དབྱེ་ན་རྣམ་པ་རྒྱལ་སྟེ། རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་ཚུལ་
 ཀྱི་སྦྱོན་པའི་གོ་ཆ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཆའི་བར་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཏེ། གལ་ཏེ་

པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་འདིས་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་ན་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདིས་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་རྒྱའི་ཐེག་པ་དང་།
 འདིར་བགྲོད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་སྟེ། ཐེག་པའི་སྒྲ་ལས་དང་བྱེད་པར་
 གྲུབ་པ་ནི་ད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་ནས་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་
 པའི་བར་ནི་རྒྱའི་ཐེག་ཆེན་ཡིན་ལ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་འབྲས་
 བུའི་ཐེག་ཆེན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གྲང་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། རང་དོན་དང་།
 གཞན་དོན་དང་། གཉིས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་
 གསུམ་དང་། བུས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གསུམ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དགྲུ་པོ་འདི་དག་ཏུ་གྲངས་ངེས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་སེམས་ལས་སུ་རུང་
 བར་མ་བྱས་པས་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་སེམས་
 བརྟན་པར་གྱུར་པས་རང་གི་དྲགས་དང་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་
 གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོམས་འདུག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལ་འདུག་གོ། །
 དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ནི་ཆོགས་གཉིས་ལ་སྒྲོབ་པའི་ཕྱིར་འཁོར་
 གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པས་སྒྱུན་པ་ལ་སོགས་པའི་པར་སྒྱུན་དུག་གི་ཐེག་ཆེན་ལ་
 འདུག་གོ། །དེའི་འོག་འོག་ཏུ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་ལ་ལྷག་
 པར་མོས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་གྱི་ཡུལ་ཅན་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་
 ཐེག་པ་ལ་འདུག་གོ། །དེ་གསུམ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་གྱི་དོན་ཅན་དང་། དངོས་

སུ་བྱ་བ་རང་གི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ལ་གཞིལ་བ་ནི་བསམ་
པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་
བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞིའི་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་གོ །དེའི་འོག་ཏུ་གཞན་དོན་ལ་
འཇུག་པའི་འཆིང་བ་ནི། དངོས་པོ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཡོད་ན་སེམས་ལ་རིས་སུ་བཅད་ནས་ཆགས་སྒྲུབ་དུ་འགྱུར་བས་དེའི་གཉེན་
པོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་གོ །
དེའི་འོག་ཏུ་མི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྒྲུལ་པའི་ཚུལ་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་
དང་བྱ་བ་མ་དམིགས་པས་རྒྱ་མའི་རྒྱུས་བྱ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་
འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་གོ །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལྟར་ཡོངས་
སུ་དག་པའི་སྟོན་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་རང་གི་བརྒྱབ་བྱ་ལ་འབད་བས་སེམས་
ཅན་ཀྱང་གྱི་མཆོག་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་
གོ །དེའི་འོག་ཏུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་འབད་བ་བྱས་པ་རྣམས་ནི་རང་གཞན་གཉིས་
ཀའི་དོན་འགྱུར་པའི་རྒྱ་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་
པའི་ཐྱིར་མདོན་པར་ཤེས་པ་དུག་གི་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་གོ །དེའི་འོག་ཏུ་མདོན་
ཤེས་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་རྣམ་པར་མཐོང་ནས་སངས་རྒྱ་བ་
ལ་སྟོ་བའི་ཐྱིར་རྣམ་ཀྱང་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟར་
རྟོགས་པའི་རིམ་པས་ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་རྣམ་པར་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་
འཇུག་པའི་རྒྱབ་པ་རྣམ་པ་དགྲ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གྲང་མདོ་ལས་ཤ་བུས་སྒྲུས་པ།

ཆེ་དང་ལྷན་པ་གང་པོ་ཇི་ཅུམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་
 འདུག་པ་དང་འཛིག་པ་ཡིན། གང་པོས་སྒྲིས་པ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་ག་བྱ་འདི་ལ་བྱང་
 ཆེན་སྒྲིན་པའི་ཕར་བྱིན་ལ་སྒྲོད་ཅིང་འདོད་པས་དབེན། སྒྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་
 གྱིས་དབེན། རྟོག་པ་དང་བཅས་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་དབེན་པ་ལས་སྒྲོད་པའི་དགའ་
 བ་དང་། བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉི་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ། སྒྲིབ་བསྟན་པ་དང་། ཞར་ལ་རྟོགས་
 དགའ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། འདུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི། རྣམ་པ་
 དགའོ། །དེ་དག་གྱང་གང་ཞེ་ན། སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པ་འགོག་པ་ལས་
 ཡན་ལག་གིས་འདའ་བ་བསམ་གཏན་དམིགས་པས་འདའ་བ་གཟུགས་མེད་པའི་
 སྒྲོམས་པར་འདུག་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་བྱེད་
 སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་རྩ་བྱིན་པ་རྒྱག་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་
 པ་སྒྲོད་བྱེད་ཆོས་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པ་མཐོང་ལམ་དང་། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་
 རྩ་མཐོང་ཟེན་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། སྒྲོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་
 སོགས་མི་སྒྲོབ་ལམ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་དང་། གཞན་
 དོན་ལ་འདུག་པའི་རྒྱ་བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་པ་བཞི་དང་། གཞན་དོན་རྣམ་པར་
 དག་བྱེད་མི་དམིགས་པ་དང་ལྷན་པ། མི་དམིགས་པ་ཇི་ལྟར་བསྒྲོམ་ཚུལ་དངོས་
 པོ་བམས་ཅད་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོའི་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་རང་གི་
 བསྐྱབ་བྱའི་མཆོག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་རང་གཞན་

གྱི་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཐོན་གཤམ་དུག་དང་འབྲས་བུའི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་བམས་ཅད་
མཆིན་པ་ཉིད་དག་ལ་བསམ་པ་དང་སྒྲིབ་བས་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་མཆོན་
ཉིད་རྣམས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དང་། ཆོད་མེད་བཞི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་
པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་རྒྱ། རོ་བོ། འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། གང་གིས་
བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་འཕྲོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་བདུན་སྟེ། འདི་ལྟར། མཆོན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་
དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དགའ་བ་བསྐྱད་པ་དང་། དཔྱེད་པ་དང་།
སྒྲིབ་པའི་མཐའ་དང་སྒྲིབ་པའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་
ལ་དང་པོ་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་འདོད་པ་ལ་
སོགས་པའི་ས་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཆོ་བྱུང་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་སོགས་ཉེས་
དམིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རགས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་གོང་མ་རྣམས་ལ་
དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་དཔྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཐོས་བསམ་འདྲེས་
པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཐོས་བསམ་
ལས་འདས་ཏེ་གཙིག་ཏུ་བསྒྲིམ་པའི་རྣམ་པས་ནི་རང་གི་མཆོན་མ་ལ་དམིགས་
པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །དེ་ནི་སྒྲིམ་བྱུང་ངོ་། །གསུམ་
པ་ནི། ཐོག་མར་སྒྲིབ་པའི་ལམ་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་འདོད་པ་

ལ་སོགས་པའི་ས་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟོང་ཞིང་དེའི་
 རྟོགས་ཀྱི་གནས་རན་ལེན་དང་བྲལ་བ་འབྲོབ་པོ། །བཞི་པ་ནི། དེའི་འོག་རྩ་རྣལ་
 འབྱོར་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟོངས་པས་དགའ་བདེ་ཆུང་དུ་ལ་རེག་
 ཅིང་སྟོང་བ་ལ་དགའ་བས་དུས་དུས་སུ་དགའ་བར་གྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་ཅིང་རྟོགས་གཉིད་སོགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་འབྱིང་གསུམ་
 སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །ལྔ་པ་ནི། དེའི་འོག་རྩ་ཉོན་མོངས་པ་པ་ལ་ཆེར་སྤངས་པས་
 གྲུན་དགྲིས་མངོན་འགྱུར་མི་འབྱུང་ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་གྲུན་སྤངས་སམ་སྟོམ་པའི་
 རྟོམ་པ་འབྱུང་བས་སྤངས་མ་སྤངས་བརྟག་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པའི་མཆོན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། དེ་ལྟར་
 དབྱུང་པ་ན་ཉོན་མོངས་ཆུང་ཟད་མ་སྤངས་པར་ཤེས་ནས་ཉོན་མོངས་བམས་ཅད་
 དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆུང་དུ་གསུམ་སྟོང་བའི་གཉིན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །
 བདུན་པ་ནི། དེའི་འོག་རྩ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་
 ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ནི་སྟོར་བའི་ལམ་མོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དང་
 དྲུག་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་མོ། །ལྔ་པ་ནི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་མོ། །བདུན་པ་
 ནི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་མོ། །དང་པོ་དྲུག་ནི་ཉེར་སྟོགས་ཡིན་ལ། བ་མ་ནི་དངོས་
 གཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། རྣམ་གཞག་
 གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་བཞིའི། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་
 གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་བསམ་གཏན་ལ་ཡང་། རྩ་སྟོམས་འདུག་དང་། འབྲས་བུ་སྟེ་

བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་འོག་ས་
ལས་འདས་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
སྒྲེ་བ་གཞན་དུ་རྒྱ་སྒོམས་འཇུག་བསམ་གཏན་བསྒོམས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ནམ་རྒྱ་
མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་
སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲིས་ཐོབ་གྱི་ཆོས་རི་སྟེད་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་
མེད་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་ལྟར་གཉིས་གྱི། དང་པོ་རྒྱ་སྒོམས་འཇུག་གི་གཟུགས་
མེད་ནི། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདས་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་
ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྒྲེ་བའི་གཟུགས་མེད་ནི། སྒྲེ་བ་གཞན་
དུ་རྒྱ་སྒོམས་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་བསྒོམས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་སྒྲིན་ནམ་རྒྱ་
མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་མཆེད་སོགས་བཞིར་
སྒྲིས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲིས་ཐོབ་གྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཅིའི་སྤྱིར་བསམ་
གཏན་རྣམས་ཡན་ལག་གིས་འདའ་ཞིང་། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་དམིགས་པས་
འདའ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདྲ་
བའི་སྤྱིར་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་མེད་གྱི། གོང་མ་རྣམས་འོག་མའི་ཡན་
ལག་རགས་པ་དག་ལ་རེས་པར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་
ཡོད་ལ། དེའི་སྤྱིར་ཡན་ལག་གིས་འདའ་བ་ཞེས་བུའོ། །གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་
ནི་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་སྤྱིར་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བ་མེད་གྱི་རྣམ་
མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་སོགས་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་གོང་མ་རྣམས་འོག་

མ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དམིགས་པ་ནི་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ལ། དེས་ན་དམིགས་
 བས་འདའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་ལ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་བཞི་
 བའི་བར་རོ། །གཟུགས་མེད་ལ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་། ཅི་ཡང་དང་།
 འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་བར་བཞིའོ། །ཡང་བསམ་གཏན་རྣམས་དང་
 གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དག་པ་དང་། ཟག་མེད་
 གསུམ་གསུམ་ཡོད་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་མེད་མིན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་
 ཅན་དང་དག་པ་གཉིས་ཡོད་གྱི་ཟག་མེད་མེད་དེ། དེ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མི་
 གསལ་བས་དམིགས་རྣམ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་འདས་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་
 བའི་སྤྱིར་རོ། །ཉེར་སྟོགས་རྣམས་ལ་དང་པོ་ལ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་
 ཡོད་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་དག་པ་བ་འབའ་ཤིག་ཡོད་དེ། ཅིའི་སྤྱིར་ཉེར་སྟོགས་
 རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། འདི་དག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བར་བྱེད་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཉེར་སྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཟག་
 མེད་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། གང་གིས་འོག་མའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པ་དེས་ནི་གོང་མའི་
 ཉེར་སྟོགས་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་མི་རུས་ལ། གང་ཞིག་གོང་མའི་ཉེར་སྟོགས་ཐོབ་
 པ་དེས་ནི་འོག་མའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་སྐྱབ་གྱི་གོང་མའི་ཉེར་སྟོགས་
 ལ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་ཉེར་སྟོགས་ལས་འོག་མའི་དངོས་གཞི་ལ་སྐྱབ་སྒྲུབ་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །ཅིའི་སྤྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་སྟོགས་ལ་ཟག་མེད་ཡོད་ཅི་ན།

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱན་ལྷགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དང་
 པོའི་ཉེར་སྤྲེགས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བསྐྱབས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་ལམ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བུར་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་གཞིའི་སེམས་
 མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལག་པ་གཡས་པ་མེད་ན་གཡོན་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་
 པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་སྤྲེགས་ཀྱིས་ནི་ཁམས་གསུམ་
 ཀ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ལུས་པའི་ཕྱིར་མི་སྤྲེགས་པ་མེད་པ་ཞེས་
 ཀྱང་བྱའོ། །དངོས་གཞི་རྣམས་ཀྱིས་འོག་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་
 བྱེད་དེ། ཉེར་སྤྲེགས་ཀྱི་བྲལ་ཐོན་པས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་གཞི་ཟག་
 བཅས་རྣམས་ནི་རང་ས་དང་གོང་སའི་སྤང་བྱའི་གཉེན་པོ་མི་བྱེད་དེ། རང་སའི་
 བྱེད་པས་བཅུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་ས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་
 དག་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཙམ་དང་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་ལམ་
 ཡིན་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་གཞི་ཟག་
 མེད་རྣམས་ནི་རང་ས་དང་གོང་སའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བའི་ལམ་ཡང་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་
 བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཉེར་སྤྲེགས་རྣམས་ནི་འོག་ས་ཁོ་ནའི་གཉེན་
 པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་གི་མ་
 ཐོན་པས་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ལ། མི་མཐུན་སྤྲེགས་སྤྱོད་

བའི་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་མགནས་ཀྱི་ལམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་དངོས་གཞི་ཙམ་དང་། ཟུང་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།
 རྟོགས་དཔྱེད་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་གིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
 རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མཆོངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། དབེན་པ་ལས་
 རྩེས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ། གཉིས་པ་ནི། དཔྱེད་པ་
 གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་གི་རྟོག་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་ཆེ་བའི་
 སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མཆོངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་ལྡན་པ།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྡེའི་ནང་ནས་རྟོག་པ་ནི་ཆེས་རགས་པའི་བྱིར་
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་ཀྱང་སྟོང་ལྷན་པས།
 དེའི་བྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་རགས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བའི་བྱེ་བྲག་གི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་དང་ཟུང་པར་ཅན་
 གཉིས་ཡོད་ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་རང་ས་
 ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་སྟོང་མི་ལྷན་པའི་བྱིར་དེ་དག་ལ་ཙམ་པོ་དང་
 ཟུང་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་དཔྱེ་མེད་དོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི། ནང་རབ་ཏུ་དང་
 བ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་གིས་རྟོག་དཔྱེད་ལས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་
 ཏུ་བྱེ་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མཆོངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་
 རྩེས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་
 པ་ནི། དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་གིས་དགའ་བ་ལས་

418

བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡང་སྤངས་པའི་ཚོར་བ་བདང་སྟོམས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ནི་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་དང་ཆུང་དུ་རྒྱུ་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་རྒྱུ་ལ་འཆོ་སྟེ། དེ་དག་གིས་བསམ་གཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཐོབ་པར་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བ་ལ་གོགས་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སྟེ། དེ་དག་གིས་སེམས་ལས་སྤྱད་པ་མཆོག་དུ་འགྱུར་བ་ལ་གོགས་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའོ། །འབྲིང་དང་བྲལ་བ་ནི་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའོ། །ཆུང་དུ་དང་བྲལ་བ་ནི་བཞི་པ་སྟེ། དེའི་སྤྱིར་བཞི་པ་ནི་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་སེམས་ལས་སྤྱད་པའི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་སྟེད་པའི་ཚོར་བ་མཐའ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་འདུ་གེས་ཉིད་ཡུལ་ལ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུད་འབྱུག་བྱེད་དུ་རྟོགས་ནས་འདུ་གེས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་འདུག་རྣམས་བསྒྲེལ་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ཡང་དང་པོར་གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་འདུ་གེས་ཉིད་རགས་པར་མཐོང་ནས་ནམ་མཁའི་འདུ་གེས་ཀྱིས་དེ་སྟོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་སྤངས་པ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ཐོབ་པོ། །དེའི་འོག་དུ་ནམ་མཁའི་འདུ་གེས་དེ་ཉིད་སྟོང་བའི་དོན་དུ་རྒྱུ་གེས་ཀྱི་འདུ་གེས་དེ་སྟོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་སྤངས་པས་རྣམ་

གཤམ་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་མཆེད་ཐོབ་པོ། །དེའི་འོག་དུ་རྒྱུ་གཤམ་གྱི་འདུ་གཤམ་གྱི་འདུ་གཤམ་
 དུ་མཐོང་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་གཤམ་དེ་སྒྲོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་སྒྲོང་སྒྲོང་
 བས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲེ་མཆེད་ཐོབ་པོ། །དེའི་འོག་དུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་གཤམ་
 དེ་ལ་ཡང་ཉེས་དམིགས་སུ་བརྟུན་ནས་འདུ་གཤམ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་འདུ་གཤམ་
 གྱི་དེ་སྒྲོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་སྒྲོང་སྒྲོང་བས་འདུ་གཤམ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་
 ཐོབ་པོ། །འདི་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འདུ་གཤམ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མ་རྟོགས་
 པ་ལས་གཞན་མེད་པས། དེའི་བྱིར་འདིའི་གོང་ན་འཛིག་རྟོག་པའི་གནས་གཞན་
 མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་མཆེད་ནི། སྒྲིབ་པའི་དུས་སུ་གཟུགས་
 དང་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤེགས་སྟེ་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དེ་ཉིད་མངོན་
 དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅི་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་
 ཡས་སྒྲེ་མཆེད་ནི། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲུལ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་
 ཉིད་ཀྱང་མཐའ་ཡས་སོ་སྒྲུལ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །ཅི་
 ཡང་མེད་པའི་སྒྲེ་མཆེད་ནི་གཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྒྲུལ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་
 དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ནི།
 འདུ་ཤེས་ནི་ནད་དང་འབྲས་དང་བྱུག་རུའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཀུན་དུ་མོངས་
 པའོ། །འདུ་ཤེས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ནི་ནི་བ་གྱ་ནོམ་པའོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་
 དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅི་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །

བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་རང་སའི་ཉོན་མོངས་
 དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་ཅི་གཅིག་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྟོན་
 པ་ཤས་ཆེ་བ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་རོ་སྟོང་བའི་སྟོན་པ་དང་མཚུངས་
 པར་ལྷན་པའོ། །ལྟ་བ་ཤས་ཆེ་བ་ནི། སྟོན་གྱི་མཐར་ཏྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་
 སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ར་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ་ནི། བྱད་པར་མ་བློབ་པར་སེམས་ཁེངས་
 པར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །ཐེ་ཚོམ་ཤས་ཆེ་བ་ནི། རང་གི་གནས་པ་ལ་བར་
 ལམ་ཡིན་སྟུང་སྟུ་སོམ་ཉི་ཟ་བའོ། །དེ་དག་ནི་ས་བོན་རུལ་པ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་
 སྟོན་མི་འཕེན་པའི་བྱིར། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་མ་ཡིན་ལ། བསམ་
 གཏན་དང་འདྲ་བས་བསམ་གཏན་དུ་ཉི་བར་བཏགས་པ་ཅུམ་མོ། །དག་པ་ནི། རང་
 སའི་ཉོན་མོངས་པས་མ་བསྐྱད་པའི་དགེ་བ་ཅི་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་
 པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་དང་། གནས་པ་ཆ་མཐུན་དང་། བྱད་པར་ཆ་
 མཐུན་དང་། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། དག་པའི་
 བསམ་གཏན་གང་གིས་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སའམ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྟེ་བ་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་འཇུག་ཐོགས་སུ་རང་ས་དང་
 གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་དག་པ་གཞན་འདྲེན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་གི་
 མཇུག་ཐོགས་སུ་ས་གོང་མའི་བསམ་གཏན་དག་པ་བ་གཞན་རྣམས་བློབ་པར་
 བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། གང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 ལམ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའོ། །སྟོན་ཅི་ལ་ནི་བྱད་པར་ཆ་མཐུན་མེད་དེ། དེའི་གོང་ན་

ས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་བཞི་བཞི་ཡོད་པར་གྲེས་པར་
 བྱའོ། །བདེན་པའི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་
 བོ་ཟག་མེད་ཅེས་བྱའོ། །བཞི་པ་ལ། ཡན་ལག་དང་། གྲངས་དང་། གོ་རིམ་ངེས་
 པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསུམ་གྱིས་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་
 དོན། གྲངས་ངེས་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་
 ལག་ལྟ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་། དབྱེད་པ་དང་། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་།
 བདེ་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པའོ། །གཉིས་པར་ནི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། རང་རབ་
 ཏུ་དང་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་སེམས་རྩེ་
 གཅིག་པའོ། །གསུམ་པར་ནི། ཡན་ལག་ལྟ་སྟེ། དྲན་པ་དང་གྲེས་བཞིན་དང་
 བཏང་སྟོམས་དང་བདེ་བ་དང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའོ། །བཞི་པར་ནི། དྲན་པ་དང་
 བཏང་སྟོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྟུག་བསྐྱལ་ཡང་མ་ཡིན་
 པའི་ཆོར་བ་དང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་རྟོག་པ་ནི། འདོད་པ་རགས་པའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་ནི་བའོ་ཞེས་ཀྱན་
 ཏུ་ཆོལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དབྱེད་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་དང་
 ཏུང་བ་དང་ཆེ་རིང་བ་དང་བྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་བྱུང་པར་ཞིབ་མོར་དབྱེད་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དེ་གཉིས་ནི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ། འདོད་པའི་འདོད་
 ཆགས་དང་གཞོད་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་སོགས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་ཏོ་མི་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་

དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏེ། དེ་
 དག་གིས་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱིར་རོ། །
 སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་དཔྱད་
 སོགས་གཉིན་པོ་དང་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་འདུག་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནི། དུན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་
 གྱི་རང་རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །རྟོག་དཔྱད་སོགས་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་སྟོང་བའི་བྱིར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་
 སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་
 གསུམ་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་མི་བརྟེན་པའི་དུན་པ་དང་བྱིང་གོད་ལ་
 བྱ་ར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་། སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཛོགས་པའི་འདུ་བྱེད་
 བཏང་སྟོམས་རྣམས་ནི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་དགའ་བ་ལ་
 སོགས་པ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་སྟོང་བའི་བྱིར་རོ། །
 དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་བཞི་
 པ་ལ། དུན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་ནི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་
 དག་གིས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་བའི་
 བྱིར་རོ། །ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །ཅིའི་བྱིར་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ལ་དུན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་གཉིན་པོའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་མ་བཞག་ཅི་ན། དང་པོ་ན་དུན་པ་ལ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་

མཛོན་པར་བརྒྱབ་པས་རང་གི་རོ་བོས་ལས་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་གཉིན་པོའི་ཡན་
 ལག་རྩ་མ་སྒྲིམ་ལ། གཉིས་པ་ན། རང་གི་རོ་བོས་ལས་བྱེད་ཀྱང་དགའ་བས་ཟེལ་
 གྱིས་གནན་པའི་བྱིར་རང་མིང་གིས་མ་སྒྲིམ་ལ་ནང་རབ་རྩ་དང་བ་ཞེས་པའི་མིང་
 གིས་སྒྲིམ་སོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི་དགའ་བའི་ཀུན་ནས་ད་གྱིས་པ་ལས་
 གྲོལ་བའི་བྱིར་དྲན་པ་སོགས་རང་མིང་གིས་སྒྲིམ་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་ནི་
 བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་བཅས་ཅན་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་དྲན་པ་དང་བཏང་སྒྲིམས་ལ་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒྲིམ་བརྟན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་བྱེ་བྲག་
 ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། རྟོག་དབྱེད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བའི་བྱེ་
 བྲག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་མ་རྫོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དགའ་བ་ལས་འདོད་
 ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་དང་བྲལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལན་འདོགས་ཡོངས་སུ་མ་
 རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་ཁྱད་པར་
 ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དང་གྲོལ་བའི་བྱེ་བྲག་
 དངོས་སུ་དག་པ་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཅིའི་བྱིར་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ལ་དབེན་པ་ལས་སྒྲིམ་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
 དེའི་དགའ་བདེ་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་རྣམ་འཛེ་སོགས་སྒྲིག་པ་མི་དག་
 བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཅུང་ལས་སྒྲིམ་པའི་བྱིར་རོ། །ཅིའི་བྱིར་གཉིས་
 པ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྒྲིམ་པའི་དགའ་བདེ་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་དགའ་བདེ་

དེ་དག་ནི་རྟོག་དཔྱད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡོངས་སུ་
 རྟོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱིར་རོ། །དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་བདེ་བའི་རང་
 བཞིན་རིམ་ལྟ་བུ་ཞེས། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་ནི། དགའ་བ་ནི་ཡིད་ཤེས་ལའོར་གྱི་
 ཚོར་བ་སེམས་པ་ཡིན་ལ། བདེ་བ་ནི་གིན་ཏུ་སྒྱུར་ས་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 མདོ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་དགའ་བ་ནི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བདེ་བ་ནི་དབང་ཤེས་ལའོར་
 གྱི་ཚོར་བ་སེམས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་སྦྱོར་ཞེས་འབྱུང་བའི་
 བྱིར་དང་། གིན་ཏུ་སྒྱུར་ས་པ་ནི་བདེ་བར་སྤོང་གསལ་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་
 ར་གིན་ཏུ་སྒྱུར་ས་པ་ཆེས་ཁུད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཡང་བདེ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་
 མ་སྦྱོས་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིར་བསྐྱུ་བར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིད་ཤེས་ལའོར་
 གྱི་ཚོར་བ་སེམས་པ་དེ་ཉིད་ཡིད་ཤེས་ལའོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་
 བྱིར་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ཁ་ནང་དུ་
 བྱོགས་ཏེ་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱིར་བདེ་བ་ཞེས་
 བརྗོད་གྱི་དེ་གཉིས་རྩིས་བྱ་དང་མ་ཡིན་ལོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་ནི་ཡིད་
 ཤེས་ལའོར་གྱི་ཚོར་བ་སེམས་པ་དེ་ཉིད་དུན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་ཡོངས་
 སུ་བཞིན་པས་སེམས་གཡོ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་དགའ་བ་ཞེས་མི་བརྗོད་ལ།
 ཁ་ནང་དུ་བལྟས་ཏེ་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱིར་བདེ་
 བ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅིའི་བྱིར་བསམ་གཏན་རྣམས་ཡན་ལག་ལྟ་དང་
 བཞིར་ངེས་ཤིང་། གཞོད་པ་སྦྱོར་བ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། ཕན་པ་སྒྱུབ་པ་

ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་ཡན་ལག་ལྷ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་
མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་རྣམ་པར་མ་བཞག་ཅི་ན། བསམ་ཅད་ཀྱང་ཞི་གནས་
སུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་བྱ་དད་པ་རྣམ་པར་མ་བཞག་གོ། །གསུམ་པ་ནི།
ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་བཞིར་ངེས་ཀྱི་མང་བའམ་ཉུང་བ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། བསམ་
གཏན་པ་རྣམས་ནི་བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཆོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཆོལ་
བར་བྱེད་གྱི་བཏང་སྒྲུལ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཆོལ་བར་མི་བྱེད་དེ། བྱིས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་
ཆོར་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། རགས་པ་དང་། སྤྱ་བའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་ཡིད་མི་
བདེ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཆོར་བ་རགས་པ་ལས་
ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་སྒྲོགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་
དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྤྱུག་བསྐྱེལ་སྤྱ་བ་ལས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །བསམ་
གཏན་དང་པོ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བསམ་ཅད་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱུག་
བསྐྱེལ་དབང་པོ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། བསྐྱ་བར། ཅིའི་ཕྱིར་
བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དབང་པོ་མ་སྤངས་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ། དེ་ལ་
དེའི་སྒྲོགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ། སྤྱུག་བསྐྱེལ་
དབང་པོ་སྤངས་པར་འབྱུང་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱེད་པར་
མི་དམིགས་པར་འབྱུང་བས། དེའི་ཕྱིར་མ་སྤངས་པ་ཁོ་ནར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་

གསུངས་པ་ཁོ་ནའོ། །བདེ་བའི་ཚོར་བ་ཡང་རགས་པ་དང་། ལྷ་བ་གཉིས་ཡིན་ལ།
 བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི་བདེ་བའི་ཚོར་བ་རགས་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཡིད་བདེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། བདེ་
 བའི་དབང་པོ་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ལྷ་བ་
 ལས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏོ། །དེ་བས་ན་བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཚོར་བ་
 ལྷ་བ་རྣམས་པ་བཞི་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་
 བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བསྐྱེལ་བར། ཅིའི་ཕྱིར་བཞི་ཁོ་ནར་
 ཟད་དེ། ཆེ་མང་བ་ཡང་མ་ཡིན། ཆེས་ཉུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས། ལྷ་བ་པ། བདེ་བ་
 དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས་གིན་ཏུ་འདས་གིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་
 མཐར་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་དུ་བདེ་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས་གིན་ཏུ་འདས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་ཚོར་བ་ལས་
 ངེས་པར་འབྱུང་བས་རབ་དུ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་རྣམས་ནི་འདུ་གཤམ་
 ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བས་རབ་དུ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདུ་གཤམ་ནི་གཉིས་ཏེ།
 ཕྱི་རོལ་གཟུགས་དང་། ཉང་རྣམ་གཤམ་ལས་བཟླ་འཛིན་གྱི་འདུ་གཤམ་གཉིས་སོ། །
 དང་པོ་ལ་ཡང་སྤང་བྱ་གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་ འདུ་གཤམ་དང་། གཉིན་པོ་ནམ་
 མཁའི་འདུ་གཤམ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་མཆེད་དང་། རྣམ་གཤམ་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་མཆེད་གཉིས་སོ། །
 རྣམ་གཤམ་ལ་བཟླ་འཛིན་ལ་ཡང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་གཤམ་ལ་ཞེན་པ་དང་། དེའི་

གཉིན་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཅི་
 ཡང་མེད་པའི་སྒྲེ་མཆེད་དང་། གཉིས་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་
 ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་བཞི་ལས་མི་མང་ཞིང་མི་
 ཉུང་དོ། །གོ་རིམ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་རི་ལྡར་སྒྲེ་བའི་རིམ་པས་བཞག་གོ། །
 གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་རྒྱུད་ཏུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་
 ཡོངས་སུ་བསྒྲེམ་པ་ལས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཆོངས་རིས་དང་ཆོངས་པ་མདུན་ན་
 མདོན་དང་ཆོངས་ཆེན་རྣམས་སུ་སྒྲེ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་
 གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་རྣམས་རྒྱུད་ཏུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བསྒྲེམ་པ་
 ལས་གོ་རིམ་བཞིན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་རྣམས་ཀྱི་
 སྒྲེ་བ་གསུམ་གསུམ་འགྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་འབྲིང་
 དང་རྒྱུད་ཏུ་དང་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྒྲེམ་པ་ལས་ནི་གཟུགས་མེད་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ་
 བ་མཐོན་པོ་དང་དམའ་བ་དང་ངན་པ་དང་བཟང་པོ་ཅི་རིགས་པ་འགྲུབ་པར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྒྱུད་ཏུ་ནི། སྒྲེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་པའོ། །འབྲིང་ནི་གང་
 རུང་དང་ལྡན་པའོ། །ཆེན་པོ་ནི་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པའོ། །གཉིས་པ་ཆོང་མེད་
 བཞི་ཕྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ། རོན་དུག་གི་དང་པོ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི། བུམས་པ་ནི་
 བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་གྱེ་
 མ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྷན་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུལ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་
 པར་འབྱོར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་པོ། །སྒྲིང་རྩེ་ནི། ལྷུག་བསྐྱེལ་ཅན་གྱི་

སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱི་མ་སྟེག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟེམ་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དགའ་བ་ནི། བདེ་བ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་
 བདེ་བ་དང་མ་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟེམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །བཏང་སྟོམས་ནི། ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱི་མ་འདི་དག་འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟེམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །ཡང་ན་
 ཉེ་རིང་བར་མའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མཉམ་སྟོམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །གཉིས་
 པ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་
 དང་། དམིགས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྩིས་ཡོད་ལ་དམིགས་ནས་
 སྟེག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། སོ་སོ་སྟེ་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤང་པོའི་ཆོས་ཅམ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་ཉེ་བར་བཏགས་
 པ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤང་པོ་བདེན་པའི་རང་
 བཞིན་མེད་པ་སྟེ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་ལ་དམིགས་པའོ། །
 དེ་ནི་ཆོས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་
 ནོ། །གསུམ་པ་ཡུལ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་གཞོན་སེམས་དང་རྣམ་
 པར་འཆོ་བ་དང་མི་དགའ་བ་དང་། ཆགས་སྤང་གི་གཉེན་པོར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམ་སྟེ། སུ་མེད་དུ། ཆད་མེད་པ་ནི་
 བཞི་ཡིན་ནོ། །གཞོན་སེམས་ལ་སོགས་གཉེན་པོའི་བྱིར། །ཞེས་པ་དང་། སྟོན་

ཡུལ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་སྟོད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་པར་དུ་
 སྟོང་རྗེའི་ཡུལ་ནི། འཁོར་བ་དང་མྱུང་འདས་གཉིས་ཀ་ལ་དགའ་བ་དང་། བར་
 བྱེན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེང་རྒྱན་ལས།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་དེར་བཞུགས་ནས། །རི་དབང་མཐོ་སྟོང་བཞུགས་བཞིན་
 འགྲོ་ལ་གཟིགས། །ཞི་ལ་མདོན་དགའི་འགྲོ་ལ་འདྲ་བྱགས་རྗེ་ན། །སྤྱིད་ལ་མདོན་
 དགའི་སེམས་ཅན་བཞན་ཅི་སྟོས། །ཞེས་དང་། བཀྱེན་ལ་བརྟེ་དང་མ་རུང་པ་ལ་
 བརྟེ། །ཀྱན་ལ་བྱུགས་ལ་བརྟེ་བག་མེད་རྣམས་ལ་བརྟེ། །ཡུལ་གྱི་གཞན་དབང་
 ཅན་ལ་སྟོང་བརྟེ་དང་། །ལོག་པར་མདོན་ཞེན་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 བར་བྱེན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་རིམ་པ་བཞིན་སྒྱུར་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
 རབ་འབར་དགའི་དབང་དུ་སོང་། །སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱིས་ལོན་ཐུན་པས་སྦྱིབས། །
 བཟོད་དགའི་ལམ་ལ་རབ་དུ་ཞུགས། །འཆིང་བ་ཆེ་དང་ཡང་དག་ལྟན། །ཟས་
 ཆེན་དུག་དང་འདྲེས་ལ་ཞེན། །ལམ་ནི་རབ་དུ་སྟོར་གྱུར་པ། །ལམ་གོ་ལ་རབ་
 ཞུགས་སྟོབས་ཆུང་བའི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོང་རྗེའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 དེ་ལ་རབ་འབར་ནི་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའོ། །དགའི་དབང་དུ་སོང་བ་
 ནི་དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པ་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་བྱས་པའོ། །སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱིས་ལོན་ནི་
 རན་སོང་བ་རྣམས་སོ། །ཐུན་པས་སྦྱིབ་པ་ནི་ལས་འབྲས་མི་འདྲ་བ་ལ་སྟོངས་པ་
 རྣམས་སོ། །བཟོད་དགའི་ལམ་ལ་རབ་དུ་ཞུགས་པ་ནི་རིགས་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་

རྣམས་སོ། །འཆིང་བ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྷ་བས་རྒྱད་བཅིངས་པ་རྣམས་
 སོ། །ཟས་ཆེན་དུག་དང་འདྲེས་པ་ལ་ཞེན་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་རོ་སྤྱོད་བ་
 རྣམས་སོ། །ལམ་རབ་ཏུ་སྟོར་བ་ནི་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་སོ། །ལམ་གོ་ལ་
 བར་ཞུགས་པ་ནི། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་གྲེག་པ་རྒྱུད་དུ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་སོ། །
 སྟོབས་རྒྱུད་བ་ནི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་རྣམས་ཏེ་དེ་དག་ནི་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་རྗེའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་བསྒྲུལ་ཚུལ་ནི། བྱམས་པ་དང་
 སྟོང་རྗེ་དང་དགའ་བ་གསུམ་ནི། དང་པོར་མཛའ་བཤེས་དང་། དེ་ནས་བར་པ་
 དང་མཐར་དགུལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུལ་སྟེ། བྱ་གཅིག་པ་དང་། དགུ་བོ་ལ་བདེ་
 བ་དང་ཕྱད་འདོད་དེ། སྟུག་བསྐྱེལ་བྲལ་བར་འདོད་པ་སོགས་མཚུངས་པར་གྱུར་
 པ་ན་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཏང་སྟོམས་ནི། དང་པོ་ག་མལ་པའི་སྟོགས་ལ་བརྟེན་
 ནས་བསྒྲུལ་ལ། མཐར་མཛའ་བཤེས་དང་དགུ་བོ་ལ་མཚུངས་པར་ཆགས་པ་དང་
 སྟང་བ་མི་སྟེ་བ་ན་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་བསྒྲུལ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཏིང་ངེ་
 འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱེ་བ་ཕྱག་ཁྲིག་གཏམས་པའི་ཞིང་དག་ན། །མཆོད་པ་རྣམ་
 པ་དཔག་མེད་ཅི་ཡོད་པ། །སྟེས་བྱ་མཆོག་ལ་ཉིན་རེ་རྟག་མཆོད་པས། །བྱམས་
 པའི་སེམས་ལ་གྲངས་དང་ཆར་མི་འཕོད། །ཅིས་དང་། མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་མཉམ་པ། །རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པའི་སེམས་འཛིན་ཅིང་། །སྟོང་རྗེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མི་གཏོང་ཞིང་། །དགའ་
 བས་ལ་ཁོར་བ་ན་ནི་སྟོབ་མེད། །བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོས་སྟོན་རྣམས་སྤངས་པས་

ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་མི་བྱམས་པར་གྱུར་པ་
 དང་། །དེ་དག་གྱང་ནི་བསྐྱར་བ་དང་། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། །དུག་
 དང་མཆོན་གྱིས་གཞོད་མེད་དང་། །འབད་པ་མེད་པར་དོན་ཐོབ་དང་། །ཆངས་
 པའི་འཇིག་རྟེན་སྒྲེ་འགྱུར་ཏེ། །གལ་ཏེ་གྲོ་ལ་བར་མ་གྱུར་གྱང་། །བྱམས་ཆོས་
 ཡོན་ཏན་བརྒྱན་ཐོབ་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དུག་པ་སྒྲོ་དོན་ནི། ཡུལ་སེམས་ཅན་
 ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པས་སམ་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་
 ན་ཚད་མེད་པ་དང་། །འདི་བསྐྱེམས་པས་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྒྲེ་བས་ན་
 ཆངས་པའི་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་མདོན་དུ་བྱོགས་པ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལ། དབྱེ་བ་
 སྒྲིར་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་
 གྱི་དང་པོ་ནི། འདུག་པའི་འོག་དུ་གསུམ་པ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་འཆད་དེ། གོང་དུ་
 བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལ་འདུག་པར་བྱས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་
 དངོས་སུ་བྱོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྒྲེ་བས་སོ། །གཉིས་པ་རྩ་བ་ནི།
 ཤེས་པར་བྱ། རི་ལྟར་ན། ཆོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པས་སོ། །གང་ཞིག་ན།
 བརྟེ་བ་ནས་སྒྲིང་པོའི་བར་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གྱང་མདོ་ལས། བརྟེ་བ་ནས་བྱང་
 དུ་འབྲེལ་བའི་བར་བརྟེ་ནི་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་ལས་འབྲོས་ནས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་
 པ་ཞེས་བརྗོད་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཅི་ཙམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་གོ་ཆ་བགོས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་ལགས་ཞེས་པའི་ལན་དུ་གོ་ཆའི་སྒྲུ་

འདྲུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་ན་ལོ། །ཐབས་མཁས་མན་ཆད་བདུན་ནི། འདྲུག་
 རྒྱལ་ལས་འབྲེལ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ལགས།
 རི་ཅོམ་གྱི་ན་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རིག་པར་བགྱིད་ལ།
 ཐེག་པ་དེས་གང་ནས་བྱང་རྒྱལ་པ་ལགས། ཐེག་པ་དེ་དག་དུ་གནས་པར་འགྱུར་
 ལ། ཐེག་པ་དེས་གང་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལགས་ཞེས་ཤེས་རབ་དང་སྒྲིང་
 རྒྱུ་སྒྲུབ་བ་དང་། དེ་དག་ལན་ཚུན་ཐ་མི་དང་བ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
 ལས་འདས་བ་དང་། རྒྱུ་བ་ཤིན་ཏུ་ཡངས་བ་དང་། རྟོགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་
 ནས་དྲི་བ་ལྡེའི་ལན་ནི་བར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་ན་པར་མཛད་དེ། དེ་ལ་ཐབས་
 མཁས་ནས་གཟུངས་གྱི་བར་ལྷ་ནི་དྲི་བ་དང་པོའི་ལན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངོ་བོ་བསྟན་
 པའི་སྒྲོ་ནས་གསུངས་ལ། སའི་ཚྷགས་ནི་དྲི་བ་གཉིས་པའི་ལན་བསྟན་པའི་སྒྲོ་
 ནས་གསུངས་ཤིང་། གཉིན་པོའི་ཚྷགས་ནི་དྲི་བ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ལན་བསྟན་པའི་
 སྒྲོ་ནས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དྲི་བ་གསུམ་པའི་ལན་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་གང་ཡང་
 འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེ་གང་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི། དེ་མི་དམིགས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གང་ན་བ་དེར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་གཉིན་པོའི་ཚྷགས་མདོར་བསྟན་པ་གསུངས་ཤིང་། དྲི་བ་བཞི་པའི་ལན་ནི།
 རབ་འབྱོར་ཁྱོད་གྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེ་གང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་བེར་
 བ་དེ་ནི། ཐེག་པ་དེ་གང་དུ་ཡང་གནས་པར་མི་འགྱུར་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་

ལྷ་ར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ། འོན་ཀྱང་ཐེག་པ་དེ་ནི་མི་གནས་
 པའི་ཚུལ་གྱི་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་གཟུང་རྟོག་དང་
 པོའི་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་ཤིང་། དྲི་བ་ལྷ་པོའི་ལན་ནི། རབ་
 འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་ཐེག་པ་དེ་སུ་ཞིག་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུར་
 ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཐེག་པ་དེས་སུའང་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 གཟུང་རྟོག་གཉིས་པའི་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་
 འགྲེལ་པ་ལ་ཆོགས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན། རི་ལྷ་ར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ། གྲངས་
 ངེས་པ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་བསྟན་ནས་གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་བཞིའི་དང་པོ་ནི། སྒྲིང་
 རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་དེ། བྱང་ཆེན་དངོས་
 སུ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱའི་ཆོགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། འདི་
 དག་གིས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་རོ་པོས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འབྲས་བུར་འཛོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་གིས་བྱང་ཆེན་འབྲས་བུར་འཛོན་པར་བྱེད་ཅི་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
 བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡི་འདའ་བར་མཚན་ཉིད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་
 བས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་དོན་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པར་མི་དམིགས་པས་
 རྒྱ་དང་འབྲས་བུས་བསྐྱེས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་མཐའ་དག་སྐྱབ་པའོ། །དེ་
 དག་གྱང་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཅི་ན། སྒྲིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་བདུན་ལོ། །

གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་ནི། འདི་ཐམས་ཅད་གྱང་གཉིས་སུ་བསྐྱེ། གང་

བཤོད་པ་བྱང་སེམས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པར་འཛིག་བྱེད་གྱི་ཆོས་དང་། གང་
གིས་བཤོད་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་དག་གྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དང་པོ་
བཅུ་དང་། ཐ་མ་བདུན་ཏེ། དང་པོ་ཡང་བསམ་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། སྤྱིང་ཞིའི་
མཐའ་ལས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་གསུམ་སྟེ། གཅིག་དང་། རྒྱུག་དང་།
གསུམ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་བཤོད་བྱེད་ལམ་གྱི་རང་བཞིན།
དེས་ཇི་ལྟར་བཤོད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་ཡང་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱ་དོ་པོ་འབྲས་
བྱ་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐབས་མཁས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
གཅིག་དང་གཉིས་དང་། གཅིག་དང་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་དང་སྤྱིང་པོ་སྟེ།
མཐོང་བ་དང་སྒྲུམ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཕྱི་མ་དང་ཡོན་ཏན་
རྣམས་གྱི་གཞི་བྱེད་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱིང་བྱེད་གྱི་གཉིན་པོའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་
མཁེན་དུ་བཤོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འདི་དག་ལས་མང་མི་དགོས་
ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུས་པས་ཆོགས་གྱི་རྒྱབ་པ་བཅུ་བདུན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། གཞན་
དོན་དུ་ཕར་ཕྱིན་རྒྱུག་ལྟར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བསམ་པས་གོ་གོས་པའི་གོ་ཆའི་
རྒྱབ་པ་དང་ལྟན་པའི་བྱང་སེམས་ནི་སྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྟན་པས་གཞན་
རྒྱུག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མདོན་དུ་བྱེད་
དོ། །སྤྱིང་རྩེས་ཡིད་གདུང་པ་རྣམས་ནི་སྤྱིན་པས་བཀྲེས་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུག་
བསྐལ་བསལ་སྟེ་ཆོ་འདིའི་བདེ་བ་ཉི་བར་རྒྱབ་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་གྱིས་བདེ་འགྲོའི་
རྒྱལ་བཀོད་པས་མ་འོངས་པའི་བདེ་བ་ཉི་བར་རྒྱབ་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་

འགྲུལ་དང་། བསམ་གཏན་ནམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པའི་སྒོ་
 བས་སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་མ་འདྲེས་པ་གཅིག་རྒྱུ་དེས་པའི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་མུང་འདས་ལ་བཀོད་པས་གཏན་དུ་བའི་བདེ་བ་ཉི་ཤེས་བསྐྱེད་པས་ན་
 བྱིན་རྒྱལ་གི་སྒོ་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་ནོ། །དེ་དག་གྱུར་མཚན་འཛིན་དང་
 འབྲེལ་བས་འཁོར་བར་འཆིང་བས། དེའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་སུ་མི་དམིགས་
 པའི་སྒོར་པ་ཉིད་ལ་སེམས་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྡན་པ་ལ་
 ལྷག་མཐོང་སྒྱེ་བས་སྒོར་པ་ཉིད་ཏྲོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། གཤམ་དང་བྲལ་
 པའི་སྒོར་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཅན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་
 བར་འགྲུང་བས་ཤེས་རབ་དང་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་རྒྱུ་འབྲེལ་བ་དང་། བྱང་རྒྱུ་འབྲུག་པའི་
 ལས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 སྐྱེ་བ་པའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་གཤམ་མཐས་དང་། གཤམ་མཐས་དང་ལྡན་
 པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་སྒོར་པ་ཉིད་ཏྲོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།
 ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 བྱེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་འབྱུང་བས་བསོད་ནམས་དང་། ཚོགས་གཉིས་གོམས་
 བར་བྱས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏྲོགས་པའི་ཕྱིར་ལས་ལ་འབད་བས་མཐོང་བ་དང་
 སྒོམ་པ་ལ་དགོས་པའི་ལས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཚོགས་དང་དོན་བསྐྱེད་པ་མང་པོར་མི་
 བརྗེད་པའི་དྲན་པ་བརྟགས་པ་མེད་པར་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་ཚོགས་ལོབས་པའི་གཟུངས་
 ཀྱི་ཚོགས་ཏེ། འདི་ལ་བཞི། དང་པོ་གཟུངས་ཀྱི་དོ་བོ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་

པར་ལྟ་པའི་དྲན་པ་དང་གཤམ་རབ་ཡིན་ལ། གསང་སྤྲུགས་ནི་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་
 མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། ལ་ར་པ་ཅ་ན་ལ་སོགས་པའི་ཡི་
 གེ་ལ་དམིགས་ནས་ལ་ནི་ཚོས་བཤས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲེ་ལ་སྒྲེས་པའི་སྒྲིབ་ཞེས་ཡི་གེ་
 སྒྲོབ་པ་ནིང་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་བསྒྲེམས་པས་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་རྒྱུགས་པ་ན་སྒྲོབ་
 ཉིང་ལ་མི་སྤྲུག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གཤམ་རབ་ནི་བཟོད་པའི་གཟུངས། དེ་ནས་
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཚོས་རྒྱམས་ཀྱི་ཚིག་དང་དོན་གོ་རིམ་
 དེ་ནིང་ཀྱི་ཡུན་རིང་དུ་འཛིན་པར་རྟུས་པ་ནི་ཚིག་དང་དོན་ཀྱི་གཟུངས་སོ། །ཉིང་
 རེ་འཛིན་དང་གཤམ་རབ་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྤྲུག་པ་ནི་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་སྒྲོབ་
 པར་རྟུས་པའི་གསང་སྤྲུགས་བརྩོམ་པར་རྟུས་པ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཟུངས་སོ། །
 གསུམ་པ་ས་མཆོམས་ནི། ཚིག་དང་དོན་ཀྱི་གཟུངས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་དང་།
 བཟོད་པའི་གཟུངས་སྒྲོབ་ལམ་ནས་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཟུངས་མཐོང་ལམ་
 ནས་སོ། །བཞི་པ་སྒྲ་དོན་ནི། འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་གཟུངས་ཏེ་ཚིག་དང་དོན་
 འཛིན་པས་སམ། ལེགས་པའི་ལམ་ལས་མི་ཉམས་པར་འཛིན་པས་སོ། །གཟུངས་
 ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟོགས་པ་རྒྱམས་རྟོགས་པ་སྤྱི་པའི་རྟོན་བྱེད་པ་དྲང་
 ཡོན་ཏན་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ས་དང་། མི་མཐུན་སྤྱོགས་སྒྲོབ་པའི་སྤྱིར་གཉིན་
 ཐོའི་ཚོགས་སོ། །དེས་ན་འདི་དག་གི་གོ་རིམ་ནི་བཤད་པའི་རིམ་པའོ། །

གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཡེ་གཤམ་དང་། ས་
 དང་། གཉིན་ཐོའི་ཚོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ཡུལ་སྒྲོབ་

ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། སྟོང་གཞི་
 རོས་གཟུང་དེ་རི་ལྟར་སྟོང་པའི་ཚུལ། ཞར་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་
 དབྱུང་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ། འདིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་
 བཅད་པས་སྒྲིས་པ། རང་དང་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ནང་ནི་མིག་སོགས་ནང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་
 རྣམས་ཏེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བྱི་ནི་གཟུགས་སོགས་
 བྱིའི་སྒྲིམ་ཆེད་རྣམས་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་མ་བློན་པའི་བྱིར་རོ། །བྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ནི།
 དབང་པོའི་རྟོན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་བློན་པ་དང་དབང་པོས་མ་
 བསྐྱུས་པའི་བྱིར་རོ། །སྟོང་པའི་དཔོན་པོ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་སྟེ།
 སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པའོ། །སྟོགས་བརྩམ་ནི་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 གཞི་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་སྟོགས་ཀྱི་རོས་མ་ལུས་པ་བྱབ་པས་དབྱིབས་ཆེ་བའི་བྱིར་རོ། །
 ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་སྟེ། སྟེས་བུའི་དགོས་
 པའི་མཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར་དོན་དམ་པའོ། །འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་ལས་སྟེས་
 པ་རྣམས་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཅིག་
 ཤོས། འདུ་བྱས་རྣམས་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །རྟག་པ་དང་ཆད་
 པའི་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་ཤིང་དེ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུས་ནི་མཐའ་ལས་
 འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །ཐོག་མ་དང་བར་དང་བྱ་མ་མེད་པ་འཁོར་བ་ནི་
 ཐོག་མ་དང་བྱ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །བྲལ་ཞིང་སྤངས་ལ་ཡོངས་སུ་
 བཏང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་དོར་བ་ལས་བརྒྱུག་པའི་དོར་བ་མེད་པ་ནི། དོར་

བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཤམ་པ་དང་མཐོང་བས་མ་མཛད་པའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་ཏེ།
 རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་བ་དང་འགག་
 པ་ལ་སོགས་པ་སྟེའི་མཆོན་ཉིད་དང་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་རྣམས་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །འདས་མ་འོངས་
 སོགས་དུས་གསུམ་ནི་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་དམིགས་པས་ན་མི་དམིགས་
 པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་ལྗན་པ་སྟེ་ཆོགས་པ་ནི་དངོས་
 པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །དེ་ལས་གཅིག་གོས་ངོ་བོ་ཉི་བར་
 ལེན་པའི་ལུང་པོ་ལྟ་ནི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་སྟེ། མདོར་བསྡུ་ན་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་ལུང་པོ་ལྟར་འདུས་པའི་སྤྱིར་ངོ། །ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་
 མེད་པ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཤམ་མཐོང་གིས་མ་མཛད་པའི་རང་རང་
 གི་ངོ་བོ་སྟེ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་
 རྣམས་བྱོན་ཡང་རུང་མ་བྱོན་ཡང་རུང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་གནས་སོ་ཞེས་
 བས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྤྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །རང་བཞིན་དང་
 རང་གི་ངོ་བོ་དང་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་གཞི་གཅིག་ཡིན་ཡང་།

དང་པོ་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་པར་སྟོ་འདོགས་པའི་གཉིན་པོ་དང་།
གཉིས་པ་ནི། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་འཇགས་པའི་ཤེས་མཐོང་གིས་གསར་དུ་
བྱས་སམ་སྟེས་པའི་གཉིན་པོར་བྲ་ས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཞན་གྱིས་ཀུན་བདགས་
པའི་བྱེད་པ་པོ་དག་གིས་བྱིར་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ནང་ལ་སོགས་
པའི་ཚོས་ཅན་ནི་ཤུ་པོ་དེ་དག་དོན་དམ་པར་བེད་ཟུག་ཏུག་པའམ་སྐད་ཅིག་དང་
ཟུན་གྱི་མི་ཏུག་པར་ས་གྲུབ་པ་དང་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་བྱིར་ན་གཞན་གྱི་
ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཤུར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། འབྲང་
པའི་བྱོགས་དགོང་། སི་འབྲང་པའི་བྱོགས་དག་གིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་དངོས་དང་།
ཅོད་པ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་སི་ཏྲོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་
གང་ཡིན་ཞེས། །འཛིན་ནི་སྟོང་ཉིད་ཡན་གང་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །གཞན་
དག་ནི་ཚོས་བསམས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་སོ། །ཞེས་ཟེར་དོ། །
བྱི་མ་འདི་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་དང་གང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་ཏེ། དཔེར་ན། སི་ལམ་དུ་ཏུ་སྤང་ལ་སོགས་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་བཞིན། རྣམ་པར་སི་ཏྲོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཏུ་བ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དམིགས་
པ་མངོན་སུམ་ས་ཡིན་ན། །དོན་མཐོང་རབ་ཏུ་གྲུབ་ས་ཡིན། །ཞེས་ཤེས་པ་ས་
གྲུབ་ན་ཡུལ་སི་ཏྲོགས་པས་གཏན་ཚིགས་ས་གྲུབ་པ་ས་ཡིན་ལ་མཐུན་བྱོགས་ལ་
ཡོད་པས་འགལ་བ་ས་ཡིན་ལ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ས་ཡིན་པ་

ལ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་མ་དེས་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་
གཉིས་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ཡང་དམིགས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་ཚོས་བསམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་
པར་འགྱུར་ཏེ། དགག་པ་བགག་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ།
ལྷས་སྟོན་གསོད་བྱེད་མཚོན་སྟོན་བསང་པས་ལྷས་སྟོན་སྒྲུབ་མི་འགྱུར་པ་བཞིན་དུ་
གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོར་སྟོ་འདོགས་པའི་མཐའ་ལྷས་སྟོན་དང་འདྲ་བ་དེའི་གསོད་
བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མཚོན་སྟོན་དང་འདྲ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་བསང་པས་
སྒྲུབ་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འགྲེལ་ཆེན་དུ་འགྱུར་ཅུང་ཟད་འབྲུགས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་ཡན་གང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱོགས་ལ་ནི། ཡེ་ཤེས་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཅན་གཅིག་དུ་འགྱུར་ཞིང་དེ་
ལྷ་ན་ཡང་དམིགས་པ་དག་པ་ཁྱད་པར་དུ་མི་འགྱུར་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་
འདུས་བྱས་སུ་བལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གོ་ངེས་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་སྟོང་པ་
ཉིད་དག་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ལན་ཚུན་བྱ་དང་མ་ཡིན་པར་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་ཀྱང་ཅ་ཅང་འགྲིག་
པར་མ་མཐོང་བས་དབྱུང་དོ། །གཉིས་པ་ལ་དོ་བོ་དེེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ་གྱི།
དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚིགས་ནི། ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སའི་བར་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་

རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་
བར་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀ་སྟོང་
པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་མོས་སྟོད་གྱི་ས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོར་
ལམ་ལ་བཤད་པ་ལ། ལོ་ཙྏ་བ་ཆེན་པོ་མོས་སྟོད་ཆོགས་ལམ་དང་། སྟོར་ལམ་
རེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། འབྱེད་དང་ཨར་མོས་སྟོད་སྟོར་ལམ་
སྟེ་དང་། ཕྱི་མ་ཆོས་མཆོག་ལ་འཆད་དོ། །ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དོར་བ་མེད་པ་
སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་བར་བདུན་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགོ་བར་ཆོགས་པ་ལ་
སོགས་པའི་དོན་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་
དང་། རང་བཞིན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། འཕྲེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་
དོན་དང་རྣམ་པར་མི་ཆོག་པ་དང་ཞི་དག་པ་ལ་དབང་བ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ས་བརྒྱན་པ་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་
ལ་དབང་བའི་རྟེན་ཡིན་པས་ན་ས་དགྲུ་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ལས་ལ་དབང་བའི་རྟེན་ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་ན་ས་
བརྒྱ་པ་ལ་བཞག་གོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་
པ་ཉིད་གསུམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་སྤངས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་སྤངས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བྱུང་གི་རྟེན་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཚོགས་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ། སྒྲི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་
 གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། སའི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ཁུད་ཚོས། འཕོ་ཚུ་ལ། སྒྲ་དོན་དང་
 ལྷའི་དང་པོ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་དབྱེངས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
 ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བསྟོ་བ་དང་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་
 ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བེན་པ་ནི་རྟོགས་པ་ཕྱི་མ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟོན་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་ས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་
 དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། རྣམ་སྟོན་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་
 དང་། བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བརྟུང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཁུད་པར་གྱི་ས་དང་པོ་
 རབ་དུ་དགའ་བ་ནས་ས་བརྟུ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་གྱི་བར་རྣམ་པར་དབྱེ་བའོ། །གསུམ་
 པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལུས་འཛིན་པའི་ཁུད་པར་ནི། ས་བརྟུ་པོ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ།
 འཛམ་གུ་གྲིང་གི་རྒྱལ་པོ་དང་། ལའོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་
 དང་། མཐའ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་
 དབང་བྱེད་གྱི་བདག་པོ་དང་། སྟོང་གི་བདག་པོ་ཆོངས་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་
 སྟོང་ཆེན་པོའི་བདག་པོ་ཆོངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། འོག་མིན་དུ་ལྷའི་བྱ་དབང་ལྷག་
 ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་རྣམ་སྟོན་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་ནི།
 དང་པོར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྒྲུལ་སྒྲུའི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་། དེ་དག་གིས་
 ཕྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པ་ཤེས། ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱལ་འདུག འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་
 བརྒྱ་གཡོ་ཞིང་། བརྒྱར་འགྲོ། འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྒྲར་བར་བྱེད། སེམས་

ཅན་བརྒྱ་སྟོན། བརྒྱ་ལ་པ་བརྒྱུད་གནས། དེ་དག་གི་སྟོན་དང་བྱི་པའི་མཐའ་ལ་
འབྲུག་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་བརྒྱ་འབྲེད། ལུས་བརྒྱ་སྟོན། ལུས་དེ་དེ་ལ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ལོ་ཐོར་
བརྒྱ་ཕྱག་དེ་སྟོན་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་
གཉིས་པ་ལ་སྟོན་འབྲུལ་དང་། ས་གསུམ་པ་ལ་འབྲུལ་འབྲུལ་དང་། ས་བཞི་པ་
ལ་ཕྱག་ཐྲིག་དང་། ལྷ་པ་ལ་ཕྱག་ཐྲིག་ཕྱག་སྟོན་དང་། རྒྱལ་པ་ལ་ཕྱག་ཐྲིག་བརྒྱ་
སྟོན་དང་། བདུན་པ་ལ་བྱི་བ་ཕྱག་ཐྲིག་བརྒྱ་སྟོན་དང་། བརྒྱུད་པ་ལ་སྟོན་གསུམ་
འབྲུལ་ཕྱག་བཅུ་ཉི་རུལ་ཆེན་དང་། དགྲུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གྲངས་མེད་འབྲུལ་
ཕྱག་བཅུ་ཉི་རུལ་ཆེན་དང་། བཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་
བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རུལ་ཆེན་རྣམས་འཕྲོབ་པོ། །གསུམ་པ་པ་རོལ་དུ་སྟོན་པའི་བྱུང་
པར་ནི། ས་བཅུ་པ་དེ་དག་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་
སྟོན་པ་བཅུ་ཉི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པོ། །གཞན་ཡང་སྒྲི་ལས་ཀྱི་རྣམས་
དང་གཟུངས་དང་སྒྲུངས་པའི་བྱུང་པར་ལ་སོགས་པ་གསེར་འོད་དང་པའི་མདོ་
ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་འདོར་ན་དེ་ཞིན་དུ་ལྟ་བར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ས་གང་
གིས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་འབྲུལ་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་སྟོན་པ་རྫོགས་པ་
དེ་སྟོན་དུ་དུས་དེ་ཡིན་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་ས་གཞན་ཡིན་པར་གྲེས་པར་
བྱའོ། །ལྷ་པ་ནི། སོ་སོའི་སྒྲ་དོན་འཆད་པར་འབྲུལ་ལ། སྟོན་སྒྲ་དོན་སའི་སྒྲ་
དོན་རྒྱ་མི་ཞེས་པ་ལ་ཡིག་གི་བསྐྱར་བས་དེས་ཆོས་གི་བཤད་ན། འབྲུལ་པོ་དཔག་
མེད་འཛིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །དཔག་དུ་མེད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོ་

བས་ན་ཞེས་པར་འགྲུར་དེ། སདོ་རྒྱན་ལས། འབྱུང་པོ་དཔག་མེད་འཛིག་མེད་
ཕྱིར། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། །ཕྱི་ཕྱིར་གོང་དུ་འཕྲོ་ལྷན་ཕྱིར། །དེ་དག་ཅིང་
ནི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། སྤྱིའི་མཚམས་སྒྲུབ།
སོ་སོའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སའི་ཚྭ་གསལ་པར་སྒྲུབས་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་སྤུ་
བཅད་པ་ནི་ཤུ་རྩ་གསུམ་གསུངས་ཞེས་སྒྲེ་པ་ལོ། །དགོས་པ་ནི། ས་གང་གིས་སྒྲོན་
ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བར་འགྲུར་བའི་ཚྭ་གང་
དག་ཡིན་པ་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

ལྷ་པ་ལ་རྒྱའི་ས་དང་འབྲས་བུའི་ས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་དགྲའི་དང་པོ་ལ།
རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་གང་གིས་སྒྲོང་བའི་ཚྭ་དང་། རི་
ལྷ་སྒྲོང་བའི་ཚྭ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། འཆད་པར་འགྲུར་བའི་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་
བ་རྒྱུ་པ་བརྩ་ཡིས་ས་ནི་དང་པོའི་སྤི་མཐུན་ཕྱོགས་ས་ལུས་པ་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲོན་ས་འཕྲོབ་པར་འགྲུར་དོ། །དེ་དག་གྲུང་གང་ཞེན། བསམ་
པ་དང་པན་པའི་དདོས་པོ་ཅིང་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྩ་པོ་འདི་དག་
རང་བཞིན་སི་དམིགས་པར་ཉམས་སུ་བྲུངས་པས་ས་དང་པོའི་སྤི་མཐུན་ཕྱོགས་
སྒྲུངས་གིང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲོན་ས་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བར་གཤམ་པར་
བྱའོ། །དེ་དག་གྲུང་མདོ་ལས། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་ག་པའི་བསམ་པ་
ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་གང་ལགས་ཞེས་པ་ནས། རི་སྒྲན་སྒྲོས་པ་དེ་ལྷ་པ་བྱེད་པ་སྒྲེ་འདི་
ནི་བདེན་པའི་ཚྭ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བའི་ཞེས་པའི་བར་དོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི།

རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཞེས་པ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པ་གོ་རིམ་བཞིན་སྒྲུབ་པས་བསམ། གཞི་
 ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་དག་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རང་དོན་ཡིད་
 བྱེད་ཀྱི་བྱ་བུ་མེད་པའི་བསམ་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དགོས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་
 བན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྲེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་
 བཞི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུམས་པ་དང་སྒྲིབ་རྗེ་ལ་སོགས་
 པའི་སེམས་ཅི་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། ལམ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་
 བས་སྒྲིབ་ནང་གི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། རང་ལ་ཆོས་སྟོན་
 པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་བསྟེན་བཀྱར་གྱིས་མཁུ་བར་བྱེད་པ་
 དང་། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སྐལ་བ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བྲེག་
 པ་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་ཆོས་གྱི་དམིགས་པ་འདོད་པ་དང་། རྣམ་གཡེང་གི་གཞི་དང་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་གཤམ་སུ་མཐོང་བས་རྟག་དུ་ཁྲིམ་ན་གནས་པ་
 ལ་མདོན་པར་མི་དགའ་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་མི་འབྲལ་བའི་
 སྒྲོ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞུམ་པ་མེད་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་འདོད་ཅིང་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་དང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དཔེ་མཁུན་
 མེད་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་སྟོན་པ་དང་། དམ་བཅས་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་བྱེད་པས་བདེན་པར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྷ་བུའི་མཆན་ཉིད་གྱི་ཆོས་
 བརྒྱུས་ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ས་དང་པོ་ལ་རབ་དུ་
 དགའ་བ་ཞེས་བྱ་ཞིན། བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ཉེ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་སྒྲུབ་མཐོང་བ་ལ། །

རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྒྲིམ་འགྲུར་བ། །དེ་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་།
 རྩོན་མ་བྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
 ས་དང་པོ་བྲོབ་པ་ལ་ཆོས་བཏུ་དགོས་ཞེན། ས་དང་པོའི་ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་གིང་
 ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 སྦྱོང་བྱེད་གྱི་ཆོས་བྱུང་པར་ངེ་ལྟ་བུས་འབྲོབ་ཅེ་ན། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་རྒྱའི་བྱུང་པར་
 དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་བྱུང་པར་ཁོ་ནས་སོ། །ས་གཉིས་པ་ལ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི།
 ས་གཉིས་པར་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་པར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཡོངས་སུ་
 དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་བྲིམས་བྱུང་པར་དག་བྲོབ་དང་ཞེས་སོ། །མདོ་
 ལས། ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཞེ་ན། ཉན་རང་གི་སེམས་ཡིད་ལ་མི་
 བྱེད་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། ལས་གཞན་མེད་པར་པར་ཕྱིན་རྣམས་འཆོལ་བ་སྟེ། འདི་
 བོ་པར་ཕྱིན་རྣམས་ལ་བརྩོན་ཞིང་འཆོལ་བའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི།
 དག་པའི་ཆོས་བསྐྱུས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དང་། མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་ཡོངས་
 སུ་སྦྱོང་པའི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྦྱོང་བ་
 དང་། གཞན་གྱི་པན་པ་ཚུར་དུ་བྱས་པ་ཡང་དུན་ཞིང་ཚུས་མི་གསོན་པ་དང་། གཞན་
 གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་པན་པ་མི་བཟོ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པའི་བཟོད་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་དུ་ཡང་ཡུན་རིང་པོར་དཔྱུལ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སྦྱོ་བའི་སྒྲོ་

ནས་སྒྲེ་བོ་བཅས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་དང་། ལམ་པོ་དང་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་
སྒྲེ་བོ་ཡོན་ཏན་ཅན་བཅས་ཅན་ལ་ར་རྒྱལ་མེད་པར་འདུད་པ་དང་། དག་པའི་བཤེས་
གཉིན་གྱིས་བསྟན་པའི་རོན་ལ་ཅན་ཏན་སྟོང་པོར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུབ་པ་དང་།
ལས་གཞན་མེད་པར་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་པ་སྒྲོ་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་རྣམས་པ་བརྒྱུད་གྱིས་ས་གནིས་པ་ཞེས་སོ། །ཅིའི་བྱིམ་དྲི་མ་མེད་
པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། འཆལ་ཚུལ་ཚུལ་པའི་དྲི་བལ་བྱིམ། དྲི་མ་མེད་པའི་སམ་འདོད་
དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཚུལ་བྱིས་ས་གྱི་རམ་བྱིན་རྫོགས་པས་འཆལ་ཚུལ་གྱི་དྲི་མས་མ་
གོས་པའི་བྱིམ་རོ། །དྲི་བྱུང་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་བྱས་པས་ཞེན། སྒྲུལ་ས་དང་པོར་
བཤད་པ་བཞིན་དུ་མི་རམིགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པས་ཡོངས་སུ་སྒྲུང་བར་
བྱས་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་སོ། །ས་གསུམ་པ་ལ་གནིས་གྱི། དང་པོ་ཅ་བའི། ཐོས་
པས་མི་དོམས་ཉིད་དང་འི། ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པས་
ཆོས་ལྷ་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེན། མང་དུ་བོས་པས་མི་དོམས་ཤིང་དེ་ལ་
ཡང་ཡིག་གིར་མཛོན་པར་ས་ཞེན་པ་དང་ཞེས་སོ། །གནིས་པ་འགྲེལ་པ་འི། སངས་
རྒྱས་བཅས་ཅན་གྱིས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པར་འདོད་པ་དམ་པའི་
ཆོས་ཉན་པས་དོམས་མི་ཤེས་པ་དང་། ཉིད་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་སོགས་ལ་མི་ལྷ་བར་
བྱམས་པའི་སེམས་གྱིས་དམ་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཞིང་སྒྲོང་བར་བྱེད་
པའི་ཆོས་རྣམས་དེར་ཡོངས་སུ་བསྒྲོས་པས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཉིན་སྟོང་
གྱི་འཛིག་ཉིན་དང་བཞེས་པ་བརྒྱུད་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲོན་གྱིན་ཏུ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་

དང་། རང་གིས་པན་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་པན་ལན་དུ་གཞོན་པ་བྱེད་
པའི་སྒྲོ་ནས་མི་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཆེས་པ་མཐོང་བས་གཞན་དོན་
ལ་ཡོངས་སུ་མི་སྒྲོ་བ་དང་། རང་ལ་ལྟོས་ནས་ཆན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སོགས་མི་བྱེད་པ་
དོ་ཚེ་གེས་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མི་བྱེད་པ་
ཁྲིལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་རྩམ་པ་ལྟས་ས་གསུམ་པ་ཞེས་པའོ། །
ཅིའི་ཕྱིར་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་
འོད་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་རང་གཞན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་
བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་བྱས་པས་ཞེན། སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་
ཞེས་སོ། །ས་བཞི་པ་ལ་གཞིས་ཀྱི་ཅུ་བ་ནི། ཆན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་གྱིས་དཔེན་
བས་ནགས་ན་གནས་པ་དང་། རངས་པོའི་སྒྲོང་བས་ཐོབ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་
འདོད་པ་མེད་པས་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། རངས་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་དུ་ཟེན་
ཀྱང་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པས་ཆོག་གེས་པ་དང་། ཆོས་ཐབས་སོ་ལ་ངེས་པ་རྟོགས་
པའི་བཟོན་པ་ཡོངས་སུ་མི་བཏོང་བ་སོགས་སྒྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་བསམས་ཅད་ལ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་སྣང་ན་ལས་
ཡང་དག་པ་དང་ཅེས་པ་རྣམས་ནི་མདོ་དང་མཐུན་པར་འགྲེལ་ཆེན་གྱིས་བཤད་
པའོ། །འགྲེལ་པར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒྲ་རི་བཞིན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བཤད་
པའོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆེན་ས་བཞི་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཅུ་པོ་འདི་དག་ཡོངས་
སུ་གཏང་བར་མི་བྱའོ། །བཅུ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ་དགོན་པ་ན་གནས་པ་དང་

ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི། དཔེན་པ་ལ་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གྲོང་ནས་རྒྱང་
 གྲགས་གཅིག་འཕགས་པའི་དགོན་པར་རྟག་ཏུ་གནས་པ་དང་། ཚོས་གོས་སོགས་
 རྟེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་པ་མེད་པས་འདོད་པ་རྒྱང་བ་དང་། རྟེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་
 ལས་བཟང་བ་དང་མང་བ་སོགས་ལྷག་པ་དོན་དུ་གཉིར་བ་མེད་པས་ཚོག་གེས་པ་
 དང་། ཟས་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་བསོད་སྟོམས་པ་དང་། ལྷན་གཅིག་པ་དང་།
 ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་གསུམ་སོ། །གནས་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་དགོན་པ་བ་
 དང་། ཤིང་རྒྱང་བ་དང་། ལྷ་གབ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་བྲོད་པ་དང་བཞི་རྒྱམས་སོ། །
 གོས་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོ། ཚོས་གོས་གསུམ་པ་དང་། ཕྱག་དར་བྲོད་པ་དང་།
 ཕྱིར་བ་བ་རྒྱམས་སོ། །མལ་ལྷན་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་ཅོག་ཕུ་བ་དང་། གཞི་
 རི་བཞིན་པ་གཉིས་ཏེ་སྒྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་སྟོམ་པ་དང་།
 བསྐྱབ་པ་བྱངས་པ་སྟོག་དང་བསྟེན་བཀྱར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་
 གཏོང་བ་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ། རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས། རྟག་ཏུ་གཟུགས་སྒྲུག་མཚོག་དང་རྒྱ་
 ལྷན་དང་། གྲི་ཞིམ་རོ་མཚོག་རེག་པ་བདེ་བྱེད་པ། །དུས་ངན་རྟི་ལ་འགྲོ་བ་དེ་
 དག་ཐོགས། དཔེར་ན་རྟོན་པའི་རྟི་ལ་སྟོ་ཐོགས་བཞིན། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་
 ངན་གཞོད་པ་མང་། །འཛིགས་བཅས་རྟག་ཏུ་དགྲ་བྱེད་ཉོན་མོངས་བཅས། །རལ་
 གྲིའི་སོ་འདྲ་དུག་སྟོང་ལོ་མ་མཚུངས། །ངན་སྒྲུགས་སྟོད་ལྷར་འཕགས་པའི་སྟེ་བོས་
 སྒྲངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཉིས་དམིགས་སུ་ལྷ་བས་
 སྟོད་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་འཆོམ་པར་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞིལ་

བར་བྱེད་པ་དང་། རྩི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏོང་བ་དང་། དགེ་
 བ་སྐྱབ་པ་ལ་སེམས་མི་ཞུམ་ཞིང་མི་འགོང་བ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་ཞེན་
 གྱིས་མི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་པ་བཅུས་ས་བཞི་པ་ཞེས་སོ། །ཅིའི་
 རྩིར་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེན། འདི་ལྟ་བུར་ཆུབ་སྟོགས་མཐུན་ཆོས། །རབ་ཏུ་
 གྲེག་བྱེད་འོད་ལྟ་བུ། །དེ་དང་ལྡན་ཤིང་ས་དེ་ནི། །གཉིས་པོ་བསྐྱེད་པས་འོད་འཕྲོ་
 ཅན། །ཞེས་པ་ལྟར་སྐྱབ་གཉིས་བུད་གིང་བསྐྱེད་པའི་མེ་འབར་བ་དང་ཉེ་བར་
 ལྡན་པའི་ཤིང་རོ། །དེ་ཡང་སྣ་མ་ལྟ་བུ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་བེན་
 པས་སོ། །ས་ལྟ་བུ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་རྩ་བ་ནི། འདྲིས་དང་ཞེས་ཏེ། དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་སྤང་བྱ་བཅུ་པོ་འདི་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་བསྐྱོག་པས་འཕངས་པའི་
 ཆོས་བཅུ་ཡང་དག་པར་བསྟེན་པས་ས་ལྟ་བུ་ནི་ཡང་དག་ཐོབ་ཅེས་སྤྱད་རོ། །གཉིས་
 པ་འགྲེལ་པ་ནི། རྟེན་པ་དང་བསྐྱར་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་
 བྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཉ་ཅང་འགྲོགས་ཅིང་སྦྲོས་འདྲིས་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་པ་
 ལ་སེར་སྟེ་བྱེད་པས་དད་པ་ཅམ་གྱི་བྱིམ་ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྦྱོད་པ་གཞན་ལ་
 ཉེ་བར་མི་སྟོན་པ་དང་། འདུ་འཛིའི་གནས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འདུ་བའི་གྲོང་དང་གྲོང་
 བྱིར་ལ་སོགས་པ་དང་། བསྟེན་བཀྱར་དོན་དུ་གཉིར་བས་བདག་ལ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་
 པས་བསྟགས་པ་དང་། གཞན་ལ་སྦྱོན་བརྗོད་པས་སྦྱོད་པ་དང་། སྟོག་བཅོད་པ་
 ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་དང་། ཐོས་པ་དང་ཚུལ་བྱིམས་ལ་སོགས་
 པས་བརྟོམ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཅན་གཞན་ལ་མི་འདུ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ལ་བསྐྱོག་སྟེ་

དགེ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་ལོག་པར་ལྷ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་སློ་གྲོས་
 ངན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་དུ་
 ཕྱོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷ་བུའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་རྣམ་པར་སྤྲོད་ཞིང་བསྒྲེག་
 པའི་ཆོས་རྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་གཞན་དང་སློས་འདྲིས་མི་བྱེད་པ་སོགས་དོན་
 གྲིས་འཕངས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་བ་རྣམ་པ་བརྒྱ་ས་ལྷ་བ་ཞེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱང་
 དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྒྲིན་བྱེད་ཅིང་། །རང་གི་སེམས་
 ཀྱང་བསྦྱང་བའི་ཕྱིར། །སློ་ལྷན་རྣམས་ནི་སྦྱང་དཀའ་བ། །དེ་ཕྱིར་སྦྱང་དཀའ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྷར། སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱིས་རང་
 གི་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་པས་གིན་དུ་སྦྱང་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
 སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པས་སོ། །འདིར་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་
 སོགས་པ་སྦྱང་བྱ་རགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཅམ་ལ་བྱའོ། །ས་དུག་པ་ལ་རྩ་འགྲེལ་
 གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྦྱོར་དང་ཞེས་ཏེ། སྦྱང་བྱའི་ཆོས་དུག་བསྒྲོམས་གིང་སྦྱང་
 བྱའི་ཆོས་དུག་སྦྱངས་པས་ས་ནི་དུག་པ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་ཅེས་སྦྱར་རོ། །མདོ་ནི།
 བྱང་ཆེན་ས་དུག་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྷ་
 རྟེན་ཐར་ཕྱིན་དུག་གོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་དུག་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། དུག་གང་ཞེན།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་དུག་པར་
 བར་ཕྱིན་དུག་གི་གཙོ་བོ་གེར་ཕྱིན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པས་ཐར་
 ཕྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྲོད་

བའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་གཞན་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་རྫོགས་པས་ཉན་
 རང་ལ་འདོད་པའི་སེམས་སྤྲོད་བ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་ཉེག་གི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་
 རྫོགས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ལ་སྒྲག་པ་སྤྲོད་བ་དང་། སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་
 རྫོགས་པས་སྤྲོད་བ་པོའི་སྤྱེ་བོས་སྤྲོད་བ་ན་བདག་གིས་འདིའི་སེམས་རྫོགས་པར་
 བྱེད་མི་རུས་སྒྲུལ་དུ་ཁུལ་པ་སྤྲོད་བ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སྤྲོད་གཤེད་བཅོམ་འབྲུས་ཀྱི་
 ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རང་གིས་གཏོང་བར་ཞུགས་པ་
 ལ་མི་དགའི་སེམས་སྤྲོད་བ་དང་། ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་རང་
 སྤྲོ་ཡང་སྤྲོད་བ་པོའི་སྤྱེ་བོ་ཡོངས་ལ་སྤྱིན་སེམས་སྤྲོད་བ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དུག་
 སྤྲོད་ཞིང་ཡོན་ཏན་དུག་བསྟེན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་
 ཀྱིས་ས་དུག་པ་ཞེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ན། ཤེས་རབ་པ་
 རོལ་ཕྱིན་རྟེན་ནས། །འཁོར་བ་དང་ནི་སྤྱང་ན་འདས། །གཉིས་འདི་མདོན་དུ་གྱུར་
 པས་ན། །མདོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བཤད། །ཅིས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མདོན་དུ་གྱུར་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྲུལ་པ་ཞེན་དུ་མི་དམིགས་པར་རྟེན་
 པས་སོ། །ས་བདུན་པ་ལ་སྤྲང་བྱ་ནི་ཤུ་སྤྲང་བར་བསྟན་པ་དང་། གཉིན་པོ་ནི་ཤུ་
 བསྟེན་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི་བདག་
 དང་ཞེས་ཏེ། ཉིས་པ་ནི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་ཆད་ཅིང་གཉིན་པོ་ནི་ཤུ་དང་ལྟན་པ་
 དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་ཐོབ་ཅེས་སྦྱོར་རོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆེན་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་
 པ་ལ་ཆོས་ནི་ཤུ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེན། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཞེས་སོགས་

སོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཟ་བ་པོའི་བདག་དང་ཞུམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་
 དང་། རིགས་མཐུན་གནས་པའི་སྒོག་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་
 བའི་གང་ཟག་དང་། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མར་མཆམས་མི་སྒྲོར་བའི་ཆད་
 པ་དང་། འབྱུང་བ་མེད་པར་འདུག་པའི་རྟག་པ་དང་། འདི་དྲག་ནི་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་
 དང་ཐུན་མོང་བའི་འཛིན་པ་འོ། ། འཁོར་འདས་ཀྱི་མཆོན་མ་དང་། རྒྱ་སྟེ་རིགས་བྱ་
 དད་པ་དང་། རིགས་མཐུན་སྒྲིགས་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བའི་སྤང་བོ་དང་། འབྲས་བུའི་
 འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་པ་ཁམས་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་སྒྲེ་བའི་སྒྲོར་གྱུར་པའི་སྒྲེ་
 བྱེད་དང་། གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་
 ལ་གནས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་དོར་བྱར་ཀྱང་ཏུ་ཆགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་དང་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་ལ་སེམས་ཀྱང་ཏུ་ཞུམ་པ་དང་། མཆོན་དཔེའི་རང་
 བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་སུ་ཞེན་པ་དང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་
 དང་། ཟུང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་། མི་མཐུན་སྒྲིགས་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་
 བྲིམས་སུ་ལྟ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། འདི་དྲག་ནི་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་
 བའོ། ། དངོས་པོར་མངོན་ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་རང་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 རྩོད་པ་དང་། རང་གི་འཁོར་དངོས་པོར་འཛིན་པ་འགལ་བ་བརྗོད་པ་འཛིན་པ་སྟེ།
 དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་སྟེ། ཉེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉི་ཤུ་དང་བུ་ལ་ནས་དེ་ལས་བརྒྱེག་
 པའི་ཆོས་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་རྣམ་པ་ཉི་
 ཤུས་ས་བདུན་པ་ཞེས་སོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེན། བཤོད་གཅིག་

པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར།
 བཞུད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་དང་འབྲེལ་བས་ལའོར་འདས་ཀྱི་གཡང་
 ས་ལས་གིན་ཏུ་རིང་དུ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་
 བར་ཚོགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཅུ་འབྲེལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། སྤང་བྱ་ནི་ལྟ་
 པོས་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་གཉིན་པོའི་ཆོས་ནི་ལྟ་པོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཐར་
 གློ་གསུམ་གཤམ་པ་དང་ཞེས་སོ། །དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཞེས་པ་ནི་སྒྲ་མ་སྤང་བྱ་ནི་
 ལྟ་སྤངས་པ་ནིང་གྱིས་གཉིན་པོའི་ཆོས་ནི་ལྟ་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཕྱི་
 གཉིས་ཡོངས་སྤྱོད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཤམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི།
 བྱང་ཆེན་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ནི་ལྟ་པོ་འདི་དག་ནིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་བྱ་སྟེ། །ནི་ལྟ་གང་ཞེན། སྤང་པ་ནིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། །ཞེས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ཚོགས་
 པའི་སྤྱོད་པ་ནིང་དང་། སྤང་ན་ལས་འདས་པ་སྤྱོད་པའི་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་།
 ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྤོན་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་གཤམ་པ་རྣམས་ནི་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། རྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉིན་པོ་
 དང་། རྟོག་གཅོད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་བརྟུན་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་གསང་
 བྱ་སོགས་ལའོར་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པ་ཞིག་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉིན་པོ་
 དང་། རྟོག་བརྒྱད་མང་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱིས་གདུང་པའི་རྟོག་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་
 པའི་རྟོག་བ་ཆད་པར་འཛིན་པའི་གཉིན་པོ་དང་། དངོས་པོར་བདེན་པར་དམིགས་

པ་མེད་པ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པའོ། །འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་འཁོར་འདས་ལ་སྤང་དོར་གྱི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་
གཉེན་པོ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་
ཀྱི་རྒྱའི་རིགས་ཐ་དད་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་
མི་སྒྲེ་བར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་སྤང་དོར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་
ཚེས་ཟབ་མོ་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ནི་ཁམས་སུ་འཛིན་པའི་
གཉེན་པོ་དང་། བྱི་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཐབས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་རབ་ཏུ་སྒྲོན་པ་ནི་
སྒྲེ་མཆེད་དུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་ནི་ཁམས་
གསུམ་ལ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་རྟོག་གིས་གནས་པའི་གཉེན་པོ་དང་།
གཅོད་བདེ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྩལ་མིན་ཡིད་བྱེད་མེད་པ་
དང་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། སོགས་པས་མཐར་འཛིན་པ་དང་ལོག་ལྟ་དང་
རྩལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་དང་ལྟ་བ་མཚོག་འཛིན་སྟེ། ལྟ་ལོག་དང་། འདོད་ཆགས་
ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོད་བ་གསུམ་ནི་ཆགས་པ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ།
རྩལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་མཚན་མར་གཟུང་བ་ལས་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་སོགས་
དང་འདོད་ཆགས་སོགས་སྒྲེས་ནས་ཁམས་གསུམ་ལ་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་
རོ། །དེས་ན་གསུམ་པོ་དེ་ཚེས་གཅིག་གོ །གཞན་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ནི་གནས་
བསྐྱོམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སེམས་ཀྱན་ཏུ་ཞུམ་པའི་གཉེན་པོ་དང་། དོན་

དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཚྭ་གསལ་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཀུན་རྫོང་སྒྲུང་ཆ་མ་དོར་བའི་ཐབས་
 ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་
 དང་། ཆོས་བདག་མེད་པར་བསྒྲོམས་པས་སེམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་ཆོས་སྤྱུ་ལྟ་བའི་
 གཉེན་པོ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་
 སྟོང་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དག་འདུན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་
 དང་། གང་ལ་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ནི་
 ཚུལ་བྱིམས་སྤྱུ་ལྟ་བའི་མངོན་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོ་དང་། ཆོས་རབ་རྟུ་རྣམ་པར་འབྱེད་
 པའི་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞེན་དུ་དུས་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་
 ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩོད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། དམིགས་པ་ལ་མངོན་
 པར་ཞེན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་པར་
 ཐམས་ཅད་དུ་བདག་གི་ལུས་རབ་རྟུ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་
 འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་གཉེན་པོའི་ཆེད་
 དུ་གྱུར་པ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་པོ་འདིས་ཀྱང་ས་བདུན་པ་ཚྭ་གསལ་པ་ཡིན་
 རོ། །དེ་ཡང་སྤྲུལ་པ་བཞེན་དུ་མི་དམིགས་པ་ཚྭ་གསལ་པས་སོ། །ཀྱང་ཞེས་པ་སྤྲུལ་པ་
 མ་ཟད་ཅེས་པ་སྟེ། སྤྱི་དག་ཡོངས་སུ་སྟོང་བྱེད་རྣམ་གྲངས་པར་སྟོན་པའོ། །ས་
 བརྒྱད་པ་ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་ཡིད་ཤེས་པ་དང་
 ཞེས་སོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆེན་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་སེམས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་བཞི་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །བཞི་ཕྱག་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་པ་ནི་
 གང་ཡང་རུང་བ་སྤང་བ་དེའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཏེ་ཞེས་ནི་སྤང་
 ལས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མདོན་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཆགས་བཅས་དང་ཆགས་བྲལ་སོགས་ཇི་སྟེ་
 བ་བཞིན་ཤེས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་
 དང་སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་སྤྱིར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱར་ཞིང་མང་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་
 པ་རྒྱ་འབྱུལ་གྱི་མདོན་པར་ཤེས་པས་བརྩེ་བ་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་དེར་ཡོངས་སུ་
 བསྐྱོས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྟེན་གསེར་དང་བེ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོར་
 ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དང་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་
 ཀྱི་དོན་ཞུས་ནས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྒོ་གསུམ་གྱི་བསྟེན་བཀུར་
 གྱིས་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ཞེས་པ་རྩ་བ་
 དང་མི་མཐུན་པས་འགྱུར་མི་ལེགས་སོ། །ལྟའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད་པ་
 དང་། རང་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་བཀྱེས་སྒོམ་
 དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་། གནས་སྐབས་
 ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་གནས་པ་དང་། གང་དུ་
 གང་གི་སྒྲིབ་གཟུང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་
 དོན་མཐོང་ནས་སྒྲོ་མདོན་དུ་གཏང་ནས་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་

པའི་སྒྲེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བའི་ཚེས་དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་
 བརྒྱད་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ཞེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདུ་ཤེས་
 གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་ཕྱིར། །མི་གཡོ་བའི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མཚན་
 བཅས་དང་མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་བའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་བསྒྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ཡང་སྤྲ་མ་བཞིན་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པས་སོ། །ས་དགུ་པ་ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་
 ཀྱི་དང་པོ། སྒྲོན་ལམ་དང་ནི་མཐའ་ཡས་དང་ཞེས་སོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆེན་ས་དགུ་
 པ་ལ་གནས་པས་ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གཉིས་གང་
 ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྒྲོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་། ལྟ་ལ་སོགས་
 པའི་སྐད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བར་ཕྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་
 རྟོགས་པས་སྒྲོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་
 ཚོགས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པས་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྐད་ཤེས་པ་དང་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ཐོབ་པས་རྒྱ་བོ་ལྟར་མི་
 ཟད་པ་དང་། སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱགས་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་
 དང་བྲལ་བའི་ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། རིགས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྒྱལ་
 བོ་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཤིང་སྤྲ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སོགས་སུ་གནས་པ་དང་། རུས་
 ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་པོར་མངལ་དུ་མ་ཞུགས་པ་ནི་མ་དང་བུ་རམ་ཤིང་ལ་
 སོགས་པ་ལས་སྒྲེས་པས་ནི་མཁའ་གཉིན་དང་། བུ་རམ་ཤིང་པའི་རིགས་ལྟ་བུ་དང་།
 ཚོ་འབྲང་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་དང་པ་ལ་སོགས་པའི་བདུན་རྒྱད་ཚུན་ཆད་དུ་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་མ་གོས་
 པའི་དམ་པ་བྱོན་པ་ལེགས་པར་འབྲེལ་བའི་གཉིན་དང་། རང་གིས་བརྟུལ་ཏེ་བྱང་
 ཆུབ་ལ་བཞག་པ་རང་དབང་བའི་ལམ་དང་། རི་རྒྱུད་དུ། གང་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་
 གཙོ་བོ་བྱོད་བལྟམས་ཆེ། །ས་ཆེན་འདི་ལ་གོམ་པ་བརྟུན་བཞུད་དེ། །ར་ནི་འཇིག་
 རྟེན་འདི་ན་མཆོག་ཅེས་གསུངས། །དེ་ཆེ་མཁས་པ་བྱོད་ལ་ཕྱག་འཆ་ལ་ལོ། །ཞེས་
 པ་ལྟར། བརྒྱ་བྱོན་དང་མིའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པས་མདོན་པར་བསྟོད་པར་སྟེ་བ་
 དང་། སོགས་པས་གནས་གཙང་མའི་ལྟའི་བྱ་ལ་སོགས་པས། རི་རྒྱུད་དུ། བྱ་ཆེ་
 རོལ་པ་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྦྱར་དུ་འཇིག་པ་སྟེ། །མཁའ་ལ་སྟོག་འབྱུ་
 རིང་དུ་མི་གནས་བཞིན། །བྱོད་གྱི་དུས་འདི་ནི་བར་གནས་གྱུར་གྱི། །བརྟུལ་ཞུགས་
 བཟང་པོ་སྟོན་འབྱུང་དུས་ལ་བབ། །ཅེས་པ་ལྟར། བསྐྱལ་ཏེ། བྱིམ་ནས་ངེས་པར་
 འབྱུང་བ་དང་། དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་བས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བའི་
 བྱང་ཆུབ་གྱི་གིང་སྟོན་པ་འདིའི་ཨ་གྲང་ཐ་དང་བུམས་པའི་སྤྱི་གིང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ།
 ཆོས་སྐྱའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་
 རྒྱས་གྱི་ཆོས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བྱ་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་པ་བརྟུ་
 གཉིས་པོས་ས་དགུ་པ་ཞེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སོ་
 སོ་ཡང་དག་རིག་སྟོ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་ཡིན། །ཅེས་པ་ལྟར། སོ་
 སོ་ཡང་དག་རིག་བཞིའི་སྟོ་གྲོས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

ཡང་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པའི་གེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་
བྱས་པའི་བྱད་པར་གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ས་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་མཆོམས་སྦྱར་བ་ནི། རྒྱའི་
ས་རྣམས་གྱི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ནི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ས་སོ་སོ་ལ་ངེས་
པར་བསྟན་ནས། འབྲས་བུའི་ས་ཉིད་དུ་ཡོངས་སྦྱོང་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པར། ས་
བཅུ་པའི་མཆོན་ཉིད་མཆད་དོ། །རི་ལྟར་ན། རྒྱའི་ས་བམས་ཅད་གྱི་ཡོན་ཏན་
བསྟུས་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ། །ས་བཅུ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལ། ཡོ་
ཏྲ་བ་ཆེན་པོ། ས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་རྣམས་བྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་ཡོངས་
སྦྱོང་བསྟན་པ་ཡིན་ན། ས་བཅུ་པ་ནི་བམས་ཅད་ལས་བྱད་པར་དུ་གྱུར་ཟིན་པའི་
བྱིར་མ་བཤད། ཅེས་གསུངས་སོ། །འབྲེལ་པ་དག་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་དུ་ཐོབ་
ཟིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སངས་རྒྱས་གྱི་བྱིན་ལས་དང་འབྲེལ་བར་བྱས་ནས་
གོམས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ས་བཅུ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གོ་སྒྲ་བས་མ་
བཤད་ཅེས་འཆད་མོད། དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སྦྱོང་རྣམས་ནི་སའི་ཡོན་ཏན་
མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། ས་བཅུ་པ་ཐོབ་མ་བཤད་ཏུ་འོད་ཟེང་ཆེན་
པོའི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་ན། ས་བཅུ་པའི་ཡོན་ཏན་བམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་དེའི་བྱིར་ཡོངས་སྦྱོང་མ་བསྟན་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་ཡོན་ཏན་
ཐོབ་པ་ཡོངས་སྦྱོང་གི་འབད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བྱིར་པོ། །འོ་ན་སྐད་ཅིག་སའི་དོན་
དུ་མཐར་གྱིས་པ་བསྒྲོམ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ནི་ན། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་

མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བསྒྲེལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཐོབ་ཟིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲེལ་བ་ཡིན་པས་སྒྲུལ་མེད་དོ། །འོ་ན་ས་བཙུ་བ་ལ་ཡང་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ལ་ཉ་ལ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཅེ་མོས་བསྐྱས་པའི་བསྒྲེལ་དགོས་
པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲིབ་པའི་གོགས་བསལ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲེལ་
བ་ཡིན་གྱི། ས་བཙུ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་གོགས་བསལ་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པས་
ས་བཙུ་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྩ་བ་ནི། ཤེས་པར་བྱ། གང་ཞིག་
ཅེ་ན། དམན་པ་ས་བརྒྱད་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའི་ས་དགྲ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ས་དགྲ་
པོ་དག་ལ་དང་པོ་བརྒྱད་ཤེས་མཐོང་གི་ལྷས་ནས་དང་། ཕྱི་མ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་
ཏེ་འདས་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོའི་ལས་ལ་དབང་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་
གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛེད་པ་ཉི་བར་སྐྱབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གནས་པ་དེ་
ནའོ། །ཇི་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཙུ་བ་ཡིན་པར་རོ། །མདོ་ལས་
རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གྱི་ས་བཙུ་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་
པས་ཕར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་
པ་བཙུ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ། རིགས་ཀྱི་ས་དང་ཞེས་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་ས་
དགྲ་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་ཏེ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ས་བཙུ་བའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་
པ་ལ་གཉིས། འདའ་བྱ་ས་དགྲ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལས་འདས་པ་འབྲས་བུ་ས་

བརྩ་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་
 རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་
 སྒྲོར་ལམ་བཞི་ནི། རིགས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་
 རིགས་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་སོ་སྒྲིའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་དམན་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་སོ་སྒྲིའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །འདིར་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ས་ཡང་བསྟན་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དམན་པའི་སྐབས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ས་ལ་འདྲའ་བ་ནི། རྒྱུའི་ས་དགུ་ལ་
 འདྲའ་བར་བསྟན་པས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཀྱི་ས་འདི་ལ་གྲུབ་མཐའ་ཐ་
 དད་ཀྱི་ལུགས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་རང་བཞིན་
 གྱིས་ངེས་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་མི་འདོད་ལ། རྟོགས་པའི་དབང་གི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣམས་དྲོད་ནས་ངེས་པར་
 འདོད་དེ། མཛོད་དུ། རྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་བར། །བསམ་གཏན་མཐར་ཆེན་
 གཅིག་ལ་ཀུན། །ཞེས་ཏེ་དེ་དག་གིས་དྲོད་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟན་
 གཅིག་ལ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ནི་བཟོད་ཆེན་ནས་
 ངེས་ཀྱི། དེ་བས་སྒྲར་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྒྲོབ་རིགས་ལས་སྒྲོག་ནས་ནི། །སངས་
 རྒྱས་སུ་འགྱུར་གཞན་གསུམ་ཡང་། །ཞེས་བཟོད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཐེག་ཆེན་དུ་
 ཡང་འཇུག་གིད་ལ། བཟོད་འབྲིང་མན་ཆད་དུ་རང་རྒྱལ་དུ་ཡང་ལྷོག་པ་བཤད་
 པས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། བཟོད་ཆེན་ཆོས་མཆོག་རིགས་ཀྱི་སར་

-104

པའི་ཐ་དད་དུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། བྱིར་མི་ལྷོག་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེས་པར་འབྱེན་
 པའི་ཆ་རྟོགས་པས་རང་བྱུང་རྒྱུ་ལས་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཉན་
 བྲོས་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་དེ་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ལ་
 ཞུགས་པའི་རྟོགས་པ་ནི། བརྒྱད་པའི་ས་ཡིན་ཏེ། ཟུང་བཞི་དང་པོའི་མངོན་རྟོགས་
 ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་རྟོགས་པ་ནི། མཐོང་བའི་ས་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་སྦྱོར་
 གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། ལན་ཅིག་བྱིར་
 འོང་གི་རྟོགས་པ་ནི། བསྐྱབས་པའི་ས་ཡིན་ཏེ། བལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱིར་མི་འོང་གི་རྟོགས་པ་ནི།
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་ཡིན་ཏེ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་
 བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ནི། བྱས་པ་
 རྟོགས་པའི་ས་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་མངོན་
 རྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱན་ཞུགས་མ་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་
 ཞུགས་པའི་རྟོགས་པ་ནི། ཉན་བྲོས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཏེ། དུགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
 རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞུགས་པ་
 ལྷག་མ་གསུམ་བསྐྱུས་ནས་ཉན་བྲོས་ཀྱི་སར་བཞག་ཅིན། ཞུགས་པ་ལྷག་མ་གསུམ་
 གྱི་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། འདའ་བྱ་ས་དགུ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཉན་བྲོས་ཀྱི་ས་
 ཞེས་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐབས་དེར་ཚུལ་གསུམ་སྟེ། ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་ནས་དེ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་གྱི་ཚུལ་

གྱིས་འདས་ནས་ས་བཏུ་པའི་མཚན་ཉིད་བཞག་པར་དགོངས་ནས་དེར་བསྐྱས་
 པས་སོ། །རང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་ནི། རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་འབྱིང་
 པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པས་སོ། །སྤར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱའི་ས་
 རྣམ་པ་དགུ་པོ་རྣམས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཞེས་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་རྣམ་པར་བཞག་
 གོ། །གཉིས་པ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར། དམན་པ་ས་བརྒྱད་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་ས་དགུ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ས་དགུ་ལ་ཡོན་ཏན་ཡར་ལུན་གྱི་ཚུལ་ཏུ་འདས་
 ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོའི་ལས་ལ་དབང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོན་ལམ་
 ཤེས་པ་ཤེས་པ་གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ས་བཏུ་པ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྟེ་ལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་ན།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་
 ཆེན་ས་བཏུ་པ་ལ་གནས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པས། ས་
 བཏུ་པ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་
 དོན་གྱིས་བསྟན་པས་ས་བཏུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་བསྟན་ལ། ཡང་མདོ་
 ལས། བྱང་ཆེན་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས།
 སྟོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རྫོགས་པར་འཛང་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་སྟོན་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཛང་བྱའོ་ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེ་ཡང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མ་

ཡིན་ཞེས་དོན་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སར་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེས་ན་འདི་ནི་མདོའི་དོན་སྒྲུངས་པ་ཡིན་གྱི་ཚིག་དངོས་མ་ཡིན་ལ། འདས་བྱ་ས་
 དགའི་རྗེས་ཐོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཅུ་པར་འཆད་པའི་ཤེས་
 བྱེད་ཡིན་གྱི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཅུ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཆད་པའི་ཤེས་བྱེད་
 མ་ཡིན་པས་ཁྱི་ཀ་བྱེད་པ་སྤྲུལ་དག་གིས་ནོར་བ་ཁོ་ནར་བཤད་དོ། །ངག་དོན་ནི།
 འདེམ་བྱ་ས་དགའི་རྗེས་ཐོག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེ་ཚོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་
 བཅུ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་མདོ་ལས་
 ས་བཅུ་པ་ལ་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་བཅོད་པར་བྱའི་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་གཉེན་པོའི་ཚིགས་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།
 གཉེན་པོའི་ཚིགས་ཞེས་སོ། །ཅུ་བ་ནི། མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་གནས་
 སྐབས་དག་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་གངས་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བརྒྱད་ཅེས་པའོ། །འབྱེད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མཐོང་སྒྲུང་དང་སྒྲོམ་སྒྲུང་དག་གིས་བསྟུས་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་
 མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་བྱོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་གཟུང་བའི་རྟོག་པ་གཉིས་གང་
 ཟག་རྩས་ཡོད་དང་སྒྲེས་བུ་བཏགས་ཡོད་ལ་བརྟེན་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་
 གཉིས་རྣམས་སོ་སོར་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཐོང་སྒྲོམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་
 གཉེན་པོ་དེ་སྟེད་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱེད་གང་ཡང་འདི་
 སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེ་དག་གང་ནས་བྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི། དེ་མི་དམིགས་

པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གང་ན་བ་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །
 གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ནི། མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གཉིས་པོ་ཁོ་ནའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 སྒྲོང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་བར་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་གངས་གཉིས་པོ་རྣམ་པ་
 བརྒྱན་དོ། །འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མཐོང་སྤང་གིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུང་བ་དང་
 འཛིན་པའི་རྣམ་ཏྲོག་བཞི་དང་། སྒྲོམ་སྤང་གིས་བསྐྱུས་པ་བཞི་སྟེ། བརྒྱན་ཉི་བར་
 ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་རབ་རྩ་དབྱེ་བས་དེ་དག་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་
 གཉིས་པོ་ཡང་དེ་སྟེད་འདུག་པའོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་པོ་རྣམ་
 པ་བརྒྱན་རྩ་འགྱུར་བ་ཅི་ཞེ་ན། གཟུང་བའི་རྣམ་ཏྲོག་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་ཙམ་དང་དེའི་གཉིས་པོའི་རྟེན་ཅན་གཉིས་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་ཏྲོག་
 གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དང་། སྒྲོམ་བྱ་བ་ཏགས་ཡོད་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གཉིས་པོ་རགས་
 པ་ཀྱན་བ་ཏགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་སོ་སོར་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སྒྲོང་ཞིང་ཕྱ་བ་ལྟན་སྒྲོམ་
 ཀྱི་ཆ་རྣམས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་སྒྲོང་བས་སོ། །

གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པའི་གཉིས་པོ་དེ་དག་མདོ་ལས་རི་ལྗེར་
 བསྟན་ཅི་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མདོ་ལས། ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་རྩ་བ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ།
 འདི་ལྟར། བརྒྱན་སྒྲོང་པ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེས་གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་
 བར་འགྱུར། གང་རྩ་གནས་པར་འགྱུར། གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར།

གང་ཞིག་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་ངེས་པའི་ལན་དུ། ཁམས་གསུམ་
 ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་ས། འབྱུང་བྱེད། འབྱུང་ཚུལ་རྣམས་ཁས་སྤངས་ནས་
 མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་གསུངས་ལ། གང་ནས་ཀྱང་བྱུང་བ་མེད།
 གང་དུ་འང་གནས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 བ་ཡང་མེད། གང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས། ངེས་པར་འབྱུང་ས། འབྱུང་བྱེད་སོགས་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་
 སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདིར་འགྲེལ་པའི་བདེན་
 གཉེས་ལ་བརྟེན་ཅེས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་བསྟུན་པ་ཡིན་གྱི། ཉི་ཤུ་ལྔ་པར།
 མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོ་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་དོན་
 དམ་ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །

བཞི་པ་འབྲས་བུ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱེན་པ་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ལ་
 གསུམ་གྱི་དང་པོ་མཚམས་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ལྟར་དཔུང་གི་ཚོགས་འཚོགས་དགོས་པ་ནི།
 མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་སྟེ། ངེས་པར་འབྱུང་བྱ་བརྒྱད་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་
 བྱེད་བརྒྱད་གྱིས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་རྩ་བ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གཞི། ངེས་
 པར་འབྱུང་བྱེད་གྱི་སྐྱབ་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི། ལོ་ལྔ་བ་ཆེན་པོ་ལྟར་ན། སྦྱི་དང་
 བྱུང་བར་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ལ།
 གཉིས་པ་ནི། ལྷག་མ་བདུན་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཆེན་པོ་དང་། སྦྱོང་བ་ཆེན་པོ་དང་།

རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་དང་། གཉིས་དང་གཉིས་
རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་ལོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འབྲེ་དང་ཨར་ལྷར་ན། དེས་པར་འབྱུང་
བ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་མདོར་བསྡུ་ན་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་མཐར་བུག་པ་དང་རྒྱ་
མཐར་བུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་བདུན་ནི།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་མགོ་དང་འགྲེལ་ཞབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་ནི་དོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ཏེ།
སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །
མདོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་བའི་འདི་ནི། ལྷ་དང་མི་དང་
ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིན་རྟེན་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་
ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་པར་འབྱུང་བ་དེ་དག་དུ་མི་དམིགས་
པའི་རྣམ་པའི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་
འདི་ནི་དེས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱབ་པ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བདུན་ནི།
དོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་གཞི་བདུན་པོ་དེ་ཉིད་ཐོབ་པའམ་
བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་དོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་སྒྲོར་བའི་ལམ་གྱིས་
བསྡུས་སོ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། སྒར་ས་མཆམས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དེས་འབྱུང་རྒྱབ་པ་
བྱུང་བར་གྱི་ལམ་ལ་བཞག་པས། ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཛིན་པ་འབྲད་དོ། །གསུམ་
པ་འགྲེལ་པ་ལ་ཡང་རྩ་བ་ལྷར་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྒར་རི་ལྷར་བཤད་པ་ནི། དེས་པར་འབྱུང་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་

དང་པོར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་ཚེས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་ཚྭ་གསལ་དགོས་པས། དེ་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་བསྟན་ཏོ། །སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་མ་བསགས་པར་མཉམ་པ་ཉིད་མི་
ཚྭ་གསལ་པས། དེ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ངེས་འབྱུང་སྟོན་ཏོ། །
འབད་རྩྱལ་དང་བཅས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མ་ཚང་བ་མེད་པར་རྫོགས་མི་
རྒྱས་པས། དེ་ནས་འབད་རྩྱལ་གྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་
ཅད་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངེས་འབྱུང་སྟོན་ཏོ། །འཁོར་འདས་རྟག་
ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ཚྭ་གསལ་པ་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་འབད་མེད་དུ་བྱེད་མི་རྒྱས་པས། དེ་ནས་སྐད་པེ་མ་གསལ་ཤིང་ཆད་དང་བྲལ་
བའི་ངོ་བོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱད་པར་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་ཏོ། །ཐེག་པ་
གསུམ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་མེད་པར་མཐའ་ལས་འདས་པར་ངེས་པར་འབྱུང་
མི་རྒྱས་པས་དེ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་
བ་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་མཁྱེན་མ་ཐོབ་པར་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་
ཐོབ་པར་མི་རྒྱས་པས་གོང་དུ་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་ཏོ། །
རྣམ་མཁྱེན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་བྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་
མེད་པས་རྣམ་མཁྱེན་དེའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་ཏོ། །འདི་
དག་ནི་བཤད་པའི་གོ་རིམ་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི་ཚེས་

ཅན། རྣམ་པ་བརྒྱན་ཡིན་ཏེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནས། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་བར་རེས་
 བར་འབྱུང་བ་བསམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་ཉིད་གྱིས། ཀུན་རྫོབ་དུ་དེ་
 དང་དེར་གདོན་མི་བྱ་བར་རེས་པར་འབྱུང་བར་རྣམ་པ་བརྒྱན་ཡིན་པས་སོ། །ཅིའི་
 བྱིར་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སོགས་བརྒྱན་དུ་རེས་པར་འབྱུང་བས་རེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་
 པ་ཡིན་ཞེས། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པས་རེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་གཞི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པའི་ཆོས་
 གཞན་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དག་ནི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། རྒྱ་མཐར་ཐུག་
 པ་ཡིན་པས་སོ། །ཀུན་ལ་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་
 མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་ཉོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་
 བའི་རྣམ་བཤད་ནི་མའི་འོད་ཟེར་ལས་སྐབས་དང་པོའི་བཤད་པའོ། །མི་གླ་ལི་
 རྟ་པར། །

འཛིན་སྐད་ཤིན་ཏུ་རན་པས་ཁོ་བོས་འགྲེལ་ཡོད་འགྲེལ་པ་ཁག་ལ་ལེགས་པར་བསྟར་ཏེ་ཞུས་
 ཁུལ་བྱས་ཀྱང་ད་དུང་དོགས་གཞི་ཡོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ལུས་ཡོད་བསམ་པས་ཉོགས་ལྟན་
 དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་དབྱེད་ཡོད་པ་མཆིས། དཔེ་འདིའི་སྐད་པེ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་མི་གསལ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་
 བས། དབལ་ལྟན་འབྲས་སྐྱབས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཞན་བསོད་ནམས་བརྟན་པའི་ཞབས་ཀྱིས་སྐད་པེ་གཞན་
 བཅོལ་བར་ཐུག་རོགས་གང་ཟབ་གནང་བར་སྒྲིབ་ཐུག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བར་ཞུའོ། །ཞེས་སྒྲིག་པ་པོ་ཐུབ་
 བསྟན་སྒྲོན་ལས་ནས།

༄༅། རེད་མདའ་བ་གཞིན་ཅུ་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ།

ཚུམ་པ་པོ།	རེད་མདའ་བ་གཞིན་ཅུ་སྟོ་གྲོས།
ཚུམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ།	བསོད་ནམས་ཆེ་བརྟན།
མདུན་ཤོག་བཟོ་སྐྱེན་པ།	པད་དོར།
དཔེ་སྒྲིག་	སི་ཁྱོན་ཞིང་ཆེན་པོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་བཅུ་སྒྲིག་ཁང་།
དཔེ་སྐྱེན།	པོད་སྒྲིངས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་། རྒྱག་ཡང་། 850010
བརྒྱད་འཛིང་།	ཞིན་ཏུ་དཔེ་ཁང་།
པར་ཁང་།	སི་ཁྱོན་ཅ་ཁྱོང་པར་འདེབས་འགན་འཁུར་ཆོད་ཡོད་སྒྱི་གཉིས་ཁང་།
དེབ་ཆེད།	700mmx1000mm 1/16
དཔར་ཤོག་	322.4
པར་གཞི།	2014ལོའི་ཟླ་4པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
པར་ཐེངས།	2014ལོའི་ཟླ་4པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་བཟབ།
པར་གྲངས།	7-7000
དཔེ་རྟགས།	ISBN 978-7-80589-618-2
ཕྱིན་གོང་སྟོར།	444 པོད།7-70

པར་གཞི་སྒྲིལ་བདག་ཡིན་པས་འདྲ་བཅོས་པར་འདེབས་མི་ཆོག།

图书在版编目（C I P）数据

仁达哇·旋努洛卓文集：全10册：藏文 / 旋努洛卓著. -- 拉萨：西藏藏文古籍出版社, 2015.6
ISBN 978-7-80589-618-2 I. ①仁… II. ①旋… III. ①喇嘛宗—文集—藏语 IV. ①B946.6-53
中国版本图书馆 CIP 数据核字(2015)第 084292 号

仁达哇·旋努洛卓文集

作 者 仁达哇·旋努洛卓
责任编辑 索朗次旦
封面设计 巴多
主 编 四川藏文古籍保护编务院
出 版 西藏藏文古籍出版社
社 址 拉萨市色拉路 22 号 邮政编码 850010
印 刷 四川嘉创印务有限责任公司
经 销 全国新华书店
开 本 700mmx1000mm 1/16
印 张 327.5
版 次 2015 年 6 月第 1 版
印 次 2015 年 6 月第 1 印刷
印 数 1-1000
标准书号 ISBN 978-7-80589-618-2
定 价 655.00 元（全 10 册）

版权所有 翻印必究

